הארץ

VOL. 69/20274 JANUARY 12 1986 ,0.64 שח', יום א' ב' בשבט תשמ"ו, 12 בינואר

כולל מע"מ

כאן אולי "מחכים למשיח" בחו"ל מצפים לשליח!

בעסקים בין לאומיים לא מכירים את התרוצים: "הצ'ק בדואר... השליח במילואים..." קבלת בטלקס המסמכ: דוגמא, פרוספקט או דיסקט – צלצל מ.ש.ב. אקספרס, והמתע את הלקוח עם חבילה על שולחנו בבוקר שלמחרת.

מבצע החודש ת"א – לונדון: $20 בלבד בתוך יום אחד!

מ.ש.ב. אקספרס – שירותי בלדרות אויר לכל קצוי תבל. מדלת לדלת ובהגרכה שלמה אחד.

העולם הוא סיבוב השליחויות שלנו.

מ.ש.ב. אקספרס MASHAV EXPRESS

הקבינט המדיני מתכנס הערב בשש ★ מקורבי פרס: ראש הממשלה אינו נוטה להביא לפירוקה ★ מקורבי שמיר: אין מקום למשבר

ראשי המערך והליכוד מחפשים נוסחת פשרה לחיסול משבר טאבה

בין אפשרויות הפשרה: תיקונים קלים בהצעת פרס, העברת ההחלטה למליאת הממשלה או דחייתה עד לאחר ועידת חרות

מאת עקיבא אלדר ואילן שחורי סופרי "הארץ"

ראשי המערך והליכוד ינסו היום למצוא נוסחת פשרה שתמנע משבר ממשלתי סביב נושא הבוררות בטאבה. עד לישיבת הקבינט שתיפתח בשעה שש בערב יחפשו שמעון פרס ויצחק שמיר דרכים למנוע שוב מצב של תיקו בקבינט. בין האפשרויות שהוע־לו אתמול: הכנסת תיקונים קלים בהצעת ההחלטה של פרס, העברת ההחלטה לממשלה ונסיון להביא לדחיית ההכרעה עד לאחר כינוס ועידת חרות בעוד כחודש. בליכוד עסקו בסוף השבוע בגיבוש הצעת החלטה נפרדת מתוך כוונה להביאה בפני פורום של שרי הליכוד שיתכנס היום. צפוי ששרי הליכוד יתמכו בהצעה זו ויחליטו לדרוש מנציגיהם בקבינט להצביע בעדה.

מקורבי ראש הממשלה אמרו את־מול, כי הוא יעשה כל ניסיון להשהות את קבלת ההחלטה. אך עם זאת, אין הוא נוטה להביא לפירוק הממשלה סביב משבר טאבה. אפשר שפרס ינסה להגיע להסכמה עם שמיר להעביר את הצעות לממשלה מתוך תקוה ששר־רים החיים יתמכו בעמדתו. פרס מוכן להכניס שינויים קלים בנוסח הצעת ההחלטה שהביא ביום חמישי שעבר לקבינט, אך יתנגד לתיקונים ולתוספות שדורש הליכוד.

השינויים שמבקש הליכוד להכניס בהצעת ההחלטה מחייבים שיחות נוס־פות וחילופי הבהרות בין קהיר ליר־ושלים ולכך כבר הודיע ראש הממשלה כי יתנגד בתוקף. פרס אמר בישיבת הקבינט ביום חמישי כי ישראל היא מדינה ריבונית ולפיכך היא יכולה להפסיק את הבוררות אם יתברר שהמצרים מפירים את התחיי־בויותיהם, ולכן מיותר לציין את הזיקה בין הבוררות לבין ביצוע הנורמליזציה. פרס טען גם, כי אם מבקשים שרי הליכוד לדרוש ממצרים לסלק את משרדי אש"ף מקהיר, עליהם לדרוש זאת גם ממדינות איר־ופה שמשרדי אש"ף פועלים בבירו־תיהן. פרס דוחה גם את התביעה בעניין סימון הגבול בשנת 1906, כיון שבהסכם השלום הסכימה ישראל שה־גבול המחייב יהיה הגבול המנדטורי הבין־לאומי.

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, יצחק שמיר, קיים בסוף השבוע התייעצויות טלפוניות עם שרי הלי־כוד, לקראת פגישת שרי הליכוד בש־לוש וחצי אחר הצהריים לקבלת החלטה טרם ישיבת הקבינט לפנות ערב. שמיר שוחח ארוכות עם השר אריאל שרון, השניים סיכמו לשוחח בנושא גם הבוקר.

מקורבי שמיר אמרו אתמול, כי לדעתו אין מקום למשבר על רקע נושא הבוררות והוא יעשה כל מאמץ למנוע זאת. גורמים בליכוד העריכו כי מספר שבועות לפני כינוס ועידת חרות יתקשה עם זאת שמיר להיכנע למה שנראה בעיני חברי מפלגתו כ"תכתיבי המערך". ראש הממשלה נתון אף הוא ללחצים כבדים מצד ראשי המפלגה הדורשים לקבל החל־טה לאלתר אף במחיר פירוקה של הממשלה. אחרים מהם סבורים כי ני־תנה בידי פרס הזדמנות למנוע את הרוטציה ולהקדים את הבחירות.

שמיר טען בסוף השבוע כי אינו רואה שום הצדקה למשבר בנושא טאבה, אלה אם מישהו מעוניין מסיבות שלו, להביא לפירוקה של הממשלה. האיר עניין טאבה משמש לו כאמתלה. שמיר, שנועד עם כ־20 פרופסורים ממקורבי הליכוד, אמר, כי הבדלי הגישות בין הליכוד למערך בעניין טאבה אינם כה עמוקים שאי אפשר לגשרם. "אני פועל כדי להמשיך במו"מ עם מצרים מצד 1 וכדי להגן על האינטרס הלאומי מצד שני" — אמר שמיר.

הצעת הליכוד: לוח זמנים לפישור ונרמול

מאת סופרו המדיני של "הארץ"

הצעת הליכוד לפתרון סוגיית טאבה כוללת את הסעיפים הבאים: ★ איסוכם מפורש של הליך הפישור עם לוח זמנים מפורש שלאחריו, אם ייכשל הניסיון, תועבר המחלוקת לבוררות.

★ התחייבות מפורשת של המצרים ללוח זמנים מפורט של ביצוע כל סעיפי הנורמליזציה והסכמה מראש כי הפרת אחד הסעיפים תביא להפסקת הבוררות.

★ התחייבות מצרית להפסיק את שיתוף הפעולה עם אש"ף והפסקת התעמולה העויינת נגד ישראל.

★ ציון מפורש של סימון גבול ב־1906 במסגרת שטר הבוררות. בלי־כוד אין מסתפקים בנוסח הקובע כי שטר הבוררות ינוסח על פי ההצעה האמריקאית שמבטיחה למעשה שישראל תוכל להציג בפני הבוררים גם את העדויות בדבר סימון הגבול ב־1906.

★ קבלת הבוררות מטאבה בדבר ההסדרים בשטח טאבה לצד שיפסיק בבוררות, על פי הסכמים שהגיעו מצרים, מדובר בהסדרים שאינם שונים מאלה המקובלים כיום לגבי ישראלים המבקרים בסיני.

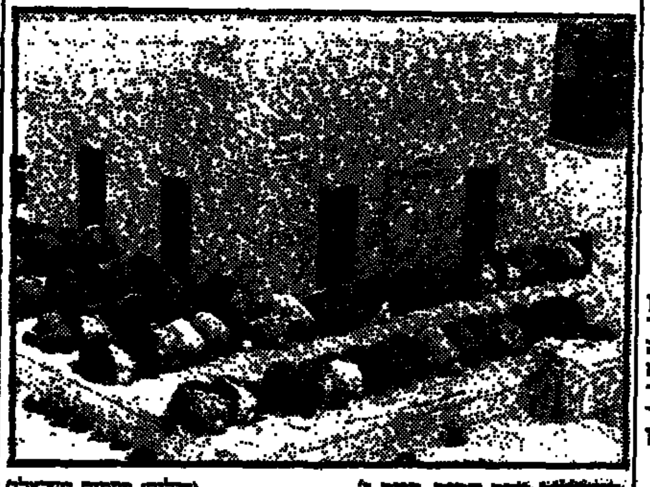

מתפללים בהר הבית ביום ו' (צילום: רחמים ישראלי)

סגן ראש הווקף הוא שהורה לקרוא להפגנה בהר הבית

שלושה מארבעת ח"כי המערך בוועדת הפנים יחרימו הסיור החוזר בהר הבית ★ הרבנים הראשיים מתנגדים לעליית ח"כים להר — הרב גורן גורס: "מצווה גדולה" ★ שילנסקי יזמן שוב את גרשון סלומון לסיור בהר

מאת נדב שרגאי ודן מרגלית סופרי "הארץ"

גורמי ביטחון, השותפים בחקירת האירוע בהר הבית בשבוע שעבר הגיעו למסקנה, כי האיש אשר הורה למואזין לקרוא לתושבי העיר המוסלמית ברמ־קולים היה סגן ראש הווקף וראש בתי הדין המוסלמים השייך מוחמד סעיד אל־ג'מל אל ריפעאי. גורמים במשטרת ירושלים אישרו את הידיעה.

יו"ר ועדת הפנים של הכנסת ח"כ דב שילנסקי הזמין לסיור החוזר בהר הבית, מחרתיים, פעם נוספת את גרשון סלומון מחוג נאמני הר הבית. שילנסקי אמר אתמול לסופר "הארץ" כי "נוהג הוא שאנו מטפלים בעניין מסוים מזמינים איש מקצוע שמכיר את המטריה כדי להאיר את הבעיה ואת העיניים. גרשון סלומון הוא בעיני איש חיובי, גבה צלול וכן צרי־כים להתייחס אליו גם יריבים שחול־קים על ריעותיו". שילנסקי הזמין

(סוף בעמוד 2, טור 5)

הכרזה על הקמת מפלגת המרכז החדשה — ביום ד'

חילוקי דעות על ראשות הרשימה: התנגדות ללהט בשל דיעותיו היוניות

מאת אילן שחורי סופר "הארץ" לענייני מפלגות

ההכרזה הרשמית על הקמת מפלגת המרכז החדשה, על ידי פורשי המפלגה הליברלית תהיה ביום רביעי השבוע במסיבת עיתונאים אותה יקיימו ראשי הגוף הפוליטי החדש, בהם יו"ר הסוכנות אריה דולצין, יצחק ברמן ושלמה להט.

בבסיסה של מפלגת המרכז יהיו אישים מקרב המפלגה הליברלית המתנגדים לאיחוד עם תנועת החרות והקמת תנועת הליכוד. המימון הרא־שוני לתנועה יהיה מכספי תורמים מארצות הברית אותם גייסו בחודשים האחרונים דולצין ולהט.

סופר "הארץ" מציין כי עדיין לא ברור מי יעמוד בראש המפלגה החדשה ויוביל אותה בבחירות הבאות לכנסת. בשבועות האחרונים דובר כי ראש עיריית תל אביב שלמה להט יהיה ראש הרשימה לכנסת ואריה דו־לצין בתפקיד יו"ר התנועה. אולם רבים מחברי התנועה החדשה מתנג־דים למועמדותו של להט, בעיקר נוכח הרגותיו הפוליטיות, ביניהם תמיכה בעיקרון הקמת מדינה פלש־תינאית. הטענה כלפי להט היא כי דעותיו והכרזותיו, עלולות לפגוע בת־מיכה במפלגה החדשה ולזהות אותה עם מחנה השמאל. בימים האחרונים היתה דרישה מצד אחרים בתנועה שמרים קטנה, כי בראש רשימתה לכנסת יעמוד יחזקאל הרימלך ראש עיריית רחובות, המקובל על כל חברי התנועה.

גישושים עם ל"ע שינוי ו"אומץ"

בסוף השבוע שעבר הופיע להט בפני הנהלת ל"ע והציג את המצע של מפלגת המרכז החדשה. ח"כ יצחק ארצי נציג ל"ע בכנסת אמר כי תנועתו מקיימים כיום גישושים לגבי אפשרות על התחברות עתידית עם מפלגת המרכז והופעה משותפת לכנסת. סופר "הארץ" מציין כי יצחק ברמן מנהל זה תקופה ארוכה מגעים עם תנועת שינוי להצטרפות למפלגת המרכז, כן מתקיימים דיונים עם תנועת "אומץ" בראשותו של השר יגאל הורביץ.

חברת החשמל משלמת לעובדיה תוספת לא חוקית של 6% לשכר

רשות החברות הממשלתית תדרוש ביטול רטרואקטיווי של התוספת

מאת יהודה שרוני סופר "הארץ" לענייני כלכלה

חברת החשמל משלמת לעובדיה מאז חודש אפריל 1985 תוספת ממוצעת של 6% לשכר בניגוד לחוק. רשות החברות הממשלתיות שגילתה זאת לפני מספר שבועות פנתה להנהלת חברת החשמל וביקשה לברר פשר התוספת. הרשות לא נענתה עד לסוף השבוע ועקב כך ביקש יו"ר הרשות זאב רפאה להעלות על סדר היום את סוגיית התוספת בישיבת דירקטוריון החברה שתתקיים ביום ה'.

מקורה של התוספת שניתנה הוא "תוספת ברוך" הנקראת על שמו של מנכ"ל משרד האוצר לשעבר ניסים ברוך. האוצר הוליט להעניק לעובדי המדינה בריבעון האחרון של 1984־1985 תוספת של 1.5 אחוז לחודש שכחושב ריבעוני נגבהה ל־6%. בחודש אפריל 1985 המשיכו עובדי החברה לקבל תוספת זו בגובה של 6% ולא בגובה של 1.5 אחוז כפי שתוכנן במקור.

מנכ"ל חברת החשמל, יצחק חופי, אמר בתגובה, כי הנושא מצוי באחר־יות הדירקטוריון. יו"ר הדירקטוריון, עמוס פרושק, אמר, כי מדובר בנושא סבוך, שאינו מצוי בסמכות הדירקטור־יון, אלא בסמכות הדרג הניהולי.

בכל מקרה, אמר, משקל התוספת שניתנה משתנה משנה לשנה, ויתכן כי אחוז וחצי של 84 עשוי היה לגדול ב־85—3.

ביטול תוספת

הנהלת חברת החשמל נדרשה לפני כחודש ימים על ידי שר האוצר לבטל גם תוספת של 1.6 אחוז, שבעשתה בגזרה מחודית באמצעות משכורת 13. ח"כ מיכאל לין שפנה בעניין זה ליועץ המשפטי לממשלה וביקש לברר האם אכן הפסק התשלום של תוספת זו נענה, כי יו"ר דירקטוריון החברה הודיע כי התשלום אכן הופסק. בימים אלה בודק היועץ המשפטי לממשלה האם צריכים עובדי החברה להחזיר את התוספת שכבר שולמה.

זמיר יחליט אם תיפתח חקירה נגד קולק על חלוקת כספי קרן י־ם לעובדי העירייה

המשטרה אספה מידע על הקרן בחשד ששימשה לחלוקת כספים לעובדים בניגוד למטרות התרומות

מאת צבי הראל סופר "הארץ" בבית המשפט

המשטרה ממתינה בימים אלה לאישור מהיועץ המשפטי לממשלה פרופ' יצחק זמיר אם לפתוח בחקירה נגד ראש עיריית ירושלים טדי קולק, בנוגע לכספי תרומות שחולק לעובדי העירייה. על כך נודע לסופר "הארץ". המשטרה בודקת, האם חולקו הכספים בסתירה למטרות התרומות.

פרטים אחרים בנוגע למידע שאס־פה המשטרה בפרשה זו מסר שלשום בבית משפט השלום בתל־אביב סגן ניצב עו"ד יעקב גרוסמן, העומד בראש צוות החקירה שחוקר חשדות למעשים פליליים נגד מרדכי רודויס, לשעבר ראש המחלקה לשיפור חזות העיר בעיריית ירושלים. סנ"ץ גרוסמן אמר את הדברים במסגרת דיון בבקשת פרקליטיו של רודויס, ואיד עוין ועוזי פיינבוטין, לשנות את תנאי הערבות של רודויס, כך שיוכל לחזור למקום עבודתו בעירייה, ולשוחח עם עובדיה. שופטת בית משפט השלום הדרה זהבה־אלשייך דחתה את בקשת הסניגורים. ההגבלה נגד רודויס כוללת גם איסור לשוחח עם טדי קולק. עם זאת, הותר לו לחזור ולהתגורר בירושלים.

נסיעה לארה"ב על חשבון הקרן

באשר לחקירת החשדות לחלוקת כספי תרומות על־ידי קולק אמר סנ"ץ גרוסמן, כי קולק הורה לאנשי "קרן ירושלים" לשלם מקופת הקרן כאלפ־יים דולר למימון נסיעה פרטית לארצות־הברית של רודויס (ידיעה זו פורסמה לראשונה ב"הארץ" לפני כחודש). החוקר כינה את הקרן "קרן סודי" והוסיף, כי המשטרה רק החלה ללמוד פרשה זו. יצוין כי "קרן ירושלים" (עמותה) הוקמה על־ידי טדי קולק ב־1969. מטרת הקרן היא לגייס בחו"ל כספים למימון מפעלים מיוח־דים שאינם מתוקצבים במסגרת התקציב העירוני.

עוד מסר אתמול החוקר, כי העירייה מימנה את שכר הטרחה לאחד מפרקליטי החשוד.

השופטת אימצה את טענת המשט־רה, לפיהן מאז הוטלו ההגבלות על החשוד לא השתנו הנסיבות המצד־קות הוטלתן.

עוד ציינה השופטת, כי העובדה שהחשוד שוהה מחוץ לעבודה מקלה על עבודת החוקרים. השופטת ציינה עוד, כי מחומר החקירה שהובא בפניה עולה, כי המשטרה אינה חורקת על שמירה ומתקדמת בחקירתה.

הטלוויזיה לא תשדר גם היום

מאת לילי גליל

שידורי הטלוויזיה לא יחודשו כנראה גם היום, בשל אסיפות עם הפסקת עבודה שיקיימו הטכנאים במשך יום העבודה. הטכנאים מתנים את שובם לעבודה בביטול השעייתו של יו"ר הוועד שלהם, חזי קיקה, שהושעה מעבודתו על פי החלטת הוועד המנהל, בשל ניתוק שידור הכתבה מהר הבית ביום ד' בשבוע שעבר. בישיבת הנהלת רשות השידור אמש, החליטה ההנהלה למצות את הדין עם קיקה בהתאם להחלטה. גם הטכנאים מצדם דבקים בעמדתם. אף לאחר שנציגיהם בהסתדרות קראו להם להפסיק את השבתה, הם מגדירים עתה את פעולתם כ"אסיפת עם הפסקת עבודה". מנכ"ל הרשות, אורי פורת, הוליט אתמול כי שכרם של הטכנאים השובתים לא ישולם מיום ו'.

(ראה שידורי היום בעמוד 2)

טכנאי הרדיו שבו לעבודה סדירה לאחר חמש שעות של השבתת שי־דורים מחלוקת לאות הזדהות עם טכנאי הטלוויזיה. בכך נענו טכנאי הרדיו לפנייתו של יו"ר הסתדרות הטכנאים, זלמן שקסן. לסופר "הארץ" נודע, כי על נציגי הסתדרות הטכנאים הופעלו לחצים כבדים מהנהגת ההסתדרות והממשלה להביא לסיום השביתה ברשות השידור, והם שהביאו לשינוי בעמדת הסתדרות הטכנאים.

ההזדמנות לסדר חדש בהנהלת הטלוויזיה המשותקת שוררת מבוכה רבה. כמה מחברי הוועד המנהל והמליאה מבקשים לנצל את המצב לעריכת סדר חדש בטלוויזיה, אף הודיעו כי הטלוויזיה לא תיפתח לפני שיוסדרו עניני הסכמי העבודה, הוועדים ויבוא על פתרונו הסכסוך בן שמונה השנים על הפעלת הציוד האלקטרוני, שהוא גם ביסוד המשבר הנוכחי. בניגוד לעמדה זו, ובעקבות יעוץ משפטי, החליטה ישיבת ההנהלה אתמול להפריד בין פרשת חזי קיקה לשאר בעיות היסוד של הטלוויזיה, והפעלתה מחדש מו־תנית רק במיצוי הדין עם קיקה ושובם לעבודה של הטכנאים.

מנהלים ברשות השידור המצדדים בגישה הנוקשה יותר, אמרו אתמול כי "ההנהלה נבהלת מהרמזים הנשלחים מהממשלה כלפי המנכ"ל. הירד, חברים בוועד המנהל, על פיהם לא מובטח כלל שהטלוויזיה שתיפתח מחדש, תהיה עדיין בהנהלתם". עם זאת נודע, כי בטרם קיבלו חברי הוועד המנהל את ההחלטה על השע־ייה שהובילה להפסקת השידורים, נועצו בשלוחיהם בממשלה ובמפל־גות, וקיבלו גיבוי מלא למהלך. עוד נודע, כי כמה מהשרים שבממשלה שקדו לנצל את המצב לעריכת סדר כולל ברשות השידור, אף הביעו צער על חידוש השידורים ברדיו.

לבניין הטלוויזיה עצמו מגיעות ללא הרף קריאות טלפון מצופים המבקשים לבדוק מתי יחודשו השי־דורים, או המברכים את הטלוויזיה על הפסקתה.

ג'מאייל ואסד ידונו היום בהתנגדות הנוצרים להסכם

ביירות (עד"י ורע"ם) נשיא לבנון אמין ג'מאייל עומד להיפגש היום עם מנהיג סוריה חאפז אל אסד בדמשק, כדי לדון בהתנגדות הנוצרית, להסכם שהושג בין שלוש המיליציות לסיום מלחמת האזרחים.

תחנת שידור בביירות מסרה כי ביום שישי נחתו פגזי תותחים הרב־מות בגבעות הנשקפות על מעונו של ג'מאייל, במהלך חילופי ירי בין דרו־זים ונוצרים, אך לא נמסר על נפגעים.

מקורות בארמון הנשיא אמרו כי ג'מאייל, שנמנע עד כה מתמיכה בר־רה בהסכם דמשק שהושג בחסות סוריה, יסביר לנשיא אסד מדוע מנה־גים נוצרים מסוימים מתנגדים להס־כם זה. מנהיג נוצרי מרכזי, ראש מפלגת הפלנגות אלי קראמה, דחה אתמול את ההסכם, באומרו כי הוא זקוק לשינויים, ולא רק לתיקון פה ושם.

אי־בי־סי תפעיל כלבים לחיפוש סמים בין עובדיה

מאת צבי בראל, שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). הנהלת רשת הטלוויזיה אי־בי־סי החליטה להפעיל כלבי גישוש, כדי לגלות צרכני סמים בין עובדיה. ההנהלה שהחליטה להילחם במכת הסמים, תשגר כלבים למשרדי הע־רוצים והתחנות השידור השייכות לחברה, ועשויה אף לקבל החלטה המחייבת עובדים חדשים לעבור בדיקת שתן.

עובדי העיתונים קנזאס סיטי, טיימס וסטאר, השייכים לרשת, עיתונאים ועובדים, החליטו להגיב על ההחלטה על־ידי קניית ביסקוויטים לכלבים, כדי לשחד את בעלי החיים הם הביאו צעצועי כלבים מפלסטיק ופזרו אותם במשרדים, ואף החלו לנבוח בחדרי המערכת.

נשיא אי־בי־סי ג'ון סיאס הודיע, כי צעדים אלה נועדו ליישם את תוכניות ההנהלה להילחם במכת הסמים. לצורך זה הוא גם יפתח בחקירות סמויות בין העובדים, לאחר שבשלוש השנים שעברו, התגלו שלושה מקרים של סחר סמים במשרדי החברה.

סריקות באיזור שכם אחר רוצחי איש מג"ב

מקורות צבאיים: שתי חוליות פועלות באיזור השומרון

מאת יהודה ליטני סופר "הארץ"

סריקות וחיפושים נרחבים נערכו כל ליל אמש באיזור שכם, בניסיון לגילוי מבצעי הירי לעבר שני שוטרי משמר הגבול במרכז שכם אתמול בשעות הצהריים. בתקרית נהרג אחד השוטרים, רס"ר ג'מיל פארס, מהכפר ראמי בגליל. חברו, אוסאמה ע'אנם, נפצע באורח בינוני בחזהו ובזרועו.

שוטרי מג"ב נורו בשעה שתים עשרה וחצי בצהריים לערך, כאשר היו בלווית רעיותיהם ובני משפחה אחרים בקניות, בחנות בגדים במרכז העיר שכם. ג'מיל פארס היה בתוך החנות יחד עם בני המשפחות. אוסאמה ע'אנם, הוצב בחוץ לשמירה. השוטרים המשתייכים ליחידת מג"ב בשכם לבשו מדים. נשות השוטרים לבשו בגדים מסורתיים.

נראה כי הירי בוצע על ידי שני אנשים, שהשתמשו באקדחים. תחילה נורה ע'אנם, שהוצב בחוץ. חברו, רס"ר פארס, יצא מהחנות לחוץ כדי לסייע לחברו ואז נורה גם הוא בחזהו.

חמישה תושבים מקומיים שהיו בקירבת מקום נפצעו גם הם מיריות — ככל הנראה של חיילי צה"ל שב־מבצאו בקירבת מקום וניסו להשיב אש לעבר מקורות הירי — הם הועברו לבית החולים רפידיה בשכם, שם קיבלו טיפול רפואי.

שני השוטרים הועברו במסוקים לבית החולים "תל־השומר".

מקורות צבאיים מסרו אמש, כי ככל הנראה — קיימות באיזור השומרון שתי חוליות שביצעו בחו־דשים האחרונים פיגועים באיזורי טול־כרם וקלקיליה ועדיין לא נתפסו. יתכן שיש קשר לירי אתמול ולחו־ליות אלה. אתמול נעצרו בשכם במהלך הסריקות עשרות חשודים לחקירה.

עוצר הוטל זמן קצר לאחר הירי על מרכז העיר שכם ובשעת מסירת הי־דיעה עדיין לא הוסר.

ניסיון לדרוס שוטר

באותה שעה לערך נמסר על ארוע אחר בשכם: לדברי גורמי ביטחון ניסה נהג תושב העיר לדרוס שוטר משמר הגבול ליד בניין המימשל הצבאי. הוא לא הצליח בכך ־ חיילים שהיו במקום ירו לעבר הנהג שנפצע והועבר לבית החולים רפידיה.

שישה ילדים

רס"ר ג'מיל פארס בן 46 מהכפר ראמי, נשוי ואב לשישה ילדים, שירת מאז שנת 1967 במשמר הגבול. הוא משרת באיזור שכם במשך שנים רבות ושימש כקצין התבורה של היחידה בשכם. אחיו של פארס משמש כמפקד משטרת קרית־שמונה ובן־דודו נהרג בתאונה מהתפוצצות מטען נפץ ברמאללה לפני מספר שנים.

מקורות צבאיים אמרו אתמול כי בני משפחותיהם של אנשי מג"ב מבקרים בבסיסים באורח תכוף. בהת־אם להוראות, מותר לאנשי מג"ב — שלא כמו חיילי צה"ל המשרתים באי־זור — לקנות בחנויות של תושבים מקומיים.

התחיה: הסתה באל־אקצה

דובר תנועת "התחיה" אמר אמש כי "החולשה שהתגלתה בהר הבית ביום רביעי שעבר וחוסר התגובה להסתת הקאדי בתפילת יום ו' במסגד אל־אקצה גורמת לתחושה בקרב המחב־לים כי אין דין ואין דיין. התוצאה לפתוח באש במרכז שכם לאור היום הא תוצאה ישירה ובלתי נמנעת של שחרור 1150 המחבלים שאף הוא התפרש על ידי המחבלים כחולשה ור־פיון של השלטון במדינה. התחיה דורשת לנקוט יד חזקה ובתקיפות כלפי כל הגילויים האלה ולא להירתע מהגישה סביבתית מרתיעה כמו פיצוץ הבתים בסביבה ששם נורו היריות לעבר שוטרי מג"ב".

סופר "הארץ" מציין, כי בבדיקה שנערכה על ידי גורמי מימשל וביט־חון במזרח־ירושלים לא הייתה כל הסתה בדרשת יום ו' במסגד אל־אקצה וכי נישאה דרשה בעלת תוכן רגיל ומקובל.

ייתכנו עיצומים של ארה"ב גם על סוריה

מקורות בממשל: אנשי אבו נידאל התאמנו בסוריה

מאת צבי בראל שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). סוריה היא אחת המועמדות לעיצומים אמרי־קאים, לאחר שהתברר כי המחבלים שביצעו את הפיגועים ברומא ובוינה עברו בשלב מסוים דרך סוריה, ולאחר שהתבררו הוכחות שסוריה תמכה, וע־דיין תומכת, בקבוצת אבו־נידאל.

לדברי מקורות בממשל, קיימים בסוריה מחנות אימונים בהם התאמנו אנשי אבו נידאל. ראש המשרד ללוחמה בטירור במחלקת המדינה, רוברט אוקלי, הזהיר עוד בשבוע שעבר את סוריה מפני תמיכה בטירור, שתכליל אותה באותה קטגוריה של לוב. עם זאת הוא נמנע מלומר, אם קיימות תוכניות אופרטיביות להטיל סנקציות על סוריה. דוברים רשמיים הופתעו מהערותיו של אוקלי כלפי סוריה והודיעו כי לפי שעה אין כל תוכנית להפעיל סנקציות נגד סוריה. מקורות בממשל טענו, כי האפשרות נבחנה ועדיין לא ירדה מן הפרק. רוברט אוקלי אמר אתמול בראיון לסי־אן־אן, כי שיטת החיסולים האיש־יים נגד טרוריסטים אינה פתרון, ולראיה, בעבר ביצעה ישראל פיגועים אישיים נגד אנשי אש"ף, אך הטרור לא פחת בעקבותיהם.

במקביל עושה הממשל מאמצים לשכנע את מדינות אירופה לשתף פעולה בהחלת הסנקציות הכלכליות על לוב, אך בינתיים אין להם תוצאה לה ציפה הממשל.

ניו יורק, (עד"י ע"ם) ראש ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר אמרה, כי מהלומות תגמול נגד לוב יהיו בניגוד לחוק הבין־לאומי ועלולות להביא למצב של תוהו ובוהו. על כך מסר "ניו יורק טיימס" בשבת.

העיתון כתב כי תאצ'ר אמרה את הדברים לקבוצת כתבים אמריקאים, אשר שאלו לתגובתה לקריאתו של הנשיא רייגן לנקיטת אמצעים נגד לוב.

"אני חייבת להזהירכם, כי אינני מאמינה בפעולות תגמול הנוגדות את החוק הבין־לאומי", אמרה ראש ממשלת בריטניה. לדברי תאצ'ר, פעולות צבאיות נגד לוב עשויות להביא "לתוהו ובוהו גדול הרבה יותר".

גלעד דוהן, סופר "הארץ" בקהיר, מוסר: ממשלת קנדה הודיעה על שורת צעדים, למנוע מלוב להשיג ידע טכנולוגי וכוח אדם הדרוש לה, ולצמצם בהדרגה את הקשרים הכלכ־ליים בין שתי המדינות. שר החוץ הקנדי ג'ו קלארק אמר אתמול בסוף ישיבת ממשלה מיוחדת: "איננו רוצים שהלובים ישיגו בדלת האחורית, את מה שאינם יכולים להשיג כעת מארה"ב בדלת הכניסה".

בין השאר ייפסק הסיוע הממשלתי לכל החברות הקנדיות הפועלות בלוב. הסוכנות הממשלתית לעידוד הייצוא תפסיק לבטח חברות המייצאות ללוב. וכל עיסקת ייצוא או ייבוא עם מדינה זו תהיה כרוכה באישור מיוחד. המטרה העיקרית היא, להפסיק לחלוטין את הסיוע הטכנולוגי בתחום קידוחי הנפט.

קדאפי: אני אוהב את בטהובן

מאת צבי בראל

בראיון מיוחד שהעניק מועמר קדאפי לחמש עיתונאיות אמריקאיות, הוא סיפר כי הוא מתעניין במוסיקה קלאסית ואוהב במיוחד את בטהובן. למרות שהוא שונא את רייגן, התפלא שהוא פופולארי בארה"ב. גיבוריו ההסטוריים של הקולונל הם וואשינגטון ולינקולן, גריבלדי וגמאל עבד אל־נאצר. קדאפי סיפר לעיתונאיות, כי "יש לו כמה רעיונות כיצד להפוך את ההמונים למאושרים בתוכניות אוטופיות" וגילה התעניינות מרובה בלאס־וגאס ובתוכניות ההימורים. בין ספריו האהובים: "אוהל הדוד תום" של הרייט ביצ'ר סטו ו"שורשים" של אלכס היילי.

קדאפי, הנשוי לאחות לשעבר ואב לשבעה ילדים, אמר לעיתונאיות כי הוא מבקש להנהיג חוק שימנע ביגמיה. הוא סבור שלנשים יש תפקיד חשוב השווה לגברים בחברה. לראיה הוא מוקף בשומרות ראש.

חדשות הארץ

שידורי היום

עם: יחזקאל קיקה, יו"ר ועד טכנאי הטלוויזיה

על: השבתת הטלוויזיה

(עמ' 2)

"פרסום על אדם כמשתף פעולה עם ישראל אינו הוצאת לשון הרע" קבע בימ"ש העליון

(עמ' 3)

★

"הממשלה לא תטיל מי־סים חדשים על הציבור" מסר השר גד יעקבי

(עמ' 3)

★

מת חתן פרס נובל בספרות, יארוסלב סייפרט

(עמ' 5)

★

ועידת המדינות המוסל־מיות לא תפעל נגד ארה"ב בתגובה על החרם על לוב

(עמ' 5)

★

קבלן בתי קברות צבאיים חשוד שרימה את משרד הביטחון

(עמ' 6)

★

"אני נגד שירות לאומי לערבים" אמר השר רבין

(עמ' 6)

שרות הארץ

מזג האויר

(ע) בצפון ובמרכז מטרים מלווים בסופות רעמים יחידות.

ירושלים 5—10, הגולן 6—10, נהריה 10—15, צפת 3—7, חיפה 11—16, טבריה 6—15, נצרת 10—14, עפולה 8—15, השומרון 6—12, תל־אביב 12—17, נמל תעופה בן גוריון 9—17, יריחו 10—18, עזה 11—17, באר־שבע 10—16, אילת 10—19.

שערי הדולר

	שער הדולר	השנוי מע"מ
יצ"ג	1.4896	+0.0001
נוסעים	1.7836	+0.0001
שחור	1.6100	—

בגליון זה 12 עמודים.

יש רק בנק אחד שבו לא תשלם דמי ניהול חשבון

(למעט משיכת שיקים)

הבנק הבינלאומי

בחשבון עו"ש רגיל, כמעט כל פעולה שאתה מבצע עולה לך כסף.
בחשבון עו"ש משופר, רק עבור פעולת משיכת שיקים ומשיכת מזומנים ליד הדלפק, אתה משלם. עבור כל יתר הפעולות בחשבונך לא תשלם דמי ניהול.
...וגם 1,000 ש"ח (1,000,000 ש' ישנים) משיכת יתר בריבית יותר נמוכה. בעו"ש משופר בבינלאומי, לקוחות פרטיים כולל "מקבלי משכורת" זכאים לקבל 1,000 ש"ח משיכת יתר בריבית מועדפת.
* ללא עמלות אשראי נוספות וללא ריבית חריגה.
עו"ש משופר בבינלאומי חוסך לך עשרות ש"ח (עשרות אלפי שקלים ישנים) כל חודש.
פרטים נוספים בסניפי הבנק הבינלאומי הראשון ובנק פועלי אגודת ישראל.
* מתן האשראי מותנה בקבלת בטוחות כנהוג.

פתחתי חשבון גם בבינלאומי

הבנק הבינלאומי הראשון

קשר באואר-גשושי

מכון מופ"ת/הארכיון

ראיתי שמעתי

הקונסול המצרי התחתן לאחר ארבע שנות רווקות

בימים הקרובים תצטרף תושבת חדשה לאילת, אזרחית מצרית. תהיה זו רעייתו הטרייה של הקונסול המצרי באילת, חסן עיסא, המשמש כקונסול בעיר זה כארבע שנים. עיסא, אשר הגיע לאילת כשהוא גרוש, היה משך ארבע שנים רווק מבוקש בעיר. לאחרונה יצא לחופשה, ועתה נודע כי ניצל אותה למטרות טובות.

בעוד ימים אחדים תגיע הכלה ממצרים לאילת, ותושבי אילת מבטיחים, כי לקונסול מחכה הפתעה אמתית.

איתן רבין

מה מדאיג את שר הקליטה?

מה הבריז שר הקליטה יעקב צור. ביום שבו נודע על שפל חדש במספרי העלייה על הצורך בפירוק ממשלת האחדות, כמובן.

אשתקד עלו לארץ רק 11.298 עולים, ב־41 אחוז פחות מאשר בשנת 1984. חבר הכנסת אוריאל לין (ליכוד), טוען, כי לא רק הממשלה וההסתדרות הציונית מגלים אדישות מוחלטת לנתונים אלה, כי אם גם בית־המחוקקים לא מתרגש: נשיאות הכנסת דחתה הצעה לסדר יום שהגיש לין בנושא.

ג.אדם

לחץ הדם לא סובל ריח של שום

בכנס קרדיולוגי שנערך לאחרונה בבנגקוק, סיפר חוקר אוסטרלי על מחקר שערך כדי לברר אם אכילת שום מורידה את לחץ הדם. החוקר נתן לקבוצת אנשים עם יתר לחץ דם כמוסות, ובתוכן תרכיב של שום. לאחר מכן נתן לאותה קבוצה אותן הכמוסות בלי שום. האנשים לא ידעו דבר על תוכן הכמוסות והתברר, כי בתקופה שבה נטלו כמוסות עם שום, ירד לחץ הדם בצורה משמעותית. במקרה השני נשאר לחץ הדם שלהם כשהיה — דברים אלה סיפרה אתמול בתוכנית "שבתרבות" בבאר שבע, ד"ר אסתר פרק, מנהלת מרפאת היחידה ללחץ דם במרכז הרפואי סורוקה.

מחקר אחר שנערך לאחרונה באנגליה, סיפרה ד"ר פרק, העלה שכל סיגריה מעלה את לחץ הדם הסיסטולי בכעשרה מילימטרים כספית למשך 20 דקות, ומי שמעשן 40 סיגריות ליום, לחץ הדם שלו גבוה בכל שעות היום בכעשרה מילימטרים כספית ממי שאינו מעשן.

מרדכי ארציאלי

אורחים כבודים

הרב יצחק ידידיה פרנקל, רבה הראשי של תל־אביב, והזובין מהטה, מנהלה המוסיקלי של התזמורת הפילהרמונית הישראלית, יקבלו את אזרחות הכבוד של תל־אביב. מועצת העיר עומדת להחליט בישיבתה היום על הענקת אזרחות הכבוד לרב פרנקל, המכהן יותר מיובל שנים כרב בעירה, ולמהטה, במלאת יובל שנים לתזמורת הפילהרמונית ו־במלאת חצי יובל לשירותו כמנהלה והיועצה המוסיקלי.

את התואר לא יקבלו השניים בטקס משותף: הרב פרנקל יקבל את אזרחות הכבוד בסוף ינואר, והזובין מהטה בחודש מארס, לכשיגיע ארצה.

חיים הנדוורקר

יבטושנקו הורשה לצאת לסיור בארה"ב

במוסקווה פורסם אתמול, כי המשורר יבגני יבטושנקו, ייצא בראשית פברואר לסיבוב הרצאות בארה"ב, לרגל הקרנת הבכורה של סרטו "גן ילדים".

ההיתר לבקר בארה"ב ניתן למשורר פחות מחודש ימים לאחר שערוריה, שהיתה קשורה בנאום שהשמיע בקונגרס הסופרים הרוסיים במוסקווה, ובו השמיע קריאה לסופרים "להפסיק לכתוב כזבים", השמיע כנגד קטרוג חריף על "כתמים לבנים" ו"כתמים שחורים" בספרי ההיסטוריה של ברית"מ.

נאומו של יבטושנקו פורסם ב"ליטראטורניה גאזטה", תוך השמטת כל הקטעים הנוקבים, אך יבטושנקו הצליח להעביר את תוכן המלא של הנאום לכתבים מערביים במוסקווה.

לכתב הטלוויזיה של פינלנד במוסקווה סיפר יבטושנקו, כי הסרט, המספר על גדולו של ילד המתבגר ממוסקווה בקיץ 1941, ונוסע אל סבתו בסיביר עד שובו למוסקווה בשנת 1944, נושא את השם הסמלי "גן ילדים", מאחר ששנות המלחמה היו ליבטושנקו "גן ילדים", שבו עברו ימי ילדותו.

קופנהאגן

אליהו זהבי

מתי כספי הצטרף ביום שישי למועדון בעלי תקליט הזהב בארץ, שבו חברים בני יהודה פוליקר ושלום חנוך. 25 אלף עותקים נמכרו מתקליטו האחרון "מתי כספי" ועוד המונים במסיבה שנערכה לכבודו על־ידי חברת התקליטים סי.בי אס. בקפה תיאטרון הבימה. השתתפה, בין השאר גם בתו, ברית, הנראית עמו בתמונה (ש.ברטה) התצלום: עוזי קרן

בעריכת עירית רוזנבלום

בתגובה להודעת הבנק הערבי על השעיית הסיוע לחוף השנהב בשל חידוש יחסיה עם ישראל:

הופואה בואני: לא ניכנע ללחץ

אבידג'ן, (עי"ד) נשיא חוף השנהב, פליקס הופואה בואני, אמר, כי ארצו, שהודיעה על חידוש היחסים עם ישראל לאחר ניתוק של 12 שנים, חופשית לכונן יחסים דיפלומטיים עם כל מדינה שהיא חפצה בה והיא לא תיכנע לשום לחץ, איומים או סחיטות בעניין זה.

בקבלת פנים לשגרירים בחוף השנהב חזר ואישר המנהיג הוותיק את רצונה של חוף השנהב לקיים קשרים עם כל המדינות, מבלי להתחשב באופי המשטר הפוליטי שלהן.

בדצמבר הודיע נשיא חוף השנהב, כי הוא עומד לחדש יחסים מלאים עם ישראל וכן לכונן יחסים עם מספר מדינות בגוש המזרחי הקומוניסטי.

בהתייחסו להודעת הבנק הערבי לפיתוח כלכלי אודות כוונתו להשעות את הסיוע לחוף השנהב, אמר הופואה בואני, כי הוא לא ייכנע "ללחץ איומים או סחיטות".

"אנו מתכוונים לממש את זכויותינו הריבוניות על ידי כינון יחסים עם כל המדינות הרוצות בכך ומבטיחות לכבד את משטר החופש והשלום שלנו. אין אנו מתכוונים להתערב בעניינים פנימיים של אחרים ואנו נוטלים על עצמנו את החובה לכבד את הבחירה הפוליטית, הכלכלית והחברתית שלהן", אמר בואני.

לחברינו רזיאל ויוסף וידר (מסניף רחובות)

אתכם באבלכם בהילקח אמכם היקרה

פרידה ז"ל

אגד

ההנהלה החברים הגימלאים והשכירים

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירת אימנו

תמר שרף

הלוויה תתקיים בבית העלמין בכפר זמיר

היום, יום א' בשעה 11.00 בבוקר

המשפחה: עדנה ויוסף שגיב

הנכדים והנינה

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירתה של

אשתי, אמנו וסבתנו היקרה

חנה ליכטר ז"ל

הלוויה תתקיים ביום א' כ' בשבט תשמ"ו 12.1.86 בשעה 14.00 בבית העלמין בכפר סמיר חיפה

אוטובוס יוצא בשעה 13.30 מרח' גאולה 18 חיפה

המשפחה האבלה

מזכיר הליגה הערבית יבוא לספרד לדיון ביחסי מדריד עם ישראל

שר החוץ הספרדי הודיע לשגרירים הערביים על החלטת ממשלתו לכונן קשרים עם ישראל

מדריד (ע"צ ועי"ד) ספרד תכונן קשרים דיפלומטיים עם ישראל "בימים הקרובים", טוען הועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הספרדית.

ממשלת ספרד הודיעה על החלטתה לכונן קשרים במחציתה הראשונה של השנה. שר החוץ הספרדי, פרנסיסקו פרננדס אורדונס, הודיע על כך ביום שישי לשגרירים הערביים המואמנים במאדריד. הוא הדגיש כי צעד זה לא יפגע בתמיכת ספרד בעניין הערבי.

בספרד נתקבלה בקשה מאת מזכיר הליגה הערבית, שאדלי קליבי, לבוא לביקור רשמי במאדריד.

מועד הביקור טרם נקבע אולם לדברי משרד החוץ הספרדי, הוא יתקיים זמן מה לאחר ה־21 בינואר, מועד בו יחזור ראש הממשלה פליפה גונזאלס מביקור רשמי באיטליה.

קליבי אמר ביום חמישי שעבר בוועידת המדינות המוסלמיות במארוקו, כי ייצא בראש משלחת ערבית למאדריד "כדי להסביר את תמורת ההחלטה שנתקבלה על ידי ממשלת ספרד לכינון יחסים דיפלומטיים עם ישראל".

דובר משרד החוץ במדריד אמר, כי אין לראות בביקור התערבות בענייניה של ספרד. "על כל פנים", אמר הדובר "אין לנו כל כוונה לסגת מכוונתנו לכונן יחסים דיפלומטיים עם ישראל".

אחבאר אל־יום:

אסד רמז לחוסיין על נכונותו להסדר

מאת צבי בראל, שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"), נשיא סוריה, חאפז אל אסד, אמר לחוסיין מלך ירדן, כי הוא מעוניין להגיע להסדר של שלום, שיחזיר לסוריה את רמת הגולן.

העיתון המצרי אחבאר אל־יום, המוסר את הידיעה מפי מקורות המקורבים לאסד, מוסיף, כי אסד ינסה להגיע להסדרי ביטחון עם ישראל ברמת הגולן. ועתה הוא משתדל לסיים את פרשת לבנון, כדי שיוכל להקדיש מאמצים לפיתרון בעיית רמת הגולן. אסד הדגיש כי כל התנגשות צבאית עם ישראל עלולה לגרום אסון לשלטונו.

שר החוץ הסורי, פארוק אשרע, אמר לעיתון אל־איתיחאד היוצא באבו־דאבי, כי אין זה נכון, שסוריה הסיגה את הטילים מבקעת הלבנון. דוחות המודיעין האמריקאי בדבר הסגת הטילים אינם נכונים, אלא נועדו ללמוד על מקומם המדויק. "סוריה לא תזיז את הטילים כתוצאה מדרישה ישראלית או אמריקאית", אמר שרע.

העתון אל נהאר: ינסו למצוא מחליף לערפאת

ביירות, 10 (ע"מ) — העתון "אל נהאר" הלבנוני, המסתמך על מקורות פלשתינים בתוניסיה, מוסר, כי אם ייסע יאסר ערפאת, המטופל בעת בתונים, לטיפול לבריה"מ, ייחשב הדבר כהקדמה לחופשת מחלה ארוכה.

ייתכן גם, אומר העתון, כי הוא יכלה את שארית חייו במוסקווה, בפרט שהוא עומד בפני קשיים מצד הרשויות הארגוניות בניסיון לזכות בהסכמתם בנוגע להחלטה 242 ו־338. העתון מוסיף כי יתכן ויעשו כמה שינויים בוועדה המרכזית של "פתח" והרשויות הפלשתיניות וכן יתנהלו דיונים בין כמה בירות ערביות (בפרט בין ריאד ורבת עמון) במטרה למצוא מחליף מקובל לערפאת.

ישראל תיענה לבקשת ארה"ב

הדרג המדיני יחתום על הצטרפות ל"מלחמת הכוכבים"

מאת ראובן פדהצור, סופרו הצבאי של "הארץ"

הממשלה תחליט ככל הנראה בקרוב, כי החתימה על הסכם הצטרפות של ישראל לפרוייקט מלחמת הכוכבים תהיה של הדרג המדיני הבכיר ביותר.

מגעים בין ארה"ב לישראל בנושא ההצטרפות לפרוייקט התנהלו עד כה בפרופיל נמוך מאוד. בביקורו האחרון של שר הביטחון, יצחק רבין, בארה"ב הבהירו לו בכירי הממשל האמריקאי כי ישראל יכולה אמנם להשתתף בפרוייקט גם בלי חתימה של הדרג המדיני על מסמך רשמי, אך האינטרסים של ישראל יקודמו בצורה הטובה ביותר אם אכן ייחתם הסכם הצטרפות כזה. גם בביקור של המשלחת הישראלית לעניין הפרוייקט הבהירו האמריקאים את עמדתם זו.

יוזמה בבית הנבחרים לאסור מכירת נשק לסעודיה

מאת צבי בראל, שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). בבית הנבחרים תוגש הצעת חוק, שתאסור מכירת נשק לסעודיה. יוזמי הצעת החוק, חברי הבית מל לוין, מארק סילג'נדר, כריסטופר סמית ולארי סמית, באה לאחר שנודע כי הממשל מכין חבילת מכר לסעודיה בבמיליארד דולר, שתכלול 1600 טילי אוויר־אוויר מסוג סיידווינדר, 800 טילי סטינגר, 12 הליקופטרים מטיפוס בלק הוק, 90 טילי הרפון נגד אניות, 95 מערכות ללוחמה אלקטרונית עבור מטוסי אף־5 ואף־15 ושיפור מערכות מטוסי ה־אף־15.

חברי הקונגרס פנו במכתב לעמיתיהם, כדי לאסוף חתימות תמיכה בהצעה, לאחר שכבר התגבשה כאמור קבוצה של כ־60 סנאטורים, בראשם הסנאטור אלן קרנסטון, המתנגדים למכירה. חברי הקונגרס מבהירים במכתב, כי סעודיה לא תרמה לתהליך השלום ותגובתה לגל הטרור האחרון עומדת בניגוד לאינטרס הלאומי של ארה"ב. במקביל מכין בית הנבחרים הצעת חוק, שתמנע את מכירת הנשק לירדן ב־1 במארס, מועד בו תפוג הארכה שניתנה לממשל לבדיקת התקדמות תהליך השלום.

מבצעי הטבח ברומא באו דרך יוגוסלאוויה

טריאסט, (ע"צ) המחבלים שביצעו את הטבח בנמל התעופה של רומא הגיעו לאיטליה מיוגוסלאוויה, ב־30 בנובמבר, דרך תחנת הגבול ליד טריאסט. על כך נודע בשבת, ממקור במשטרת טריאסט.

הארבעה באו ברכבת והיו מצויידים בדרכונים מרוקאיים, שלא עוררו חשד. לאחר הביקורת המקובלת, כולל חיפוש ותישאול, הורשו להיכנס לאיטליה, הוסיפו המקורות.

ועד עובדי משרד התיירות יחריף צעדיו בסכסוך עם ההנהלה

תיבדק האפשרות להזרים הכנס הבין־לאומי לעידוד תנועת התיירות לאילת

מאת זהר בלומנקרנץ, סופר "הארץ" לענייני תיירות

ועד עובדי משרד התיירות יתכנס היום בירושלים, להחליט על צעדי החרפה בסכסוך העבודה עם הנהלת משרד התיירות. זאת במחאה על אי־מילוי דרישותיהם בנושא מינויה של ועדה לקביעת שעות נוספות והחזקת רכב, ועל הצבתו של אהרן טייטלס, מקורבו של השר, לתפקיד בכיר במשרד.

בין השאר תיבדק האפשרות להשבית ליום את העבודה במשרד הראשי בירושלים ובשלוחות. אפשרות אחרת: להזרים את הכנס הבין־לאומי לעידוד תנועת תיירות לאילת שנועד ל־26 בינואר.

בהסדר שהושג עימו בתחילת החודש:

חיים שיף לא התחייב לעמוד בפרעון החובות לעיריית בת ים

מאת זהר בלומנקרנץ

עיריית בת־ים לא קיבלה כל ערבויות מהמלונאי חיים שיף, כי יעמוד בפרעון חובותיו כחוק, על־פי ההסדר החדש שהושג איתו בתחילת החודש, לגבי תשלומי הארנונה הדמים בעבור מלון מארינה שבבעלותו.

הנושא נחשף בסוף השבוע, בישיבת המועצה האחרונה של העירייה, בידי יושב ראש ועדת הביקורת, יצחק שלומוביץ.

יושב ראש ועדת הביקורת אמר בישיבה, כי העירייה אף לא קיבלה מהמלונאי ערבות אישית. סגן ראש העיר, שלמה בינשטוק אמר בתגובה, כי הערבות הטובה ביותר לקיום ההסדר היא הסכמתו של שיף להחזיר מפיטוריהם של כמאה עובדים ולהמשיך להפעיל את המלון, שהיה אמור להיסגר שלשום.

לחברנו ילובסקי משה (מסניף באר־שבע)

אתך באבלך בהילקח אביך היקר

שלום ז"ל

אגד

ההנהלה החברים והשכירים

הפגנות בביירות ובצידון לזכר הרוצח מראס בורקה

שוטרים ומפגינים ירו באוויר

ביירות, (ע"צ) כמה מאות אנשים ערכו ביום שישי הפגנה אלימה במערב ביירות המוסלמית, על פי קריאת תנועת "חיזבאללה" השיעית הקיצונית, לזכרו של סולימן חאטר, החייל המצרי שרצח שבעה תיירים ישראליים בראס בורקה והתאבד בכלא בקהיר.

היתה זו ההפגנה האלימה הראשונה בשכונה מוסלמית של ביירות מאז נחתם ב־28 בדצמבר הסכם דמשק בין 3 המיליציות הגדולות של לבנון.

המפגינים צעדו מהאוניברסיטה הערבית בשדרות מצרים, כשהם קוראים סיסמאות כגון "מוות למובארק, רוצח של חאטר", "מובארק, גורלך יהיה כגורלו של סאדאת".

החיילים הלבנונים נאלצו לירות באוויר כדי להרגיע את המפגינים המשולהבים. אנשי חיזבאללה ירו גם הם באוויר. לא היו נפגעים.

כאשר המפגינים הגיעו לפני שגרירות מצרים, בה נותרה רק מחלקה לוויזות, שוב נתקלו בחיילים ובשוטרים ששמרו על הבניין. הם הדביקו על קירות השגרירות תמונות גדולות של חומייני וסולימן חאטר.

בצידון נערכה שביתת שבת באזור המסגדים, "לאות סולידאריות עם העם המצרי ולזכרו של הקדוש סולימן חאטר". בהפגנה זו השתתפו כ־200 איש.

מועצת הביטחון תדון מחר בתלונת לבנון

צפוי וטו אמריקאי על הצעה לגנות את ישראל

מרכז האו"ם, (ע"צ ע"ד) מועצת הביטחון תתכנס מחר, לדון בתלונת לבנון על "פעולות נמשכות של תוקפנות מצד הכוחות הישראלים השולטים בדרום לבנון".

דובר האו"ם הודיע על כינוסה של ישיבה זו לאחר שחברי מועצת הביטחון התכנסו באורח פרטי ביום שישי לדיון בבקשה הלבנונית.

מקורות דיפלומטיים אמרו כי הוכנה כבר הצעת החלטה לגנות את ישראל ולכל הנראה תטיל ארה"ב וטו על הצעה כזאת.

עוד אמרו, כי ארה"ב וישראל ינצלו את הדיון כדי להעלות את שאלת הטרור, לרבות ההאשמות כי שליט לוב מועמר קדאפי תמך בהתקפות על נמלי התעופה של וינה ורומא.

לוס אנג'לס טיימס:

פעילות טרור ממומנת מחשבונות בנקים בארה"ב

מאת בני לנדאו, סופר "הארץ" בקליפורניה

לוס־אנג'לס (מיוחד ל"הארץ").

כספים שהופקדו בחשבונות בנק פרטיים בבנקים אמריקאיים יועדו לפעילות טרור בינלאומית. כך טוען אתמול הלוס־אנג'לס־טיימס, המסתמך על "דו"ח יועצי מודיעין סודי ביותר".

פקידי ממשל אמרו לכתבי העיתון, כי מדובר במיליוני דולרים. "טרוריסטים מושכים כספים מחשבונות הבנק בארה"ב" צוטט פקיד ממשל בכיר. "יש בידינו הוכחות לכך, שחשבונות נפתחו במטרה לממן פעילות טרור." מדובר בפעילות טרור שבעקבותיה מקבלים המבצעים תשלום באמצעות בנקים אמריקאיים. הנושא עלה באחרונה בדיון בין־סוכנותי של מומחי מודיעין. הממשל מבקש להעביר עתה הצעת חוק שנייה בחקיקה, שתאפשר לו לעקוב אחר פעילות כספית בחשבונות בנק פרטיים זרים ממדינות הגוש המזרחי, לוב, סוריה, איראן, קובה ודרום תימן. כן יאפשר החוק לנשיא להקפיא חשבונות בנק פרטיים בעת הצורך.

חוטפי הצרפתים בלבנון: לשחרר המתנקשים בבחטיאר

מאת יואב מוקד, סופר "הארץ" בצרפת

פאריס, (מיוחד ל"הארץ"). מקורות ערבים וצרפתיים מסרו אמש, כי גורל המו"מ לשחרור ארבעת החטופים הצרפתים, המוחזקים בידי שוביהם בלבנון, תלוי בכוונתו של הנשיא מיטראן לשחרר שני טרוריסטים, שהיו מעורבים בניסיון לרצוח על אדמת צרפת את ראש ממשלת איראן לשעבר שאפור באחטיאר.

השניים כלואים בצרפת כשלוש שנים. בעת ניסיון ההתנקשות בבאחטיאר, נהרג שוטר צרפתי ונפצעו אנשי ביטחון צרפתים ואיראניים.

מזה ימים מתוארים המגעים בין הממשל הצרפתי לבין "מתווכים" מטעם הג'יהאד המוסלמי בלבנון כ"מתקדמים ביותר". בכמה מהדיווחים צוין כי שיחרורם של ארבעת החטופים הצרפתים צפוי תוך ימים מספר. המגעים נערכים במקביל בביירות, בטהראן ובדמשק. נציג בכיר הגיע בשבוע שעבר לבירה הסורית, המתוארת עתה כ"מוקד" המשא ומתן.

מגעים לשחרור היהודים

ממקורות דיפלומטיים מערביים בפאריס נודע, כי על רקע מה שמתפרש כהתקדמות במאמצים לשחרור החטופים הצרפתיים, פועלים עתה גורמים יהודיים, במגמה לכרוך גם את גורלם של החטופים היהודים בלבנון במסגרת מגעי השחרור שמנהלת ממשלת צרפת.

ארבעת הצרפתים — שני דיפלומטים, עיתונאי וחוקר — נחטפו בביירות ובפרבריה בחורף ובאביב שעבר. המו"מ לשחרורם נמשך חודשים מספר. בחודשים האחרונים העלו החוטפים בהזדמנויות שונות תביעות רבות, בהן שיחרורו של הלבנוני ג'ורג' איבראהים עבדאללה מן הכלא הצרפתי. עבדאללה חשוד, בין היתר, במעורבות ברצח הדיפלומט הישראלי יעקב בר־סימנטוב. החוגים הצרפתיים הבהירו בפומבי פעמים אחדות, כי לא עומדת על הפרק כוונה צרפתית לבצע "עיסקת חליפין" עם החוטפים בלבנון.

ארה"ב שוקלת מכירת מסוקי "דולפין" לישראל

פאריס, (ע"צ) — ארה"ב שוקלת את מכירתם לישראל של מסוקים מדגם דולפין ה־65"א, גירסה אמריקאית של המסוק "דופין" של המפעל הצרפתי "ארוספאסיאל". על כך נמסר ביום שישי מהחברה הצרפתית בפאריס.

מסוקים אלה נמסרים לארה"ב עבור משמר החופים האמריקאי, שהזמין מדגם זה 98 מסוקים, מהם כבר סופקו כ־15.

בחברה הצרפתית מדגישים כי מדובר במסוקים "אמריקאיים", וכי ארוספאסיאל אינה מעורבת בעסקה אפשרית עם ישראל.

יצויין כי ארוספאסיאל וכן מפעלי ראפאל הפסיקו לספק לישראל מסוקים, מאז האמברגו שהטיל הגנרל דה גול ב־1967.

סגן ראש הוקף

(סוף מעמוד 1)

לסיור החוזר גם את ראש עיריית ירושלים, טדי קולק.

שלושה מארבעה חברי הכנסת של המערך, החברים בוועדת הפנים של הכנסת לא ישתתפו בסיור המתוכנן בהר הבית. זאת מסר אמש רכז המערך בוועדת הפנים, ח"כ אהרן נחמיאס.

ח"כ נחמיאס ערך משאל בין חברי המערך, ומצא כי הוא, דב בן מאיר ויצחק פרץ לא ישתתפו בסיור. אבל ח"כ עדנה סולודר נוטה להשתתף בו. ח"כים אחרים מן המערך עשויים להשתתף בסיור, וביניהם ח"כ זק אמיר, שאינו חבר בוועדה אך השתתף בסיור הקודם.

ח"כ מרדכי וירשובסקי מסיעת שינוי קרא למערך להחרים את הסיור.

ח"כ נחמיאס אמר, כי ישראל מחזיקה בהר הבית ואין צורך לחזור על הפגנת הריבונות תוך כדי התגרות. סיעת המערך תבקר בהר הבית, אמר נחמיאס, במסגרת ביקור בירושלים המאוחדת.

יו"ר הנהלת הקואליציה מטעם הליכוד ח"כ חיים קופמן הביע אמש תמיהה על החלטת אנשי המערך לא לבקר בהר הבית לאחר שבשבוע שעבר הבטיחו כי אם הביקור יידחה הם ישתתפו בו.

גורן: מצווה לעלות

ח"כ שילנסקי פנה לרבנים הראשיים וביקש מהם חוות דעת הילכתית באשר לביקור המתוכנן בעוד יומיים. שני הרבנים הראשיים כתבו לשילנסקי כי בדרך כלל חל איסור לעלות להר הבית, אך אם המדובר בבדיקת עניינים בטחוניים הדבר מותר. שילנסקי ביקש חוות דעת נוספת בנושא מהרב גורן, וזה השיב: "בגלל סכנת ההשתלטות של הישמעאלים העושים שם כבתוך שלהם, על אף הסיכונים ההילכתיים, הרי במצב שייקבע קיים חשש לאובדן הריבונות היהודית על הר הבית ומאחר ותובעות של יהודים תחזק את הריבונות היהודית שם, וכל שכן, ח"כים — והאי שיוכיחו קבל עם העולם שהר הבית הוא בריבונות ישראל. במצב כזה ולמטרה זו — לא רק שמותר, אלא מצווה גדולה מוטלת עלינו להיכנס להר הבית — וללא סייג". הרב גורן מוסיף כי רצוי שהח"כים ייעלו לשם בנעלי גומי ולאחר טבילה במקווה.

רן כהן: לקבוע נוהלי ביקור

ח"כ רן כהן מר"צ פנה ליו"ר הכנסת, שלמה הלל, בבקשה לקבוע נוהלי ביקור של ועדות הכנסת, כדי למנוע שימוש בסיורים אלה לצרכים הפוליטיים של יו"ר הועדות. ח"כ כהן מצא כי רוב המשתתפים בסיור הסוער לא היו חברי הוועדה ולא היו ח"כים בכלל.

תפילת יום ו'

ללא אירועים חריגים

(ע.) תפילת יום שישי על הר הבית נסתיימה בשקט ללא אירועים חריגים.

מספר המתפללים נאמד ב־300, מספר קטן יותר מהרגיל. בדרשה התייחס המואזין בעקיפין לאירועים השבוע. הוא אמר, כי כל שטח הר הבית הוא מוסלמי, וקרא למתפללים לבוא ולהתפלל מאחר והדבר הזה "הוא ערובה לשמור על הר הבית מפני המזרחים הטוענים שיש להם חלק בו".

משטרת ירושלים בפיקוד של מפקד המחוז, תנ"ץ חיים אלבלדס, נערכה לכל אפשרות. כוח של 200 שוטרים ומשמר הגבול נפרס באזור הר הבית וליד השערים המובילים אליו.

המשטרה לא התירה לצוותי טלוויזיה ולצלמים להיכנס לשטח הר הבית בזמן התפילה, כדי למנוע שילהוב רוחות.

סיסמאות ברובע בעיר העתיקה

אלמונים ציירו בלילה שבין יום חמישי לשישי סיסמאות נגד ערבים בכעד השבתת המסחר בעיר העתיקה של ירושלים.

הסיסמאות צוירו ברחוב הגיא ונאמר בהן בין היתר: "כהנא לשלטון". "הר הבית ליהודים". סיסמאות אחרות, בשפה הערבית, קראו להשבית המסחר במזרח ירושלים.

תוניס, 11 (ע"צ) - הליגה הערבית גינתה בשבת בתוקף את "הפגיעות הישראליות האחרונות במסגד אל אקצה ובמקומותיה קדושים בירושלים", הבהירה כי צעדים מעין זה דוחפים מספר גדל והולך של פלשתינים "ליאוש ולאלימות".

בהודעה שפורסמה בשבת, מביעה הליגה הערבית את תמיהתה על ש"הפגיעה האחרונה באל אקצה בוצעה על ידי חברי כנסת ולא על ידי קנאים או אנשים בלתי שפויים בדעתם, כפי שהצדיקה זאת ישראל לפני מספר שנים" בעת הצתתו של מסגד אל אקצה.

הליגה הערבית קוראת לקהילייה הבינלאומית "להוקיע את שורשי האלימות, בהתנגדה להמשך הבדיקות הישראלית המבוססת על התוקפנות והכוח".

שיחת היום / לילי גלילי

עם: חזי קוקה, יו"ר ועד הטכנאים בטלוויזיה על אחריותו להשבתת הטלוויזיה

לא מרוצה, אבל גם לא כל כך מודאג

— אני מתכוונת לציין שבאיש האחראי לכך ש־5 מיליון צופים נותרו בלי טלוויזיה, אתה נשמע מרוצה למדי.

— לא מרוצה, אבל גם לא כל כך מודאג. וזה מהסיבה הפשוטה, שפעלתי לא כאיש פרטי חזי קוקה, אלא כנציג עובדים בפעולה יוניוניסטית. יותר על כן, אני לא מודאג מכמות קבלת הפנים שערכו לי 130 הטכנאים בטלוויזיה עם היוודע השביתה. חוץ מזה, לא אנחנו אחראים לכך שאין שידורים, אלא ההנהלה. אם לצופים יש טענות, שיפנו לבג"צ נגד ההנהלה. היא זאת שגרמה להפסקת השידורים, כשניסתה לרמות אותנו, ולא חזי קוקה.

— כבר לא "חזי קוקה", אלא "לך ולמה", כמו שמכנה אותך אורי פורת. דומה שבשנתיים שבות כמנהיג כיו"ר הוועד, צברת מידה לא קטנה של כוח והעצמה.

— אין לי תחושה של כוח, ואני רק עושה את שליחותי. הכינוי של פורת הוא בהחלט שינוי חיובי בהשוואה לשמות האחרים שקרא לי. אבל עכשיו אני מרגיש בעיקר תסכול על כך שאיש ועד המשרת ציבור יכול להיפגע. לא חשבתי שיש לי חסינות אבסולוטית, אבל אקט של פגיעה כזאת בחבר ועד, צריך להדליק אור אדום אצל כל הוועדים. אם לא, נהפוך לדיקטטורה, וגם ההסתדרות כולה תוכל ללכת הביתה.

— בינתיים הדיקטטורה היא שלכם, המחזיקים במתג. אתם קולטים את העוינות שיש כלפיכם בציבור?

— יש לזה הסבר. אנחנו, לא כמו העיתונאים, האנשים מאחורי המצלמות. מספיקה הבעת פנים אחת של חיים יבין, כמו שעשה שהפסיקו את שידור הכתבה מהר הבית, כדי להראות לציבור את דעתו על "האמוך" בטלוויזיה. לנו, קשה להגיע לציבור. אין לנו את הקשרים הטובים עם העיתונות, ההסברה שלנו לא יעילה.

לעומת זאת, קיבלנו המון מכתבי תמיכה ומברקי הזדהות ממוסדות אחרים.

— אומרים, שעכשיו הפוליטיקאים ינצלו את המצב שיצרתם לחיסול השביתות עם הטלוויזיה. זה מבהיל אותך?

— בהחלט לקחתי את זה בחשבון. אבל אפילו אם עכשיו אקריב את עצמי קורבן האלה. מי ירצה עוד להיות חבר ועד במקומי? חוץ מזה, המסר הוא הרי שאם יסגרו את הטלוויזיה, יפטרו עובדים. אבל הרי יפטרו מהקבוצה הגדולה שיש בה מיותרים, וכלם יודעים שזה לא הטכנאים. יפתחו אותה אולי בלי חזי, אבל עם 90 אחוז מהטכנאים. אז לנו אין חשש גם מזה.

— השנתיים בוועד, הוציאו אותך מאלמוניות שבוודאי תתקשה לחזור אליה.

— בכלל לא. סוף סוף יהיה לי זמן לעסוק בענייני, במקום לעסוק יומם ולילה בשליחות הזאת, ובלי תמורה. חזי לא נולד להיות יו"ר ועד, אלא עובד מהמניין ותאורן.

— ובינתיים אתה צופה בירדן עם כל העם?

— בהחלט. יש להם תוכניות לא רעות.

סונדרס: מבחינת ארה"ב אין צורך בהכרת אש"ף ב־242

וואשינגטון תסתפק בהצהרה של אש"ף על רצונו בשלום והפסקת האלימות

מאת יהודה ליטני, סופר "הארץ"

עוזר שר החוץ האמריקאי לשעבר, הרולד סונדרס, אמר אתמול במכון ירושלים כי מבחינת ארצות־הברית אין צורך שאש"ף יכיר בהחלטת מועצת־הביטחון 242 ו־338. ארה"ב תסתפק, הוסיף סונדרס בשתי הצהרות של אש"ף במגמה להתחיל בתהליך השלום: הצהרה בה מביע אש"ף את רצונו בשלום עם ישראל והצהרה נוספת על הפסקת אלימות בזמן המשא ומתן. סונדרס אמר את הדברים בסימפוזיון שנערך אתמול במלון "נשיונל פאלאס" במזרח־ירושלים מטעם "המועצה הערבית לענייני ציבור", בה חברים תושבי השטחים - מורים באוניברסיטאות, עיתונאים ואישי ציבור התומכים בדרך כלל באש"ף, וה"אמריקן אנטרפרייז אינסטיטיוט" מוושינגטון.

הד"ר סאיב עריקאת מאוניברסיטת א־נג'אח משכם, שהשיב לסונדרס, אמר, כי האמריקאים מבקשים להוציא את אש"ף מהמשחק — אולם לא ניתן להגיע לכל תוצאה במו"מ מבלעדי אש"ף. זו פעם ראשונה, אמר, שיש במצב מנהיגות פלסטינית המוכנה למשא ומתן ואם לא ננצל הזדמנות זו, נהיה קורבנות של התגברות האלימות, גם הפלשתינית וגם הישראלית.

העיתונאי זיאד אבו־זיאד אמר, כי הסיבה שאש"ף אינו יכול להכיר בהחלטות 242 ו־338 היא, כי האמריקאים והישראלים שוכחים, כי הדרישה הבסיסית של הפלשתינים היתה כל חלקי פלשתין ולא רק הגדה והרצועה. אנו מבינים, אמר, כי קיימת מציאות חדשה שישראל מהווה חלק ממנה. אולם הכרה בישראל, המשיך אבו־זיאד, יכולה להיות רק תוצאה של מו"מ ולא הכרה מלכתחילה, לפני תחילת המו"מ. אם נכיר בישראל מראש, התוצאה תהיה ויכוח על הגדה והרצועה והפשרה אז תהיה רק על כמה חלקים מהשטחים ולכך איננו רוצים להגיע.

נתבי נמל הפחם בחדרה סירבו לקשור לפריקה אניה אוסטרלית

במסגרת עיצומים שנוקט איגוד קציני הים בעניין העלאות שכר

מאת יהושע גלבוע, סופר "הארץ" בחיפה

הנתבים בנמל הפחם בחדרה סירבו אתמול, לפי הוראות איגוד קציני הים, לקשור לפריקה את אניית הפחם "אמנון" שהביאה מאוסטרליה 120 אלף טון פחם. כל יום של עיכוב בפירוק מטענה של האניה, מסתכם בהפסד של 20 אלף דולר.

העיצומים נובעים מחילוקי דעות שהתעוררו בין האיגוד לבין משרד התחבורה בעקבות משא ומתן על העלאת שכר הנתבים בנמל הפחם של חדרה. משא ומתן זה עמד להסתיים, אך בעקבות הקפאת השכר, לא שינה משרד התחבורה את רמת השכר.

לפני כחודש נמנעו הנתבים בחדרה מקשירת אניית פחם במשך יומיים. אך לפי הוראת בית־הדין הארצי לעבודה חידשו עבודתם והוסכם כי הצדדים ימשיכו במשא ומתן. בינתיים חלף פסק הזמן שהועיד השופט לניהול המשא־ומתן, והשופט עצמו חלה. עקב כך, חידשו הנתבים את העיצומים.

קמחי — לביקור רשמי ביוון

אתונה, (עסט"א) - מנכ"ל משרד החוץ, דוד קמחי, עומד להגיע בראשית השבוע ליוון לביקור רשמי.

קמחי ייפגש לראשונה עם שר החוץ היווני, פאפוליאס.

יצויין תהיה זו הפעם הראשונה שנציג ישראלי כלשהו ייפגש עם נציג יווני כה בכיר. השיחות במשרד החוץ באתונה יהיו על היחסים בין שתי המדינות והמצב במזרח התיכון.

ביום האחרון לביקורו ייפגש קמחי עם מנהיגי יהדות יוון.

תביעה לפיטורי סגנו של קולק שהציע פינוי ערבים מהעיר העתיקה

מאת סופר "הארץ"

תנועת "אזרחים נגד גזענות" תובעת מראש עיריית ירושלים טדי קולק, לפטר את סגנו נסים זאב מסיעת ש"ס. התביעה באה על רקע דבריו של זאב לעיתון הירושלמי "כל העיר", ביום שישי האחרון.

זאב אמר, כי הוא מציע לפנות ערבים מהעיר העתיקה ולבנות במקום שכונה יהודית. "הצפיפות בעיר העתיקה היא בעיה בכוחות", אומר זאב. "כמו שבממילא מיישרים את כל השטח ובונים מחדש, צריך לעשות אותה תבנית לעיר העתיקה, ועדיף היום מאשר מחר".

"גם בן־גוריון אמר שצריך לעשות את זה והוא צדק. את השכונה שתבנה במקום העיר העתיקה צריך לאכלס בכמה שיותר יהודים. לערבים שנפנה ניתן פיצויים ונבנה שכונה קצת במרחק."

נשקל איסור כניסת פאראחן לתחום בריטניה

מאת שאול צדקא

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). שר הפנים הבריטי, דאגלס הארד, שוקל אם לאסור את כניסתו של הפעיל האפרו־אמריקאי השחור, לואי פאראחן, בשל התבטאויותיו האנטישמיות בעבר.

השר קיבל פניות מאנשי ציבור יהודים, לא להתיר את כניסתו ללונדון של "אדם אשר מצא לנכון לשבח בפומבי את היטלר".

מייקל לייט'אם, אחד מידידי ישראל בפרלמנט הבריטי, דוחה את הטענה כי אם פאראחן המוזמן להרצות בפני מועצה מקומית בלונדון, איסור כניסתו יהווה פגיעה בחופש הדיבור. לדבריו היה נוהג בצורה דומה אם הרב כהנא היה מוזמן לבריטניה.

עורך את העמוד: [illegible]

יפי

אשרי האיש שאינו חושש

רישום: פנחס כהן גן

המעלות של אל על

	מעלות מינימום	מעלות מקס'		הטמפרטורות אתמול	
קהיר	10	18	מעונן	11	21
אתונה	6	11	גשום	5	10
בוקארשט	−3	2	מעונן	—	—
רומא	9	14	מ. חלקית	4	14
ז'נבה	9	12	גשום	0	3
ציריך	6	9	גשום	—	—
פרנקפורט	2	6	ממטרים	0	1
וינה	−2	1	מושלג	−1	1
פאריס	4	7	גשום	7	9
אמסטרדם	3	6	גשום	4	7
בריסל	3	6	גשום	2	8
מדריד	6	11	מעונן	−3	9
לונדון	4	7	גשום	6	9
קופנהאגן	2	4	גשום	−3	−3
שטוקהולם	−7	−4	מושלג	−8	−13
ליסבון	10	13	גשום	6	9
ניו־יורק	−3	4	מ. חלקית	1	7

אל על ELAL

יעקב צור תובע דיון דחוף בשפל החמור בממדי העלייה

פנה אל פרס ואל דולצ'ין לכנס את המוסד המשותף לממשלה ולסוכנות היהודית

מאת גדעון אלון
סופר "הארץ"

שר הקליטה יעקב צור פנה אל ראש הממשלה שמעון פרס ואל יו"ר הנהלת הסוכנות אריה דולצ'ין, בתביעה לכנס בדחיפות את המוסד לתאום, המשותף לממשלה ולסוכנות היהודית, לדיון בשפל החמור בעלייה.

לפי נתוני משרד הקליטה, עלו אשתקד ארצה רק 11,298 עולים, כ-41 אחוז פחות מאשר ב-1984. מאז קום המדינה ולמעט שנת 1953, לא נרשם שפל כזה בממדי העלייה.

השר צור תובע לדון בתוכניות חדשות לעידוד העלייה והקליטה ולבצע שינויים במסגרות הפעולה, לאחר ששיטות השליחות מוצתה.

צור יציע להכפיל את מספר הסטודנטים היהודים הלומדים בישראל, להגביר המאמץ לעידוד העלייה מדרום אמריקה ודרום אפריקה, להפעיל פרוייקטים מרוכזים לעלייה, לאשר בממשלה את תוכנית השיכון שיזם משרד הקליטה ולהמיר את שיטת מרכזי הקליטה בקליטה ישירה.

כן יתבע משרד הקליטה להגדיר מחדש את הסמכויות ותחומי הפעולה בין הממשלה והסוכנות, במגמה שכל הטיפול בעולים מרגע הגעתם ארצה יהיה באחריותו ובטיפולו של משרד הקליטה.

ראש מחלקת עליית הנוער אורי גורדון, התריע על כך שההסתדרות הציונית משלימה עם השפל בעלייה כעם גזירה משמים. בכנס השנתי של תל"ם (תנועה לציונות מגשימה) בקיבוץ עינת, אמר גורדון כי התנועה הציונית איננה מסייעת בצורה מספקת לקבוצות של מגשימים. הוא הציע להכיר בציג של תנועת המגשימים בראש מחלקת העלייה.

כתבי המשטרה בי-ם ימלאו הוראות מועצת העיתונות

יימנעו מלפרסם שמות חשודים בטרם הובאו בפני שופט

(ע). תא הכתבים לענייני משטרה בירושלים קיבל בסוף השבוע החלטה לפיה יאמצו חבריו בקפדנות את תקנון האתיקה של מועצת העיתונות ויימנעו מלפרסם שמות של חשודים, בטרם הובאו בפני שופט, להוציא מקרים יוצאי דופן שיש בהם עניין ציבורי מיוחד.

תא הכתבים הוליכים לבקש פגישה דחופה עם היועץ המשפטי לממשלה ועם שר המשפטים, כדי להעלות בפניהם את הסיכון הרב שיש בהצעות השונות שהועלו באחרונה בנוסחים שונים הנוגעות ישירות לעבודת כתבי המשטרה בארץ.

כתבי המשטרה בירושלים מוחים על ההאשמות וחרות השחור שהוטחו בכתבי המשטרה בישיבת ועדת הפנים של הכנסת, מבלי שאיש מהכתבים יוכל היה להגיב על ההאשמות.

באסיפה כללית של תא הכתבים לענייני משטרה נבחר ועד חדש בהרכב הבא: אילן בכר (מעריב) יו"ר, גד ליאור (ידיעות אחרונות) סגן יו"ר ומזכיר, יורם לוי (עתים) ואהרן אהרונוב (הטלוויזיה).

הוצא צע"ת בעניין פסילת המחזה "אפרים חוזר לצבא"

נגד המועצה לביקורת סרטים ומחזות המורה עליה לפרט נימוקיה בתוך 30 יום.

(ע.) ביום שישי הוציא שופט בית המשפט העליון השופט מנחם אילון צו על תנאי, לבקשת המחזאי יצחק לאור, איגוד המחזאים בישראל והאגודה לזכויות האזרח, המורה למועצה לביקורת סרטים ומחזות לנמק בתוך 30 יום, מדוע פסלה את המחזה אפרים חוזר לצבא.

בנימוקי הפסילה של המועצה נאמר, כי המחזה מציג תמונה מעוותת של הממשל הצבאי ומשווה אותו לשלטון הנאצי. עוד נאמר בנימוקי הפסילה, כי קיים חשש שאם יוצג המחזה, הוא ילווה בפעילות הסתה אנטי-ממשלתית. העותרים טענו כי הפסילה פוגעת בעקרון חופש הביטוי וכי נימוקי הפסילה נוגדים את חוות דעתו של היועץ המשפטי יצחק זמיר שניתנה ב-1982, לפיה מחזה סטירי לא נועד לשקף את המציאות אלא מציג תמונה מגוזמת וביקורתית ויש לשפוט אותו בהתאם לכך.

עוד טענו העותרים, כי המועצה לא עיינה במחזה בכובד ראש ולא הבינה את משמעותו. המועצה לא חשבה על אמצעים אחרים כמו השמטת חלקים ממנו, אלא על פסילתו המוחלטת.

הדיון בעתירה יתקיים לאחר שהמועצה לביקורת סרטים ומחזות תמציא את תגובתה, לפי צו בית המשפט העליון.

פרס נפגש עם יו"ר המפלגה הרפובליקאית הצרפתית

(עט"ת). ראש הממשלה נפגש היום עם פרנסואה ליאוטרד, יו"ר המפלגה הרפובליקאית בצרפת. ראש הממשלה אמר, שאנחנו קרובים מאד לפיתרון הבעיות עם מצרים. אמר שהתהקרים הראשון של השלום במזרח התיכון יי כשל. זה אינטרס לאומי ממדרגה ראשונה עבורנו.

מר ליאוטרד אמר, שהוא דוגל בשיתוף פעולה הדוק בין ישראל וצרפת בתחום המלחמה בטרור, ובעניין האינטרסים של ישראל בשוק המשותף.

גד יעקבי ב"שכתרבות" בבאר-שבע

"הממשלה לא תטיל מיסים חדשים על חסכונות הציבור"

מאת מרדכי ארציאלי
סופר "הארץ"

הממשלה לא תטיל מסים חדשים על חיסכון בשום צורה שהיא ולא תפגע בחוק להגנת חסכונות הציבור, כי הטלת מסים כזאת עלולה לגרום נזק למשק, לבריחה מחסכונות ולפגיעה בהשקעות במשק — אמר אתמול גד יעקבי, שר הכלכלה והתכנון, בתכנית "שכתרבות" בבאר שבע.

בתשובה לשאלת המראיין אמר, שיש להפחית את המסים הישירים בשיעורים ניכרים ובראש וראשונה את שיעורי מס ההכנסה. הורדת השיעור המירבי של מס הכנסה מ-66 אחוזים ל-50 אחוזים תגדיל את שכר הנטו בלי להגדיל את שכר הברוטו. הצעד כזה חשוב כדי למנוע עליית מחירים וכדי לעודד את הצמיחה במשק.

כן אמר יעקבי, כי יביא להכרעת הוועדה המדינית, ולאחר מכן להכרעת מפלגת העבודה, את הצעתו להנהיג באופן חד-צדדי אוטונומיה באזורי יהודה, שומרון וחבל עזה. פרט לבקעת הירדן, מרחב ירושלים, גוש עציון, רמת חבל עזה והישובים היהודיים באזורים אלה.

ביהמ"ש העליון בדחותו ערעור ארכיהגמון הכנסיה הארמנית בי"ם

פרסום על אדם כמשתף פעולה עם ישראל אינו הוצאת לשון-הרע

(ע.) בית המשפט העליון עסק בשאלה אם יש משום הוצאת לשון הרע בהודעה שמסר פטריארך הכנסיה הארמנית בירושלים לממשלת ירדן, כי הארכיהגמון של אותה כנסיה בירושלים משתף פעולה עם ממשלת ישראל ותומך בפעולותיה בשטחים.

מדובר בערעור שהגיש הארכיהגמון אלמיאן שאהה, אחיו ידידי המתגורר בירושלים, לבית המשפט העליון, נגד הפטריארך יגישה דרדריאן.

קודם לכן דחה בית המשפט המחוזי את התביעה, ועל כך הוגש הערעור שבו דן ביום ו' בית המשפט העליון. בערעור טען אלמיאן שאהה, כי פרסום זה הוא לשון הרע משום שהדברים המיוחסים לו עלולים לעשותו מטרה לשנאה, ולפגוע בו בתפקידיו שבמסגרתם הוא יוצא למדינות ערב. כמו כן טען המערער באמצעות עו"ד שלמה תוסיה כהן, כי הפרסום עלול לעשותו מטרה לשנאה בקרב חלק מתושבי יו"ש.

לדבריו, בשל הפרסום אסרו עליו שלטונות ירדן את הכניסה לתחומה.

כל אחד משלושת שופטי ההרכב בית המשפט העליון נדרש לסוגיה זו. השופט דב לוין כתב בהחלטתו: "שיתוף פעולה של אזרח עם שלטונות החוק לא ייחשב מעשה הראוי לגינוי, שדבר פרסומו מהווה לשון הרע. אף היק משום שכך יעודד הדבר בחוגי העולם התחתון". מדוגמה זו השופט משליך לעניין הערעור וקובע, כי שיתוף פעולה עם שלטונות ישראל לא ייחשב פעולה המביאה על משתף הפעולה שנאה וביזוי ופרסום דבר שיתוף הפעולה לא יראה כהוצאת לשון הרע.

המשנה לנשיא בית המשפט העליון, השופטת מרים בן פורת הצטרפה לעמדת השופט דב לוין, אך היא העלתה הרהור אם ראוי לתת הגנה נגד הוצאת לשון הרע לאדם המגלה נאמנות לשתי מדינות הנתונות במלחמה אחת עם השנייה. השופטת סרבה לקבוע מסמרות בסוגיה זו, אך בהתייחסה למקרה שלפני בית המשפט, קבעה: "אין לצפות שנכיר בעילת תביעה, באשר זו מבוססת על הטענה שהוא שיתף פעולה עם שלטונות ישראל. דין הערעור להידחות לפחות שנגרם למערער נזק מפרסום הדברים. ההגנה לפי חוק איסור לשון הרע אינה מכוונת לסוככת על כל מי שנפגע מדברי כזב", נאמר בהחלטתה.

השופט מנחם אילון נתן ביטוי להתלבטות בין שני אינטרסים: מצד אחד השמירה על שמו הטוב של אדם בקרב חוגו המצומצם, ומצד שני, האינטרס שלא לתת גושפנקא להשקפות ומעשים הנוגדים תחת שלטון החוק. הוא קבע: "קיימת דעה בקרב חוגו המצומצם של התובע, כי שיתוף פעולה עם השלטונות הישראלים יש בו משום טעם לפגם ויש בו ריח של מלשינות, אך דעה זו כה חמורה וקשה מבחינת תשתית מערכת המשפט בישראל, כמדינת חוק, ובשמירת על ביטחונה מפני אויביה, עד שאינה ראויה משמירה על זכותו של התובע שלא להיפגע בפני בני חבורתו".

הערעור נדחה והוטל על המערער תשלום הוצאות עו"ד לצד שכנגד בשיעור 2500 שקל.

בצומת פלוגות תוצב אנדרטה לחיילים מצרים

מקום נוסף להצבת אנדרטה טרם נקבע

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

שישה הקצינים המצרים אשר סיירו בסוף השבוע בנגב ורצועת עזה כדי למצוא מקומות המתאימים להקמת אנדרטות לזכר חללי הצבא המצרי, חזרו לקהיר.

תת אלוף דב שיאון יו"ר הוועדה הצבאית הישראלית, מסר כי כפי הנראה, אחד המקומות שבהם תוקם אנדרטה הוא צומת פלוגות (פלוג'ה). המקום השני טרם נקבע סופית, רק לאחר שהקצינים המצרים יחזרו למפקדיהם בחזית הקישור המצרית את ממצאיהם, תועבר הבקשה לוועדת הקישור הישראלית.

תת אלוף דב שיאון יצא לרומא, לפגישה עם קצינים ממפקדת הכוח הרב-לאומי, בעניין התקציב של הכוח הרב-לאומי.

נבון אישר 20 מיליון שקל לאיגוד השחמט

למנוע התמוטטות של ענף ספורט זה בישראל

(עט"ת). סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות מר יצחק נבון החליט להוסיף 20 מיליון שקל להקצבה המיועדת לאיגוד השחמט בישראל. התקציב יינתן מתוך התקציב הקיים של המשרד.

נבון החליט על כך לאחר שהתברר, כי ענף השחמט בישראל, שהוא מענפי הספורט הצנועים ביותר בתקציביהם, אך המצליחים ביותר בהישגים הבינלאומיים, סובל ממצוקה תקציבית העלולה לסכן את המשך פעילותו.

שר החינוך מציין במכתב ליו"ר איגוד השחמט, י. הרסי, כי הוא מלא הערכה וכבוד להישגיהם של שחמטאי ישראל.

ערכה את העמוד: אורית גלילי

היכנס לעידן תדיראן עם השמות הגדולים בעולם

18 תשלומים שקליים חודשיים

מקררים — הכנסו לעידן תדיראן עם גלאקסי המקרר המיוצר במפעל החדיש ביותר בישראל. ותדיראן הרחיבה את קו הייצור ולכן האספקה לגלאקסי מהירה יותר. החל מ 66 ש"ח לחודש. GALAXY

וידאו וטלויזיות — טלויזיה צבעונית, וידאו עוד אין לכם? קחו את אחד מהשמות הגדולים "סאבא", "סימנס" או "נק". טלויזיות החל מ 90 ש"ח לחודש. וידאו החל מ 165 ש"ח לחודש. NEC • SIEMENS • SABA

תנורי בישול ואפיה — הרשו לעצמכם כיריים גז, תנורי BUILT IN. הצרפתיים המשוכללים והיפים ביותר באירופה "רוזיאר" או "גלאקסי פורי". החל מ 51 ש"ח לחודש. ROSIERES GALAXYLINE

מזגנים — איך אפשר בלי מזגן תדיראן. הכנסו לעידן תדיראן עם המזגן מס' 1 בישראל. החל מ 55 ש"ח לחודש.

מזגנים לרכב — החל מ 63 ש"ח לחודש. תדי-קר

מחשב קומודור — מחשבים עסקיים. החל מ 130 ש"ח לחודש. commodore COMPUTERS

מכונות כביסה — מכונות כביסה "סימנס" "בוש" או "גלאקסי פורי". לגלאקסי פור אחריות ל-30 חודש. החל מ 47 ש"ח לחודש.

מדיחי כלים — מדיח הכלים המעולה של "סימנס" "בוש". החל מ 91 ש"ח לחודש. BOSCH GALAXYLINE

להשיג בחנויות החשמל המובחרות וברשתות השווק.
אספקות: מקררים - אפריל, שאר המוצרים פברואר/מרץ

ועכשיו תדיראן מגשימה את "החלום הישראלי"

מהיום תוכלו להגשים את חלומכם, לקנות בבת-אחת את כל מוצרי החשמל המעולים, ולשלם בנחת ב-18 תשלומים שקליים הצמודים למדד (בתוספת דמי אשראי של כ-16.2%) *

רק תדיראן, חברת האלקטרוניקה הגדולה בישראל יכולה להרשות לעצמה להביא לך את השמות הגדולים בעולם. תדיראן חיפשה ומצאה את השמות הגדולים, כדי לאפשר לך לקנות את המוצרים החשמליים הטובים ביותר. מחיר לדוגמא גלאקסי 420R במזומן: 1,153 ש"ח ב-18 תשלומים: 201 ש"ח במזומן + 17 תשלומים חודשיים של 66 ש"ח צמודים למדד.
*לפי ריבית שנתית של כ-24%

תדיראן
שיווק ושרותים בע"מ

קשר בראל

==חדשות המשק==

הערכה: אגרות החוב ימשיכו למקד תשומת לב המשקיעים

בשל חוסר הבהירות המאפיין את שוק המניות בימים האחרונים

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

גורמים בשוק ההון מעריכים כי שוק איגרות החוב ימשיך למקד גם השבוע את תשומת הלב של המשקיעים. עניין המשקיעים בשוק זה ילך ויגבר נוכח חוסר הבהירות המאפיין את שוק המניות בימים האחרונים. חוסר הבהירות בא לביטוי בירידה משמעותית בהיקף מחזורי המסחר במניות בשבועות האחרונים. גרמו, לכך, בין השאר, ההצהרות שהושמעו בדבר הצורך בהטלת מס על ההון או מיסוי רווחי בורסה לטווח הקצר. כמו כן קיימות הערכות סותרות לגבי כדאיות ההשקעה במניות ברמת המחירים הנוכחית. עקב כך, קרנות הנאמנות נמנעו לגלות יוזמה בשוק המניות ומדד המניות הכללי ללא בנקים ירד ב-1.51 אחוזים.

שוק איגרות החוב צפוי להתעורר השבוע הן בגלל ההורדה ברמת הריבית והן בגלל המשך ההנפקות של איגרות חוב על ידי קונצרנים גדולים. הבורסה אישרה בשבוע שעבר לקונצרן כור לגייס 7.5 מיליון דולר על ידי איגרות חוב בעלות ברירה כפולה. הצמדה לדולר בריבית ליבור ועוד אחוז, או הצמדה למדד בריבית שנתית של 8%.

דירקטוריון בנק דיסקונט הותאם לתקנות החדשות של בנק ישראל

ארבעה פרשו מהדירקטוריון ושניים חדשים הצטרפו

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הדירקטוריון של בנק דיסקונט הותאם להוראות החדשות של בנק ישראל לגבי דרכי עבודתם והרכבתם של הדירקטוריונים במערכת הבנקאות. בכך השלימו עד עתה בנק הפועלים, בנק המזרחי וכאמור בנק דיסקונט את התאמת של הדירקטורים להוראות המפקח על הבנקים.

לדירקטוריון של בנק דיסקונט הצטרפו פרופסור יאיר אורגלר סגן הרקטור של אוניברסיטת תל-אביב והתעשיין עוזי נתנאל, המכהן כיו"ר נשיאות התאחדות התעשיינים. השניים ישמשו כדירקטורים חיצוניים ביחד עם יו"ר הנשיא הטכניון, פרופסור אברהם פרידמן מנהל בית הספר למינהל עסקים ליד האוניברסיטה העברית ודן טולקובסקי. יצחק שהאורון היה עד לאחרונה עובד קבוצת דיסקונט.

מן הדירקטוריון של בנק דיסקונט פרשו ארבעה דירקטורים שהם עובדי הבנק: אהרון כהנא, שלמה מגריזו, רפאל מלכו והרמן פרקי. כהנא, מגריזו ומלכו ממשיכים לכהן בתפקידיהם כמשנים למנכ"ל הבנק וחברים בהנהלה המצומצמת של הבנק. כמו כן הם משמשים חברים במועצת המנהלים של חברת איי.די.בי, חברת האם של בנק דיסקונט.

יו"ר מועצת המנהלים של קבוצת דיסקונט מסר, כי שלמה מגריזו ורפאל מלכו צורפו כעת לדירקטוריון של חברת איי.די.בי. פיתוח שהיא זרוע ההשקעות של קבוצת איי.די.בי.

עצבנות ומבוכה בשוקי ההון הבינלאומיים בשל תנודות חדות

בשערי המטבעות, שערי הריבית ומחירי המניות והמתכות היקרות ★ הבנקים המרכזיים נמנעו מהתערבות

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

שבוע של עצבנות ומבוכה היה בשוקי ההון הבינלאומיים כתוצאה מתנודות בשערי המטבעות, שערי הריבית ומחירי המניות והמתכות היקרות. בסיומו של השבוע נסגר שער הדולר גבוה במקצת מאשר מול שער המרק הגרמני והפרנק השווייצרי וללא שינוי כלפי הליש"ט. לעומת היאן היפני היה שער הדולר נמוך בכחצי אחוז.

בראשיתו של השבוע המשיך הדולר האמריקאי להתחזק לעומת המטבעות האירופאיים גם בשל הצהרות שהשמיע הד"ר הנרי קאופמן, כלכלן אמריקאי נודע, כי אין סיכוי להורדה נוספת בשערי הריבית הדולריות. אולם ביום חמישי נפל שער הדולר במידה רבה כאשר רווחו בשווקים שמועות, כי מדינות ערב מתכוונות למכור רזרבות דולריות שברשותם כתגובה על צעדי ארה"ב נגד לוב. ביום שישי שב הדולר והתחזק באופן דרמטי.

הכלכלן ד"ר ברק מציין, כי לתנודות בשערי החליפין נילוו תנודות חדות ביותר במחירי נכסים פיננסיים שונים. בשוקי המניות בארה"ב היתה ביום שלישי ירידה הנחשבת לחזקה ביותר בעוצמתה בתולדות השווקים הללו מבחינת הירידה בערך המניות. שערי הריבית הדולרית עלו במהלך השבוע בשיעור של כמחצית האחוז ואילו המתכות היקרות עלו באופן חד. מחיר הזהב עלה על פני השבוע בכ-13 דולר לאונקיה.

הבנקים המרכזיים נמנעו מהתערבות בשוקי הכספים בשל חוסר הבהירות שאפיין שוק זה. גם הנתונים הכלכליים מארה"ב תרמו לחוסר הבהירות, שאפיין את השווקים. באורח מפתיע נמסר, כי שיעור האבטלה בארה"ב ירד ב-0.1 ל-6.9 אחוז נתון המעיד על התאוששות קלה במשק. שיעור זה של אבטלה הוא הנמוך ביותר בארה"ב זה כחמש וחצי שנים.

כדי לחזק את שער הליש"ט הודיע הבנק המרכזי של בריטניה על העלאת הריבית שם באחוז אחד. הליש"ט התחזקה באופן מתון לעומת רוב המטבעות האירופאיים למרות ירידות חדשות במחיר הנפט הגולמי.

שער הראנד הדרום אפריקאי עלה בעקבות כך עד רמה של 42 סנט לראנד, שכן הורגשה מגמה של בריחה מהשקעות פיננסיות להשקעות במתכות היקרות. מחיר הזהב נסגר ביום שישי בערב ברמה של 342 דולר לאונקיה.

ירידה של 30% בהקמת ובהרחבת מפעלים חדשים

בעקבות כך צפויה האטה בצמיחה התעשייתית של ישראל בעוד כשנתיים

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ירידה של יותר מ-30 אחוזים מסתמנת בהקמה ובהרחבה של מפעלים שאישר מרכז ההשקעות בשנת 1985. מנהל מרכז ההשקעות במשרד התעשיה והמסחר יורם בליזובסקי שמסר על כך, הוסיף כי בשנים הקודמות כ-30 אחוזים מהקמות והרחבות של מפעלים מאושרים היו התחלות חדשות ואילו השנה מגיע שיעורן לכ-20 אחוזים בלבד. הוא ציין שתקציב מרכז ההשקעות לא הצטמק הרבה השנה, והוא הגיע ל-300 מיליון דולר בהשוואה ל-360 מיליון דולר בשנה שעברה.

עם זאת, תקציב השנה יופנה ברובו לביצוע השקעות אשר אושרו לפני הראשון בינואר 85 או תרומת כספים להשקעות משנים קודמות.

לאור מגמה זו צפויה האטה בצמיחה התעשייתית של ישראל בעוד כשנתיים, כאשר יתברר שמפעלי תעשיה חדשים לא הושלמו בשיעורים שהיו נהוגים בשנים קודמות.

הוועדה המטפלת בפיצויי הפיטורין לפועלי אתא תסיים עבודתה בסוף החודש

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הוועדה המיוחדת שהוקמה לטפל בפרשת הקפאת פיצויי הפיטורין למפוטרי אתא תסיים את עבודתה רק בסוף החודש, ולא באמצעו, כפי שתוכנן.

הוועדה, המורכבת מנציג החשב הכללי ומנציגי מועצת פועלי חיפה ושירות התעסוקה, החלה בעבודתה לפני כשבועיים ועוד בימים הראשונים לפעילותה התברר שלא תסיים במועד את בדיקת רשימת 900 המפוטרים ואת זכאותם לפיצויים.

נציג האוצר בוועדה מסר, כי בשלב זה בודקת הוועדה את זכויותיהם של עובדי התשלובת המפוטרים וכן את זכויות הפנסיה והגמל שלהם, ועדיין לא קבעה קריטריונים לחלוקת הפיצויים בין העובדים. מדובר בכ-5.3 מיליון דולר, שהממשלה הקצתה לצורך תשלום פיצויים לעובדי התשלובת.

באוצר לא יכלו לקבוע אם הפיצויים יסתכמו בשיעור הסכום שהוקצה, או בפחות מכך.

מודעי ושחל הסכימו על מינוי דירקטורים ב"מגן"

צבי צפירירי ימונה ככל הנראה ליו"ר הדירקטוריון של חברת הפחם הלאומית

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מינוי הדירקטורים בחברות הממשלתיות מגן, סוכם בפגישה שהתקיימה בשבוע שעבר בין שר האוצר יצחק מודעי לבין שר האנרגיה משה שחל. מודעי, שהתנגד תחילה למינויים שהוצעו על ידי שחל, אישר בסופו של דבר את המינויים כשהתברר לו כי כיו"ר דירקטוריון החברה יכהן ד"ר דוד כהן, שכיהן גם כיו"ר הדירקטוריון הקודם. כן יכהנו כדירקטורים החודש גם אלה קפירא, דורון שורר, מנחם אריאב, יואל פישר, זאת בנוסף לחיים דיגרמן ואבי מקולובסקי שמינוים כדירקטורים נשאר בתוקף.

העדר דירקטוריון בחברת מגן שיבש את הפעילות העסקית בחברה, ומנע תהליך קבלת החלטות מסודר בה.

צבי צפירירי מנהל הרכבת לשעבר, ימונה ככל הנראה, יו"ר דירקטוריון חברת הפחם הלאומית. המועמדות של מנחם סבידור לתפקיד זה נפלה בגלל התנגדותו של השר מודעי. נראה שמועמדותו של צפירירי, שיכהן ללא שכר, מקובלת על שר האוצר.

הפועל ת"א (2—1 על שמשון) הדיח את האלוף מהמקום הראשון

מירושלים לחיפה — במחלקה שניה

ההצלה הגדולה: השוער בורנו הודף את כדור ה־11 של ציון מרילי, הירושלמי לשעבר וכיום קפטן מכבי חיפה, שאיבדה אתמול את המקום הראשון בדירוג אחרי הפסד 3—2 להפועל ירושלים בימק"א. (צילום: רחמים ישראלי)

מרילי החמיץ כדור־11 וחבריו לשעבר ניצחו 3—2 בימק"א

מאת רוני דיאמן

ציון מרילי, קפטן־העבר של הפועל ירושלים, היה אתמול הדמות המרכזית אך האומללה בתצוגת הכדורגל הנהדרת והוויית האירועים, בה התעלו הירושלמים לדרגת מישחק גבוהה ביותר — הרבה למעלה מהממוצע שלהם העונה.

המקומיים ניצלו עד תום את החולשה המפתיעה של האלופים, כדי להשיג ניצחון מוצדק וגדול מבחינתם (2—3), בעיקר הודות לשאפתנות ורוח הלחימה מעוררת ההערכה שגילו. הפעם הפתיעו חניכיו של נינו בורגיג גם במישחק טאקטי נכון ומודרני, שהניב מספר מבצעים מלהיבים.

מנגד התקשו מאד החיפאים להסתגל למימדי המגרש הצר, שמנע מהם פיתוח מישחקם הרגיל. במיוחד אמורים הדברים לגבי הקשר ברוך ממן, שגילה חולשה והותיר את היוזמה אצל קשריה המצטיינים של ירושלים, שפירא ואסייג, שהשתלטו על מרכז המגרש. היתרון הירושלמי באזור זה, וכן הרחקתם של ארמלי ורוזנטל מתחום הרחבה המקומית, נבעו גם מהצבת ריפעת טורק בעמדה של בלם אחורי במקומו של הבלם הקבוע אריה שפירא, שתפקד בקשר. חילוף מוצלח זה איפשר לשפירא ליזום מתקפות מהירות בשדה, ושחרר אותו גם למשימות התקפיות בצוותא עם אסייג המצוין. דיין שהתמקד הפעם במשימות הגנתיות, סייעו השניים לטורק. זה התקשה להתמודד בתחילה עם סלקטר במישחק־גובה, אולם בהמשך השתפר וניווט היטב את ההגנה האחורית בתואם, אותה תאר שמע, שסגרו היטב את ארמלי ורוזנטל.

הירושלמים ניצלו גם את חולשתו הרבה של הבלם לשעבר ציון מרילי, שהיה נרגש והתקשה לתפקד מול קבוצת נעוריו, במיוחד לאחר קבלת הפנים החמה לה זכה לפני שריקת הפתיחה, כאשר הוענקו לו פרחים. מלבד החמצת בעיטת 11 המטר הגורלית, אין ספק כי מרילי אשם ישירות בשער השלישי כאשר רשלנותו איפשרה לבוגלו לחטוף ממנו את הכדור ולהכניע את אבי רן.

אלא שמרילי וחבריו, חרף חולשתם ולמרות נחישותם האיכותית, נפלו אתמול קורבן גם ליום נפלא של השוער אריה בורנו. שער מטוטה זה הדף את כדור ה־11, גם את בעיטתו של סלקטר, ובדקה ה־51 הציל בצורה מרהיבה גם את שערו מבעיטת קצרת טווח של ממן.

בדקה ה־13 הגביה דיין כדור קרן לעבר הפינה הקרובה, שם התמקם בוגלו הבלתי מכוסה שנגח פנימה. כעבור חמש דקות (18) פרץ היטב הקשר החיפאי הצעיר ידין גבעול, הטוב בקבוצתו, אך הוכשל ללא צורך על ידי טורק במטר אחד בתוך הרחבה. השופט משה אשכנזי הצביע לעבר הנקודה הלבנה. את כדור ה־11, שבעט מרילי לפינה השמאלית של בורנו, הדף השוער בצורה נפלאה.

המחצית השניה נפתחה בלחץ חיפאי, אבל אז הגדילו הירושלמים את יתרונם משער נפלא: אסייג ניצל בדקה ה־57 הגבהה של בוגלו, כדי לבעוט היטב לרשת בכדור־יעף מ־20 מטרים.

האלופים לא מיהרו להרים ידיים ולהיכנע. בדקה ה־81 ניצל ארמלי חוסר עירנות של ההגנה הירושלמית, כדי לבעוט כדור שטוח ממרחק 10 מטרים ולפתוח מחדש את המאבק.

אבל דווקא אז, כאשר השיוויון ריחף באוויר וחיפה לחצה, עשה מרילי את טעותו הגסה בדקה ה־85: הוא השתעשע בכדור ללא צורך ואיבדו לבוגלו, שמיהר לבעוט לרשת.

בדקת הסיום הצליח ארמלי להוסיף למאזנו שער נפלא, בבעיטה מטווח 16 מטרים, אבל גם זה לא הועיל עוד לחיפה.

הפועל ירושלים — מכבי חיפה 3—2 (1—0)

השערים לירושלים: יעקב בוגלו (13, 85), יאיר אסייג (57). השערים לחיפה: זאהי ארמלי (74, 90).

★ המצטיין: אריה בורנו.

● הפועל ירושלים: בורנו, הוראשמע, טורק, נחמיאס (שכטר), אוחנה, מלכה, שפירא, דיין, אסייג, בוגלו, חלפון. המאמן: נינו בורגיג.

● מכבי חיפה: רן, אהרוני, רפי אוסמו (הגדול), אלי כהן, רפי אוסמו (הקטן), מרילי, אבוקסיס, גבעול, ממן (שלום לוי), רוזנטל, ארמלי, סלקטר. המאמן: שלמה שרף.

שפט משה אשכנזי, 4500 צופים במגרש ימק"א.

הכדור השלישי של יעקב בוגלו הירושלמי מכניע את השוער החיפאי אבי רן בימק"א. (צילום: רחמים ישראלי)

הפועל ת"א בעצמו ובסיוע ותיקיו

ליגה לאומית

מאת יהושע שגיא

מהפך דרמטי חל אתמול במאבק על צמרת הטבלה הלאומית: הפועל תל אביב עם המאזן הטוב ביותר בליגה — היחיד שטרם נוצח והיחיד שכבש ממוצע של יותר מ־2 שערים למישחק — עלה לפסגה, אחרי שהיה היחיד מארבעת המוליכים שצבר אתמול ניצחון נוסף. השלושה האחרים נוצחו במישחקי המחזור ה־12 שפתח מחדש את המאבק על הכתר הלאומי והדיח את אלוף השנתיים האחרונות, מכבי חיפה — בפעם הראשונה אחרי זמן רב — למקום השני בדירוג.

הפועל תל אביב, דווקא במשחק חלש ובלתי משכנע, הכניע בבלומפילד 2—1 את שמשון תל אביב והעלה את מאזן שעריו ל־25, מאזן זכות נדיר באיכותו לקבוצה שאינה ידועה בתפוקה מרשימה של חלוציה. למקום השני ירד מכבי חיפה שנחל בבירה הפסד שני העונה, כאשר נכנע 3—2 להפועל ירושלים, אשר בשורותיו כיכבו שלושה מיוצאי הפועל תל אביב: השוער בורנו, נחמיאס וטורק. את שני השערים לאלוף מחיפה כבש זאהי ארמלי, שעלה לראש מצעד המבקיעים. אך שני שעריו לא הועילו כנגד תלכיד ירושלמי חרוץ ושאפתני.

במקום השלישי נותרו בני יהודה שנחלו במגרשם בשכונת התקווה הפסד 2—0 להפועל פתח תקוה והם מקדימים את בית"ר ירושלים שנותר רביעי בטבלה, אחרי כישלון חוץ (בלי אורי מלמיליאן) 2—0 למכבי פתח תקוה. גם מכבי תל אביב נותר על עמדו, החמישי בדירוג, אחרי ניצחון במשחק רב־שערים 3—2 על מכבי נתניה שנסוג לשלב ה־13 בדירוג, עם 2 נקודות בלבד מעל לאזור הירידה.

המפגש בין שתי האחרונות, מכבי שעריים ומכבי יפו, אמנם השאיר את 3 הנקודות ביפו, אחרי שניצחה 1—0, אבל לא שינה דבר: יפו נותרה אחרונה, שעריים לפניה, ורק אל המקום ה־14 ירד שמשון שנכנע למוליך החדש. מכבי יבנה נחלץ מתחת לקו הירידה אחרי שניצח בביתו 2—0 את הפועל באר שבע, שנסוג שני שלבים בטבלה (ל־9). הפועל כפר סבא, אחת מהפתעות העונה, נותר שישי, אחרי ניצחון חוץ מזהיר 1—0 על הפועל חיפה שנסוג שלב אחד בטבלה.

במשחקי המחזור ה־12 הובקעו 21 שערים והוא הצטיין בחריפות יתרה. עובדה: הורחקו שלושה שחקנים. אולי כדי להוכיח כי המאבקים הצפופים הם במידה זו או אחרת מעל ליכולת העצבית של כמה כדורגלנים. יצויין, כי כל המשחקים הוכרעו אתמול; לא היה שום משחק בלי שערים וחלוצי 14 קבוצות הצליחו להבקיע. הישג ראוי לציון בליגה הדלה שלנו.

במחזור הבא

- ● בית"ר י־ם — בני־יהודה
- ● כפר־סבא — מכבי פ"ת
- ● מכבי שעריים — הפ. חיפה
- ● שמשון ת"א — מכבי יפו
- ● מכבי נתניה — הפועל ת"א
- ● באר־שבע — מכבי ת"א
- ● מכבי חיפה — מכבי יבנה
- ● הפועל פ"ת — הפועל י־ם

במישחק הגרוע ביותר — לפיסגה

מאת גיא צוקר

את עלייתו לראש הטבלה ציין הפועל תל אביב במשחקו הגרוע ביותר העונה ובניצחון 2—1 על שמשון תל אביב. הפועל היה חלש כל כך שעצם עלייתו לראש הטבלה מציבה סימן שאלה גדול ומכריע, לגבי רמת הכדורגל בישראל. אבל: עובדות הן עובדות, ובשלב זה אין איש יכול לשנות את רמת הכדורגל שלנו.

הפועל תל אביב ניצח גם אתמול כמעט כמו בכל משחקי העונה — ללא חלוצים ותוך הסתמכות על חוליית קישור העושה הכל: עוזרת להגנה, מניעה את הכדור קדימה ומבקיעה את השערים.

גם אתמול היו הבולטים בקבוצה משה סיני, אלי כהן ויהודה עמר. החלשים בקבוצה היו שבתאי לוי וגיל לנראו. אבל, בהפועל תל אביב סופרים את הנקודות, המצטברות בקצב מהיר, ואין מוטרדים מן הבעיה.

מצבו של שמשון תל אביב עגום יותר. ההגנה חלשה מאד, השוער יוסי קונסטנטין גרם לכמה מאוהדי הקבוצה להתגעגע לאבי חדד (שהיה השוער החלש ביותר בליגה — בשליש הראשון). הוא החמיץ את מרבית הכדורים המסובכים ליד שערו והחטיא את שני הכדורים שגרמו לכיבוש שער. בקישור חסר אפרים ארביב את עזרתו של שלמה מרזחי, שלא היה מרוכז. את שחקני ההתקפה של שמשון אפשר היה לראות רק ב־40 הדקות האחרונות של המשחק, לאחר שהקבוצה פיגרה 2—0. דמתי שוחרר מן השמירה על סיני(!) ושוקרון התרכז במשחק ולא בפגיעות בשחקני הפועל.

הפועל פתח היטב ובדקה ה־6 החמיץ סיני את השער במעט, לאחר בעיטה חזקה מ־16 מטרים. בדקה ה־34 הוא הגביה כדור עונשין משמאל וקונסטנטין החמיץ אותו. לאחר נגח אלי כהן והוריד את הכדור לשער 1—0.

במחצית השנייה המשיך המשחק להיות משעמם ומרגיז, כמעט ללא מהלכי כדורגל. בדקה ה־48 הגביה סיני כדור קרן מימין. קונסטנטין בשלו ויהודה עמר נגח לרשת בעוצמה 2—0.

הבקעת השער שינתה את מהלך המשחק: הפועל נסוג משום מה לשערו ושמשון החל לתקוף יותר ויותר. בדקה ה־61 בעט פרץ (חלש) לשער. אלטר הדף את הכדור ודמתי בעט אותו לשער 2—1.

שמשון המשיך ללחוץ ודמתי הספיק להחמיץ הזדמנות מצוינת בדקה ה־78: שוקרון הגביה את הכדור לעברו, אך דמתי המופתע נגח חלש החוצה ומנע מקבוצתו שיוויון מוצדק.

שיפוטו של עובדיה צבי היה חלש מאד.

הפועל תל אביב — שמשון 2—1 (1—0)

השערים לתל־אביב: אלי כהן (34), יהודה עמר (48). לשמשון: גדעון דמתי (61).

★ המצטיין: משה סיני.

● הפועל תל־אביב: אלטר, שוקרון, אקוקה, זאבה (הרשלי־קוביץ) לסרי, עמר, אלי כהן, סיני, דאבו, לוי (ברנס), לנראו. המאמן: דוד שוייצר.

● שמשון תל־אביב: קונסטנטין, שמעונוב, זהרי (קפיטולניק), אלי כהן, אורי כהן, הלל (מלכה), ארביב, מרזחי, דמתי, פרץ, שוקרון. המאמן: מיכאל קדוש.

שפט עובדיה צבי, 3500 צופים, בבלומפילד.

הכדור הראשון של אלי כהן (משמאל) נראה בפינה הימנית העליונה של שער שמשון בבלומפילד. (צילום: אריה קנפר)

שניאור הסתלק — ההפסד הראשון בשכונה בא

מאת אפרים יונתי

סיפור המישחק שייך ללא ספק למאמן המודח יצחק שניאור. הלה, עזב ברוגזה את חדר ההלבשה, שעה קלה לפני המישחק ונסע לביתו. כעסו של שניאור הוסבר בכך, כי בניגוד להוראתו שותף שוער המישנה במישחק הנוער של האגודה. כל נסיונות השחקנים להשפיע על שניאור להשאר עלו בתוהו. בני יהודה התייצבו למישחק ללא מאמנם, ונוצחו בפעם הראשונה העונה בביתם. המאמן יצחק שניאור קבע את ההרכב והסתלק. את המישחק ניהלו בצוותא המנהל ברוך סלומי ומאמן הכושר אבי אלמוג.

בני יהודה פתחו את המישחק בסערה ובדקה הראשונה נותר בן טובים בודד כ־8 מטר מול גרבי, אך בשניה האחרונה חילץ ברדניוק לקרן. לאחר 15 דקות של לחץ המקומיים החלו הכוחות בשדה להתאזן. שחקני הפועל פ"ת גילו שהשער אינו נורא, יצאו להתקפות מתפרצות מסוכנות, ובאחת מהן, בדקה ה־31, הובקע השער הראשון לזכותם: רונן הלל הרים כדור לרחבת ה־16 ונגיד לוין בעטו מהאוויר לשער. אסייג הצליח להדוף, מני בסון בא במרוצה ודחק מטמר לרשת. המישחק היה עירני ומהיר, בני יהודה ניסו להשוות, אולם הכדורים שהוגבהו לרחבת פ"ת נהדפו בקלות יחסית על ידי הבלמים ברדניוק ואלון.

שחקני פ"ת המשיכו בהתקפותיהם המתפרצות ובדקה ה־42 כבשו את השער השני: בן שושן מסר כדור לאלון חזן שמ־18 מטרים בעט כדור שהיטעה את אסייג והוריד לרשת.

במחצית השניה הירבו המקומיים לתקוף ובדקה ה־49 הרביק גורדונה כדור לקורה. לחצם של בני יהודה גבר, אולם הם שגו בכך שניסו לפרוץ במרכז, ולא הפעילו מישחק אגפים. וכך נבלמו התקפותיהם ע"י הגנת פתח תקוה בראשותו של ברדניוק המצוין. בסיום המישחק אמר בר־נור: "באנו כמו קטנים ויצאנו כמו גדולים".

הפועל פתח תקוה — בני יהודה 2—0 (2—0)

השערים: מני בסון (31), אלון חזן (42).

★ המצטיין: איתן ברדניוק.

● הפועל פתח תקוה: גרבי, צבע, יוסף, ברדניוק, אלון, דוד לוי (זוהוביץ), בן־שושן (מור), פרץ, חזן, קייסי, לוין, הלל, בסון. המאמן: דרור בר־נור.

● בני יהודה: אסייג, עלה, אריה, טל, סלמן, ר. מאיר, א. חיים (שמואל), כהן, ברקוביץ, גורדונה, איזנברג. המאמן: יצחק שניאור.

שפט צבי שריר, 3000 צופים, בשכונת התקווה.

פעמיים רבינזון. זה מספיק

מאת דוד מגר

הפועל ירושלים עשה את העבודה עבור בית"ר ירושלים וניצח את מכבי חיפה. אולם בית"ר לא הצליח לנצל, והשאיר את המאבק בפסגה בשלב זה, לתל אביב ולחיפה בלבד. מכבי פתח תקוה, לאחר שני הפסדים רצופים, לא הירשה לעצמו להפסיד פעם נוספת, לכן גילה רוח לחימה והקרבה. שמר אישית הדוק על כוכבי בית"ר, ואם כי לא שם דגש על משחק התקפי הרי הספיקו לדורון רבינזון שתי הזדמנויות בלבד, כדי לכבוש שני שערים. בית"ר ללא אורי מלמיליאן כמוהו כעדר ללא רועה. מה עוד שסמי מלכה נשמר כהלכה על ידי אלישע לוי. שני הקשרים האחרים, יעקב שורץ ומשה בן הרוש, הם חלשים מטבעם ולכן נזקקו אוחנה וגולדר לסירוגין להימצא בעמדת קשר. אך גם הם נשמרו היטב כשיעקב אוזבל הצר צעדיו של אוחנה, אליאספור שמר את גולדר וגם יוחנן כהן נשמר אישית ע"י נוריאל. כך התנהל למעשה המישחק במרכז השדה כמעט ללא אירועים ליד השערים.

לבית"ר ניתנו שתי הזדמנויות טובות במחצית הראשונה, אך אבי גולדר החטיא פעמיים מקרוב (דקות 25, 34). למכבי פתח תקוה יש רק חלוץ אחד ראוי לשמו, דורון רבינזון, וכאשר הכדור כבר ברגלו שער היריב נתון בסכנה. כך קרה בדקה ה־40: בגלייבטר הגביה כדור קרן מימין, סיסה הדף אל קו 16 המטר, הכדור קיפץ פעם אחת על הקרקע ומשם נשלח בעוצמה מרגלו של דורון רבינזון הישר אל הרשת העליונה 1—0 לפתח תקוה.

במחצית השנייה תקפו בית"ר ללא הרף, גם שירזי שלא הורגש בתחילה הצטרף להתקפה ומיד זכה לשמירה אישית של אליהוייל. חלוצי בית"ר לא הצליחו להשתחרר מהשמירה ולסכן ממשית את השער. הגיעו רק פעמיים כאשר שלמה שירזי החטיא מעמדות נוחות בדקות 64 ו־67. כל שמכבי פתח תקוה יכול היה לעשות היה לנסות התקפות מתפרצות שהחלו מאייל בגלייבטר לכיוונו של דורון רבינזון. אחת מהתקפות בודדות אלה הביאה שער בדקה ה־81: מאמצע המגרש שלח בגלייבטר כדור ארוך אל רבינזון, הגנת בית"ר כמו קפאה וציפתה לשריקת נבדל שלא נשמעה. רבינזון עקף מכשול את השוער שיצא לקראתו ומזווית לא נוחה הצליח להבקיע פעם שנייה.

מגן בית"ר בני כהן הורחק בדקה ה־87, בעוון פגיעה בעשעוע. שדקה מאוחר יותר החטיא מקרוב כמו אייל בגלייבטר בדקה ה־90, אך לא היה בכך כמובן כדי למנוע מפתח תקוה ניצחון נאה ומוצדק.

מכבי פתח תקווה — בית"ר ירושלים 2—0 (1—0)

השערים: דורון רבינזון (40, 81).

★ המצטיין: יעקב אוזבל

● מכבי פתח תקוה: מרכוס, אוזבל, פרסלני, נוריאל, אליהוייל, לוי, בגלייבטר, אליאספור, גוהלן וירוחם, כהן (ובעשוע), רבינזון. המאמן: משה מאירי.

● בית"ר ירושלים: סיסה, שירזי, ת. אוזלאי, (בן אליהו) קדוש, ב. כהן, בן הרוש, שורץ, מלכה, י. כהן, אוחנה, גולדר. המאמן: דוד קשטן.

שפט יצחק אורגד, 3500 צופים, האיצטדיון בפתח תקוה.

ששון היה בכל מקום

מאת אברהם ציבין

אבי ששון, שוער הפועל כפר סבא, ראוי למלוא המחמאות על עמידתו המצוינת אתמול בין קורות שער קבוצתו. מיפגן אישי זה הבטיח את שלוש הנקודות לאורחים בניצחון 1—0 על הפועל חיפה. ששון הדף, איגרף וקלט כדורים רבים, שנראו בדרכם לרשת, ובכך מנע מהחיפאים להכביע.

שער־הניצחון שכבש חבר לקבוצה גדעון סימון, כבר בדקה השנייה, הספיק לכפר־סבאים כדי לזכות בכל הקופה. היה זה האיינשטיין אשר שלח כדור משמאל, המגן החיפאי בוזרגי נכשל בניסיון ההרחקה וסימון ניצל יציאה מוטעית של השוער גיורא אנטמן, ובעט שטוח פנימה.

חיפה יזמה התקפות מסוכנות, אבל התקפות הנגד של כפר סבא סיכנו לא אחת את שער היריב. ההזדמנות הגדולה של חיפה במחצית הראשונה היתה בדקה ה־40, כשרוקמן הפעיל חלף על פני השוער ששון, אבל מזווית קשה הוא בעט חלש ואיפשר למגן גדי מרגון להרחיק מקו השער.

במחצית השנייה היו החיפאים עדיפים, בעיקר ב־20 הדקות הראשונות. רוקמן, שטיקר וחבריהם צצו על שער כפר סבא ואיימו להבקיע. בדקה ה־57 בעט אמסלם, אך השוער איגרף. כעבור שתי דקות חלף רוקמן על פני הגנת כפר סבא, אבל מול השוער התבלבל ונהדף. בדקה ה־60 הגביה רוקמן כדור משמאל ובוזרגי נגח. אך ששון הדף מקו השער. גם לקראת הסיום הצליח ששון להציל את קבוצתו משני מצבים בלתי נעימים, כשהודף לקרן כדורים מסוכנים.

הפועל כפר־סבא — הפועל חיפה 1—0 (1—0)

השער: גדעון סימון (2).

★ המצטיין: אבי ששון

● הפועל כפר־סבא: ששון, אייזנר, מרגון, ועקנין, איינשטיין, גרמיש, יפה, מסיקה (מיימוני), בוארון, סימון, נחור (אופיר בר־חיים). המאמן: ניסים בכר.

● הפועל חיפה: אנטמן, קירשנר, בלום, ליפשיץ, בוזרגי, חדד, אמסלם, שטיקר, עמר, אלחורד, מלכה (זאבה, רוקמן). המאמן: אהרון גרשגורן.

שפט: יצחק יובס, 3000 צופים בחיפה.

המלכודת של יבנה

מאת אהרון שמולביץ

מכבי יבנה הוכיח אתמול כיצד ניתן לבנות מישחק בלי להשקיע מאמץ רב, אלא ע"י שימוש בשיטת הנבדל. מפליא היה להיווכח, כיצד קבוצה ברמתה של באר שבע אינה מצליחה למצוא פיתרון ונלכדת שוב ושוב במלכודת הנבדל שמנעה ממנה להתקרב ולסכן את שער יבנה. פתיחת המישחק חשפה את כוונת שתי הקבוצות.

יבנה המגמה לברוח מהתחתית לחצה על כל כדור ושחקניה היו נמרצים יותר. באר שבע התנהגה במרבית הזמן ועסקה בהרחקות כדורים ללא כתובת. יבנה שיחקה עם 3 שחקנים בחוד וניסתה במסירות רוחב למצוא את הפירצה בהגנת באר שבע.

השער הראשון הובקע בדקה ה־38, לאחר שציון יעקב הקפיץ על זרמביצקי שיצא משערו. הכדור קיפץ מעל שוער באר שבע, נגע בקורת השער וציון יעקב הצליח לנגוח ולקבוע 1—0 ליבנה.

במחצית השניה לא חל כל שינוי במישחקה של באר שבע. ויצמן שניסה במחצית להפעיל את חבריו נחלש מאוד, ולא מצא את מקומו בהתקפת באר שבע. נסיונות לשלוח את אוחנה, את שושני ואת סולטן בכדורי עומק נסתיימו בנבדל. יבנה שהתעודדה משער היתרון, המשיכה במשחק התקפי ולחצה על באר שבע. לחץ זה של יבנה הניב שער נוסף, בדקה ה־83, וחיסם את ניצחונה. כאשר שמעון פרץ קלט כדור בסמוך לרחבת באר שבע, בעט היטב, אך הכדור נהדף בקורה. את הכדור החוזר בעט צגורי מ־18 מטר לפינה השמאלית הגבוהה — 2—0 ליבנה.

מכבי יבנה — הפועל באר שבע 2—0 (1—0)

השערים ליבנה: ציון יעקב (38), יהודה צגורי (83).

★ המצטיין: ציון יעקב

● מכבי יבנה: לוי, אברהם פרץ, סלומון, אלקבץ, בוארון, יעקב, צגורי, בן שמעון, שמעון פרץ, ועקנין, עלה. המאמן: ליאון קונסטנטינובסקי.

● הפועל באר שבע: זרמביצקי, הדדי, אילת, גונן, בר־חמו, עזרן, שושני (בן יעקב), דהן, סולטן, ויצמן, אוחנה. המאמן: נחום סטלמך.

שפט יצחק רוזנברג, 1200 צופים, ביבנה.

ליגה א'

● מחוז הצפון: מכבי חדרה — הפועל עליה כפר־סבא 1—1 (0—1), הפועל טירת הכרמל — מכבי אור־עקיבא 1—0 (0—0), הפועל קריית־אתא — מכבי טמרה 1—0 (0—0), הפועל קריית־שמונה — מכבי אחי נצרת 1—0 (0—1), בית"ר נהריה — הפועל נצרת עילית 1—0 (0—0), מכבי שפרעם — הפועל בית־שאן 0—0, מכבי עפולה — הפועל רעננה 1—1 (0—1).

● מחוז הדרום: הפועל בת־ים — הפועל דימונה 1—1 (0—1), הפועל אזור — הפועל אשקלון 1—0 (0—0), מכבי לורם חולון — בית"ר באר־שבע 1—3 (0—3), הפועל קריית־מלאכי — מכבי השקמה רמת־גן 1—0 (0—1), הפועל אור־יהודה — הפועל קריית־אונו 1—0 (0—0), הפועל ראשון־לציון — מכבי קריית־גת 2—1 (0—0).

ברקוביץ (משמאל) דולק אחרי אלון חזן, שכבש את השער השני להפועל פ"ת נגד בני יהודה. (צילום: עודי קרן)

מלך השערים

1. זאהי ארמלי (מכבי חיפה) 8
2. דורון רבינזון (מכבי פ"ת) 7
—. אלי כהן (הפועל ת"א)
—. מוטי איוניר (מכבי ת"א)

אן.בי.איי.

ג'אבאר: יותר מ־34 אלף נק'

ניו־יורק (איפ"י). קארים עבדול ג'אבאר היה לכדורסלן הראשון בהיסטוריה של ליגת האן.בי.איי. שעבר את מחסום 34,000 הנקודות בקאריירה כולה. הוא קלע בליל שבת 31 נקודות בניצחון קבוצתו, לוס אנג'לס לייקרס, על אינדיאנה 124—102. ג'אבאר עשה זאת בשלהי המחצית הראשונה של המישחק.

בוסטון גברה על אטלנטה 115—108, למרות 34 נקודות של דומיניק וילקינס. לארי באירד קלע 29 לבוסטון.

יתר התוצאות: פילדלפיה — [illegible] 102—113. לוס אנג'לס קליפרס — ניו־ג'רזי 120—125. דאלאס — פיניקס 104—117, סאן אנטוניו — גולדן סטייט 97—124, מילווקי — פורטלנד 89—95.

יצחק שום לא ימשיך בשעריים

מאמן מכבי שעריים יצחק שום כנראה לא ימשיך לאמן את הקבוצה. אמש הודיע שום, כי אינו מתכוון להמשיך בתפקידו, לאחר ההפסד למכבי יפו.

מכבי שעריים, שעלתה בעונה זו לליגה הלאומית, הידרדרה למקום ה־15 בטבלה ועד כה לא השיגה אפילו ניצחון אחד.

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

טבלת הליגה הלאומית

	משח'	נצ'	תיקו	הפ'	שערים	נק'
1. הפועל תל־אביב (2)	12	8	4	—	10—25	28
2. מכבי חיפה (1)	12	8	2	2	9—20	26
3. בני־יהודה (3)	12	6	4	2	4—6	22
4. בית"ר י־ם (4)	12	6	3	3	14—22	21
5. מכבי תל־אביב (5)	12	5	4	3	14—20	19
6. הפועל כפר־סבא (6)	12	5	4	3	16—18	19
7. הפועל פתח־תקוה (8)	12	4	5	3	13—15	17
8. הפועל ירושלים (9)	12	5	2	5	18—16	17
9. הפועל באר־שבע (7)	12	4	3	5	11—11	15
10. מכבי פתח תקוה (12)	12	4	2	6	18—15	14
11. הפועל חיפה (10)	12	3	4	5	14—7	13
12. מכבי יבנה (14)	12	4	1	7	15—7	13
13. מכבי נתניה (11)	12	3	3	6	16—16	12
14. שמשון תל־אביב (13)	12	1	7	4	18—12	10
15. מכבי שעריים (15)	12	1	5	6	12—5	8
16. מכבי יפו (16)	12	2	1	9	22—10	7

(בסוגריים — מיקום הקבוצות במחזור הקודם)

חלוצי היריב אוהבים את חביב

מאת שמואל קליגר

נכון, הם לא היו בדיוק שפיגל נגד שפיגלר שליהטו וסיחררו כמו בימים הגדולים שהציגו חוויית כדורגל אמיתית: אלה היו רק צלליהם האלמונים, גולי ולולו מצד המנצחים ויגאל מנחם בצד המפסידים. אך מבחינתנו תמיד ייזכרו המיפגשים הללו של מכבי תל־אביב ונתניה בקונוטציה של שני "השינים" הגדולים.

אך היכן האלפים שהריעו בעבר לאלופים? אתמול נשארו בבתיהם, או העדיפו לבלות בקניון הסמוך. התוצאה 2—3 יש בה כדי להטעות. אמנם היו הרבה מצבים ליד השערים שהביאו חמישה שערים, במעט שערים, ואפילו שערים שנפסלו. שני שחקנים שהתקוטטו (קריית וגאונה) הורחקו והוסיפו נופך דרמתי למיפגש שהיה ככלות הכל משחק חסר ריתוק.

כמו להדגיש שתי ציפורים בידיים יצא לנו לערוך כאילו מבחן יכולת העימות בין שני השוערים הנחשבים כיום לטובים בארץ: שוער הנבחרת הלאומית, אריה חביב ובוני גינצבורג.

מוכרנו בבאנו מדוע במקום מבטיחי אנו באלבים להסתפק באיצטדיון רמת גן, במפגשי ליגה שיגרתיים שנולת הכוחות שלהם — מכבי תל אביב ומכבי נתניה. קוראים לו אריה חביב וכשמו כן הוא: חביבם של חלוצי הקבוצות היריבות. חביב נותן שי לכל דיכפוץ: כך, למשל, כלה אלון נתן (24) בכדור שלא "התלבש" לו כראוי על הרגל והכדור התגלגל לו באיטיות לעבר השער. כך שעורר את הרושם כי בכלל לא יגיע עד לקו. השוער חביב השתטח מלוא קומתו ותפס את הכדור על קו השער. אך לפתע שמט אותו מעבר לקו.

נקפו רק 3 דקות ויגאל מנחם הנתנייתי הטוב והיעיל, אותת לגינצבורג, כי איננו מחוסן מטעויות ובתום פריצה אופיינית באגפו השווה 1—1. עברו שתי דקות נוספות וחביב עדיין בשלו. הפעם העניק תשורה מיוחדת למשה גריאני, אשר ללא ספק מיועדים לקבוצתו לשעבר, קיבל מסירת־עומק מדויקת, הבחין בשוער חביב שיצא לקראתו, אך לפתע כמו התרדם "התנקע" באמצע הדרך. גריאני הקדים אותו ונגח בכדור לעבר השער.

שתי דקות לאחר ההפסקה היה זה מגן נתנייתי בלתי מוכר שנתן תשר מיוחד ליוסי קרמר הרכש התל־אביבי החדש: קרמר בעט בכדור בעוצמה רבה, הכדור עשה דרכו לעבר השוער חביב שהמתין לו בדריכות. אך לפתע, מעשה שטן, פגע הכדור ברגל של מגן, היטעה את חביב והתגלגל מעל גופו המתוח לרשת.

המישחק היה, למעשה, גמור. קריית וגאונה חיסמו אותו שלא לצורך, ועד מהרה מצאו עצמם מול כרטיס אדום. נתניה במיתקפה גדולה על תל אביב. דוד לביא אמר את המלה האחרונה שלא שינתה דבר וביום שבו גדול השוערים בישראל מפזר מתנות לרוב, היו אלה חלוצי תל אביב שליקטו להנאתם את הזרעונים.

מכבי תל־אביב — מכבי נתניה 3—2 (2—1)

השערים למכבי תל־אביב: אלון נתן (24), משה גריאני (29), יוסי קרמר (47). השערים למכבי נתניה: יגאל מנחם (27), דוד לביא (82).

★ המצטיין: אריה לולו

● מכבי תל־אביב: גינצבורג, איתן לוי, חי קריית, אבי כהן, קרמר, לולו, גריאני, גולדברג, נתן, גולי, דריקס. המאמן: שמעון שנהר.

● מכבי נתניה: חביב, ש. מנחם, חסון, ברדה, גאונה, חיים לוי, זריהן, לם, גבאי, תקווה, לביא, י. מנחם. המאמן: זאב זלצר.

שפט: יעקב שיינר, 4000 צופים, באיצטדיון ברמת גן.

ההתנגשות לשעבר משה גריאני (שני מימין), הפעם במדי מכבי ת"א, כובש שער שני נגד קבוצת־האם שלו. משמאל — שוער מכבי נתניה אריה חביב. (צילום: רוני קנפר)

יפו: לא הכל אבוד

מאת משה הר־געש

דודי וולפברג, המנהל הוותיק של קבוצת מכבי יפו, עמד נרגש ליד חדר ההלבשה באיצטדיון "באוך" וכמעט לא הוציא הגה מפיו. למרות לחיצות הידיים של המברכים אותו, ניכר בבירור כי הוא מכונס בתוך עצמו. לפתע פסע מספר צעדים ומלמל לעצמו בחצי קול: "עד שראיתי את זה, יצאה לי הנשמה".

הוא התכוון לניצחון הביתי הראשון העונה, 1—0 על מכבי שעריים, אך הוא לא היה היחיד שעצביו נמרטו במשך תקופה ארוכה. הפנים המחויכות של אוהדי יפו, הצהלות והחיבוקים, חשפו את הסבל והתסכול שעברו עליהם מדי שבוע.

בחדר ההלבשה של שעריים דממה. הבעת הפנים של השחקנים קפואה ומובכת. חניכיו של יצחק שום עדיין מחפשים ניצחון בכורה בליגה הלאומית. הם נוצחו במישחק תחתית חשוב ע"י סגרי הטבלה, למרות שהיו מסוגלים להשיג נקודה ואולי יותר.

ברוב שלבי המישחק היתה הרמה דלה, והמקריות היתה הסממן הבולט. השחקנים התאבקו אך המיקום בטבלה השפיע באופן ניכר על ביטחונם העצמי. המישחק של האורחים משעריים היה מאורגן יותר, אך לא במידה שתכריע את המישחק. אין פלא שאוהדי יפו פרקו את תסכולם על השחקנים בלבן, כשהם משיאים ללא הרף עצות להחליף שחקן זה או אחר. המטרה העיקרית היה אלישע ציפרוס, שהפריע לעתים במישחק מלוני מפחד ובלתי יעיל שגרם לאיבוד כדורים.

כל זה — עד לדקה ה־72, בה שינו לפתע האוהדים את עורם, כמו זיקית, והריעו לציפרוס בהתלהבות. הוא הוביל את הכדור סמוך לרחבה, ולפתע ספק בעט ספק הגביה כדור שנחת ברשת הגבוהה של אהרון שמיר. 1—0 ליפו.

לבכור מזרחי שהחליף את משה ליאון, המאמן הקודם של יפו, היה זה ניצחון ראשון ופתח של תקוה להיחלצות, אך גם הוא הודה בסיום, כי המתח הרב מנע מחניכיו להפגין רמת כדורגל נאותה. שתי הקבוצות יידרשו לשפר במידה ניכרת את יכולתן כדי להישאר בליגה. מלחמה ושאפתנות לא יספיקו בלי מישחק קבוצתי, תכנון ומעוף בהתקפה, סיכון שער היריב בצורה רצינית. שעריים סבלה מהיעדרו של שלמה קירס הפצוע, החלוץ המסוכסך מאיר ברשטרית ודני מרציאנו המורחק. ביפו היתה בצורה מוצלחת לשוער אבי ליברמן ולקשר רמי לוי.

מכבי יפו — מכבי שעריים 1—0 (0—0)

השער: אלישע ציפרוס (72).

★ המצטיין: רמי לוי.

● מכבי יפו: ליברמן, סליימן, בוטביקה, פרי, כהן־צוק, אלקרלו, מזרחי, ציפרוס, רמי לוי, דנטי, אמיגה (לנאורה). המאמן: בכור מזרחי.

● מכבי שעריים: שמיר, קופר, חיימוביץ, יצחק צבי, נחומי, אבי כהן, צמח (גומברג), איתן שלום, (קתנו), עידו, דיתן, שמוטה בר. המאמן: יצחק שום.

שפט חיים ליפקוביץ, 1,000 צופים באיצטדיון "באוך" ביפו.

אירופה: בשביל מה הם צריכים אותנו?

מן היציע

יחיאל ארזי

פעולת הריכוך של ראשי ההתאחדות הישראלית, שקיימו בשבוע שעבר כמה פגישות חשובות עם אנשי־מפתח בעלי השפעה בכדורגל האירופי, היא שלב נוסף לפני ההסתערות על היעד הסופי: קונגרס האיגוד האירופי באפריל בפורטוגל, העשוי לחרוץ את גורלו הספורטיבי־גיאוגרפי של הכדורגל הישראלי.

העובדה שגם פרשן־הכדורגל של הבי.בי.סי טרח לדווח בליל שבת למאזיניו על ההתפתחויות האחרונות בסוגיה הישראלית — דבר חריג למדי בשידורי השירות הבריטי — יש בה כדי לחזק את התחושה, כי הקיפאון הממושך מתחיל להפשיר בהדרגה.

לפי שעה, לא הייתי מציע להתלהב יתר על המידה, או לתלות תקוות מופרזות בשינוי מהותי. גם לא מהשמועות, כי ראש הממשלה שמעון פרס יבקש ממרגרט תאצ'ר, בפגישתם בסוף החודש בלונדון, התערבות אצל אנשי ההתאחדות האנגלית — אשר אינם נמנים, כידוע, עם המצדדים בצירוף ישראל לאיגוד הכדורגל האירופי. כי למרות שיו"ר ההתאחדות האנגלית הוא חבר ועדת־המשנה, שעליה הטילה פיפ"א להמליץ על צעדים לפתרון הבעיה הישראלית — יש גם חברים אחרים בוועדה זו, כמו יו"ר צ'כי, ותמיד צריך לזכור, כי בכדורגל האירופי אין עושים דבר בלי לשאול את פי "האח הגדול" במוסקווה.

במצב הקיים, ועל אף הגישושים הדיפלומטיים האחרונים, עמדת הרוסים ברורה וחד־משמעית. לזכותם ייאמר, לפחות, כי תמיד הביעו אותה בגלוי ובצורה הגונה, בלי להסתיר. המגעים של ישראל עם התאחדויות מארצות הגוש המזרחי, כמו הקשרים הידידותיים עם רומניה והביקור של ראשי ההתאחדות בשבוע שעבר בבודאפשט — עשויים לסייע, כאשר יועלה העניין להצבעה בקונגרס אופ"א. גם ה"פלירט" שלנו עם ברלין, והאפשרות להחלפת ביקורים רשמיים, עשויים להועיל מבחינות מסוימות — מפני שככלות הכל תהיה ההכרעה בעלת משמעות פוליטית, בעיקרה, הגם שלכאורה הבעיה ספורטיבית ביסודה.

מאז סולקה ישראל מאיגוד הכדורגל האסיאתי, בגלל החרם הערבי, לא מצאה ההתאחדות הבינלאומית פתרון של קבע לבעיה המורכבת. שיבוץ נבחרת הנוער שלנו במסגרת לטינו־אמריקאית והנבחרת הבוגרת באוקיאניה, היו אילתורים לא מוצלחים. עתה מסתמנת אפשרות לשינוי, ואם כי הכל מסכימים שבמוקדם או במאוחר תפתח בפנינו אירופה את שעריה, אין מנוס משאלה אחרת: האם ראוי ומסוגל הכדורגל הישראלי במצבו הנוכחי, להיקלט באירופה?

התשובה לשאלה זו, אם להיות גלויים, אינה מעודדת. התשתית שלנו מוגבלת, מיושנת ואופיינית הרבה יותר למדינות מפגרות באסיה ובאפריקה מאשר לאירופה. כדורגלני מכבי ת"א, שהתארחו בשבת שעבר בנתניה, נזקקו לטיפול רפואי בגלל יבלות ברגליהם — מזכרת מהמגרש הפרימיטיבי. יש עוד גם אצל דוד פיזנטי, שנהג להתאמן ולשחק עליו, עד לפני חודשים מעטים, לפני שהיגר למועדון המערב גרמני.

אבל מכבי נתניה אינה הקבוצה הישראלית היחידה, שאינה עומדת בתקנים אירופיים, ותהיה לה בעיה קשה אם וכאשר תארח ביום מן הימים יריבות מיבשת זו במפעלים רשמיים. כדורגלני אירופה מורגלים לתנאים אחרים: איצטדיונים מפוארים, חדרי הלבשה עם כל הציוד המודרני, תאי עיסוי ואמבטיות חמות, מסעדה עם תפריט מגוון, מיגרש חניה צמוד, אולם לאירוח בני משפחה וידידים. מבחינה זו, אין לנו מה לעשות באירופה.

אבל קיים גם הצד השני, שאינו פחות חשוב: תרומתנו המקצועית והאיכותית לאיגוד האירופי, החרד לשמו הטוב ולמאזן הישגיו. נכון שמשחקות בו גם קבוצות ונבחרות מקפריסין ומאיסלנד, מלוכסמבורג, ממאלטה ומאלבניה — אבל מנגד הרי קיימות גם איטליה וצרפת, מערב גרמניה וספרד. ככל שנראה הדבר דימיוני, בלתי מציאותי ורחוק מהישג ידנו — צריך יהיה לשאוף לדפוסים חדשים, לגישה מקצועית שונה ולייעדים אחרים גם בתחום הניהולי. האצילות מחייבת, וחבל על כל הטירחה אם לא נדע להסתגל אליה בזמן.

ביקורה של נבחרת סקוטלנד בסוף החודש, וההתמודדות עם אנגליה בפברואר ברמת־גן, יהיו שתי הזדמנויות טובות להוכיח לאירופים, כי יש לנו מה להציע — מבחינה אירגונית וספורטיבית. לשני המישחקים הבינ־ארציים יהיה ערך תעמולתי עצום, דווקא בתקופה בה אנו מצויים על הכוונת — כמו תלמידי תיכון לפני בחינות הבגרות.

אחרי הכישלון בטורניר הקדם עולמי, המריבות והתיסכול, חייבים הכדורגלנים שלנו להוכיח, כי בכל זאת קורצו מחומר הראוי לאירופה. ויהיה מצער מאד, אם יתברר גם הפעם, שאין זה כך.

מילצ'ן: הכל מעורפל בעניין הצירוף לאירופה

הכל עדיין מעורפל בעניין צירוף ישראל לכדורגל האירופי — אמר אמש עזריקם מילצ'ן, מ"מ יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל.

מילצ'ן שב מאירופה יחד עם שאול סוידי, יו"ר ההתאחדות ויעקב אראל, מנהל ההתאחדות. השלושה נועדו באירופה עם חברי הוועדה המטפלת בנושא הישראלי. לקומת זאת הביעו החברים שביעות רצון מהקשרים שנוצרו עם הונגריה. מ.ט.ק. בודאפשט תבוא לישראל בתקופה הקרובה למישחק עם מכבי חיפה.

● אילן יעקובובסקי מהפועל קריית־ים זכה באליפות הפועל בטניס שולחן לדרגה ב'. הוא גבר בגמר על חברו לאגודה יורם יעקובוביץ 2—1. באליפות הנוער זכה רן קוניק.

הפועל ת"א משלם את המחיר: הפסד 111—95 לגליל עליון

המאמן יעקב אדלר מחליף את גרשון ★ וויליאמס היום לדין

כדורסל

מאת ג'יא צוקר

תוצאות אירועי הימים האחרונים בקבוצת הכדורסל של הפועל תל־אביב הטביעו אמש חותמם בכל פינה, כמעט. באולם אוסישקין: בראש ספסל הקבוצה ישב יעקב אדלר, המאמן החדש של הקבוצה ("הייתי עוזר בה פועל לפני ארבע שנים ולפני שנתיים אימנתי את הפועל גבעת ברנר, מוליגה הארצית. יש כאן חומר טוב ואפשר לבנות קבוצה טובה"), שהחליף את פיני גרשון המתפטר; בהמשכו של אותו ספסל ישב אריל וויליאמס, שהושעה עד להעמדתו לדין, היום ("אני אורח. אתה יכול להסתכל על הבגדים שלי. באיזו זכות היוגוסלאבי ההוא ידק עלי. אני גדלתי בחברה שבה יורקים על יצורים נחותים. אני לא יודע אם אחזור להפועל. לאיש לא היה איכפת שירקו עלי"); ליד וויליאמס ישב הקפטן, מייק לארגי, שלא שיחק בגלל פציעה ("אני חושב שמתחתי רצועה בגב. אני לא יכול לזוז. היום אלך להיבדק אצל הרופא").

על המגרש — במשחק הרחוי נגד גליל עליון שניצחה 111—95 — התרוצצו ג'ק צימרמן ולאוון מרסר, לצדם של עמוס פרישמן, עופר יעקבי ועופר פליישר. ביציע — עשרות אנשי כדורסל, בהם רבים שהיו קשורים לקבוצה, בדרך זו או אחרת.

אחד מהם, יהושע רוזין, היה המועמד לאמן את תל־אביב במקומו של גרשון ("הם לא שיחררו אותי, או לא באתי. רגע. אתה עיתונאי"), אך ממשיך לאמן את מכבי רמת־גן. ועוד על הספסל, המנהלים: פלדה, אפרתי. מי שמכיר את הראשון יודע שהוא זקן ב־10 שנים, בשבועיים שחלפו קשה להכיר את האיש.

גם בזירת היכולת היתה אתמול קבוצת הפועל תל־אביב שונה חלשה, חסרת כל יכולת שמירה, שמשקניה נראו אומללים מאוד בזקות רבות. מרסר וצימרמן ניסו להציל את מה שנשאר, אבל פליישר ופרישמן לא נתנו סיכוי. הם היו גרועים מדי.

הפועל גליל עליון — הפועל תל־אביב
111—95 (59—48)

★ המצטיין: ארז חזן

● לגליל קלעו: חזן 33, ויסמן 24, בראון 23, ליף 19, סימס 12.
● לתל־אביב קלעו: צימרמן 32, מרסר 28, יעקבי 21, פליישר 11, פרישמן 3.
שפטו פישר ודרובניק, 600 צופים באולם אוסישקין בתל־אביב.

הפועל גליל עליון לא התחשב בצרות של הפועל ונהנה להוסיף לו עוד צרה טריה. שחקני החוץ שלו היו מצוינים ועשו במגרש ככל העולה על רוחם. ויסמן, ליף ובמיוחד ארז חזן קלעו במדויק מרחוק, רצו להתקפות מתפרצות ומסרו היטב פנימה, לסמיר בראון. הגליל הוליך 25—15 בדקה ה־7 ושמר על יתרונו לאורך המחצית הראשונה כולה, שהסתיימה ביתרונו, 59—48. במחצית השנייה הצליחה תל אביב לצמצם מדי פעם (77—84 בדקה ה־31). אך חזן וויסמן חידשו את ההפגזה מרחוק והעלו את קבוצתם ליתרון 97—88 ולניצחון 111—95.

כדורסלני הנוער נוצחו בחיפה

נבחרת הנוער של ישראל בכדורסל בילתה דקות מיסוקה הוליכה מול הפועל חיפה, אך נוצחה בסיום 89—88 (42—42). בין חניכיו של אריה מליניאק בלטו אורן שמר (הפועל איתן/גבת), ברק הנפלד (א.ס. רמת־השרון) וגלעד כץ (מכבי ת"א). בחיפה בלט השחקן היחיד שבלט בשורות היה אורן אופיר.

לחיפה הרבו לקלוע: ודלל 25, פרדמן 20, קמבאס 15, אופיר 15. לנבחרת הנוער: שמר 23, הנפלד 18, כץ 16, יצחק כהן 16.

במשחק נוסף שהיה בסוף השבוע, בתנוכת אולם המועצה המקומית טבעון, ניצח הפועל חיפה בדרבי יד־רותי את מכבי חיפה (ללא דורון שפט) 90—72.

המאמן החדש של הפועל ת"א, יעקב אדלר (משמאל), הדריך אמש את חניכיו במישחק ההפסד מול הפועל גליל עליון 95—111. מימין — אריל וויליאמס המושעה על הספסל.

הפועל ת"א: ליל שבת, 7 בערב — תמונת מצב

אימון ראשון אחרי ההלם של סאריינבו; בלי וויליאמס, בלי מאמן, מחכים לרוזין

מראה מאחורי הרשת
יהושע שגיא

ליל שבת, 7 בערב. בבתים כבר כבו נרות השבת. על משטח הפארקט של אולם אוסישקין צריכה להתאמן קבוצת הכדורסל של הפועל תל־אביב. שלשום חזרו מסאריינבו. מוכים, מדוכאים, מסוכסכים. על המשטח אני מגלה את אשר אבסטבל, אייל זו, שמעון אמסלם, עופר פליישר, אמיר גרויס, עמוס פרישמן, ג'ק צימרמן, לאוון מרסר, עוזיאל קאליש. עוד מכם אחד: אריל וויליאמס — איננו, מייק לארגי — איננו, לא. הנה הוא, יוצא מחדר הבגדים בלווית אברהם פלדה. אלי אפרתי. פנים חתומות חיוורון בולט, עיניים עצובות. אין מאמן על המגרש. לא פיני גרשון, לא יהושע רוזין, אבל יש הרבה עיתונאים ומצלמות וקומץ אוהדים. מחוץ למגרש נראה עופר יעקובי. לבוש מעיל קצר וחם, נושא בידיו את דיאן מרסר, ואשתה בת שלוש, בתו של לאוון, לבושה חליפת עור חדשה. מי קנה לך את החליפה? שואל יעקובי את המרסרית הקטנה. "אנקל אוריל". היא עונה, ויעקובי לוחש באוזני: "כבר מגיל צעיר הם מדברים אנגלית כאי אפשר להבינה". אריל איננו — החליפה שלו ישנה. יעקובי לא מתאמן בגלל מיחושים בגבו.

אחרי מחצית השעה עולה למשטח עודי רגב, מאמן הנוער של הפועל ת"א. שורק, מראה בר־פנוף שלוש אצבעות. האימון מתחיל. הבן של יהושע רוזין בא לכאן להיפגש עם פלדה — עוברת שמועה ביציעים. אני שואל את מנהל הקבוצה, פיני רוזנק, מה מתרחש והוא משיב: "אתה שואל כידיד, או כעיתונאי?". מה אני מבין, קיש אבות לכאן ואבות לכאן. פלדה אומר לכולם להתאסף באולם הצדדי. מארגנים מסיבת עיתונאים מאולתרת. עוד האסר פים נוצים מכם הה הם המשק, נראה בפתח יו"ר המחלקה פנחס להב. פלדה יוצא לקראתו. עד ציזור מספרים בריחות עגומות. אחר כך חוזר להב ומתחילה מסיבת העיתונאים.

הצגה בסאריינבו

אין שאלות. אומר מישהו מהעי־תונאים. הכל ידוע. מה התשובות?

להב פותח במונולוג: "קבוצה כמו הפועל ת"א, עם הרכב כוכבים כזה, בשום פנים לא צריכה להפסיד למכבי ת"א. לחולון, לסאריינבו. אבל הפסדנו. ומה שמי ראינו זה שלא היתה לנו רוח לחימה. גם בשנה שעברה הפסדנו, אבל אז נתנו הצגות גדולות. אז היה גיבוש קבוצתי והיה רצון לנצח. כאשר הבאנו את וויליאמס, הערכנו המאמן פנחס גרשון שוד קים אותים. אבל גם אריל, גם ג'ק צימרמן וגם יעקובי הבאנו בהסכ־מתו. לא היה שחקן שנכפה על המאמן גרשון. נכון שוויליאמס הוא שחקן בעייתי. אבל ציפינו שלאר־ג' ומרסר ימתנו אותו, וישמשו לו ודוגמא בהתנהגותם המופתית. ב־מסע האחרון היתה התנהגותו של וויליאמס חריגה. לא רק בסאריינבו, גם בהולנד סירב פעם להתאמן. אבל הסירוב הזה היה חסר ערך ולא חייב העמדה לדין. עדיין לא שמענו את הסבריו למה שהיה בסאריינבו. לדברי ראש המשלחת אלי אפרתי, וויליאמס התפרע. אם רצה לפגוע, או שעשה רק הצגה, גם הצגה כזו לא מקובלת עלינו ועל התנהגות כזו צריכה לבוא תגובה. בינתיים החליטו שבליל שבת לא ישתתף וויליאמס באימון. נקיים עימו בירור משמעתי. נקשיב לו, נשמע אותו, נטיל עליו עונש על פי תוצאות הבירור. אז גם נחליט לגבי עתידו בקבוצה. פלדה עוד בירור עם כמה שחקנים. הוא שאל אם ירקו על אריל, או שלא ירקו. שחור. כאשר יורקים עליו, מקבל זאת בצורה אחרת. גם לכן לא אוהב שיורקים עליו. עלינו לבדוק באיזו מידה היתה כאן, אם היתה, פרובוקציה.

"אתם שואלים מה עם המאמן פנחס גרשון? הוא ביקש לעזוב. לא היה ניסיון להשאירו. אילו רצה להישאר — היינו מכבדים את ההסכם ומשאירים אותו. רצינו את יהושע רוזין. הוא התנה את בואו בהסכמת מכבי ר"ג. אם ישחררו אותו גם יהודה כסף. ניהל שיחות ואמרו לו כן. ביום שישי נתנו לו תשובה שלילית. דחינו את האימון ל־7 בערב כדי שיספיק להגיע. עד להודעה חדשה עודי רגב יאמן את הפועל ת"א. רוזין ישב שלוש שעות עם פלדה ושעתיים אתי. אחרי חמש שעות שינה מכבי ר"ג את דעתו ואמר לרוזין לא: לי מכבי ר"ג לא הבטיח מאומה, ולכן גם לא הפר הבטחה ואין לי טענות. גם עוד המאמן ישראל לב הודיע, כ־6 בערב, כי לא יבוא לאימון ב"ג. לא נותר לי, אלא לכבד את נאמנותו לפנחס גרשון".

חצי נחמה

"מה יהיה במוצאי שבת"? פלדה: "במהלך השבת הכל יתבהר".

שאלה לאפרתי: "מה אתה יכול להוסיף על הסיפור שהיה לכם בהולנד"? אפרתי: "העיתון מעריב שפרסם מידע מעיתון הולנדי. כאילו נזרקנו מהמלון וכאילו שחקני הפועל התפרעו בהולנד. פרסם למחרת תיקון. לא היו דברים מעולם. ערב אחד אנחנו מקבלים הודעה לאולם. שאריל וויליאמס מתפרע במלון. אמרנו: אריל משחק ברגע, כיצד הוא מתפרע שם. אם הוא משחק כאן? התברר, כי המתפרע היה שחקן שחור אחר, שהציג את עצמו כאריל וויליאמס. כאשר חזרנו למלון התנצל המלון כי לא אריל התפרע. אחרי שראה אותו הבין כי הטעה".

האימון באוסישקין קרב לסיומו. הכל לוט בערפל סמיך ומדאיג. כל כך הרבה תקוות היו לעונה הזו. עכשיו שום דבר לא ברור. מישהו מאוהדי הפועל אומר: "ראית את הסל של הנגאל למכבי ת"א? צריך לפסול אותו. זה לא היה סל של שלוש נקודות, כיוון שדרך על הקו... איזה קו? על קו שלום השעות של הקבוצה הצרפתית". בדיחה עגומה, כמו שאר כרים, צרת רבים — חצי נחמה, אבל אוי לנחמות שכאלה.

בעיטה חפשית

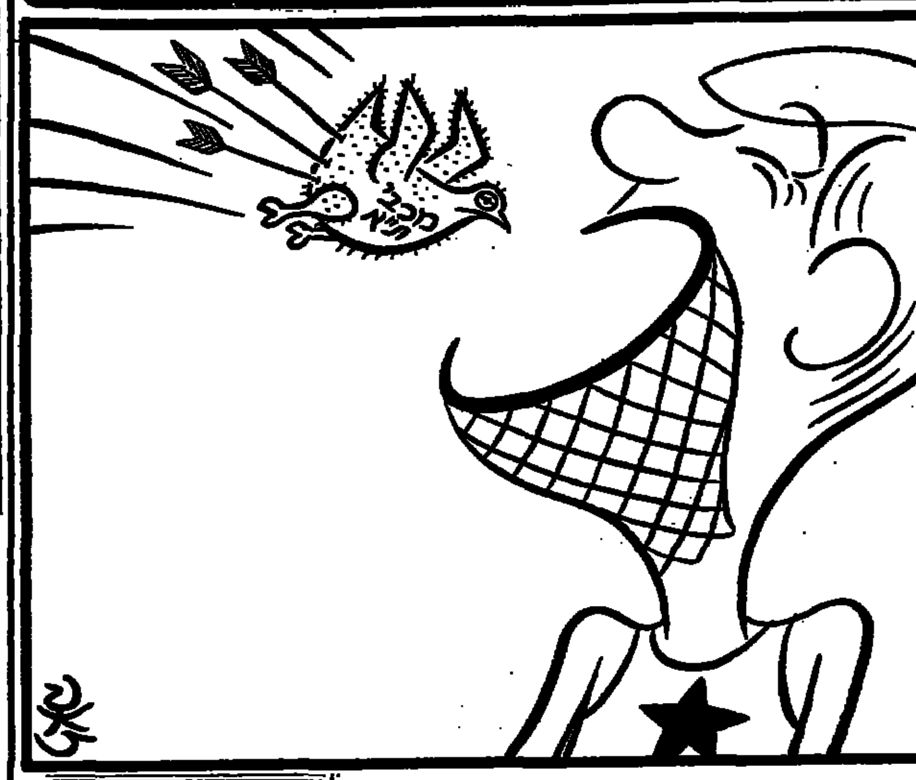

הרוסים ומכבי ת"א במלון אחד בבריסל

ז'לגיריס מגיעה מחר מקובנה ★ שתי רשתות טלוויזיה מארה"ב יעבירו המיפגש הכפול בסוף השבוע

גביע האלופות

מאת מיכאל קרנן
שליח "הארץ" לצרפת

פאריס (מיוחד ל"ספורט הארץ"). שתי רשתות טלוויזיה מארה"ב ישדרו קטעים נבחרים מהמשחקים בין מכבי תל־אביב לז'לגיריס קובנה, שיהיו השבוע בבריסל — כך מסר לי מר ליאון הגל, עסקן ההתאחדות הבינ־לאומית בכדורסל, המארגן את המשחק, בשיחה טלפונית מבריסל.

גם שתי רשתות הטלוויזיה של בל־גיה ישדרו את המחצית השנייה של שני המשחקים שיהיו בימים רביעי וחמישי באולם "פורה נסיונאל".

הגל סיפר ש־1500 הכרטיסים שהיו ברשותו נמכרו בבלגיה. הוא אמר, כי 3000 כרטיסים נוספים הועב־רו לישראל. אבל עד אמש לא ידע אם אכן נמכרו.

האולם בו יהיה המישחק הוא בעל צורה עגולה ואירח כבר מישחק כדורסל של קבוצת הכדורסל של הארלם גלוב טרוטרס וכן טורניר טניס מקצועני גדול. מישטח מיוחד מיובא מהולנד, שם משוחקת עליו קבוצת דן בוס. המישטח יותקן ביום שלישי לפנה"צ ובשעות הערב יתאמנו עליו שתי הקבוצות. מכבי תתאמן משש ועד שמונה, והסובייטים מיד לאחר מכן.

אלופת בריה"מ תגיע לבריסל כבר מחר בערב ותתאכסן במלון אחד עם הקבוצה הישראלית. הגל מקווה שההפסד בלימוג' לא ישפיע על המו־טיבציה של שחקני מכבי. הוא קיבל דיווח מהשופט הבלגי שניהל את המישחק בו ניצחה ז'לגיריס את צימבה ואגרב 94—91. לדברי השופט זו קבוצה יוצאת מן הכלל שהשיגה את ניצחונה על אלופת אירופה למרות שהכוכב שלה סאבוניס יצא את המישחק בעוון 5 עבירות, עוד לפני סיום המחצית הראשונה.

בחצי הגמר יתמודדו:

הפועל חדרה — הכח רמת גן
הפועל חולון — הפועל עכו

גביע הטוטו

מאת יצחק לביא

רק בסיבוב השישי המוקדם של השלב המוקדם בגביע הטוטו בליגה הארצית נקבעו ארבע הקבוצות המאר־שרות שישחקו בשלב חצי הגמר של המפעל ב־21 בינואר. הפועל חדרה עשה את מבית א' בצורה מאוד משכנעת (ניצחון חוץ 5—0 על בית"ר חיפה), והוא יפגוש את הכח רמת גן שזכה בראשות בית ג' שהיה כמעט כולו רמת גני. בחצי הגמר השני יתעמתו הזוכה בבית ב', הפועל צפרירים חולון, שהפתיע בנתניה את בית"ר המקומי (0—1) והפועל עכו. 20 שערים הבקיעו בשמונת המשחקים, בהם חזו 3800 צופים.

בית א'

הפועל חדרה — בית"ר חיפה
(0—2) 0—5

השערים: רונן שפירא (29, 33), שריף מאסי (86, 88), שמואל שמואל (75). שפט דאוד סוהיל, 500 צופים, בקרית אליעזר.

בית"ר תל אביב — הפועל מרמורק
(0—1) 1—2

השערים לבית"ר: רוני שטובס (32), יעקב נמטר (80). השער למרמורק: צבי אבידוב (86). שפט שלמה יוסף, 50 צופים, בשכונת התקווה.

טבלת בית א'

1. הפועל חדרה	6	4—13	12
2. בית"ר ת"א	6	8—11	10
3. מרמורק	6	8—8	7
4. בית"ר חיפה	6	17—5	4

בית ב'

הפועל צפרירים חולון — בית"ר נתניה
(0—1) 0—1

השער: בני רמתי (5). שפט מאיר בר־ישי, 1000 צופים, בנתניה.

הפועל לוד — הפועל טבריה
(1—3) 2—3

השערים ללוד: משה גבאי (34), יצחק בנדים (38), דויד שרבים (42). השערים לטבריה: דויד אבוטבול (16), מ־11 מטר, עופר דן (76). שפט יעקב כהן, 100 צופים, בלוד.

טבלת בית ב'

1. הפועל חולון	6	5—14	13
2. בית"ר נתניה	6	7—13	11
3. טבריה	6	13—7	4
4. הפועל לוד	6	14—5	4

בית ג'

הכח מכבי רמת גן — הפועל רמת גן 0—0

שפט דויד יוסף, 250 צופים, איצטדיון וינטר.

הפועל בית שמש — מכבי רמת עמידר 1—1 (1—1)

השער לבית שמש: אלי דהאן (26). השער לעמידר: אלי תגר (1, מ־11 מטר). שפט שבתאי רוזה, 150 צופים, בבית שמש.

טבלת בית ג'

1. הכח רמת גן	6	6—11	11
2. הפועל רמת גן	6	6—7	9
3. רמת עמידר	6	7—13	8
4. בית שמש	6	18—6	3

בית ד'

הפועל עכו — הפועל יהוד
(1—0) 1—2

השערים לעכו: אלי צביאלי (67, מ־11 מטר), דויד גנון (74). השער ליהוד: אהרון גנון (39). שפט יעקב בן חמו, 1500 צופים, בעכו.

הפועל רמת השרון — בית"ר רמלה 1—0 (0—0)

השער: יצחק אבלין (89). שפט יעקב אלימלך, 300 צופים, ברמת השרון.

טבלת בית ד'

1. הפועל עכו	6	7—13	11
2. רמת השרון	6	6—6	9
3. הפועל יהוד	6	6—8	8
4. בית"ר רמלה	6	12—4	6

● נבחרת ישראל בטניס שולחן תשתתף באליפות גרמניה הפתוחה בין ה־15 ל־16 בפברואר בקרלסרוהה.

כדורגל

עודד מכנס למכבי פ"ת

מאת יצחק לביא
סופר "ספורט הארץ"

הוחלט: עודד מכנס ישאל עד סוף העונה ממכבי נתניה למכבי פתח תקוה עם אופציה לעונה נוספת — על סיכום ברוח זו מסר אמש עוזר של האחים עודד וגד מכנס, ידין מכנס, לאחר פגישה שקיים בסוף השבוע עם היו"ר היוצא של מחלקת הכדורגל של מכבי פתח תקוה, אריה זייף.

עוד נודע, כי מכבי פתח תקוה רוצה גם בשירותיו של גדי מכנס, אלא שלפי התקנון, שחקן שהועבר מקבוצה (מכבי פ"ת) לא יכול לחזור אליה באותה עונה אלא רק בעונה שלאחר־יה.

אגב, מכבי פתח תקוה התחייב לשלם את משכורותיו של עודד מכנס כפי שהוסכם בינו לבין מכבי נתניה. אמש אמר עודד מכנס: "חזרתי לבית חם. אני שמח לשוב למקום שבו אני אוהב את כולם". מכנס ילבש את מדי מכבי פ"ת כבר בשבת מול הפועל כפר סבא.

● מכבי נתניה. ראשי הקבוצה והמאמן זאב זלצר משוכנעים, כי ההגנה אשמה בהפסדים האחרונים. בשבת נגד הפועל ת"א ישלב זלצר צעירים בחוליית ההגנה (כמו שחקן נבחרת הנוער אלעד קורן) במקום רני גואטה (כרטיס אדום). שמעון מנוס [illegible] (נבחרת הנוער) — גבר מכנס — שהפסיק פעילות. אגב, בנתניה יהיו שני מישח־קים בשבת הקרובה. שמשון תל אביב — מכבי יפו ולאחר מכן מכבי נתניה — הפועל תל אביב.

● מכבי פתח תקוה. את מקומו של היו"ר היוצא, אריה זייף, שהתמנה ליו"ר מועצת הפועלים ימלא רני בר־לייבסקר ששימש כסגנו של זייף.

● אברהם קליין. השופט הבינ־לאומי לשעבר יפרד מהכדורגל הישר־אלי מחרתיים במישחק בין כ.ס. קלך למכבי חיפה. קליין ישמש כשופט המישחק.

● הפועל פתח תקוה. הקבוצה תקיים מישחק מבחן ביום רביעי (15.00) במגרשה הביתי מול קבוצת חובבים מגרמניה (ברליך). הקשר גיא לוי יוצב ברשימת העבירות.

● בית"ר ירושלים. רוני דיאנן מוסר כי מתיחות רבה שוררת בין הנהלת הקבוצה ושחקנה המצטיין אורי מלמיליאן, בעקבות דברי ביקורת קשים שהטיח הכדורגלן על צורת ניהול הקבוצה ב"כל העיר". למלמיליאן חייבים 5000 דולר (פרמיות) והוא הודיע שיהיה מוכן להמשיך חודשים לחוזה ההוא רק אם יקבל ערבויות בנקאיות. היו"ר משה דדש התפטר בסוף השבוע, אולם ימשיך לתפקד עד לבחירות הפנימיות בתנועת החירות.

מארק יוז: שער באוקספורד במקום 2 מיליון בברצלונה

בניצחון 3—1 של יונייטד המובילה ב־5 נקודות ★ אוורטון פיגרה בבית 0—2 וגברה 4—3 על ק.פ.ר

ליגה אנגלית

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). בניצחון חוץ היוני 3—1 על אוכספורד יונייטד, הראשון במחזור בת־שבעה מישחקים במיגרשים זרים, שמרה מנצ'סטר יונייטד על מקומה בראש הדירוג, בפער של 5 נקודות על חברות הצמרת שהשיגו גם הן ניצ־חונות. ליוורפול המדורגת חמישית (47) תשחק היום בווטפורד, במישחק שמהלכו יועבר בטלוויזיה, ותעשה מאמץ לא לנתק את המגע עם המובילות.

נורמן וויטסייד הבקיע ליונייטד בדקה ה־12, ריינר ליוגוזלב השווה ומארק יוז כבש למנצ'סטר בדקה ה־73 — שעות לא רבות אחרי פרסום הידיעה הסנסציונית שהוא מנהל מגעים עם ברצלונה, בעיסקה ששוויה 2 מיליון ליש"ט. קולין גיבסון ביסס את הניצחון בשער שלישי. לעיני 13,280 צופים במיגרשה הדחוס של אוכס־פורד.

אוורטון פיגרה במיגרשה 0—2 נגד קווינס פארק ריינג'רס אחרי 25 דקות (שערים של גארי באניסטר וג'ון בירן), אבל ניצחה במהפך הדרמטי 4—3 כדי להישאר שנייה בדירוג. היא הגיעה בשערים של שארפ (בעיטת 11 בדקה ה־44), לינקר (2) ווילקינסון. לשמת שער נוסף של באניסטר. צ'לסי עלתה למקום השלישי בניצחון 1—0 על לו־טון, משער של דייויד ספידי בדקה ה־55. היה זה שערו ה־13 שלו העונה. ווסטהאם רביעית בזכות חלוצה הסקוטי פראנק מקאווי, שנגח את שערו ה־20 בדקה ה־54 בניצחון 1—0 בלסטר.

בעוד שמישחקה של ארסנל נגד וונדסדיי בשפילד נדחה, בגלל מיגרש קפוא, נחלה קבוצה לונדונית אחרת תבוסה ביתית צורבת. היתה זו טוטנהאם שנכנעה 0—3 לנוטינגהאם, שהבקיעה על ידי פיטר דייבנפורט (2) וקולין ואלש.

יתר התוצאות: איפסוויץ' — בירמינגהאם 0—1, סאות'המפטון — אסטון וילה 3—3, מנצ'סטר סיטי — סאות'המפטון 1—0, ברומיץ' — ניוקאסל 1—1.

בליגה השנייה השיגה נוריץ' ניצחון שמיני ברציפות, 2—0 על מידלסברו, כדי להגביל עם 51 נקודות לפני פורטסמות (49), שסיימה 1—1 עם פולהאם.

הארטס, המובילה בליגה הסקוטית הבכירה (31), סיימה 1—1 עם דאנדי יונייטד (שלישית עם 27). אברדין מדורגת שנייה עם 27, אחרי 1—1 בסלטיק. ריינג'רס ניצחה 4—2 ב־קליידבאנק.

הצמרת האנגלית

1. מנצ' יונייטד	25	17—45	55
2. אוורטון	26	35—60	50
3. צ'לסי	24	23—39	50
4. ווסטהאם	24	20—39	48
5. ליוורפול	25	25—49	47

כדוריד

ההונגריות ניצחו את רמת־גן 31—11

מאת סופר "ספורט הארץ"

אלופת הנשים של הונגריה בכ־דוריד, קבוצת ואשאש בודאפשט, גברה אמש גם במישחק הגומלין על אלופת ישראל מכבי ארזים רמת־גן בשמינית גמר גביע אירופה לאלופות. הפעם 31—11 (17—4). במיפגש הראשון בשבת שעברה ניצחו ההונגר־יות 35—9.

בנות הארזים הוליכו אמש פעם אחת 1—0 משער של תמי גראר, והחז־יקו מעמד עד לדקה ה־12 (7—4 להונגריות). בקבוצה הישראלית בלטה השוערת עינת פולנסקי שעצרה 2 מכות מ־7 מטר. הרבו להבקיע לואשאש: גודור 5, בודו 5. לרמת־גן: סגיל 5, גראר, בר, לנל 2 כ"א.

שפטו ניקוס קטורוס וניקוס פסל־טיס מיוון, 200 צופים באולם אוסישקין תל־אביב.

ניצחון על אנגליה, הפסד נגד אוסטריה בטורניר לוכסמבורג

לוכסמבורג (שרות "ספורט הארץ"). נבחרת הכדוריד של ישראל הביסה אמש את אנגליה 24—13 בטורניר הידידותי המתקיים כאן כהכנה לאלי־פות העולם בדרגה ג'. בליל שבת נוצחה ישראל ע"י אוסטריה 23—24. היום אחה"צ תתמודד נבחרת ישראל עם הנבחרת המארחת. יוסי אוסלנדר הבקיע שלשום 6 שערים ואמש 8.

טניס

לנדל ניצח את קונורס באטלנטה

אטלנטה (איפ"י). איוואן לנדל ניצח אתמול את ג'ימי קונורס 6—2, 6—3 במשחק הגמר של טורניר הטניס המקומי, כדי לזכות בפרס הראשון בסך מאה וחמישים אלף דולר.

הטניסאי הצ'כי, המדורג הבכיר ביום בעולם, הפגין כושר מצוין במהלך כל הטורניר והנחיל הפסד נוסף ליריבו האמריקאי המושבע ג'ון מקנרו. כאשר הביס אותו 7—6, 3—6 בחצי הגמר. קונורס גבר על השוודי סטפאן אדברג 6—3, 6—3 בחצי הגמר האחר.

בשלב קודם גבר אדברג על מקנרו, 6—3, 7—6.

בחצי גמר אליפות העולם לזוגות, ברויאל אלברט הול בלונדון, ניצחו פול אנאקון (ארה"ב) וכריסטו ואן רנס־בורג (דרא"פ) את ג'ון לויד (בריטניה) ופיטר פלמינג (ארה"ב) 6—1, 6—2, 2—6.

ברבע גמר טורניר וירג'יניה סלימס לנשים בוושינגטון: שרייבר (ארה"ב) — גארוסק (ארה"ב) 7—6, 7—6; מנואלה מאלייבה (בולגריה) — סוקו־בה (צ'כיה) 6—3, 6—4.

פרקיס העלה את מועדון הכרמל לגמר

טניסאי מועדון הכרמל חיפה העפי־לו לגמר גביע המדינה. לאחר שניצחו את מחזיקת הגביע אס"א תל־אביב 2—1.

שחר פרקיס זיכה את מועדון הכרמל בניצחון על תומר צימרמן 6—3, 6—2. במישחק יחידים נוסף ניצח עודד יעקב מאס"א את עופר יחיאלי 6—4, 6—2. בזוגות, במישחק המכריע, ניצחו פרקיס ועופר יחיאלי את יאיר ורטהיימר ותומר צימרמן 6—2, 7—6.

תוצאות נוספות מגביע המדינה בש־לבים אחרים: הפועל נהריה — מועדון אשדוד 2—0, מכבי רחובות — רמת פלג נתניה 2—0, מכבי צפון ג' — הפועל חולון ב' 2—0.

יצחק ינאי מהפועל אשקלון זכה באליפות הפועל בקליעה ברובה אויר, כשצבר 572 נקודות מ־600 אפשריות והקדים את חברו לאגודה יצחק סטרולוביץ (571). קלעי הפועל אשקלון זכו באליפות הקבוצתית עם 1686 נק' לפני רחובות 1654 ותל אביב 1652. חני קשנסקי מחיפה זכתה באליפות הנשים כשצברה 377 נקו־דות, לפני גילה טאהר מפתח תקוה (374). באליפות הנוער זכה יואב ספיר מרחובות עם 373 נקודות.

הניחוש הנבון

1.	ב. יהודה — הפועל פ"ת	2
2.	הפועל י־ם — מכבי חיפה	1
3.	מכבי יבנה — הפועל ב"ש	1
4.	מכבי ת"א — מכבי נתניה	1
5.	הפועל ת"א — שמשון	1
6.	מכבי יפו — שמעייב	1
7.	הפועל חיפה — הפועל כ"ס	2
8.	מכבי פ"ת — בית"ר י־ם	1
9.	בית"ר נתניה — חולון	2
10.	בית"ר חיפה — חדרה	2
11.	ב. שמש — ר. עמידר	x
12.	הכח ר"ג — הפועל ר"ג	x
13.	הפועל עכו — יהוד	1

חדשות חוץ

ועידת המדינות המוסלמיות תומכת בלוב אבל לא תנקוט צעדים נגד ארה"ב

שרי החוץ שהתכנסו בפז נטשו את קריאתם לשלום בין איראן לעיראק

פז, מרוקו (ע"צ וע"ד). שרי החוץ של המדינות המוסלמיות סיימו את הועידה השנתית שלהם במארוקו אתמול בבוקר, בלי לפרסם הודעה משותפת על מלחמת איראן־עיראק, נושא שע־מד במרכז סדר היום של הועידה.

פרשנים בפז ראו בכך תפנית קלה בלבד לעבר איראן. דיפלומ־טים ממדינות המפרץ מסרו, כי שרי החוץ נטשו את קריאתם לשלום לשתי המדינות, כאשר נוכחו לדעת, כי הפער בין עמדות איראן לעיראק גדול מדי. חבר ועידת המדינות המוסלמיות, המורכבת מ־46 מדינות חברות, מסר בתום הועידה, כי "הדעה הכללית שרור־רה כאן היתה, שמאחר והועידה אינה יכולה להגיע להחלטה מוסכמת, מוטב לא לקבל החלטה בכלל". שר החוץ העיראקי, טארק עזיז, אמר עם הגיעו לפז, כי הוא מקווה שהועידה תפעיל לחץ על איראן להתחיל המו"מ לסיום המלחמה. אולם השתיקה בתום הועידה, בנושא מרכזי זה מב־היה, כי איראן הפסידה את המערכה הדיפלומטית.

הועידה התרכזה בסכסוך בין ארה"ב ללוב, בעקבות ההתקפה הטרוריסטית הרצחנית על נמלי התעופה של וינה ורומא. לוב זכתה בכמה נצחונות דיפלומטיים, כאשר יצאה הועידה בהצהרה התומכת בטריפולי ומגנה את ואשינגטון בדבר הסנקציות הכלכ־ליות שהטילה נגד לוב. עם זאת, בקשת לוב, כי הליגה הערבית תקיים מחר ועידת חירום מתונים, כדי לדון בצעדי הנגד של ארה"ב, לא זכתה להצלחה, והכינוס נדחה לסוף החודש.

שרי החוץ של השוק שוב דחו ישיבה מיוחדת לדיון בטרור

פקידים של השוק דחו את כל דרישות ארה"ב להצטרף לצעדי עונשין נגד לוב

מאת דניאל דגן
מוסר "הארץ" באירופה

שרי החוץ של השוק המשותף דחו ל־21 בחודש ישיבה מיוחדת, בה הם עומדים לדון באמצעים נגד הטרור הבין־לאומי. הישיבה תוכננה זמן קצר לאחר התקפת הטרור ברומא ובווינה. היא נדחתה שוב ושוב, בתקווה לצינון האווירה.

ללא קשר לישיבה הצפויה, כבר דחו פקידים של השוק המשותף את כל הדרישות האמריקאיות, להצטרף לצעדי עונשין נגד לוב. לטענתם, יסכנו צעדי עונשין חיי עובדים אירו־פים בלוב, יפגעו במפעלים הסוחרים עימה, יחלישו את מדינות ערב המתונות, יגבירו את ההשפעה הסוביי־טית באיזור הים התיכון ולא יתרמו לצמצום הטרור.

כמה עיתונים גרמניים ציטטו אתמול מקורות ממשלתיים בבון שאמרו, כי שיתוף הפעולה עם לוב במלחמה בטרור הבין־לאומי כבר הו־כיח את עצמו פעמים רבות. נראה שהטענה זאת היא אחת התשובות ללחצים האמריקאיים על בון להצטרף לצעדי העונשין נגד לוב.

לדברי מקורות של השוק המשותף בבריסל, הצעד היחיד עליו יכולים האירופים להחליט, הוא הידוק שיתוף הפעולה המודיעיני והמשטרתי. יצויין, כי בימים האחרונים הוגברה השמירה בנמלי תעופה אירופאיים במידה רבה.

מת המשורר הצ'כי, חתן פרס נובל — יארוסלב סיפרט

קיבל את הפרס לפני שנה, כשהיה בן 83

וינה (ע"ד). המשורר הצ'כי בעל פרס נובל, יארוסלב סיפרט, שעמ־דתו בשאלת זכויות האדם הביאה אותו להתנגשויות עם השלטונות בארצו, מת ביום ו' בפראג בגיל 84.

סיפרט שקיבל את פרס נובל ב־1984, היה חולה זה כמה שנים. המשורר שהיה אהוב בצ'כוס־לובקיה בזכות שירתו הלירית, זכה מדי פעם בתהילה ובשבחים מפי השלטונות. אולם היו תקופות שיצירותיו נאסרו לפרסום. לאחר שזכה בפרס נובל נהנה שוב מתמיכת השלטונות.

היה ממייסדי המפלגה הקו־מוניסטית בצ'כוסלובקיה, ופרש ממנה ב־1929 לאחר שמתח ביקורת קשה על המדיניות הנוקשה של ראשיה.

רוב יצירותיו, לרבות זכרונות אישיים מחייו בפראג ב־60 השנים האחרונות, ראו אור בצ'כוס־לובקיה. חלקים מהן עברו צנזורה. יצירתו הידועה ביותר היא "שירה מן האביב", ספר שיצא לאור ב־1939, לאחר הכיבוש הגרמני.

שרי האוצר של חמש המדינות המתועשות יתכנסו בלונדון

יסקרו את ההסכם שקיבלו על עצמם בפגישת ספטמבר בניו־יורק, הסכם שהביא לירידה חריפה בשוויו של הדולר

לונדון (ע"ד). שרי האוצר של חמש מדינות התעשייה הגדולות בעולם המערבי, ייפגשו ב־20 בינואר בלונדון, כדי לבדוק ולסקור את ההסכם שקיבלו על עצמם בפגישה הקודמת, שקיימו בספטמבר בניו־יורק. ההסכם הביא לירידה חריפה ביותר בשוויו של הדולר — על כך מסר דובר משרד האוצר הבריטי שלשום.

לדברי הדובר, הפגישה תישא אופי של חילופי השקפות על ההסכם בניו־יורק בין ארה"ב, צרפת, בריטניה, גרמניה המערבית ויפאן. הדולר, יצוין, נחלש כבר יותר מהמטבעות החשובים בשל ירידת שערי הריבית בארה"ב ומעורבותם של הבנקים המרכזיים של חמש המדינות הגדולות, שהזרימו דולרים לשוקי ההון מאז הפגישה בניו יורק.

עורך את המדור: יצחק לאור

המראות ונחיתות

(ע) להלן ההמראות והנחיתות ליום א' 12.1.1986:

המראות:

ב־0530 אל־על (323) לפאריס, ב־0545 פאן־אמריקן (115) לפאריס, ניו יורק וסן פרנציסקו, ב־0645 טי־דאבליו־איי (803) לפאריס, ניו־יורק וסן פרנציסקו, ב־0645 טי־דאבליו־איי (825) לפאריס ובוסטון, ב־0705 אל־על (337) לאמסטרדם, ב־0720 לופטהאנזה (607) למינכן, ב־0725 בריטיש איירווייס (577) ללונדון, ב־0740 אל על (541) לאתונה, ב־0750 סוויסאייר (333) לציריך, ב־0805 איר פראנס (139) לפאריס, ב־0830 אל־על (615) ללונדון וניו־יורק, ב־0850 אולימפיק (302) לאתונה, ב־0900 אל־על (385) לרומא, ב־0905 איירסיני (055) לקאהיר, ב־0930 אל־על (347) לציריך, ב־1000 אל־על (357) לפרנקפורט, ב־1010 אל־על (741) לפאריס, ב־1020 טי־דאבליו־איי (885) לניו־יורק, ב־1030 אל־על (377) לקופנהאגן, ב־1100 אל־על (363) לווינה, ב־1145 אל־על (315) ללונדון, ב־1205 אל־על (331) לבריסל, ב־1215 אל־על (5051) לשטרסבורג, ב־1405 אל־על (321) לפאריס, ב־1420 אוסטריין איירליינס (712) לווינה, ב־1525 האפג לויד (866) למינכן, ב־1545 איירפראנס צ'רטר (7951) לפאריס, ב־1555 קל"ם (532) לאמסטרדם, ב־1630 לופטהאנזה (605) לפרנקפורט, ב־1705 איבריה (889) לברצלונה ומדריד, ב־1725 סאבנה (204) לבריסל, ב־1800 אל־על (3325) לפאריס, ב־1825 אליטליה (747) לרומא, ב־1905 סייפרוס איירווייס (429) ללארנקה, ב־1945 אל־על (443) לקאהיר, ב־2255 דאן אייר (1815) ללונדון.

נחיתות:

ב־0405 אל־על (324) מפאריס, ב־0435 אל־על (318) מלונדון, ב־0820 איירסיני (054) מקאהיר, ב־0850 אל־על (512) מיוהנסבורג ונירובי, ב־1235 אל־על (542) מאתונה, ב־1300 אוסטריין איירליינס (711) מווינה, ב־1400 קל"ם (531) מאמסטרדם, ב־1410 האפג לויד (865) ממינכן, ב־1425 איר פראנס צ'ארטר (7950) מפאריס, ב־1515 לופטהאנזה (604) מפרנקפורט, ב־1525 טי־דאבליו־איי (800) מסן פרנציסקו, ניו יורק ופאריס, ב־1525 טי־דאבליו־איי (812) מבוסטון ופאריס, ב־1555 אל־על (008) מניו יורק, ב־1600 פאן אמריקן (114) מסן פרנציסקו, ניו־יורק ופאריס, ב־1605 איבריה (888) ממדריד וברצלונה, ב־1615 אל־על (324) מפאריס, ב־1625 סאבנה (203) מבריסל, ב־1625 קונדור (3194) ממינכן, ב־1710 אליטליה (746) מרומא, ב־1730 אל־על (386) מרומא, ב־1820 סייפרוס איירווייס (428) מלארנקה, ב־1820 אל־על (354) ממינכן, ב־1905 סוויס אייר (332) מציריך, ב־1910 אל־על (348) מציריך, ב־1915 אל־על (364) מווינה, ב־1920 איירפראנס (136) מפאריס, ב־2000 אל־על (358) מפרנקפורט, ב־2010 אולימפיק (301) מאתונה, ב־2020 אליטליה (742) מפאריס, ב־2130 אל־על (5052) משטרסבורג, ב־2155 דאן אייר (1812) מלונדון, ב־2200 אל־על (338) מקלן ואמסטרדם, ב־2200 אל־על (378) מקופנהאגן, ב־2245 אל־על (334) מבריסל, ב־2315 אל־על (316) מלונדון, ב־2315 אל־על (444) מקאהיר, ב־2300 אל־על (322) מפאריס.

כל ההמראות והנחיתות וזמנן אינו סופי. את המועד הסופי יש לוודא כשעתיים לפני הזמן הנקוב לעיל, בטלפון 03־381111.

3 התרומה שלך לתנופה ולצמיחה
ימי עבודה

רשימה מס' 1 של מועצות פועלים והסתדרויות מקצועיות בהן הוקמו מטות פעולה

מועצת פועלי ירושלים
מועצת פועלי תל־אביב
מועצת פועלי לוד
מועצת פועלי חיפה
מועצת פועלי חולון
מועצת פועלי הרצליה
מועצת פועלי כפר־סבא
מועצת פועלי נצרת עילית

הצטרפו גם אתם ל"תנופה לצמיחה",
פנו למטות הפעולה במועצות הפועלים
או אל מרכז תנופה לצמיחה:
עדי קידר
טל. 03-431219, 03-260811, ו/או
לדוד אביגל
טל. 03-250580, 03-431340
הרם תרומתך, מס' חשבון 0587900
בבנק הפועלים, סניף הדר הפועל,
מס' הסניף 750.

תנופה לצמיחה

מודעה זו נתרמה על־ידי:
כור-הקונצרן התעשייתי הגדול בישראל

אין לנו סניפים.

פתוחים גם ביום ג' אחה"צ.

4 נגרים

45 שנות איכות בריהוט

שם טוב לא בונים ביום אחד

הירקון 321, ת"א, טל. 444932,450627

ד"ר אמנון חלצל שוחרר מהעדר חשד בפרשת הדס קדמי

מאת נורית אמיתי, סופרת "הארץ" בפתח-תקווה

ד"ר אמנון חלצל שנחשד בקשר עם פרשת הרצח של הדס קדמי, שוחרר ביום ו' ממעצר שנמשך 17 יום.

באי כוח המשטרה, פקד אבי טוד וסגן ניצב אלי שאלתיאל, אמרו לשופט בית משפט השלום בפתח תקוה, שלי טימן, כי אינם מוצאים לנכון לבקש להאריך את מעצרו. הם ציינו כי עבירות אחרות שבהן הוא חשוד, אינן מחייבות מעצר: החזקת 14 אלף דולרים במזומן ו-200 מטבעות זהב. הכספים נמצאו בכספת ברשותו.

ד"ר חלצל שוחרר בערבות של 20,000 שקלים. עם שחרורו אמר ד"ר אמנון חלצל כי אינו מתבייש בכך שרצה לעזור למשטרה. אבל הוא בטוח שיותר לא יעשה כך.

אלברט אוזולאי "מוכן לשוב ולהיחקר בעניין ח"כ עמר"

באמצע חקירתו במצ"ח קיבל טלפון, יצא מהחדר ומאז לא שב לחקירה ולא לקריית שמונה

מאת מנחם הורוביץ, סופר "הארץ" בצפון

אלברט אוזולאי, תושב קרית שמונה, הודיע בסוף השבוע בשיחה עם עתונאים, כי הוא מוכן לשוב ולהיחקר על ידי המשטרה בכל הקשור לטענות נגד חבר הכנסת שלמה עמר.

אלברט אוזולאי הפריך את השמועות כאילו מאז יום שלישי נעלם מאזור מגוריו, וסיפר כי עבד בדרום בעבודות שונות מטעם המפעל שלו.

אלברט אוזולאי נחקר במשך כשעה וחצי במשטרה הצבאית על ידי קצין בדרגת סגן אלוף. באמצע החקירה קיבל שיחת טלפון מהמפעל, יצא מהחדר, ומאז לא שב לחקירה ולא לקרית שמונה. "אני מוכן להיחקר במשטרה הצבאית וגם במשטרה האזרחית. אני משתף פעולה. לא ברחתי מאיש, אבל אני חייב לבצע את העבודות המוטלות עלי מטעם מקום העבודה", אמר אלברט אוזולאי.

שינויים בקווי אוטובוס בחולון: מסלולים ותדירות

מאת זהר בלומנקרנץ, סופר "הארץ" בחולון

שינויים בתדירות ובמסלולי התחבורה בכמה קווים של "אגד" לשכונות ג'סי כהן וקריית בן-גוריון בחולון, ייכנסו מהיום לתוקפם.

לקו מספר 4 יתווספו שתי נסיעות, בשעות 6.30 ו-7.20 בבוקר, מחולון אגד חולון דרך שכונת ג'סי כהן, במסלול קו מספר 91 עד לרחוב וייצמן — ההסתדרות (קולנוע מגדל) המשך במסלול קו 4 הרגיל לאזור-התעשייה. קו מספר 73, בין השעות 6.20 ל-19.30, ימשיך לאזור התעשייה החדש של ראשון לציון, אחרי שכונת קריית בן-גוריון.

בשאר שעות היום יפעל הקו במסלולו הרגיל. קו מספר 91 יפעל בין השעות 5.00 ו-5.30 בבוקר, ו-21.00 עד 25.30 בלילה במסלול קו מספר 73 (כניסה לשכונת קריית בן-גוריון). בשאר שעות היום יתבטל הקו.

קבלן בתי קברות צבאיים חשוד שרימה את משרד הביטחון

הנאשם והחברה שבבעלותו הגישו — עפ"י כתב האישום — חשבונות על ביצוע עבודות ב-16 בתי קברות צבאיים או בחלקות צבאיות בידיעה כי הנתונים אינם נכונים

מאת צבי הראל, סופר "הארץ"

שלום מימון (54) מתל-אביב, מנהל חברה העוסקת בביצוע עבודות בינוי בבתי קברות צבאיים, מואשם כי הוציא במרמה כספים בשיעור מאות אלפי דולרים ממשרד הביטחון, על-ידי הגשת חשבונות.

בכתב האישום נטען כי הנאשם, בעל חברת "סימון שלום, עבודות פיתוח ובינוי בע"מ", והחברה עצמה, הגישו בין השנים 1978 ל-1982 חשבונות על ביצוע עבודות ב-16 בתי קברות צבאיים או בחלקות צבאיות, בידיעה כי הנתונים אינם נכונים והמטרה לרמות את משרד הביטחון.

לטענת התביעה בוצעו עבירות המרמה על-ידי הנאשם והחברה שבניהולו בנסיבות מחמירות וזאת משום שהסכומים גדולים, העבירות בוצעו באופן שיטתי בפרק זמן ניכר ובמספר רב של בתי קברות, והנאשמים ניצלו לרעה את הפיקוח הלקוי של נציג משרד הביטחון והעבירות בוצעו תוך ניצול תקציבה של המחלקה להנצחת החייל.

מתצפית שצורף לכתב האישום עולה כי עבירות המרמה התבצעו בבתי הקברות או בחלקות הצבאיות בדימונה, באבן יהודה, בכפר-סבא, בחדרה, בזכרון יעקב, בפתח תקווה, בשדרות, בנתיב הל"ה, בראשון לציון, בצרעה, בחולון, בקרית שאול, בקרית עקבים, בנס-ציונה, ובהר הרצל בירושלים.

היקף המרמה שהתביעה מייחסת לנאשמים בהר הרצל הוא הגדול מכולם: למעלה מ-800 אלף שקל ב-1981, שהיו שווים אז כ-80 אלף דולר.

ועד עובדי בית החולים פנה בבקשה לתרום מזון למוסד

המרכז לבריאות הנפש בטירת הכרמל חייב 200 אלף שקלים והתקציב השנתי החודש יגיע רק באפריל ★ בינתיים נענו החותרים וצרופה לבקשה

מאת נורית כהנא, סופרת "הארץ"

ועד עובדי המרכז לבריאות הנפש בטירת הכרמל פנה לעזרת מושבים וקיבוצים בסביבה, בבקשה לספק למוסד מצרכי יסוד כמו לחם וירקות. הפניה נבעה מחוב של 200 אלף שקלים של המוסד לספקים. התקציב השנתי החודש יתקבל רק עם תחילת שנת הכספים הבאה באפריל, ובינתיים מורים משרד הבריאות למוסד כסף במשורה.

אמרכל בית המרכז הרפואי ביסן שלגי אמר כי קיבוץ החותרים, מושב צרופה וישובים אחרים, נענו לפניית ועד העובדים ואגודת הידידים שסייעה בידם. במרכז לבריאות הנפש שוהים 273 מאושפזים רגילים ויש בו 56 מיטות יום.

המפקח נקנס ב-250 שקלים על מתן הוראות "אלימות לשוטריו

ציווה על שוטרים שעצרו קצין צה"ל: "קפלו אותו ותעלו אותו לניידת"

מאת נורית אמיתי, סופרת "הארץ"

250 שקל קנס הוטלו על מפקח נסים דבורה ממשטרת באר שבע, על התנהגות לא ראויה, אי נקיטת אמצעים סבירים ומניעת עבירת משמעת.

במארס 1984, כאשר סרן גד בשידי צעד כשהוא עטוף בשמיכה, בשל הקור, מבית חברתו לביתו ברחוב מנולסון בבאר שבע פגש בו שוטר ממשטרת באר שבע, בנהוג בדני (שהשתחרר בינתיים משירות), וביקש ממנו להזדהות. בשידי הסביר לשוטר כי אין עימו תעודות מזהות וביקש מהשוטר להתלוות אליו לביתו, שנמצא בקירבת מקום, כדי שיוכל להציג בפניו את תעודותיו. על פי כתב האישום מתברר, כי השוטר העלה בכוח את הקצין לניידת, ולמקום הזעיק מפקח נסים דבורה, שהיה אז קצין תורן. בכתב האישום צוין, כי דבורה סמך לבשידי ואמר לשוטרים במקום "קפלו אותו ותעלו אותו לניידת".

שופטי בית הדין המשמעתי של המשטרה הדגישו בגזר דינם, כי "לשון בוטה מצד איש משטרה גוררת אחריה התנהגות אלימה והתנגדות מצד האזרח כלפי הגורם המייצג את החוק". עם זאת קבעו השופטים, שמפקח דבורה לא היכה את המתלונן, אלא המתלונן הפריע במרשה. לפיכך, זוכה קצין המשטרה משימוש באלימות ומעצר ללא הצדקה חוקית.

בזמן שהמכונית מקבלת שירות אתה מקבל יחס

בסקר שערכנו גילינו ממצא מעניין: מרבית הנהגים המתדלקים פז, הינם לקוחות הנאמנים לתחנה הקבועה "שלהם", התחנה של פז! אתה יודע למה? כי פז שוקדת "לקשור את הכתר הצהוב" גם למכונית וגם לנהג. בזמן שהמכונית מקבלת את השירות המגיע לה, אנחנו משתדלים שתקבל את היחס המגיע לך: שירות אדיב, יעיל ומהיר.

פז מקפידה לערוך תחרות שנתית בין כל התחנות ועובדיהן, בנושאי רמת הנקיון ואיכות השירות. אתה הנהג - זוכה במקום הראשון.

כשאפשר, אנחנו גם מפנקים אותך כמיטב יכולתנו: סופגניה בחנוכה, שי צנוע לראש השנה, מחזיק מפתחות בסתם יום חול... הכל מתוך רצון שתמשיך להכנס לתחנת פז ולומר: תענוג לעצור בצהוב.

פז

תענוג לעצור בצהוב

"אני נגד שירות לאומי לערבים" אמר שר הביטחון בכנס "העבודה"

"אתנגד לכך שיהיו חוטבי עצים ושואבי מים", אמר רבין

מאת נורית אמיתי, סופרת "הארץ" בשרון [illegible]

"אני נגד שירות לאומי לערביי ישראל", אמר שר הביטחון יצחק רבין אתמול בוועידת המישנה לנוער, המשמשת כוועדה מכינה לוועידת מפלגת העבודה בבית ברל. "אתנגד לכך שיהיו חוטבי עצים ושואבי מים, ואתנגד לשירות לאומי שהוא עבודה בלי לחימה", אמר רבין.

שר הביטחון אמר שהוא דוגל בזכויות שוות וחובות שוות ליהודים ולערבים. הוא עצמו לא היה יוזם חוק ברוח זו, משום שהוא רק יחריף את המשקעים הקשים בין יהודים וערבים.

השר קבע שאין ירידה בהתגייסות בחמש עשרה השנים האחרונות והאושר להופעת ראש קטן, מחובר בתופעה המאפיינת בני קיבוצים ולא את כל בני הנוער. אחת הבעיות בתנועה הקיבוצית היא ירידה במספר הפונים לקורס קצינים, לאו דווקא בהליכה ליחידות נבחרות.

סוכני הנסיעות יחליטו היום על צעדים נגד כל חברות התעופה

ייתכן שיחליטו על מעבר חד צדדי לחישוב בשקלים של כרטיסי טיסה, עפ"י שער הדולר המוקפא

מאת זהר בלומנקרנץ, סופר "הארץ" לענייני תיירות

סוכני הנסיעות והתיירות יתכנסו היום לאסיפה כללית שלא מן המניין בתל אביב, כדי להחליט על נקיטת צעדים נגד חברות התעופה כגמול על סירובן להנהיג שיטת תשלומים בשקלים, במערכת מכירת כרטיסי הטיסה.

בין השאר תיבדק האפשרות להנהיג באופן חד-צדדי מעבר לחישוב כרטיסי טיסה בשקלים על פי שער הדולר המוקפא. מחירי כרטיסי הטיסה נקובים במטבע חוץ, וחובות סוכני הנסיעות לחברות התעופה נפרעים מדי חודש ב-15 בו, בשקלים, על פי שער הדולר ביום התשלום.

חברות התעופה ביטלו בתחילת החודש את הפיצוי בשיעור 2 אחוזים בגין הדולריזציה ששילמו לסוכני הנסיעות והתיירות. האחרונים משתמשים עתה בנימוק דומה — של יציבות המשק והמטבע הישראלי — בדרישתם להחזיר למערכת החישוב את המחירים בשקלים.

מערכת נקיבת המחירים של כרטיסי הטיסה הוסבה בשנת 1981 לחישוב במטבע חוץ. חברות התעופה מתנגדות לחזור לשימוש בשקלים בטענה, כי גם הוצאותיהן בארץ כגון אגרות, דלק ומזון צמודים למערכת חישוב המחירים במטבע חוץ.

הוארך מעצרה של חוה יערי כחשודה במעורבות ברצח תיירת

החשודה מכחישה כל קשר לרצח ★ גופתה של התיירת נמצאה לפני 10 חודשים בתל-ברוך

מאת צבי הראל וראובן שפירא, סופרי "הארץ"

שופט בית משפט השלום בתל-אביב הורה שלשום לעצור ל-15 יום את חוה יערי, בת 39 מירושלים, החשודה במעורבות ברציחתה של תיירת אמריקאית, מלה מלבסקי, בת 59 לפני כעשרה חודשים. המשטרה מסרה לשופט חומר חסוי. באולם בית המשפט לא נמסרו פרטים כלשהם בנוגע לחקירה זו.

המשטרה מטילה איפול על הסיבות שהביאו למעצרה של חוה יערי, אשתו של כתב הטלוויזיה אהוד יערי, החשודה במעורבות ברצח התיירת. עם זאת נראה, כי למשטרה יש ראיות מסוימות הקושרות לכאורה את חוה יערי למקרה, אך עדיין לא ברור טיב הקשר.

קצין משטרה בכיר אמר אתמול לסופר "הארץ" כי המשטרה מקווה כי בתוך ימים אחדים יובהרו פרטים שאינם ברורים מספיק בשלב זה.

ידוע כי חוה יערי הכירה את התיירת, שלפי השערת המשטרה נרצחה בנסיבות עזות בראשה. לפי המידע שבידי המשטרה עמדו השתיים להיפגש בתל-אביב ביום שבו התגלתה גופת התיירת. הרקע להיכרות בין השתיים לא ברור. חוה יערי היא שותפה בבוטיק לבגדים "איף" ברחוב דיזנגוף בת"א. כן ניהלה עסקים פיננסיים מסועפים וידועה כמשקיעה בבורסה לניירות ערך. אחד מכיווני החקירה הוא שרצח התיירת בוצע על רקע סכסוך כספי או עיסקי.

מיד לאחר שנמצאה גופתה של התיירת, בשעת ערב, ב-10 במארס אשתקד, במקום שומם בחוף תל-ברוך סמוך למסלול שדה דב, נחקרה חוה יערי במשטרה. היא סיפרה כי אחרה לפגישה שקבעה עם התיירת ליד דיזנגוף סנטר והתיירת כבר לא היתה במקום.

בעקבות התפתחויות שחלו בימים האחרונים, נראה כי החוקרים סבורים שהפגישה בין השתיים אכן התקיימה וכי פרטים בעדות שמסרה חוה יערי בשעתו אינם נכונים.

מעדויות שבידי המשטרה מתברר כי התיירת, שהתגוררה בבית אחותה ברחוב לכיש בתל-אביב, נראתה באיזור רחוב המלך ג'ורג' סמוך לדיזנגוף סנטר מספר שעות לפני שנמצאה גופתה. לפי אחת העדויות נראתה אשה הדומה לתיירת עולה על מכונית הנושאת לוחית זיהוי של רצועת עזה. לפי עדות אחרת שנמסרה למשטרה נפגעה אשה הדומה לתיירת על ידי מכונית פרטית ברחוב המלך ג'ורג' ליד בניין דיזנגוף סנטר וכי הנפגעת הועלתה למכונית שעזבה את המקום. החוקרים חשבו בתחילה, כי הנפגעת הועברה לבית-חולים, אך בדיקה העלתה כי לחדרי המיון לא הגיעה באותן שעות אשה שנפגעה בתאונת דרכים.

כיוון החקירה העיקרי היה בתחילה שהתיירת נפגעה בתאונת פגע וברח וגופתה הושלכה בחולות תל-ברוך. לאחר גילוי גופת התיירת ביקשה המשטרה מספר פעמים את עזרת הציבור באיתור תנועותיה בשעות האחרונות לחייה.

מאוחר יותר, לאחר קבלת ממצאי הבדיקות הפתולוגיות וממצאים אחרים הגיעו החוקרים למסקנה שהתיירת נרצחה. במשך עשרת החודשים האחרונים המשיך בחקירתו צוות חקירה מיוחד במרחב דן של המשטרה. נראה שהחוקרים מיצו פעולות חקירה ומעקב סמויות אחרי חוה יערי עד שהוחלט לעוצרה. היא עצמה הכחישה בחקירה כל קשר לרצח.

עובדי "קלאב הוטל" מבוצרים במלונם בדרישה לקבל משכורת

מאת עטאללה מנצור, סופר "הארץ" בגליל

עובדי בית המלון "טבריה קלאב הוטל", המשיכו אתמול לשבת במקום עבודתם, זה היום השלישי. הם דורשים כי הנהלת החברה תרוץ אתם ותשלם את משכורות דצמבר, בטרם יקבלו את הודעות הפיטורים שנמסרו להם ויפנו את בית המלון.

נציגי אחד הבנקים הנושים הציבו אתמול שומרים חמושים מטעם הבנק, מחשש שהעובדים יוציאו ריהוט מבית המלון, או יבוזו בו.

המשטרה מסיירת באיזור בית המלון, אבל לא היה צורך בהתערבותה. בבוקר עומדים העובדים לבקש את התערבותם של ראש הממשלה ושר התיירות.

מסתעפת חקירת המשטרה בעניין השחיתות במס הכנסה

במסגרת החקירה נגד פקיד השומה הראשי לגוש דן נחקרו עוד כמה עובדים בכירים

מאת ראובן שפירא, סופר "הארץ"

היחידה הארצית לחקירות הונאה של המשטרה החלה בחקירה גלויה נגד פקיד השומה הראשי לגוש דן, דעואל בר-יוסף, בחשדות של קבלת טובות הנאה ופעולות חריגות תוך ניצול מעמדו הבכיר במס הכנסה. בימים האחרונים נחקרו מספר עובדים בכירים של מס הכנסה בגוש דן והחקירה מסתעפת. נראה, כי כבר בימים הקרובים יוזמנו לחקירה עוד בעלי תפקידים בכירים במס הכנסה וכן בעלי עסקים, שתיקי השומות שלהם נוהלו אצל פקיד שומה גוש דן.

תלונות ומידע נגד בר יוסף הועברו בשנה האחרונה על ידי כמה גורמים למשטרה וליועץ המשפטי לממשלה. חלק מהחומר שהועבר ליועץ המשפטי לממשלה מתבסס על חקירות פנימיות, שנערכו במס הכנסה. היועץ המשפטי הורה באחרונה למשטרה להתחיל בחקירה מקיפה בפרשיות הנוגעות לבר יוסף.

על-פי החשדות נגד בר-יוסף, בצורה תמוהה, תיקי חקירה על עבירות מס שנפתחו נגד בעלי עסקים, ביניהם יהלומנים, וזאת תמורת קבלת טובות הנאה בצורות שונות. כמו כן הנושה תלויה נגד בר-יוסף על שאיים על עובדים הנתונים למרותו כדי שישנו ויבטלו עדויות שמסרו נגדו בבדיקה פנימית שנערכה במס הכנסה. לידי המשטרה הועבר גם מידע על קשרים חריגים לכאורה — מעבר למתחייב מתפקידו של בר-יוסף — עם רואי חשבון ועורכי דין שייצגו בפניו נישומים.

בר-יוסף, שככל הידוע היה מקורב לנציב הקודם של מס הכנסה, דב נייגר, אמור היה לפרוש לגימלאות כבר לפני כמה חודשים, אך פרישתו עוכבה מסיבות לא ברורות. לפני ימים אחדים, כאשר התבקש בר יוסף על ידי סופר "הארץ" להגיב על חקירת המשטרה המתנהלת נגדו הוא סירב להתייחס לנושא והפנה אותו לדובר משרד האוצר. סופר "הארץ" ביקש ביום שישי בבוקר את תגובת דובר משרד האוצר בקשר לפרשת בר-יוסף, ואם נכונה הידיעה שיושעה מתפקידו בימים הקרובים. אך עד אמש לא נתקבלה תגובה.

250 תושבי רמת אביב מתנגדים להקמת בית אבות סיעודי בשכונתם

מאת חיים הנדוורקר

כ-250 תושבים משכונת רמת אביב פנו באחרונה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה בתל אביב והביעו את התנגדותם, לתוכנית להעברה ללא תמורה של קרקע ציבורית השווה מיליוני דולרים, לרשות קרן תורה ועבודה של הפועל המזרחי לצורך הקמת בית אבות סיעודי בשכונה.

הנהלת עיריית תל אביב אישרה לא מכבר עקרונית את התוכנית. התושבים טוענים כי ברמת אביב יש כבר מספר בתי אבות והקמתו של מוסד נוסף "תוקיף" את השכונה. הקמת מוסד דתי בשכונה עשויה לעודד עימותים על רקע דתי, סבורים הפונים.

חבר מועצת עיריית תל-אביב, אברהם פורז, (שינוי) טוען כי העברת השטח לרשות הקרן נעשית בניגוד לכל נוהל תקין. הקרקע מועברת ללא מכרז בטענה כי המדובר בגוף ציבורי, אולם גוף זה אינו פועל למען הציבור כולו אלא למען חבריו בלבד, כך שהוא אינו יכול להיקרא גוף ציבורי. באותה מידה, אומר פורז, ניתן היה להעביר את השטח לבניית קאנטרי קלאב יוקרתי.

לדבריו לפי החוק ניתן להקים בשטח בניין ציבורי בן קומה אחת בלבד, על שטח של 30 אחוז מהמגרש, ואילו לפי התוכנית יהיה בית האבות בניין בן שמונה קומות, על שטח של 240 אחוז מהמגרש.

בתגובה נמסר מעיריית תל אביב כי הנהלת העירייה אמנם אישרה עקרונית את הקצאת הקרקע ואולם הדיון בנושא טרם הסתיים. כעת יושבת הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה ושומעת התנגדויות, ולאחר מכן תחליט.

נקב מחירים בדולרים ונקנס

(ע.) דוד הרשק, בעל אולם שמחות בחיפה, שנקב מחירים בדולרים, נקנס שלשום בבית משפט השלום בחיפה ב-200 ש"ח.

בבדיקה שנערכה באולם השמחות שבבעלותו התברר, כי הנאשם נקב את מחירי המנות המוגשות לאורחי אולם השמחות בדולרים.

בית המשפט החמיר בדינו, כיוון שהנאשם פעל בדרך זו בשיטתיות.

שני כלי רכב הוצתו באור יהודה

מאת נורית אמיתי

שני כלי רכב ניזוקו באור יהודה, ככל הנראה כתוצאה מהצתה. המקרה אירע אור ליום שישי. זהו מקרה רביעי בחודש האחרון של הצתת כלי רכב במקום. המשטרה חוקרת.

להקת "שלום 85" לא תצא לדרא"פ

מאת חיים הנדוורקר, סופר "הארץ" בתל-אביב

בהתערבות משרד החוץ, חזרה בה עיריית תל אביב מכוונתה לשלוח את להקת שלום-85 למסע הופעות בדרום אפריקה, לרגל חגיגות ה-100 ליסודה של יוהנסבורג.

במגעים שחלו בימים האחרונים בין משרד החוץ לעירייה הוסבר כי משיקולים מדיניים ראוי שהלהקה הייצוגית של תל אביב לא תצא לדרום אפריקה, שכן הדבר עלול לעורר זעם כלפי ישראל.

את ההזמנה ללהקה שלחו לפני זמן מה אנשי הקהילה היהודית בדרום אפריקה וראש עיריית יוהנסבורג. ראש העיר שלמה להט וסגנו יגאל גריפל, הממונה על קשרי החוץ בעירייה, הביעו את הסכמתם לשלוח את הלהקה.

עורך את העמוד: יצחק לאור

בית אבות

"נאות מרגוע"

היחיד במינו בארץ: אווירה ביתית, בריכת שחיה, 6 ארוחות מזינות, טיפול ע"י אחיות מוסמכות, רופא ופיזיוטרפיסטים.

אם באמת אכפת לך, בקר אצלנו לפני שתחליט 03-473561

היפנית היעילה שתפתיע אותך במחירה!

יוקי 2100

קח אותה לנסיון לשבוע ימים

עכשיו במבצע

החל מ-795 שקל חדש (לא כולל מע"מ)

הזמן אותה אצל ספק המיכון המשרדי שלך

יבואן: ראלקו טכנו-ראלקו בע"מ

תל אביב, רח' רבניצקי 7, טל: 333825, 332097, 337116 (03)

נתניה, הרצל 34 טל: 23859 (053)

התאחדות סוכני נסיעות ותיירות בישראל

מודיעה לחבריה על קיום

אסיפה כללית מיוחדת

בנושא: החזרת השקל כמטבע חוקי להתחשבנות בכרטיסי טיסה

והאסיפה תתקיים היום יום א' 12.1.86 בשעה 14.00 במלון רמודה רחוב הירקון תל-אביב

כל החברים נקראים להשתתף באסיפה זו

נא לדייק

"ערד" השקעות ופיתוח תעשיה בע"מ

ניתנת בזה הודעה כי

אסיפה כללית רגילה של החברה

תתקיים ביום שלישי, 21 בינואר 1986, בשעה 9.30 בבוקר, במשרדיה הרשום של החברה בתל אביב, רחוב הר סיני 1. בהמשך לאסיפה הכללית השנתית מיום 31 בדצמבר 1985.

על סדר היום — דיונים בנושאים שלא נדונו באספה המקורית, דהיינו:

1. בחירת מנהלים.
2. שונות.

מ. פרנד
מזכיר החברה

ההסתדרות הציונית העולמית
המחלקה להסברה

לשכת העתונות הממשלתית
הארגון העולמי של עתונאים יהודיים

רב-שיח בינלאומי על העיתונות היהודית

"תפקידה של העיתונות היהודית בהבטחת קיומו של העם היהודי"

יום שלישי 14 בינואר 1986
משכן נשיאי ישראל

● 17.00-18.15 מושב פתיחה: יו"ר ודברי פתיחה: עוזי נרקיס
ברכות: טדי קולק; אריה ל. דולצין; יצחק ורשבסקי; ישראל פלג; גרשון פרדהורן
הרצאה: נשיא מדינת ישראל, חיים הרצוג

מכון ואן-ליר

● 18.45-20.00 קבלת פנים חגיגית מטעם אריה ל. דולצין
● 20.00-21.30 הרצאה: ראש ממשלת ישראל, שמעון פרס
יו"ר: דב יודקובסקי, "ידיעות אחרונות"; הקדמה: ישראל פלג.

יום רביעי, 15 בינואר 1986
מכון ואן-ליר

● 8.30-11.00 מצבה של העתונות היהודית כיום — סקירות
יו"ר: גרשום שוקן "הארץ"
● 11.30-12.30 הרצאת אורח: קונור קרוז אובריאן; יו"ר: יהושע רוטנשטרייך

העברה לאולם וייצמן.

● 14.00-15.00 הרצאה: עקיבא לוינסקי; יו"ר: רוברט לוינסון, אמסטרדם
● 15.00-16.00 הרצאה: שר הבטחון, יצחק רבין; יו"ר: טומי לרמן, לונדון
● 16.30-18.30 שולחן עגול — "העיתונות היהודית והבטחת קיומו של העם היהודי"
יו"ר: ארווין פרנקל, "ג'רוזלם פוסט"
משתתפים: גרשון פרדהורץ, חנה זמר, ויקטור מלכה, יפתח טרנטן
● 20.00 קבלת פנים בבית אגרון — ברכות: ישראל פלג. מרדכי צאנין, רונן פריסטר

יום חמישי, 16 בינואר 1986
מכון ואן-ליר

● 8.15-9.15 הרצאה: סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון
9.15-11.30 יו"ר: אורנה סטוליאר, באנגוס איירס "יחסי הגומלין בין העתונות היהודית לקהילה היהודית"
יו"ר: גרשון פרדהורץ
12.00-13.00 הרצאה: מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, יצחק שמיר
יו"ר: משה אישון, "הצופה"
● 14.00-15.00 הרצאת אורח: אוזן ליזהאי, "ארוחה ב'", פאריס
יו"ר: ארי ראת, "ג'רוזלם פוסט"
15.30-16.30 הצגת שירות אלקטרוני להעברת חדשות מישראל
דברי הסבר: מוריס זילקה; ישראל פלג
● 16.30-17.30 הרצאת אורח: דניאל שור, וושינגטון
יו"ר: עדו דיסנצ'יק, "מעריב"
● 17.30 מושב נעילה: החלטות
דברי סיכום: אריה ל. דולצין
נעילה: עוזי נרקיס
● 20.30 מסיבת סיום חגיגית מטעם עקיבא לוינסקי
כניסה לפי הזמנות בלבד

לוח החדש יש לך עסק עם קונים רציניים!

הלוח החדש

משרד התחבורה
מינהל הספנות והנמלים

הודעה לציבור היצואנים

א. תקנה 20א לתקנות הנמלים (בטיחות השיט) (תיקון מס' 2) התשמ"ה – 1985, כפי שפורסמה בקובץ התקנות 4833, יח' בתמוז התשמ"ה, 7.7.1985, מחייבת **אימות משקל מכולה על-ידי מאזני-גשר מאושרים, זאת מטעמי בטיחות כלי שיט.**

ב. בדיקות מדגמיות תבוצענה בשערי נמלי ישראל. מכולות אשר משקלן אינו תואם את המוצהר, לא יוכנסו לשטח הנמל.

שבתאי לוי
מנהל מינהל הספנות והנמלים

הארץ

יום א', כ' בטבת, התשמ"ו
12 בינואר 1986

ירושלים: רח' התבצלת 2 טל' 224245-6, ת.ד. 273 מיקוד ירושלים 91002 חיפה: רחוב נורדוי 20 טל' 661166-8. ת.ד. 5259 מיקוד חיפה 31052

בתל־אביב: המערכת, ההנהלת מחלקות המודעות, ההפצה והמנויים, רח' זלמן שוקן 21, טל' 824261 ת.ד. 233 מיקוד תל־אביב 61001

המו"ל: הוצאת עתון "הארץ" בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, ת"א
העורך: גרשום שוקן. האחראי: מוטי גולן.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv Israel – P.O.B. 233. Tel. 824261

יש להסתכן בבורות

מאחר שהקבינט דן משך שעות ארוכות בעסקת החבילה שהביא לפניו ראש הממשלה ביום ה' ולא הגיע לכלל הצבעה, צפויה עוד ישיבה היום אחרי הצהריים; כפי שצריך להסיק מהתבטאותו של שמעון פרס – הוא לא יניח לשרים להתפזר בטרם יצביעו על הצעתו.

ראש הממשלה אמר כי יעדיף "שלום עם סימן שאלה ביחס לטאבה, על טאבה עם סימן שאלה לגבי השלום". הח"כ אליהו בן־אלישר העיר (שבת, קול ישראל, השידורים באנגלית) על התבטאות זו שאינה מציגה, לדעתו, את הבחירה לאשורה; ההנהגה המצרית אינה חותרת לשים קץ לשלום אבל מתנגדת להידוק היחסים עם ישראל, תוך שמירה על השלום. מי שכיהן כשגרירה הראשון של ישראל בקהיר הוסיף כי הסכמת ישראל לבוררות על טאבה אינה מבטיחה לנו יחסים משופרים עם מצרים; זו מרוצה ממצב העניינים כמות שהוא. הסכמת ישראל לבוררות על טאבה – כך צריך היה להבין מדברי בן־אלישר – כמוה כקורבן שווא.

הח"כ שמחה דיניץ הציג את הבעיה באור אחר. הוא הצביע על הסכמת מצרים – בעקבות החלטה חיובית של הקבינט – להזיז את עגלת הנירמול התקועה, לרבות החזרת השגריר המצרי לתל־אביב ובנושא שהיה במיוחד שנוי במחלוקת – כתב הסכמת של עריכת הבוררות. אם עליה לקבוע היכן הגבול בין מצרים וישראל לפי מיקומן הנוכחי של אבני סימון הגבול, או אם תהיה חייבת לברר, על סמך מסמכים ומפות מימי השלטון הבריטי על מצרים והשלטון העו־תמני על ארץ־ישראל, היכן היו חייבות להיקבע – הוסכם בקהיר שהבוררים יהיו רשאים לבדוק את העניין לעומקו. משמע כי ההנהגה המצרית מוכנה להסתכן – מנקודת ראותה היא – בפסק בוררות שיעניק את הריבונות על אזור טאבה לישראל.

ראשי הליכוד טענו כי הסכמה מצרית זו ניתנת בעל־פה ולא בכתב. אם בכתב, ללא חתימתו של הוסני מובארק; ייתכן כי בקהיר נרתעו – או עדיין נרתעים – מלהתחייב על כך בכתב, כל עוד הסכמה ישראלית עקרונית לעריכת בוררות מוטלת בעיניהם בספק. נוכח הסתייגותם הגלויה של ראשי הליכוד ממאמצי ראש הממשלה לפתרונה של בעיית טאבה במסגרת עסקת חבילה, קשה לטעון כי ספקות קהיר הם נטולי בסיס.

הודות למבצעי הבלימה של מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ נקלעה ישראל עתה למצב בלתי־נוח אך לא נוכל להיחלץ ממנו, בלתי אם נסכים עקרונית לבוררות. רק בדרך זו נצליח לשמוט מידי ההנהגה המצרית את הטיעון שישראל היא המעכבת כל התקדמות ביחסים בין שתי המדינות.

גם במקרה של החלטה חיובית בקבינט אפשר שהיחסים בין ישראל ומצרים יתחממו אך מעט; אבל הקבינט צריך לשאול את עצמו במה תזכה ישראל, אם יכריע לשלילה. ראשי הליכוד הם ראשוני המרבים על אפסות הסיכויים לשלב את המלך חוסיין בתהליך המדיני; וכל המתנות הפוליטיים בישראל חושדים בכוונותיו של נשיא סוריה. בנסיבות אלה – מה טעם יש בניסיון להכביד על מהלך מדיני העשוי להפשיר את הקיפאון שבינינו לבין השכן הגדול בדרום?

גם הספקן הגדול ביותר לגבי נכונות קהיר לשלום "חם" עם ישראל חייב שלא לטרפד מאמץ המבקש לצמצם שטחי חיכוך בינה לבין מצרים.

משבר בממשלת בריטניה

רגעים ספורים אחרי ששר ההגנה, מייקל הלסטיין, יצא בסוף השבוע באופן דרמטי מישיבת הממשלה הבריטית, מיהרה ראש הממשלה, מרגרט תאצ'ר, ומינתה את ג'ורג' יאנגר (עד עתה שר לענייני סקוטלנד) במקומו. החילופים המיידים העידו יותר על כעסה ונחרצותה של תאצ'ר מאשר על חיסול מהיר של המשבר הממשלתי בשורות השמרנים. ואולם מבחינה פורמאלית, אין ספק שהממשלה, בהרכבה החדש, תזכה באמון רוב חברי הפרלמנט.

סלע המחלוקת הישיר היה גורלה של חברת ווסטלנד, היצרנית היחידה של מסוקים בבריטניה, שעמדה על סף פשיטת־רגל. לכאורה עמדו בפני הממשלה ארבע חלופות: פירוק החברה, מכירת חלקה לחברת סיקורסקי האמריקאית, לחברת פיאט האיטלקית או לקונסורציום, שיתארגן במיוחד להצלת החברה. ת'אצ'ר ושר התעשייה בריטאן צידדו בהחלטה "להשאיר את העניין בידי בעלי המניות", שפירושה היה מכירה לסיקורסקי, שסמכה בתוכה את התנאים הטובים ביותר. הלסטיין דרש לשמור את המפעל "בידיים אירופיות", ועמל כדי לגבש קונסורציום. תאצ'ר סירבה תחילה להביא את הנושא לדיון בישיבת הממשלה, אך כאשר הועלה ב־9 בינואר, והלסטיין נוכח בנחישות החלטתה של ראש הממשלה, עזב את ישיבת הממשלה והודיע על התפטרותו.

לא היה זה סכסוך רגיל בין ראש הממשלה לבין אחד השרים, המסתיים בפרישת השר הסורר. פרשת הלסטיין היתה יוצאת־דופן מכמה סיבות: ראשית, הלסטיין ורבים מעמיתיו בממשלות אירופה המערבית, ראו בגורלה של חברת ווסטלנד מבחן ליחסה של בריטניה אל ההחלטות לפתח תעשיית נשק אירופי עצמאית. מכירה לחברה האמריקאית פירושה, לטענתם, ש"בבריטניה רק יתחבו מתכות", אך המחקר והפיתוח ישאר באמריקה ויתרום לשקיעתה הטכנולוגית של התעשייה הבריטית המערב־אירופית בכלל.

שנית, הלסטיין לא "הלך בשקט", כפי שמצפים משר ופוליטיקאי בכיר בבריטניה. הוא כינס מסיבת־עיתונאים, ובה סיפר בהרחבה לא רק על המחלוקת מזווית ראייתו, אלא גם על הדברים שנאמרו בישיבה סגורה של הממשלה. יתר על כן, הוא גינה את ת'אצ'ר במלים חריפות ביותר; בהתנהגות בלתי הוגנת, החל מ"סתירת המדיניות הרשמית", "הולכת־שולל", וכלה ב"צביעות".

שלישית, יש להלסטיין, כך מעריכים בלונדון, כוונות גם מעבר לפרשת המסוקים והבעלות על חברת "ווסטלנד"; הלסטיין פופולרי מאד במפלגה, ופרישתו העקרונית הראוותנית עשויה להעיד על רצונו להתמודד עם ת'אצ'ר על מנהיגות המפלגה בוועידה הבאה של השמרנים.

מצב־רוח / ב. מיכאל

קורס בחבלה

שלום לך אחיקר ובחור־בחברי. אנחנו שמחים להביא לידיעתך את מערכי־השיעור הדרושים בתורת הפיצוץ והחבלה. מדריך קומפקטי זה מבוסס על לקחים שהפקנו מפעולות בעבר, ועל יישום נתונים וחומרים הבאים בכמה העומדים לרשותך בשפע.

1. בניגוד לשיטות הלא־מתוחכמות בהן נקטנו בעבר, למדנו בינתיים כי השימוש במוטר־נפץ בקובלים הוא מוטעה לחלוטין: הם עלולים לסבכנו עם החוק, ברוב המקרים אינם יעילים, ומעל לכל – אינם נחוצים.

2. הדבר מעל לכל ספק כי אין כל צורך לייבא חמרים נפיצים אל הר־הבית. ההר עצמו מכיל די חומר על־מנת לחולל פיצוץ מרהיב. כל אשר נותר לך לעשות, אחותו יקרתו הבחורה המצוינת, הוא להוסיף למסה הקריטית הזאת את המאיץ המתאים, שיעורר את הסמפטוסורה הזירתית לבום.

3. ראוי להוסיף כי איכות החומר הטמונה בהר־הבית עולה עשרת־מונים על כל שלל הביכימלים שיכולנו אנו להשיג. ההר בעצם דומה למסה מרעינת, והמעול נבון יעלה בידך להשיג תגובת־שרשרת ובהתהוד ביד־הר.

4. הבעיה, אם כן, היא המרעום. המסתכר. גם כאן אין כל צורך להשתמש בחפצים מאגרות בעת שירות־המלואים האחרון. השימוש באלה, כפי שאתה בוודאי זוכר, עלול לסבך אותך עם קלגסי־החוק חסרי ההבנה ההיסטורית. ובכן, החומרים המתאימים לייצור המרעום, נמצאים בשפע בהשגידך. למען האמת, בכל פעם שאתה מסתכל בראי – אתה רואה לנגד עיניך את אחד האלמנטים שירכיבו את המרעום. (המבחן לקביעת התאמתה הנפיצית הוא פשוט בתכלית: בדוק בקפידה האם אתה מעיין לפוצץ את הר־הבית. אם תשובתך חיובית – עברת את הבדיקה בהצלחה. אתה ללא ספק אחד מן המרכיבים הזיונים להתקנת הנפץ).

5. זכור: אתה לבדך אינך מספיק. יש צורך בעוד אלמנט אחד על מנת להשיג את האפקט הרצוי. אך גם האלמנט הנוסף מצוי בשפע באיזור ההר. עליך לדעת כי גם בצד השני מצויים מרכיבים עשירים של מרגיאקים כמוך. גם שם רבים האחוזים היקרים והבחורים־המצוינים, המוכנים לפוצץ את הר־הבית הבלתי שלא תהיה זה אתה שיפוצצהו. הוא המביאק של הצד השני, הוא המרכיב הנוסף של המרעום.

6. כללי הכימיה הבסיסיים קובעים כי המגע בין שני אלמנטים אלה, ייצור ראקציה פסיכו־כימית שתציית את התערובת ותפיק ניצוץ בעל עוצמה מספקת להרעת ההר. (בתורת הכימיה קרוי מרעום מן הסוג הזה בשם – "אפקט הזיזואקי").

7. שיטת־פיצוץ זו עדיפה האניה לאין־ערוך יותר מאשר השיטות הלא־מתוחכמות והרוסקאליות בהן נקטנו עד עתה: היא חסינה בפני החוק, מעוררת יראת־כבוד בלב כל רואיה, ומקנה לך מקום של כבוד בכותל־המזרח, או בכמה שיישאר ממנו.

8. עלה־והצלח. דבר המלכה־הה: אם אפשר היה לסמוך על כך שהמרעומים של שני הצדדים יתפוצצו רק האחד את השני ואת ההר – ניחא. אולי היתה נשמעת אפילו אנחת רווחה מסויימת. גם הקב"ה, יש להניח, היה חש מידה מסוימת של הקלה: סוף־סוף יוכל להזיז את שכינתו המסתובלת אל הכותל ואל המסגד, ולהעבירה לאתר בינה יותר. אבל הרסיסים, הרסיסים...

לליכוד אין מדיניות מצרית

מאת א. שוייצר

המחלוקות בצמרת הליכוד על הסכמי קאמפ־דייויד מונעת גיבוש מדיניות המפלגה כלפי מצרים

טאבה – היום בקבינט

הליכוד תימרן עצמו למצר סביב עסקת החבילה עם מצרים: לא חשוב כיצד יצביעו נציגיו בקבינט – המפלגה תצא מוכה מהתמודדות עם נושא מדיני־ביטחוני חשוב, ומהמאבק הכוח עם העבודה בו עומדת הברירה להקריב את הקואליציה, או לחילופין, את תדמיתה כמייצגת האינטרס הלאומי על פי הבנתה בתקופות הראויה.

הסיבה העיקרית לכשלון הזה נעוצה בעובדת יסוד, הידועה לרבים מאז יום מנהיג מנחם בגין, את מהלך השלום עם מצרים. מקצת חבריו, לא רק קוטלי קנים, מתנגדים מאז להסכמי קאמפ דייויד, ואף הצביעו נגדם בכנסת או נמנעו כמי שאומרים, אנו נגד. אחרים תמכו במר בגין. מחלוקת זו טרם יושבה, היא מפלגת את צמרת הליכוד עד עצם היום הזה, ומונעת ממנה לגבש ולהציג מדיניות עשויה עור אחד בפורומים שבהם נקבעת המדיניות הלאומית.

מבוזים מתרוצצים מרבים בלבול

דוגמא הלקוחה מן המישור הטקטי, תאייר את התוצאה מן המחלוקת הבלתי פתורה בתוך הליכוד. אילו היתה הסכמה לנסות ולהוזיר את הסכם השלום עם מצרים, היה הליכוד אומר הן, כבר בראשית השבוע, היה מצביע על השיפורים שנעשו בהסכמת המוקדמות בין ישראל למצרים – כהשג שלו. אך ההזדמנות לטעון כולו שלי בוזבזה. אם תיפול עתה הכרעה בקבינט בזכות עסקת החבילה על פי הצעת ראש הממשלה, היא איננה יכולה אלא להיראות כבכייה של הליכוד. למה שמר דוד לוי הגדיר בסוף השבוע כתכתיב של המערך. שינויים קוסמטיים בניירות העומדת לדיון ולהחלטה, לא יטשטשו מראית עין זו.

מבין חברי הקבינט מטעם הליכוד, עמדת שניים היא זניחה לגופו של עניין: הה' מודעי ולוי מתעניינים בעיקר בהיבט של יחסי ציבור בסוגיה המצרית. מר ארנס התנגד בזמנו לקאמפ־דייויד, ואמנם עקרוני איננו מאמין בתועלת שבהסדר עם מצרים. מר שרון עודד בזמנו את מר בגין להגיע להסכם עם מצרים, אך הוא עתה מחויב לתדמיתו כאיש מרכז האומר "לא" לגויים. ואילו מר שמיר, הרי הוא הגבי בכעמה. דעתו היא כדעת ארנס, אך נפשו יוצאת לרדפציה. התוצאה היא, שהוא מתקשה להחליט. שעמדותיו מזכירות את הקריקטורה הליכודית של שמעון פרס ממערכת הבחירות של 1984 – כן, הגם לא – וכי הליכוד דומה בעניין עסקת החבילה עם מצרים למכונית הנהוגה בידי שיכור.

אם אי־אפשר לתת אמון בכוונותיה הטובות של מצרים, מה טעם בדקדוקי הניסוח, שמר שמיר תובע לקיימם בקפידה בניירות שהונחה לפני הקבינט? ואם אפשר, מדוע לא לנצל את אשר כבר הובטח בהבנות, שה"ה פרס ומובארק הגיעו אליהן? הכל ייאמר, כי מר שמיר מונחה ע"י שיקולים טקטיים: אילו כך היה, היה נותן את הסכמתו המחייבת לראש הממשלה, ומנצל את השתייתו שלו את המשא ומתן עד כה, כדי להעלות על גם את חלקו בשיפור התנאים. כאמור, עמדת הליכוד הינה פריים של בלבול מוח והתרוצצות בין יעדים; מאולה צומחת מבוכה, לא עמדה מפלגתית או מדיניות לאומית.

שכחו את בגין

מן הראוי לשוב ולהזכיר לראשי הליכוד את השיקול המכריע, שעל־פיו הגיע בזמנו מר בגין להסכמה עם הנשיא סאדאת בקאמפ־דייויד: הוא ביקש להוציא את מצרים ממעגל הלוחמה. סיסמתו היתה: "לא עוד מלחמה" (בין ישראל למצרים) להבדיל מלהבה יש שגריר מצרי בתל אביב, או יש זרם תיירים ממצרים, או מקור קרוב הבטוח לאספקת נפט. שיקול זה עדיין תקף, וחשיבותו אף עולה במיוחד לנוכח הופעתה של סוריה כאיום נוכח ואמין על ביטחון המדינה. יצירת תנאי רגיעה בדרום היא יעד אסטרטגי מדרגה ראשונה.

לפחות שרי הביטחון לשעבר ארנס ושרון, צריכים היו להיות מודעים לחשיבות ניטרולה של מצרים עכשיו, ומעכשיו.

על רקע זה – שמן הסתם גם היה הרקע לתמיכתו בעתה של מר שרון בזמנו בהסכמי קאמפ־דייויד – אי אפשר להבין את הסתייגותו הנוכחית מן ההסדר המוצע עם מצרים. טענתו, כי אין לבוא לקראת מצרים כל עוד היא תומכת באש"ף, הופכת את סדר העדיפות האסטרטגית של ישראל על ראשה. מלבד מה שישראל מעולם לא היתה מהלכים דיפלומטיים בניתוק מגעים עם אש"ף ע"י הצד האחר. הרי מוסכם על הכל, כי לא אש"ף אלא ארצות ערב, וסוריה במיוחד, מסכנות את ביטחונה. אם צריך לבחור בין מצרים או אש"ף, כבר נייטרלי במקרה של התנגשות עם סוריה, יכול כל בר דעת במצרים. גרירת ארגון הטרור לדיון בסוגיית היחסים עם מצרים היא שירותיהית: היא נועדה לבלבל את היוצרות ע"י נפנוף בסמל האיבה הבלתי מתפשרת לישראל.

כפי שכבר נאמר, לא הוא תפארתו של הליכוד על העמדות שנקטו ראשיו בדיון סביב עסקת החבילה עם מצרים וכן על הדרך שבה הגיע אל ההכרעה האמורה ליפול הערב. אך אם רוצה הליכוד לצאת מן התסבוכת במינימום של נזק לעצמו, מוטב שנציגיו בקבינט יאשרו את הניירות שמשלחות המומחים הביאו עמן מדיונים עם עמיתים מצריים, ואשר שכללו ולוטשו במשרד ראש הממשלה. ומעל לכל, שומה על ראשי הליכוד לגבש מדיניות מצרית: אם אין הם מסוגלים לכך בכוח עצמם, מוטב שינהגו על פי הכללים, שמנהיגם בעבר, מנחם בגין, הוריש להם.

אשליה מדינית

מאת ח"כ אליהו בן־אלישר

פתרון בעיית טאבה – כן. אבל קודם כל, כיבוד חוזה השלום וההסכמים על התקנת היחסים ההדדיים. החלטה ישראלית אחרת לא תשרת את האינטרס הישראלי או את היחסים בין ישראל למצרים בעתיד

טאבה – היום בקבינט

השלום בין ישראל למצרים אינו תלוי בטאבה, אלא ברצונן של השתיים לקיימו. טיב היחסים בין ישראל למצרים תלוי באינטרס שיש לכל אחת מהן לשפרם או לקלקלם. אפילו חייה של ממשלת האחדות הלאומית אינם תלויים בפתרון בעיית טאבה, אלא אם כן רוצה אחד מן השותפים לפרקה. לא יתכן, שהדברים הפשוטים הללו לא יהיו ידועים לאנשים החכמים העומדים בראש ממשלת ישראל, אלא אם כן הם אינם רוצים לראותם.

האמת היא, שמצרים מעוניינת בהמשך קיומו של השלום עם ישראל, וכל אלה בארץ, ובראשם שמעון פרס, אשר הוליכו להלך עלינו אימים ולזעוק "או טאבה או שלום", אינם יכולים להצביע על אף לא סימן אחד במצרים, המורה על אפשרות של חזרתה אל דרך המלחמה בישראל. למזלה ולמזלנו. המחיר של השלום הזה היתה עלובה למדי, הוא לא היה שווה הרבה אילו היה תלוי, כל כולו, בטאבה. השלום יקר מדי לכל הצדדים, מכדי שהוא ימסרו להתפקיד של מטוטה, המיועדת לסחוט מן הליכוד את הסכמתו למסירת טאבה למצרים.

לא שטאבה אינה חשובה למצרים. היא חשובה להם עד מאד, והם רוצים אותה בכל מאודם. אבל אם כבר "או טאבה או שלום", אזי כותב שורות אלו מוכן להתמכן ולומר, כי למצרים השלום חשוב יותר. אלא שהנושא העיקרי בינינו אינו טאבה. טאבה איננה אלא תירוץ.

למרות רצונם בקיומו של השלום, המצרים אינם רוצים ביחסים איתנו. לו היו יכולים לוותר בהם מכל מה שהתחייבו עליו בקמפ דייויד בנושא היחסים, היו עושים זאת ברצון. ללא שום קשר לטאבה, הם כבר הספיקו ליצור מצב שבו הם חוזרים בהם, אם לא משפטית אז למעשה, ממה שהתחייבו לו בחוזה השלום וההסכמים שונים.

לבוא היום ולומר לעם היושב בציון, "תן למצרים את טאבה ותקבל בתמורה יחסים", זה לאחוז את עיניו. אולם הנוסחה היא "אם לא תיתן למצרים את טאבה לא יהיה שלום" וזו, כמובן, חמור שבעתיים. אבל בעיית טאבה יש ליחסים. הרי גם אז צריך להבין, כי אי־פתרון בעיית טאבה גרמה מלכתחילה לצינון היחסים על־ידי המצרים, ולא היא.

"או טאבה או מלחמה"

אלה המלהלכים עלינו אימים אף מרבים לעשות. כדי להפחיד עד כמה חיוני לפתור את בעיית טאבה הם גם מזכירים את הסכנה הסורית: "דווקא בימים אלה, כאשר הסכנה מצפון הולכת וגדלה, יש להבטיח את דבקותה של מצרים בשלום". רוצה לומר, שאם לא נפתור את בעיית טאבה ממילא תיפרד מצרים מן השלום. לא זאת בלבד, אלא שהיא גם תצטרף מחדש אל סוריה במלחמה נגד ישראל. מעכשיו זה "או טאבה או מלחמת יום הכיפורים". אכן, לוחץ כבד מבשוא על דעת הקהל הישראלית, או על שרי הליכוד. ואולם, לא המצרים הם האומרים זאת, ואפילו לא הרומזים בכיוון זה. היהודים שכך מעמידים את הדברים הם דווקא המקורות המוסמכים בירושלים.

נכון, כשם שהמצרים רוצים בטאבה כך רוצים אנו ביחסים תקינים, כמקובל בין מדינות שכנות. הקבלה הזאת הובילה לניסיון להגיע לעיסקת חבילה. ישראל תיתן למצרים את טאבה, המצרים יתנו לישראל יחסים. אלא שהמצרים כבר התחייבו בדיוק למה שאנו דורשים מהם היום, הם עשו זאת בקמפ דייויד, בחוזה השלום ובשורה ארוכה של הסכמים בין־לאומיים, שעליהם חתומות שתי המדינות. אנחנו שילמנו בתמורה את מה שהשימנו. המצרים לא קיימו את התחייבויותיהם. האם תשלום נוסף יביא אותם לקיימן, והאם נכון תעשה ישראל אם תיתן להם תשלום נוסף?

מאחר שהמצרים הולכים במתכוון ובמתכנן לצנן את יחסיהם עם ישראל, ללא שום קשר עם טאבה, מתוך סיבות שלהם, אזי אין שום ביסוס להערכה, שהם ישפרו אותם אם יקבלו את טאבה. מה עוד, שהם אומרים בגלוי, כי מה שמפריד בין מצרים לישראל הוא פיתרון לבעיה הפלסטינית.

אין שום אפשרות לכרוך את מתות היחסים בין שתי המדינות בפיתרון בעיית טאבה. פשוט מפני שלא ניתן להכריח את מצרים לקיים יחסים הדדיים איתנו, אם היא אינה רוצה בהם. אי־אפשר לדרוש מנשיא מצרים לקבל לשיחה את שגרירנו בקאהיר כך וכך פעמים בחודש, או לשלוח אלינו מספר כזה וכזה של תיירים מצריים במשך שנה. יתכן שהם ימנו מחדש שגריר בארץ. תמורת מינוי כזה לא הייתי נותן את טאבה.

כאן מעלים אלה בישראל, המוכנים לוותר על טאבה, את טענתם הגדולה. הרי בעצם, ישראל אינה נדרשת למסור את טאבה, אלא אך ורק להיות נכונה להעלותה לבוררות. ומי אומר שאנו לא נזכה בבוררות? גם זאת אחיזת עיניים.

בבוררות בין־לאומית לא יושב הרכב של שופטים נייטראליים, הפוסקים לפי כללי משפט הצדק. בוררות כזאת מתנהלת על סמך הסכם התנום מראש על־ידי הצדדים – שטר בוררות. הבוררים אינם יכולים לסטות מן השטר, ולכן יש בו כדי לקבוע במידה רבה את תוצאות הבוררות. המצרים רוצים ששטר הבוררות ינוסח כך, שלבוררים לא תהיה ברירה אלא לפסוק לטובתם. הם בעצם רוצים לקבל את טאבה במתנה, ורק בכדי להמתיק את הגלולה לישראלים הם מוכנים לקבלה באמצעות בוררות.

תעמולה אנטי־ישראלית

אם לא נמלא את השלום בתוכן, מבטיח מר פרס, יהיה השלום הראשון גם האחרון. כאילו בנו היה הדבר תלוי. זה שנים עושים השלטונות המצריים ככל יכולתם על מנת להמאיס את השלום על אזרחיהם, ולהחדיר ללבותיהם את השנאה לישראל. קיתונות הבוז והשיטנה הנשפכים נגד ישראל מדי יום ביום בכלי־התקשורת המצריים, ולא כולם שייכים לאופוזיציה, לא יכולים להישאר, לאורך ימים, ללא השפעה.

משך שבועות רבים לא גילו השלטונות לדעת־הקהל המצרית, שבין הנרצחים בראס בורקה היו ילדים, שהישראלים שם היו תיירים ושמותר היה להם לטייל, שניתן היה להציל את הפצועים. להיפך, ניתן דרור להאשמות לפיהן אסור היה לתיירים להימצא באיזור ההוא, שישראלים התגרו בחיילים, עלבו בדגל המצרי. בתנאים הללו, מדוע לא ייחשב רוצח הישראלים לגיבור לאומי, והלוחם על כבוד ארצו? כאשר סוף סוף מחליטים לומר לעם את האמת, השעה כבר מאוחרת. ההצגות אפילו כדרכות את השנאה לישראל באיבה למסמר.

ראשית, בטרם ייעשה כל צעד נוסף, תרגא נא ממשלת מצרים לכך שתופסק לאלתר התעמולה העוינת לישראל בכלי־התקשורת שבבעלותה ובהשפעתה. עדיין לא מדובר כאן לא בחידום היחסים ולא בנירמולם. סתם הפשרה, מן התולה של ריטאבה. האף נוכל לדרוש אמון למצרים, ולצפות לכך שהם יכבדו את חתימתם רק מפני שיוחתמו פעם שנייה על התחייבויות, שעליהן כבר חתמו פעם, בשעה שהם ממשיכים לנהל נגדנו מסע של הכפשה?

שנית, על המצרים למנות מיד שגריר בישראל. החזקת שגרירים תושבים מעוגנת בחוזה השלום והתעלמות מכך היא הפרה גסה של החוזה. אין לשלם למצרים כל בונוס על נכונותם לכבד חתימתם.

שלישית, לנו הישראלים אסור להפוך את השלום והיחסים בין ישראל למצרים לכלי־משחק בין־מפלגתי. אם מפלגת העבודה מעוניינת לפרק את ממשלת האחדות הלאומית, היא חייבת לחפש אמתלה שלא תפגע במה שנותר מן היחסים בין ישראל למצרים. זה איננו נושא למשחקים. אני מציע לנציגי הליכוד בקבינט לא להתרשם יתר על המידה, מן האיומים שמשמיעים אנשי מפלגת העבודה. מי שאינו רוצה לקיים הסכמים, לדוגמא – הסכם הרוטציה, תמיד ימצא תירוץ לא לקיימם.

הדבר נוסף, פגישת פיסגה בין ראש ממשלת ישראל לבין נשיא מצרים לא שווה את טאבה. מי שנפשו כליכך יוצאת לפגישה כזאת אכן נדרש לשלם. זה נכון. ואולם איני רואה מדוע נכפה עצמנו על נשיא מצרים, המסרב בתוקף, זה שנים, לקבל לשיחה אפילו את שגרירנו בקהיר.

פיתרון בעיית טאבה – כן. אבל קודם כל, כיבוד חוזה השלום וההסכמים על התקנת היחסים ההדדיים. החלטה ישראלית אחרת לא תשרת את האינטרס הישראלי וגם לא את היחסים בין ישראל למצרים בעתיד.

הר הבית בידי כולם

מאת דן מרגלית

לכנסת אין מוצא אלא ליום עוד סיור – מוסכם ככל האפשר על המוסלמים – אבל יש צורך לחתור עכשיו להסדר בין־דתי

לא היה שום יסודי בביקורה המתוכן המתואם של ועדת הפנים בהר־הבית. מזכירות הכנסת דיווחה על כך מראש. המשטרה קבעה את נתיב הסיור. השורה הדלילה ביותר של שוטרים, שהוקצתה ללוות את הח"כים, משמשת הוכחה ניצחת שמטה המצות המגוטה בחיכוך היהודי־ערבי בירושלים לא ראה בביקור עילה להתלקחות.

חמישה יהודים לאומנים, פעיל מן התחיה, כמה עיתונאים ועוזריו של רב שילנסקי אינם כחמישה לכבוש מסגדי אל־אקצה וכיפת הסלע. המופתי והמאוזין שהקהילו מאות מאמינים בתעמולה שיקרית כאילו עומדים היהודים לכבוש את המקום הקדוש לשתי הדתות, הם הנושאים באחריות העיקרית לתקרית. שום ייכוח על מצלמה, אינו מצדיק את הצווחה מעורודת ההולהלה מימי הפרעות בתכון בזרם שבה ביהודים. אך אין בכך כדי לשחרר את שילנסקי ואולה מן מכינוי על תרומתם הניבית לקססה הסיתות, בשבוע שעבר, עם שומרי הוואקף.

כאשר לאחר מכן ביקשו ח"כים אלה ליום ביקור נוסף בהר־הבית, הסיור הליכודי שהסתיים במעט באסון. לאפשרות לקראת תקרית חמורה פי כמה. יושב ראש הכנסת שלמה הלל ושר המשטרה חיים בר־לב נהגו כיאות כשסילקו את כל סבור מבנה למנוע את הביקור הפזיז, שלא יכול היה להתפרש אלא כהתגרות קלת דעת. יש אולי גם מקום להצטער, ששר לפני כן לא הודו כהנהלת־קבע למזכירות הכנסת ולנפה המשטרתית כי בהגיע הודעה על איזהם מתוכנן בהר־הבית יש לדווח להם על כך מיד. ההתגבשות המוהדרת היתה נמנעת אילו במקום שילנסקי וכהן צעד הלל עצמו בראש ועדת הפנים.

בוחן פוליטי

משלחת מטעם הכנסת רשאית לבקר בכל מקום, לרבות בעיר שמוגבלה לה יתירי מתפרים גסים למדי. הכרזה – שנבגל בפיקוח נפש – להפסיק את הסיור הראשון ולמנוע את המשבר ברבים מילכר את הכנסת. עתה יש כמעט מבחן פוליטי להשילינו. במקביל לביקור אירועי יום רביעי השחור, יכולים הלל ובר־לב לפעול לעריכת ביקור חוזר בהקדם תוך מאמץ להבטיח מראש סולחה עם הנכבדים הערבים: אך גם תוך הבהרה למופתי ולמאוזין כי נוצר מצב בלתי רצוי, שידבקו ח"כים רבים להשתתף בסיור. הם יעשו כן גם בהיעדר רצון טוב מן הצד הערבי.

התחמקות מעריכת הסיור, עלולה לעודד את הפורעים להניח כי איומים ומכת־אגרוף בגלגו של ח"כ, אכן מרתיעים את הכנסת ממימוש זכותה. דווקא מפני שהלל זכה לשבחים רבים על ריסונו, דומה כי יוכל להסדיר ביקור חוזר כזה גם על דעת המנהיגים המוסלמים, ומוטב כי יעמוד בראשו. למנהיגים המוסלמים יש גם אינטרס לחזור ולהרגיע את קהלם המשולהב שמא יישמט הרסן מידיהם ויעבור לרחוב הפלשתיני התוסס. האפשרות האחרת גרועה פי כמה: שכן הסטת הר־הבית למיזוג־דגל יהודית עלולה להקצין את דעת הקהל הישראלית.

נשמה בדוקה לחיכוך

ממילא אין אפשרות למנוע ביקורי ח"כים. אריאל שרון הודיע לעלות לרגל כבר למחרת. בהודיעו כי אינו מאשר את הביקור הנוסף של שילנסקי בשעת אחרי הצהרים, הטעים הלל כי אינו מוסמך לאסור על חברי־הכנסת לפקוד את המקום ביוזמתם בכל שעה הנראית להם. דווקא אם לא יתארגן סיור ממוסד, עלולים נבחרי ציבור לאומנים להציף את הרחבה, ובעיקבות השואה, מישהו יניף דגל ויתקע בשופר ויגנה חלילה להיאחז בהר בשמה של איזו משלחת ארכיאולוגית.

זו נשמה בדוקה לחיכוך גואה ומתמיד. יש בה זכרון מכביה. פולחנים־פורים שהביעים את יהודי קיסריה לפני 1920 שנים הציתו את המרד הגדול שנמצאים מתחת בית המקדש השני. מחיצה דתית תמימה שהוקמה ברחבת הכותל המערבי לפני 57 שנים נתנה את האות לפרעות הערבים ביהודי חברון וצפת. ג'יהאד – הכרזה בשבוע שעבר שלמית אלוהי לקנאים המתעלמים מכל לקח היסטורי – היא המסוכנת במלחמות.

לטווח קצר זקוקה, אפוא, הכנסת לביקור מוסכם ומאופק. לטווח הרחוק יש מקום לעיין מחדש בסידורים הקיימים. אמנם שר הבריאות מרדכי גור העיר בסוף השבוע ב"הארץ" כי יתכן שישראל היתה ותרנית מדי בקביעת הנוהלים על הר הבית לאחר מלחמת ששת הימים, אך אין לכך אישור בעובדות. בכהנו כשר הביטחון ריסן משה דיין כמה קיצונים שחתרו להתנגשות ישירה עם הוואקף, ופעם אף התנגש ברב שלמה גורן שגרירתיו עודד השר שמא הוא מסייר כבר מקום מגורים למשיח בן דוד. הסדרי דיין ושלמה גזית עם הערבים. שרד

ציוד מיושן לקראת שנת 2000

מאת נילי מנדלר

"אני מלמד אותם שיטות חרושת על מכונות ישנות, בנות עשרים שנה". הדברים האלה שאמר לי מורה במגמה לחרושת, בתיכון המקיף לידי־דיוויס, של רשת עמל, בתל־ברוך, הם בבואה נאמנה, אף כי גרוטסקית מעט, של מצב העניינים במערכת החינוך הטכנולוגית בישראל. "אין מה לעשות", פרש המורה את ידיו בחוסר אונים. "זה הציוד שיש ברשותנו. את השלב הסופר־מודרני, הם יעשו ישר בתעשייה."

בית הספר להנדסאים: התמודדות באילוצים הכלכליים

בהתמראויינים, ולפעמים בעליבות, נתקלתי בחלק מבתי־הספר הטכנולוגיים בהם ביקרתי: במגמה לכימיה, במגמה לחרושת, במגמה למכונאות הרכב, במגמה למכונאות מטוסים. במגמות לטרושנים, הצטיירה תמונה סבירה יותר. אבל גם בהן דיברו על מיכשור בן 5–6 שנים. "אנחנו נאבקים תחת מחסור של אספקת כלים וחומרים. אפילו כלי־עבודה, אפילו ערים שקשורים לבטיחות בחשמל אין", אמר שלמה אלמהליגע, מורה למכניקה ושרטוט, בקריית־החינוך אורט, בדרום־תגן.

"אומרים לי: קיצוצים, אומרים: אין. תעשה. אני שואל מאיזו הפסקתי ללמד ריתוך אוטוגני, כי אין לי תקציב לגז אצטילן ולבלוני־חמצן. ואני כבר לא מדבר על שכלולים. אני מדבר על הבסיס. אם היום אין לי גז, מחר אין לי רתכת. נשבר כרסום (כלי חיתוך), אני לא בטוח שאפשר למלא את החוסר. כלים כאלה עולים עשרות ומאות דולרים. למה אנחנו רוצים לבנות את העם הזה? לעם יוצר או לעם בנקאי שמתעסק רק בבורסה (בלופס גשפטן). המדינה האמת נכונה כי אנשי ספר פשטו את בני־היום הולכו לעבוד בתעשייה".

שר החינוך, יצחק נבון, אמר פעמים רבות, כי יעניק עדיפות ממשית לקידום החינוך המדעי והטכנולוגי בבתי־הספר. באחרונה, אף הודיע כי בדעתו להכפיל בשנת הכספים הבאה, את תקציב המשרד המיועד לקניית ציוד לשיפור החינוך הטכנולוגי והמדעי במוסדות החינוך. התקציב היה עד עתה מיליון דולר והוא יהיה שני מיליונים כאשר הוא אפס קצהו של הצרכים הקיימים בפועל. להלן, דוגמאות אחדות על מודי־הגדול של התקציבים הדרושים למערכות: בית־ספר אורט סינגלובסקי, במימון הרשת, רכש מיני־מחשב מהשורה הראשונה בהשקעה של כרבע מיליון דולר. בסך הכל רכשה הרשת אשתקד ארבעה מחשבים כאלה לבתי הספר שלה. אורט הוציאה על ציוד בשלוש השנים האחרונות כ־8 מיליון דולר. השתתפות משרד החינוך בתקציב זה, היתה מעריכה. המכונה החדישה ביותר בתחום הפסיאאוטומטס (ספסון) הכוללת מחשב לעריכה גרפית הפרדת צבעים, הדרושה למגמת דפוס המתיימרת להיות עדכנית, הוא כמיליון דולר בקירוב. אף לא לבית־ספר אחד בארץ – מכונה כזו.

מחשבים זה לא הכל

אלחנן אילת, מנהל בית־הספר להנדסאים ברמת־אביב (תיכון ומכללה), אומר כי האילוצים הכספיים, מגבילים באורח נמרץ את קידום החינוך הטכנולוגי בתיכון. הרכישה האינטנסיבית של מחשבים לבתי הספר הטכנולוגיים, העיוניים ואף לבתי־הספר היסודיים, אינה מעידה על תחכום טכנולוגי. "זו אינה טכנולוגיה. בוגרי מגמות המחשבים ועיבוד נתונים אוטומטי, אינם מתקבלים בכ־קביעם בצבא. יש צורך רק במעטים. לא זקוקים לאנשי תכנה אלא לאנשי חומרה. כלומר לכאלה שמתמצאים בקרביים של הציוד".

ההשקעות העצומות במחשבים במערכת החינוך, מנעות לטעמו השקעות בתחומים אחרים וחשובים לא פחות. "בתחום האלקטרוניקה למשל. מבאי עומד מול מכשירים שערכם 50־100 אלף דולר ואת זה אנחנו לא מסוגלים לרכוש".

מנהל בית־ספר הלך למקבוצות התעופה של רשת עמל, אלי ברטים: "הציוד העומד לרשות בית־הספר, אינו מתאים לתקופה. אינו מספיק מודרני ומתוחכם. כל הציוד עליו לומדים כאן, לא משתמשים בו בחיל־האוויר. אצלנו מערכת יחודית־לאומית, שעונה על דרישות ביטחון מדינת ישראל. (הולך מקביל לבית הספר הטכני של חיל האוויר). אנחנו בית־היוצר האזורי הגדול ביותר לעבודה טכנולוגית להתמחות.

"בנושא ההנדסאים בתחום התעופה, אנחנו היחידים בארץ. אנחנו מספקים עובדים גם לצבא. ואם אנחנו צריכים להיות 'הטופ' בתחום הטכנולוגי־מדעי, עם הציוד שעומד לרשותנו, אני חושש מאד לכל הנושא הטכנולוגי של מדינת ישראל. כי אם זה קורה אצלנו, אז זה קורה גם בבתי ספר אחרים". ברטים וסגנו מפרטים מה אין להם בבית הספר. אין מעבדת הידרוליקה מודרנית ואין אביזרים הדרושים למעבדה כזו. אין בכלל מעבדה, אלא רק חלקי מערכות ישנות של חיל האוויר, מלפני עשרים שנה. מנועים שנפלו ויצאו מכלל שימוש.

ניצול עד הבורג האחרון

משרד החינוך מתמודד בשנים האחרונות עם קיצוצים ודאסטים בתקציבו. אפשר לפיכך להיאבק ולהמשיך לצפות להוסף שנים. אלחנן אילת אינו מתבאונים. הוא מדבר על ייעול ותכנון. "אחד הדברים המחרים שקורים במערכת, הן קבוצות העבודה הלימודיות הקטנות. זה בזבוז משאבים אדיר. יש לפעמים מצב של, שני בתי־ספר, במרחק שני קילו זה מזה, בכל אחד מהם, לומדת קבוצה של 8־9 תלמידים, את אותו הדבר. ושתי המעבדות מצוידות באופן בסיסי. ולכל קבוצה – מורה משלה. בעיה חמורה אורתו בכל כפר קטן שיש בו מכשיר מתוחכם, מנצלים אותו בזמן שיעור אחד בשבוע חזה. יתר הזמן הוא עומד כמכן שאין לה הענין. המערכת עשתה דברים חשובים בעשר השנים האחרונות. אבל לא למדה לרכז משאבים מבחינת הצטיידות".

למרות התמונה האפורה, באופן כללי, של מערכת החינוך הטכנולוגית, יש לא מעט נקודות אור. כמו בית־הספר להנדסאים. עד כה, לפחות, התמודד בית הספר עם האילוצים הכלכליים ויכול להם. אלחנן אילת: "בית־ספר לא יכול לרכוש מערכות פיקוד (מכונות־כלים ממוחשבות), ה' מופעלות באמצעות רובוטיקה או בקרה אלקטרונית), בגלל המחיר העצום שיכול להגיע למאות־אלפי דולרים למכשיר. על כן, צריך לפתח סימולציה. כלומר, מתקנים הדומים למערכות המשוכללות, שמבצעים אותה פעולה בצורה מעבדתית. אי אפשר אמנם לייצר אתם, אבל הם יעשו אותה פעולה, בזעיר אנפין".

בית־הספר להנדסאים, פיתח את רוב המיכשור העומד לרשותו, במימון עצמי, מרווחים ומתרומות. למעשה, הוא בפועל מרכז מחשבים משוכלל (100 מסופים), הפעיל יום ולילה. מסתייעים בו לא רק תלמידים, כי אם גם מבוגרים הלומדים במקום במסגרת קורסים שונים (תעשייה וצבא) וכן סטודנטים. בית־הספר נותן שירותיו גם לתיכון העיוני, העירוני, אליאבס המצוי בשכונתו. לשון אחרת: הציוד מנוצל עד הבורג האחרון. ההכנסות מהקורסים ומהשירותים השונים שמעניק בית־הספר, מימנות את קופתו.

למרות הפתרונות שאלתר, שרוי אלחנן אילת בדאגה גדולה. המיכשור החדיש בבית ספרו יתיישן תוך זמן קצר. "המיכשור הוא בעיה שאם היום אני מודאג בגללה, מחר היא תהיה קטסטרופה". "לא מכבר נתתם הסכם פאריסטי, בין בית־הספר ובין מפעל תעשייתי "דגם מערכות", המייצר ציוד לימודי מתוחכם. "זה משאילים לנו את הציוד בזמנם והמדובר בעשרות אלפי דולרים. אנחנו מצידנו נותנים את המקום ואת כוחות ההוראה. התלמידים המשתלמים שלנו (וגם משתלמים של החברה), הבאים מחו"ל עובדים עם הציוד המושאל. אנחנו מתחלקים ברווחים מההשתלמויות". אולם, השידוך עם "דגם מערכות", הוא רק פתרון חלקי, בתחום חלקי באלקטרוניקה. בכל הנוגע לשאר התחומים, אלחנן אילת עדיין מגשש באפילה.

עסקים או בילוי,
אנחנו נותנים לך יותר.

טיסה יומית ללא חניות ביניים קופנהגן - בנגקוק.

יום יום אחה"צ, טיסה ללא חניות ביניים במטוסים רחבי גוף, עם קשר נוח להונג־קונג, טייפה, סיאול, סינגפור, טוקיו, אוסטרליה* וערי מפרנה נוספות במזרח הרחוק.

בין אם אתה נוסע במחלקת תיירים, מחלקת עסקים או מחלקה ראשונה – תוכל להנות מן הקשר הקצר, המהיר והרגוע ביותר בין המערב למזרח. השירות המעולה במטוסי ס.א.ס. ו־תאי עושה את הנסיעה חלקה ונעימה עוד יותר.

עסקים או בילוי - טלפן אלינו, ותקבל יותר.

פרטים מלאים אצל סוכן הנסיעות שלך.

* 5 פעמים בשבוע.

SAS / Thai
בן יהודה 32, טל' 03-292233, תל־אביב

משחקי ילדים

ועדה של משרד העבודה אסרה על העסקת ילדים בהצגת "הבית ברחוב שיינקין" בהבימה. תיאטרון זה לא משחק ילדים.

לכאורה זה אפילו מעשה שיש לברך עליו. הנה, הדברים אינם הפקר. במדינה שלנו לא מעסיקים ילדים על הבמה סתם כך. צריך לבקש אישור ממשרד העבודה, וכדי לקבלו צריך להגיש את הטקסט ופקידים בכירים של משרדי העבודה, החינוך, הפנים ומרכז השלטון המקומי — שבוודאי יש להם נושאים חשובים יותר לעסוק בהם — יושבים, קוראים את טקסט המחזה ומחליטים אם זה טוב לילדים. אפילו מי שמתנגד לכל התערבות מבחוץ בפעולתו של תיאטרון יצטרך לאמר שיש בכך הגיון. הלא אין כאן צנזורה כי לא אסרו את הצגת המחזה, אלא רק הגנה על הילדים.

אלא שאז אתה קורא את הנימוקים של הוועדה המתייחסים להצגת "הבית ברחוב שיינקין", פרי עטם של דניאל להב ויוסי לפין (הידועים מ"כולם היו בני, הרץ מבעמי") ורואה שהוועדה סבורה שתוכן המחזה כולל סאטירה גרועה על הממשלה, שלא תובן על ידי הילדים ותיצור בעיניהם תמונה מעוותת של הדמוקרטיה, דבר הנוגד את המגמה החינוכית הקיימת בחינוך לאזרחות טובה וחינוך לדמוקרטיה, וכן כי "המחזה כולל בישויים ודימויים גסים שאינם מהווים רקע חינוכי לילדים".

כיוון שברור שההצגה אינה מיועדת לילדים, ולא על קהל תמים זה רצתה הוועדה להגן, אלא על הילדים המשתתפים הרי יש להבין שהנזק ממנו חוששת הוועדה — ואשר לא ברור אם הוא באמת קיים — כבר נעשה. הרי הילדים משתתפים בחזרות מזה חודשיים ויותר, ויש להניח שהם כבר יודעים להבחין בין מה שמוצג על הבמה, עליו הם חוזרים שוב ושוב, ובין תמונת המציאות כהוויתה. גם אם לא הבינו את הסאטירה, זו מן הסתם כבר הוסברה להם, או איבדה את כל עוקצה במהלך החזרות. הם כבר נחשפו לרקע של ההצגה, בין אם הוא מהווה גורם חינוכי ובין אם לאו.

אבל זאת איננה שאלה של פרוצדורה, שניתן לפתור אותה בכך שמעתה יש להגיש את המחזות לקריאת הוועדה לפני שנכנסים לחזרות. השאלה היא עמוקה יותר, נובעת מן העולם הרוחני המדריך את חברי הוועדה, כפי שבא לידי ביטוי בניסוח הנימוקים. על פי החלטתה ברור שהיא סבורה שסאטירה זה לא טוב לילדים, ומניחה שהילד שיראה את ההצגה הסאטירית יסיק מסקנה מסוכנת לגבי המציאות. אוי לנו ואבוי לנו. הוא עלול עוד לא לכבד את הממשלה, אחרי שיראה כיצד היא מתוארת על הבמה.

אני מניח שמנהלי "הבימה" היו מרוצים יותר אילו הסתפקו חברי הוועדה בהצהרה שזוהי סאטירה, ולא היו מוסיפים את מלת התיאור "גרועה". שהרי יש להניח שהסאטירה היא הבעיה ולא איכותה. האם סאטירה "טובה" כן מתאימה לילדים? מי קובע מה היא סאטירה טובה או גרועה? פקידי הממשלה, שעשויה להיות נשוא הסאטירה?

מה שברור הוא שמי שייפגע, כאן ובפעולותיה של המועצה לביקורת סרטים ומחזות הוא המחזה המודרני המקורי. אני מניח שהוועדה לא תאסור על השתתפות ילדים ב"ריצ'ארד השלישי" או ב"מדיאה", למרות שניתן להצביע על אי אלה בעיות חינוכיות בעלילותיהן של אלה, וילדים נחוצים להצגתן. למען האמת, הרי אפשר למצוא מגדים לא כל כך חינוכיים באגדות ילדים. אבל הוועדה הרי לא תאסור על השתתפות ילדים ב"כיפה אדומה". הוועדה הזאת, אגב, אסרה על שיתוף ילד ב"סודיני סוד" של התיאטרון הקאמרי, כיוון שסברה שהעלילה היא ברוטאלית מדי. זה תיאטרון קיבל את האיסור ומצא פתרון תחליפי. משרד העבודה אוכף גם בקפדנות את הסייגים שמטילה הוועדה, ביחס לשעות ההעסקה, למרות שנדמה לי שלא שמעתי את קול הוועדה נגד הופעתו של דורון שפר ב"הבימה" בתפקיד המלך מתיא שלוש פעמים ביום, בהופעת החנוכה.

הנימוק השני לאיסור השתתפות הילדים הם הדימויים והביטויים הגסים המושמעים על הבמה. במאי ההצגה והמחזה טוענים שכל הביטויים הגסים הם ציטוטים מפי שרים ואישי ציבור שהובאו בעלפה באמצעי התקשורת. קריקטורה של ראש שתיאר רה ילד שאינו יכול לעלות על הבמה. הדמה שרים מגדפים איש את רעהו על המוקע היתה תשובה טובה לטענה זו. תששני שהתנוח. כי דווקא הפגישה עם אירועים על הבמה תפגע בנפש הילד המשתתף בהם היא זו. המדריכה חלק מחברי המועצה לבי־קורת סרטים ומחזות בהצגתם הבוחרת על קהל מבוגר מפני התיאטרון. לפי תפיסה זו מה שמובא על הבמה יש לו תוקף רב יותר, ולכן הוא מזיק יותר, מאשר מה שמתרחש במציאות ומשו תקף באמצעי התקשורת.

כך או כך "הבימה" נמצא במלכודת. ברגע שהגיש את המחזה לוועדה כדי לבקש את אישורה, כפי שמחייב אותו החוק, אינו מאפשר לו עתה לזלזל בוועדה או להתעלם ממנו. הוא יכול רק לבקש ממנה לשקול שנית, על פי טקסט מעודכן ונימוקים הגיוניים. אם דרך זו תיכשל לא תהיה לו ברירה אלא לחפש תחליף לילדים על הבמה בהצגה זו. לא נעים, אך לא נורא.

יחד עם זאת, הייתי ממליץ ל"הבימה" לא להשתמש כאן בטענה שהמועצה לביקורת סרטים ומחזות אישרה את המחזה ללא הגבלת גיל. אם אתה נאבק נגד עצם קיומה של המועצה הזאת וכוונתה לפסוק מה יראו אנשים על הבמה, עדיף שלא תביא את אישורה של המועצה הזאת כתנאי מסייע כשזה נוח לך. חשוב גם לזכור כי אין באיסור העסקת ילדים בהצגה זו כל פגיעה בחופש הביטוי. יש בה מטרד וגם מידה של איוולת, אבל לא הרבה יותר מזה.

חברי הוועדה קוראים עתה את הטקסט המעודכן, ומנהלי "הבימה" מרגישים כי העידון בטקסט הוא תהליך טבעי שקרה בזמן החזרות, ולא התאמת המחזה לסף הרגישות של חברי הוועדה. אם הוועדה לא תשת־כנע מן הנוסח הזה צריך יהיה למצוא תחליף לילדים. אולי ההצגה תהיה שונה ופחות טובה אם לא ישחק בה ילד. ובמקום יימצא פתרון דחוק אחר. בכל מקרה, הדברים ייאמרו, גם אם הם סאטירה גרועה שדעת חברים מבוגרים של הוועדה להעסקת הילדים אינה נוחה ממנה.

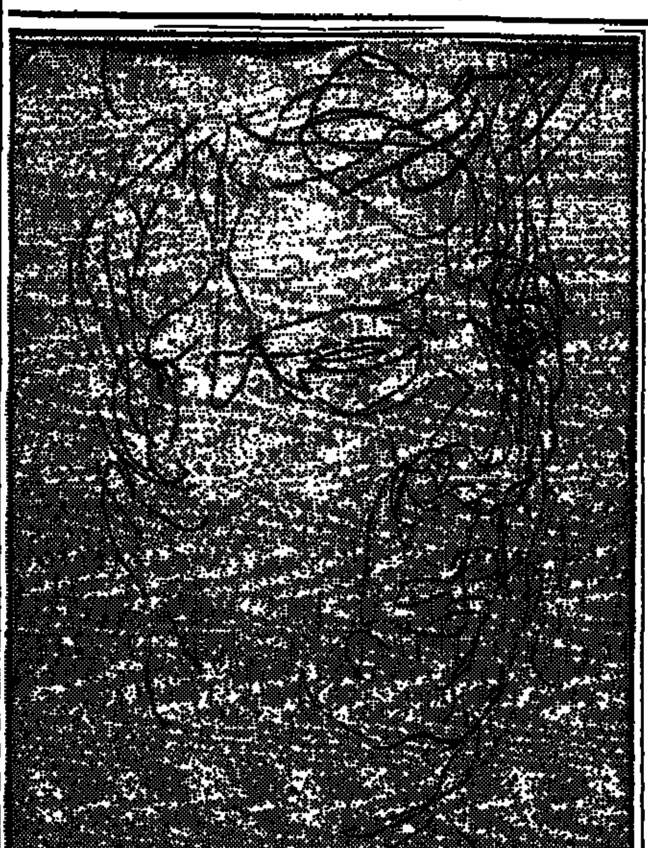
אריכא, דיוקן עיפרון — ממוצגי תערוכת "אמנות לעם"

לא על הקו לבדו

מאת טובי ארבל

תערוכה קבוצתית דידאקטית בנושא "קו" של "אמנות לעם" (אוצרת: נעמי סמילנסקי) יוצאת השבוע לתצוגה ברחבי הארץ, אחרי חשיפה בתל־אביב.

בשנת 1987 תפורק החבילה. ציור יום של 40 אמנים ישראלים יוחזר למקומות מהם נלקחו. אבל עד אז תבקר התערוכה בקריית־שמונה (שם היא נמצאת עכשיו), בעיירות בנגב, ותגיע במסלול התערוכות הנייחות של המרור לאמנות פלאסטית של "אמנות לעם".

נושא השיעור הפעם הוא "קו". לא כתם, לא קו וכתם, כמעט לא קו שהפך לכתם. אלה קווים, שהפכו לציור בטכניקות שונות. מן התערוכה, שהרכיבה נעמי סמילנסקי, דומה שלא נפקד אף אמן מן השורה הראשונה. יש בה קו מתלתל בדיוקן עיפרון של אביגדור אריכא, ויש קו בוטח של ל־פיונבסקי בדיוקנו של ביאליק. כאן יש אמנם תוספת, שכשיעורי רישום קוראים לה הצללה. זה אולי כמעט כתם. אבל מוצאו בכל זאת מן הקו, שליפיונבסקי מעבה אותו תוך מיזוג תו סמוך לקו. בהגינת הצבעים של לאה ניקל יש פה ושם אמנם כמה כתמים. אבל הם ייסלחו לאוצרת, שביקשה להראות שגם הרישה השד־יסה הם קו. לציורה הורס ושורט נוסף — זיוי אשה, והכל שנפקד מקומו של אבי־הווזרים, אריה ארוך.

יש קו—כפול—ארבע של שטר בשום, ברקאוס, (בו ארבע וראציות קווית לאותו פרצוף של גבר: זהו דוגמא מצוינת להרגמת דרך הקו במלך האמנותי, כמו רישומי הנוף שום פרק נבבר. לפני שהמציאו "אופקים חדשים", את "המופשט הלירי הישראלי". ואת "האוד של ארוך ישראל", משכו הקווים של ליאופולד קרקואר האגה טיכם את נוף הרי ירושלים אל פני נייחותיהם. על הנוף של רחל שביט מסבב בלוחות מאודי־עיניים, כי יש קווים שנעשו תוך מחיקת קווים, כשכלי־העבודה הוא המחק.

בכניסה לתערוכה, כיאה לתערוכה דידאקטית, מוצגות הדגמות של כלי העבודה ליצירת קו: עט, מכחול, עפרון, פחם, הגרלות מהצירורים שבתערוכה, שבאו להדגים את השימוש בטכניקות. בתערוכה עצמה מדגימה העבודה של מרג' שפיצר, שרוזיצת קו שחור יוצרת קו לבן, ואילו אצל דניאל פרלטה הקו הוא קיר פול נייר.

יש בתערוכה גם עבודות של הגולה, נבון, אלימה, יאן רייכורגר, אורי ליפשיץ, אסתר פרידאה, עופר ללוש ואביבה אורי, המייצגת את הקו המופשט. אומרת נעמי סמילנסקי: "כאן הקו לא מתאר שום צורה. הלקוחה מן המציאות המוכרת. כאן אנחנו מתעניינים במראה הקווים, אופיים והכתם, זרימתם, וצירופיהם, ואיך הם מתעמתים עם הכתמים שבת־מונה או משתלבים בהם. כאן גם צריך ללוות את הקו, ולהרגיש את מגע המכשיר בנייר. מתי הוא חזק ומתי נחלש, מתי הוא שוטף, אטור, דק או עבה ומהו המטען הרגשי שלו".

אין ספק, שהתערוכה מראה היטב מהו הקו באמנות הרישום הציור, אך דומה שדווקא בתערוכה דידאקטית חשוב להדגים לא רק טכניקות, וראוי, שהמבקר בתערוכה יידע, כי־לא על הקו לבדו יחיה האמן. ויש גם כתם, וכך הקו יוצרים אותו, בניגוד לקו. גם הכתם הוא מרים לעצמו, ולא רק כדי נוד או עימות לקו. ראוי שהמבקר בתערוכה יידע, כי הקו אינו אמצעי בלבד.

אפרים הלך לבג"ץ

העובדה שלא תיאטרון חיפה עתר לבג"ץ בעניין "אפרים חוזר לצבא" אלא המחזאי לבדו מדגישה שיש דברים הגרועים מצנזורה

השבוע עתר המחזאי יצחק לאור לבג"ץ בעניין פסילת מחזהו "אפרים חוזר לצבא" על ידי המועצה לביקורת סרטים ומחזות. לעתירה, המבקשת צו שיורה למועצה לבוא ולנמק מדוע לא תבטל את פסילתה, הצטרפו איגוד מחזאי ישראל והאגודה לזכויות האזרח. בית המשפט יצטרך לקרוא את המחזה ואת נימוקי הפסילה ולגבש את מסקנתו שלו. בדרך כלל נמנע בג"ץ מלשים עצמו במקומה של המועצה לביקורת סרטים ומחזות, וזוהי מגבלה משפטית שעמה תצטרך עתירה זו להתמודד בבית המשפט.

אך אי אפשר להתעלם מן העובדה שמי שעתר הוא לא תיאטרון חיפה שמתכונן להציג את המחזה, ואף הופיע בעניין זה פעמיים בפני המועצה לביקורת סרטים ומחזות. למרות שההנהלה הציבורית של התיאטרון החליטה לעתור, היא החליטה שלא לבצע את החלטתה. התיאטרון מוכר בעתירה כ"משיבה מס' 2" לעתירה.

ראש העיר אריה גוראל הדגיש אמנם באמצעות הדובר שהוא אינו מונע מן התיאטרון מלפנות לבג"ץ בעניין המחזה הזה, למרות שלדעתו הפרטית אין המחזה ראוי לכך. הוא אפילו התנגד לדיון בעניין זה במועצת העיר, למרות שחברים בה דרשו לאסור על התיאטרון לעתור. גוראל הציג עצמו כמי ששומר על עצמאותו האמנותית של התיאטרון. אבל התיאטרון לא עשה את המינימום של מה שאפשר לצפות ממנו כדי לממש עצמאות זו ולא מיצה את הדרך החוקית הפתוחה לפניו. הוא הניח למחזאי להיאבק בעניין הזה לבדו.

קשה למצוא את המלים הנכונות כדי לבטא התנהגות כזו של תיאטרון, בעיקר מפני שאני יודע היטב שמנהלי התיאטרון היו רוצים לעתור לבג"ץ והם אינם ששים להשאיר את לאור לבדו ולהימצא בעתירה "מ משיבים". תיאטרון חיפה איננו עותר לבג"ץ מפני שקיבל כנראה די מסרים במישור העירוני שעדיף כי לא יעתור, כדי לא ליצור גלים מיותרים במועצת העיר ואצל ראש העיר.

זה מדגיש את העובדה שיש דברים מסוכנים מהמועצה לביקורת סרטים ומחזות, וזוהי הצנזורה באמצעות הכסף הכוחה. ראש עיריית חיפה ומועצת העיר מש־בירים לתיאטרון חיפה חלק מתקציבו. התיאטרון תלוי בהם. ראש העיר מדבר בקול רם בזכות עצמאות התיאטרון וחופש הדיבור. אבל בפוליטיקה משחקים בכלים אחרים. מבחינה זו המועצה לביקורת סרטים ומחזות מסייעת להרבה פוליטיקאים לשחק משחק כפול. הם יכולים לדבר גבוהה־גבוהה בזכות חופש הביטוי ושמירת החוק, להיראות כצדיקים ולסמוך על כך שמלאכתם תיעשה בידי אחרים. כך לא יציגו על הבמה דברים שהם לא רוצים לראות והדימוי העצמי שלהם כאבירי חופש הביטוי יישאר שלם. זו כנראה אחת הסיבות שחברי כנסת — המערך ומהליכוד — הרואים עצמם כדמוקרטים נלהבים לא ממהרים להצביע על ביטול פקודת הצגות הציבוריות, למרות ששתי הצעות בעניין זה, של ח"כ וירשובסקי [illegible] מונחות על שולחנה של הכנסת.

למנהלי התיאטרון היתה בעניין זה אפשרות לאיים בהתפטרות, אם התיאטרון לא יעתור לבג"ץ. עד כמה שאני יודע אפשרות כזאת אפילו הועלתה בחיפה. אבל צעד הפגנתי כזה היה מפקיר את התיאטרון, ואילו במציאות הנוכחית יש בכל זאת צורך להילחם מבפנים, כל עוד יש מרחב לחימה כלשהו. כרוזי הסתה ארסיים נגד "הפלשתינאית" מטעם התנחיה הופצו בחיפה, והם מראים שגם מרחב זה עלול להצטמצם, ובמצב כזה לא מוותרים על עמדות בנסיבות הראויות עקרות.

סוכל הבפר לא התפטרו בגלל העניין הזה. הדיון נמצא בפני בג"ץ ונושא חופש הביטוי בחיפה שקט עד הפעם הבאה. התיאטרון לא עתר לבג"ץ, למרות שכולם מצהירים כי הוא סובר להוליס. ההנהלה הציבורית שלו אמנם החליטה לעתור. אני בטוח שתהיה ה"פעם הבאה". גם אם פעם כזו תתמהמה, אני סמוך ובטוח שזו בוא תבוא.

שירת האח האבוד

כנס על שירתו של פול צלאן באוניברסיטת חיפה

מאת נורית כהנא

יצחק בן אהרון, שנולד בצ'רנוביץ (היום ברומניה), עיר הולדתו של פול צלאן, כינה אותו "האח האובד", למרות שלא הכיר את צלאן אישית. בן אהרון יודע את דבריו, בכנס שנערך על שירתו של צלאן באוניברסיטת חיפה בשיתוף עם מכון גתה, לניגוד בין דרכו של המשורר שפנה אל האוניברסלי, לבין הדרך האחר בו הוא, על הגשמה ציונית במסגרת הקיבוץ. הוא דיבר בהתרגשות ובפאתוס על נוף הילדות המשותף, על הטראגיות של הצפייה לעתיד, על הרצון "לצאת מן הבריכה הקטנה של היהדות אל ימי ואגמי התרבות הכללית — ואז להיזרק לשואה". לדברי בן אהרון נאבק צלאן אחרי מלחמת העולם השניה על זכותו להישרד בעולם הפוסט־נאצי הפוסט סטאליניסטי, תוך שהוא כותב בשפת אמו שהיא גם שפתם של הרוצחים.

צלאן (אנטשל במקור) נולד בצ'רנוביץ בשנת 1920. בשנות מלחמת העולם השניה היה במחנות עבודה וגם אם לא ראה לנגד עיניו כיצד הולכים אנשים אל המשרפות, הרי ראה כיצד הם מתים סביבו בשל התנאים הקשים. באותו מחנות אלה מת אביו ואמו הוצאה להורג. ב־1947 עבר לגור בוינה ומשם עקר לפאריס, בה הורה ב"אקול נורמל" בתחום הגרמניסטיקה. בשנת 1960 זכה מידי הממסד הספרותי הגרמני בפרס ביכנר היוקרתי. בשנת 1970 התאבד בטביעה בנהר הסינה.

אחד משיריו הידועים "פוגת המוות" הבו השורות "חלב שחור של שחר אנו שותים בערב / אנו שותים בבוקר / אנו שותים בצהריים ובבוקר אנו שותים בלילה / אנו שותים ושותים / — וכשירים רבים שלו גם הוא היה שקוראים וחוקרים הופכים בו שוב ושוב. פרופסור תיאו בוק מאאכן ניתח בכנס על מרקם הדימויים העומד ביסוד שתיית החלב השחור, דרך הבירת הזהבה ועד לסתמות לאודפאוס של רילקה. הוא הוכיח למאזינים כי פירושה הקדום של המלה פוגה ביוונית היתו "מנוסה מן המוות".

בעולם הולך וגובר העניין בשירתו: לפני שנתיים וחצי נערך כינוס המיוחד לשירתו בסיאטל, ואשינגטון. לפני שנתיים נערך בארץ כינוס שיוחד לחקר יצירתו בתחום הלשון. לפני שנה נערך כנס דומה בצרפת. פרופ' חיים שוהם, נשיא הכינוס שהתקיים השבוע וראש החוג לספרות האל ביוזמה לייסוד חברה לחקר שירתו של צלאן, שמרכזה יהיה באוניברסיטת חיפה. ההתייחסות לשיריו בארץ מועטה יחסית, ואולי משקפת את צירת ההתמודדות המועטה, עדיין, עם נושא השואה בכלל.

לכינוס בחיפה הזמנו 45 חוקרים. ביניהם אנשים שהכירו את צלאן אישית, כמו אהובתו רות קרפט. רובם היו לאו דווקא השמות הידועים בחקר יצירת צלאן, אלא חוקרים צעירים שעסקו בשירתו בשיטות מחקר חדשות. בעבר התאפיין חקר שירתו בזיהוי פרטים אוטוביוגראפיים על המשורר בשירים, כאמצעי להתמודד עם הבלתי מובן. דרכם של בני הדור השני בחקר צלאן היא צירוף ראיה ספרותית חדשה, באמצעות בלשנות והבנה מהותית יותר של משמעות השיר, לא רק כתגובה של מצב אישי ספציפי, אלא גם כשירה המשקפת מצב אוניברסאלי שלאחר מלחמת העולם השניה.

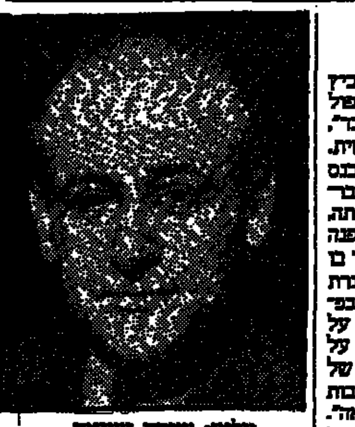
צלאן: שירה ושואה

ד"ר וילפריד מנינגהאוס מברלין סיפר על הקשיים בהוצאת מהדורה מדעית של כתבי צלאן לאור, למרות שהמשורר הכין את כתביו להוצאת מהדורה היסטורית והקפיד לתארך את שיריו והתכתבויותיו ואף ניהל יומנים מסודרים. קארן לינדמן מסאארבריקן, גרמניה, הדגימה כיצד אימץ צלאן טקסט סיפורי של ביכנר ושתל בתוכו דמויות יהודיות בסיפור "שיחה בהרים". חוקרים אחרים עמדו על הדרך בה השתמש צלאן בטקסטים שונים של התרבות היהודית — תנ"ך, קבלה, סיפורים חסידיים והספרות עברית. ידוע כי צלאן קרא את שירי ביאליק בתרגומו של ארנסט עקיבא סימון ובאחד משיריו אף מופיעה המלה "הבניסיבי". רות ריגסן מקופנהגן תיארה את מערכת הקשרים והתקשורת הבין שירית בין צלאן ונלי זקש וסיפרה שכשסבלה זקש ממשבר נפשי הגיע צלאן מפריס לעזרתה. אך היא אסרה עליו לראותה כדי שלא ייפגע מן הבר זות שרדפו אותה.

המשורר טוביה ריבנר הציג גישה ביקורתית־פולמוסית לשירת צלאן. הוא טען שהיא יפה מדי עבור מה שהיא אמורה להביע. ריבנר טען שהשירה נעדרת באופן מוחלט יכולת להתמודד עם נושא השואה, ואילו יד של המחקר הספרותי בהבנת היצירות קצרה, כיוון שהוא הופך אותן לעוד אוביקט מדעי ומחטיא את הבעיה האמיתית של השירה, שהיא הקיום המודרני אחרי אושוויץ.

הלוח החדש

דירות

■ "מעריב מסחרי" שירות לקבלת מודעות חייב. 03-738707, 03-739297, מ-08.00-20.00, גם בבריטיש אפראס של לכל המשפט

■ טלפון מיוחד לפקידת מודעות לעיתון, 03-885-885 רב קווי, פרסום "אגר".

■ שירות לקבלת מודעות בטלפון ל"הלוח החדש" בבריטיש אמראס: ויזה, ישראכרט דיינרס 03-227117, 03-227118, פתוח כל הזמן, פרסום "אורל".

■ מודעון- קבלת מודעות באמצעות הטלפון 24 שעות ביממה, חייג 03-383838

מכירה ושרותים

■ "הטלפוני" קונה מגליש + הרכבה ... 03-375488

■ שירות ממל' דיסקוטים ואקסלסיבי ... 03-289452

■ סאונה + ממל' ע"י ... 03-288618

שידוכים

■ ליווי לתיירים ואנשי עסקים בהוה אקסקלוסיבית 03-235030 "טרוסי"

עסקים

■ פרס — שמפו בלוחותון לכל מעוכה מודעות בטלפון בבריטיש אמראס 03-292779, שירות רשום

■ לפנויה, מרפאת סיגים אסטלקות, קומפלט + אביזרים, כמחשה 03-749553

נרשמו לנישואין

המועצה הדתית קריתגת

■ אמוץ יוסף בן סימון רווק ישראל קירתגת, ושרה בת אהרון רווקה ישראל קירתגת.

■ רווק ציון בן אברהם רווק ישראל מבשר ... אושות בת ... רווקה ישראל קירתגת.

■ שפנקר סימון בן אברהם רווק הוד קירתגת, ראובן דייזי בת יחזקאל רווקה הוד לוד.

■ אלקובי חיים בן יצחק רווק מרוקו קירתגת, מרסם דוהרה בת אליהו רווקה ישראל קירתגת.

■ בוזגלו דוד בן אהרן רווק ישראל קירתגת, מלכה צפורה בת מרדכי רווקה ישראל קירתגת.

■ בן זקן אלברטו בן אליאס רווק מרוקו, שרית דבורה בת אברהם רווקה ישראל קירתגת.

הצעות עבודה

■ מודעון- קבלת מודעות באמצעות הטלפון 24 שעות ביממה, חייג 03-383838

מכוניות

■ טלפון מיוחד לפקידת מודעות לעיתון, 03-885-885 רב קווי, פרסום "אגר".

■ פרס — שמפו בלוחותון לכל מעוכה מודעות בטלפון בבריטיש אמראס 03-292779, שירות רשום

רפאל כריך צבאן

נתיבות

■ שטמון אליה בן דוד רווק ישראל נתיבות, אורנה וייצמן בת שטמון רווקה ישראל נתיבות.

■ יוסף הודי בן אשר רווק ישראל נתיבות, לאה הודי בת שטמון רווקה ישראל תל־אביב.

■ אליהו אבוטן בן דוד ז"ל רווק ישראל נתיבות, רונית חן בת יצחק רווקה ישראל נתיבות.

■ ויקטור לוזון בן דוד רווק ישראל תל־אביב, תמר בוסקילה בת מרדכי רווקה ישראל נתיבות.

■ אשר שהוד בן דניאל רווק ישראל נתיבות, רחל שמר בת אברהם רווקה ישראל נתיבות.

■ שלום הי הוד בן סבן דניאל רווק ישראל נתיבות, לוזיט הוד בת דוד רווקה ישראל באר־שבע.

■ יוסף בוזגלו בן מרדכי רווק ישראל נתיבות, פרוה סמן בת מאיר רווקה ישראל נתיבות.

חיפה

הצעות עבודה

■ בעלי מקצועות (טכנאים, שרטטים ...) ... לעבודה בחיפה ... 04-534102

למוסד צבורי
דרוש/ה
מפעיל/ת טלקס
בשפה האנגלית
ידיעת השפות עברית
ואנגלית על בורין
לפנות לטלפון 03-218111

נעמת —
תנועת נשים עובדות ומתנדבות
לביה"ס חקלאי במרכז הארץ
דרוש
מרכז משק
העסקה מיידית, מגורים במקום
מועמדים בעלי הכשרה ונסיון יפנו
בכתב לת.ד. 303 מספר 50 ת"א
(עבור האגף לחינוך והכשרה מקצועית)

הבימה התיאטרון הלאומי
הארץ

עיתון "הארץ" והתיאטרון "הבימה"
מקיימים
בשבת 18.1.86 ב־11.00
מפגש
לאנשים
חושבים
בהשתתפות:
• דיון על הספר "גבול הצורך" בהשתתפות ד"ר מאיר פעיל וד"ר יהודה מלצר
• ד"ר ברוך קורצוויל - "תרבות פוליטית של ממלכות בעולם ובארץ"
• עמרי נחון - רשמי ביקור בברית המועצות
• ירון לונדון
• ליגדוסי קטב
• הבמאי ... לקריאת בכורה ...
• שלמה ניצן
מנחה: מיכאל הנדלזלץ
דמי כניסה 4 ש"ח
50% הנחה
למנויי הארץ והבימה
לבעלי תעודת חבר
תעודת קשיש של ת"א
כרטיסים בקופת הבימה ...
האירוע באדיבות:
קונטרול דאטה (ישראל) בע"מ
50% הנחה

משתתפים בצערו של
פרופ' יצחק הנס קלינגהופר
יו"ר הוועדה המייעצת לחקיקת תיירות
במות
רעיתו
שר התיירות
והנהלת משרד התיירות

לחברנו **חביבי בנימין**
(מסגיר רחובות)
אתך באבלך בהילקח אביך היקר
יצחק ז"ל
אגד
ההנהלה החברים הגימלאים והשכירים

יקירנו
מיכאל (מקס) שפר
איש החינוך החקלאי
איננו
ההלויה תתקיים היום יום ראשון כ' שבט תשמ"ו 12.1.86
בשעה 2.30 בבית העלמין ברחובות
המתאבלים:
אשתו: דינה שפר
בנו: עו"ד אלעזר שפר וב"ב
בתו: שלומית פוגטש
ענת ורדימון
השבעה בבית משפחת פוגטש אלוף דוד 59 רמת־חן

לעדנה ועמי יובל
השתתפותנו הכנה באבלכם הכבד
בנפול בנכם
ילון ז"ל
פז חברת נפט בע"מ
סניף חיפה והצפון

אנו מודיעים בצער רב על מותו של בעלי
אבי וסבנו
אברהם גובר ז"ל
ההלויה תתקיים היום יום ראשון 12.1.86
בשעה 2.00 אחה"צ בבית העלמין בקרית שאול
המשפחה המתאבלת

הוועד האולימפי בישראל
מרכין את דגלו על מות חברו
משה אדלשטיין ז"ל
ומביע תנחומיו למשפחה האבלה

סגן ראש הממשלה
ושר החינוך והתרבות
המנהל הכללי; הנהלת המשרד
והעובדים
משתתפים באבלו של **יצחק עפרון**
יושב ראש אירגון ההורים הארצי
במות אביו
ירחמיאל זנד ז"ל
ומביעים תנחומים למשפחה

הסתדרות מכבי ישראל
מבכה מרות את פטירתו של חבר ההנהלה
משה אידלשטיין ז"ל
ומשתתפת באבלה הכבד של המשפחה
הנהלת מכבי ישראל

אנו מודיעים בצער שאמנו וסבתנו
פרידל גליק
נפטרה בשיבה טובה
ההלויה תתקיים היום יום ראשון, כ' בשבט תשמ"ו
12.1.86 בשעה 3.00 אחה"צ בקבוץ מורע
אסתר וסיומה ארצי
אלכס וחווה גילת
יואת ופולה גילת
הנכדים והנינים
נא להימנע מביקור תנחומים

יקירנו
משה אידלשטיין
בעל ואב מסור איש ציבור רב פעלים
איננו
ההלוייה תתקיים היום יום ראשון, כ' בשבט תשמ"ו
12.1.86 בשעה 14.00 בבית העלמין סגולה פ"ת אוטובוס יצא
מביתו ברחוב הרב קוק 21 פ"ת בשעה 13.30
מתאבלים מרה
אשתו — רינה
בתו וחתנו — יונה ואייל
בנו — אבירם
נכדיו — נעם ועידית
וכל המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של
דבורה לויט
ההלויה תצא היום יום ראשון כ' בשבט תשמ"ו
(12.1.86) בשעה 15.00 מבית המנוחה ברח' המשכ
כרכור לבית העלמין בעין עירון
המשפחה המתאבלת

נסתלקה מאתנו שבעת ימים
רוניה ליפשיץ ע"ה
ההלויה תתקיים היום, יום ראשון, כ' בשבט תשמ"ו 12.1.86
בבית העלמין בנחלת־יצחק בשעה 12.00
נפגשים בשער בית העלמין
יהודה ליפשיץ — פנקה קוזלוביץ ומשפחתה
רבקה ליפשיץ ומשפחתה — וכל בני המשפחה

במלאות שלושים לפטירת יקירתנו
בלה תמרה גלנץ ז"ל
נפקוד את קברה ונתייחד עם זכרה
מחר יום שני ג' שבט תשמ"ו 13.1.86 בשעה 1.00 בצהריים
מתאספים ליד השער הצפוני של בית העלמין הירקון בגבול חולון בת־ים
המשפחה

ברוך דיין האמת
בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירתו של
אבינו וסבנו היקר באדם רודף צדקה וחסד
הרב בצלאל אברמוביץ
בן רפאל זצ"ל
מהעיר סיגט
שנפטר בליל שבת קודש
ההלויה תצא היום יום א' 12.1.86 כ' בשבט תשמ"ו
בשעה 2.30 אחה"צ מביתו הרב קוק 11 בני ברק
אוטובוס יעמוד לרשות המלווים
בנו: ישראל אברמוביץ ומשפח'
בנו: אפרים אברון ומשפח'
בתו: פרידה הורוביץ ומשפח'
בנו: חיים מאיר אברמוביץ ומשפח'
בתו: גיטל אברמצ'יק ומשפח'
בתו: שנדלה קוסקוף ומשפח'

ערבים בישראל / עטאללה מנצור

ערבים, פלשתינאים, כנענים

בימי המנדט הבריטי, ובמידה מסוימת כדי להדגיש את הפאן ערביות שלהם, נהגו ערביי הארץ לקרוא לעצמם ערבים. לעומת זאת, אותם שמעבר לגבולות הדגישו את שיוכם הלאומי לסוריה, לבנון, מצרים, עיראק, ירדן. הרגשת התיבה ערבי בייחוס הפלשתינאים נחלשה מאז 1948. עד לפריחת הנאצריזם וקריאתו לאחדות מדינות ערב. באמצע שנות השישים, ובעיקר אחרי מלחמת ששת הימים ותבוסת צבאות ערב, עשו הפלשתינאים תפנית חדה וחזרו להדגיש את השתייכותם הנפרדת. עליית אש"ף תרמה לגאווה זאת, אולם תבוסתו בירדן ובלבנון, ומעורבות הממשל בארצות אלו — ובסוריה — בניסיון לדיכוי אש"ף, הגביר את רגשות הניכור של הפלשתינאים כלפי הערבים.

תהפוכות אלו לא נשארו ללא־הד בקרב אזרחי ישראל הערבים. דומה כי כיום מוסיף חלק מסוים מאזרחים אלה את התיבה פלשתינאים, לערבים או ישראלים. במלת מפתח לזיהוי עצמי. חלקם קורא לעצמו פלשתינאי־ישראלי, וחלקם קורא לעצמו ערבי־פלשתינאי־אזרח־ישראל. מה פירוש הגדרה זו? קשה לעמוד בדיוק על כוונת המשתמש בהגדרה כזאת, או באחרת. אבל דבר אחד פשוט וברור: לתיבה פלשתינאי מטען רגשי חזק יותר היום מאשר לפני עשרים שנה. למלה ערבי, מטען חזק פחות.

החידוש של הימים האלה הוא בהתפשטות הרגשות האנטי־ערביים. מי קודם של רגשות אלה נעוץ בימי המצור הישראלי על ביירות המערבית, בקיץ 1982. אותם ימים נפוצו בירות אנטי־ערביות. התפוצות בכבר מלכי ישראל נגד המלחמה היו כמלה על המצב הפתח. בעולם הערבי לא נשמע ציוץ, כאשר ישראל איימה לחסל את לוחמי אש"ף. את רגשות התסכול ביטא המשורר הפלשתינאי הלאומי, מחמוד דרויש, בדברי ביקורת מרים. בימים אלה, הופיע עוד קובץ שירים הכתוב ברוח דומה: אחמד חוסין, תושב הכפר מוסמוס (ליד אום אל פחם) מתנער מהערבים ובורח אל המקורות הכנעניים של יושבי הארץ הקדמונים. (ועצאת, או היציאה מתוך קופה הזהגדית, הוצאת אל־רצאות, נצרת).

אחמד חוסין, (אחיו הצעיר של ראשד חוסין המנוח, שהיה המשורר הלאומי של הערבים בישראל בשנות החמישים והשישים) הוא משורר ומספר ידוע לערבים בישראל. בעמדותיו הרדיקליות ובעוז הביטוי שלו. בקובץ שיריו החדשים הוא מרבה להשתמש בביטויי בזיון במשמע שלילי. אין הוא משאיר ספק בדבר מידת הזעם שהוא אוצר נגד הסטטוס קוו. הוא כותב בהקדמתו: זה, טפשים, האם נדלק הפתח מבעירים אישיים?/ האם מבשיל הפרי כדי לדמות ללחי נערה אהובה?/ האם מצייצות הציפורים כדי להעירנו?/ השטעו כי אינכם מכירים אותי אויה?/ כאשר זוחלים העצים על נחתם כבוהים/ הסופלים מתרים, בצבעים רבים/ ונרקב הפרי.

הוסין עושה חשבון קשה עם הערבים, האמריקאים (ארה"ב נותנת קמה ונוטלת להם), עם "המהפכה" ("העוף המבושל בנפט"), ועם העולם בכללו. אבל מרדנותו זו נשארת ללא תגובה. הקוראים מתקשים להגיב על הזעם המחולל. לעומתו, נעים עראידי, המשורר הדרוזי מכפר מע'אר, נראה כילד שטוח. הוא יוצא ב"מפגש" ("במה עבדית ערבית לסתיבה יוצרת") בדברי כפירה נגד הספרות הערבית. עראידי מחליט בשירה להוציא משפט בין "שתי התרבויות שלו" העברית והערבית, ומחליט כי "אין יצירה ערבית גדולה ואין סופרים ערבים גדולים". בעיניו, "דיוקנו של הסופר העברי הוא: אדם צעיר משכיל אינטלקטואל היודע ספרות — לדבר לא פחות מאשר לכתוב. דיוקנו של הסופר הערבי הוא: זקן, עייף, קטן ויודע לדבר פוליטיקה במקום ספרות".

עראידי אינו טורח לגלות לנו בעיני מי נראה הדיוקן הזה ועל סמך מה צויר. אף אין הוא טורח לציין בפירוש אם הוא מתכוון לערבי בישראל או לכל סופר ערבי באשר הוא. ובכל זאת, הוא הצליח לסחוט תגובה מהירה מהירחון הספרותי של רקח, "אל ג'דיד". ראיד בידס משפרעם מקדיש שבעה עמודים להגנתנו על טענות עראידי. הוא מסתייע בפרקי שבח, האידיאולוג של המהפכנים בעולם השלישי. הוא מגיע למסקנה כי עראידי נרדם מגילוי הספרות העברית עד כדי התבטלות עצמית. האמת, לדעתי, פשוטה בהרבה. אפשר להסבירה תוך שימוש בפולקלור המקומי: מעשה באיש ששבר את מרוב המעיין. מדוע עשה זאת? כדי למשוך את תשומת לבם של הנזקקים למי המעיין. (ומי אינו נזקק למימיו?)

אבל לאחמד חוסין ונעים עראידי ישנה, בכל זאת, מכנה משותף. שניהם ביטאו במידה זו או אחרת את התרופפות השייכות הערבית של הערבים הפלשתינאים־הישראלים. בימים אלה של ראשית 1986.

כפר יסיף: "ההיסטוריה המפוארת והזוהר המופלא"

כפר יסיף — כפר מיוחד

רפעל בלוס, מנהל בית הנוער בכפר יסיף, מאוהב בכפר מולדתו וגא בו. לרגל יובל ה־60 לכינון המועצה המקומית בכפר זה, הוא פירסם ספר בן 286 עמודים, המספר את "ההיסטוריה המפוארת והזוהר המופלא" של כפר זה בגליל המערבי. קשה שלא להתרשם מהתלהבותו של רפעל. הוא אסף נתונים מעשרות מקורות, ואף קבץ שירים בשבחו של ישוב נוצרי־מוסלמי־דרוזי זה.

בכפר יסיף קצת יותר מחמשת אלפים תושב, מתוכם נוצרים ומחציתם מוסלמים (ועמם מיעוט קטן של דרוזים). אבל מספר האקדמאים של כפר זה עולה כמה מונים על מספר האקדמאים בכפרים גדולים הרבה יותר מכפר זה. הוא מנה ומצא יותר ממאתיים מורים מבני הכפר (כמחציתם מורות). הוא מפרסם בספרו שמותיהם של מאות מבוגרי המוסדות האקדמאיים, בהם 14 מהנדסים, תשעה בעלי דוקטורט, (ועוד שבעה הלומדים לתואר זה). כנוסף על אלה, מצא בכפר יסיף עשרה עורכי־דין, שישה מנהלי חשבונות (ורואה חשבון מוסמך יחיד), ועוד 13 מהנדסים (מהם שלושה השוהים בחו"ל).

בית־הספר הראשון בכפר זה הוקם ב־1870 על־ידי המיסיון הרוסי של ימי הצאר. גם המועצה המקומית פועלת בכפר זה ברציפות זה 60 שנה. מחצית הזמן עמד בראש מועצה זו יעני קוסטנדי יעני המנוח, יוזני השדך ילדים שהקדיש את רוב זמנו לפעילות ציבורית. הוא זכה לעמוד בראש ההתארגנות הלאומית הראשונה של הערבים בישראל ("החזית הערבית העממית") בשנת 1958.

הואיל והיתה בכפר זה מועצה מקומית, היה אפשר להקים בו את בית־הספר התיכון הראשון לתלמידים ערבים, מחוץ לנצרת. בית־הספר קנה תנופה לכפר. אלפי נערים מכל הגליל באו ללמוד בכפר יסיף, בשנות החמישים והשישים: רבים מבני הכפר עצמו יכלו ללמוד בתיכון ללא הוצאות מיוחדות של נסיעה ומגורים מחוץ לבית הוריהם.

בינתיים הוקמו בחמישים בתי־ספר תיכונים בכפרים הערביים. רק בני כפרים שכנים ומפגרים נזקקים לכפר יסיף. אבל הכפר לא ירד מגדולתו. מספר בוגרי האוניברסיטאות ובעלי המקצועות החופשיים עודנו גדול בו יותר מכל כפר אחר במדינה.

בר לב מכחיש ומאשר

בעקבות דברים שפורסמו במדור זה, בראשית נובמבר, בדבר מדיניות חדשה ומתמידה יותר, בכל הנוגע לגיוס אזרחים ערבים לשירות המשטרה, מאז 1980, הגיש ח"כ רמון (עבודה) שאילתא לשר המשטרה ובה ביקש לדעת אם נכון שהצמצום נעשה בקביעת חובת השירות בצה"ל כקריטריון לגיוס שוטרים. רמון אף שאל: "האם אין לעודד גיוס שוטרים ערבים למשטרה, כדי להמריץ את שילובה של האוכלוסיה הערבית הישראלית בחברה בישראל?"

בר לב העדיף להתעלם מהשאלה השנייה. המתייחסת להנחה שגיוס שוטרים ערבים ימריץ את שילוב הערבים בחברה הישראלית. הוא הכחיש את הטענה כי אין מגייסים ערבים למשטרה מאז 1980. הוא מצרף לתשובתו פירוט מספר השוטרים המוסלמים והנוצרים שגויסו בעשר השנים האחרונות. וכבן, בין השנים 1975 ו־1980, גויסו 328 ערבים (מזה 231 מוסלמים ו־97 נוצרים). מאז 1980, ועוד במשך חמש שנים, גויסו בסך הכל 112 איש, מזה 94 מוסלמים ו־18 נוצרים. (מספר המוסלמים ירד לשליש, ומספר הנוצרים ירד לכ־20 אחוז בלבד).

העובדות מאשרות כי צומצם מספר האזרחים הערבים הנקלטים בשורות המשטרה, והדבר השתקף היטב בהתגברות המתיחות והחרות בין המשטרה לאזרחים הערבים. השר בר לב מציין בתשובתו כי הגיוס למשטרה נעשה על־פי תקנות המשטרה 1957, ולפיהן לא יגויס אדם לחייל המשטרה אם לא נתקיימו בו, בין השאר, התנאים, שגמר שירות סדיר בצה"ל (אבל) "במקרים הנראים לו רשאי המפקח הכללי לפטור מתנאים מתנאי זה". השוטרים המוסלמים והנוצרים שגויסו למשטרה, אף שלא שירתו בצה"ל, גויסו על־ידי המפכ"ל "לתפקידים מיוחדים ובנסיבות מיוחדות", כדברי השר בר לב.

הצעירים הערבים אינם משרתים שירות סדיר בצבא, מפני שאין שר הביטחון והממשלה קוראים להם למלא חובה זאת. שר המשטרה מעניש אותם, כאשר הם מבקשים לשרת במשטרה.

אנגולה: עשר שנות מלחמת אזרחים (ב')

הסיכויים הפוחתים של אוניטה

מאת דן סגיר

ד"ר סווימבי, מנהיג תנועת ההתנגדות אוניטה, יודע כי סיכוייו לתפוס את השלטון אינם גדולים ★ מטרתו היא להגיע לשולחן הדיונים ולזכות בנתח מן העוגה הלאומית

יוהנסבורג

"10 שנות העצמאות היו תקופה של תיסכול. אנו ציפינו ליותר, ומקווים לעשר שנים טובות יותר. עלינו לגייס הרבה סובלנות כדי לחיות עם הבדלים בתוך העם כאן. על האנגולים ללמוד קודם־כל את פירוש המילה דיאלוג. אנו רוצים את אנגולה לאנגולים. אנו מקבלים, שאנגולה היא מקום חשוב בתת־היבשת ואנו מקבלים את המאבק הסבל הגילוזה אליה, אולם למרות הסבל, אלפי הנפגעים האלמנות, יש לנו עדיין על מה להגן — הכבוד של עמנו הזכות להיות שונה. ה־אמ.פ.אל.איי. (התנועה הדיבית שתפשה את השלטון — ד.ס.) מייצגת רק מיעוט מתוך האנגולים, בעוד אנו מייצגים את הרוב. לכן אינו מבקשים מהם טובה בחירות אינני נר".

הדובר הוא ד"ר ג'ונאס סווימבי, מנהיג אוניטה, תנועת ההתנגדות לשלטון המרקסיסטי באנגולה. סווימבי בילהם כבר 25 שנה בתחילה הוביל את אוניטה למאבק נגד השלטון הקולוניאלי הפורטוגלי, וממשיך עתה נגד מה שהוא רואה כקולוניאליזם חדשים — הקובנים והיועצים הסובייטים, התומכים במתנגדיו הפוליטיים. סווימבי מכריז שב ושב על מחויבותו ל"שחרר את אנגולה". בעת חגיגות בעצמאות הוא עשה זאת באמצעות מבצר צבאי בעיר המחוז שבשליטתו — לפני כמה אלפי תומכים וקבוצת כתבי־חוץ שביקרו אותו במטה.

סווימבי מביע את אכזבתו מרמת הסיוע הצבאי שהוא מקבל מהמערב, אך מאמין שהוא עוד תשתפר. "אם אתה ממשיך להילחם, ידידיך יעמדו לצידך בסופו של דבר. בשנת 1976 כולם עזבו אותנו, אולם צרפת ודרום־אפריקה חזרו עם סיוע המינימלי כלשהו". סווימבי מגן על הקשרים בינו לבין דרום־אפריקה בטענה, שיש אויב משותף והוא ברית"ם והתפשטות הסובייטית. הוא ומנהיגים אחרים של אוניטה עברו אימון בברית"ם בימי המאבק בפורטוגלים, אולם עתה הצהרותיו הן אנטי־סובייטיות מובהקות.

ברית"ם תמכה בשלב מסוים ב־אמ.פ.אל.איי., ולאחר מכן קיבל תמיכה מסין. עתה הוא נחשב למנהיג "מתון" — הגדרה שפירושה המעשי היא שהוא פרו־מערבי. מבחינה אידיאולוגית הוא רוגל, לדבריו, במאבק אפריקנים ואי־הורוית. למרות העלות והאבידות הקשות לאוניטה ולאוכלוסיה האזרחית, ולמרות שניתן להבחין שהוא סבור שבסופו של דבר לא יוכרע במלחמה, אין לו רגשי־חרטה על פתיחות הקרב בשנת 1975.

כוחות הממשלה מתחזקים

במהלך עשר שנות מלחמת־האזרחים עמדה הכף פעמים מספר לכל טובת אחד הצדדים, אולם בתקופה האחרונה נראה, כי כוחות הממשלה מתחזקים, ועם הסיוע הישיר של הקובנים הם יביסו את אוניטה. לקראת סוף ספטמבר אשתקד עודד כוחות הממשלה, מיתקפה גדולה. אוניטה נקלעה למצב קשה. סווימבי דיבר על אפשרות של הזזת המטה שלו אחורה, לכיוון הגבול עם דרום־אפריקה. אולם מתקפה זו נהדפה, בין היתר משום שבממשלה פלשו הדרום־אפריקאים לתוך אנגולה במטרה מוצהרת להכות באנשי סוואפ"ו, התנועה לשחרור נמיביה שבשליטתם. מיד עם תום הקרבות, הזמין ג'ונאס סווימבי קבוצת כתבי־חוץ לביקור בשדה־הקרב המסוים. לסיור היתה מטרה תעמולתית ברורה: הוא התכוון לשלוח מסר לארה"ב ואירופה המערבית, שהוא עדיין הגוף הנאבק בשלטון המרקסיסטי, והוא מבקש לסיוע בתמורה. אלייסטר ספרקס, עיתונאי ועורך דרום־אפריקאי, הכותב לעיתונים בארה"ב ואירופה, מספר על התרשמויותיו מהביקור:

"זה היה ללא ספק קרב חשוב, השאלה היא מי בלחם בו", פותח ספרקס את סיפורו. "אנשי אוניטה טוענים, שנחלו ניצחון גדול בימים האחרונים, וכי כוחות צבא אנגולה, בפיקוד קצינים רוסיים, נאלצו לסגת". ספרקס מספר, שפגש עיתונאי פורטוגלי שביקר בצד האנגולי, ולדבריו האבידות והציוד ההרוס שהציגה אוניטה כמעשי־ידיה, נגרמו על־ידי התקפות חיל־האוויר הדרום־אפריקאי. מספרי ההרוגים בקרב של סוף ספטמבר, על־פי אחד העיתונאים, היה 9 רוסים, 38 קובנים, 2000 חיילי צבא אנגולה, ומצד אנשי אוניטה — 400 הרוגים. ספרקס מסכם ואומר, שככל הנראה הצליחה אוניטה להדוף מיתקפה גדולה של צבא אנגולה, אשר לא הצליח לכבוש את בירת המחוז שבו שולטים סווימבי ואנשיו.

שר ההגנה הדרום־אפריקאי מדגיש, שהמעורבות של ארצו היא מוגבלת, והיא לא תיגרר למלחמה זו, שכן אין היא יכולה לנצח, וכי אנגולה לא תהפוך לוויאטנם של דרום־אפריקה. הוא נשאל אם מדיניות זו תישאר בם כאשר יעמוד ד"ר סווימבי אידינגו בפני חיסול. התשובה היתה: "אם כוחות אלו ידחקו להוצאת את רגלי סווימבי, או דרום־אפריקה תוכל לומר, שהיא מילאה את חלקה בסיוע לכוח אנטי מרקסיסטי זה".

מגרילה לצבא סדיר

מבחינת יחסי־הכוחות במלחמת האזרחים באנגולה, למרות שאין עדיין בידי ממשלת אנגולה היכולת להכריע במערכה, היא הכה ליתרון ניכר על־פני אוניטה. אחרי תפישת השלטון המרכזי בשנת 1975, עמדה בפני מפקדי הצבא המשימה של הפיכת יחידות גרילה בלתי־סדירות ומשמעתיות לצבא סדיר המאורגן. משימה זו לא היתה קלה, ורק לאחרונה, אומרים משקיפים, ניתן להבחין בשיפור משמעותי.

עד עתה סיפקו בין 25 ל־35 אלף חיילים קובאניים (סדירים ומילואים) את מעוך ההגנה בגבול הצפוני עם נמיביה, שבשליטת דרום־אפריקה. הקובאנים אף סייעו להם בבניית הצבא, ועל כן קשה עדיין לדבר על ירידה בתלות של אנגולה בקובה ובברית"ם, אם כי ניכרת מגמה כזאת.

מפקד אנגולי צעיר, המוצב ליד הגבול עם נמיביה, אומר: "אין לנו תלונות נגד הקובאנים, הם ידידינו. אנו אינו יכולים להגן על הגבול הדרומי כלעיתים, מובן, שבאופן טבעי אנו מעדיפים להיות עצמאיים ולא להיות תלויים באף אחד". נשיא אנגולה, דוז סאנטוס, בפגישה של המדינות הבלתי־מזדהות, הדגיש שבנסיבות הנוכחות אין סיכוי שארצו תוותר על הסיוע הקובאני. הוא מאשים בכך את ארה"ב ודרום־אפריקה, המסייעות למורדים בשלטון המרכזי.

כוחה של אוניטה, האירגון המורד המרכזי, לא עומד לה להתפישת השלטון, כל עוד זוכה הממשלה לסיוע צבאי ישיר מהקובאנים ומברית"ם, שכן התומכים בה עושים זאת בהחיוח ובהתמדה גיאת רבה. הבעיה המרכזית של סווימבי היא, שהוא אינו מקבל סיוע צבאי, ואין לאוניטה תשובה לנשק המתוחכם שמקבלת לאחרונה מהגוש הסובייטי. למרות זאת הצליח להקים כוח צבאי מרשים — במונחים של אפריקה. הצבא הסדיר שלו מונה לדבריו, כ־26,000 חיילים ו־34,000 אנשי־גרילה. מולו עומדים כ־80,000 חיילי הממשלה ועוד כ־40,000 קובאנים, רוסים ומזרח־גרמנים.

מטרתו העיקרית של סווימבי, היודע שאין לו הרבה סיכוי לתפוס את השלטון, היא להביא את הממשלה לשולחן הדיונים איתו, ולקבל חלק מהעוגה הלאומית, דבר שנמנע ממנו בימים הראשונים לאחר נסיגת הפורטוגלים מאנגולה.

מינצר עובר למשפט האזרחי

מאת איתן רבין

שופט השלום הבאר־שבעי שקנה לו שם של מבקר חריף של המשטרה יעסוק בעונה הקרובה בתיקים אזרחיים והשוטרים ינשמו לרווחה

"לא אשלח לבית המעצר אפילו כלבי", "המשטרה מצפצפת על החוק", "השוטרים מתנהגים כשריף במערב הפרוע", "שוב מצפצפת המשטרה על החוק", "זה לא מדע חסר, אלא בטיח", "חייבים לייסר את המשטרה בשוטים". אלה הם כמה ציטוטים מהתבטאויותיו והחלטותיו של שופט השלום הבאר־שבעי שמואל מינצר (56) המשמש בשנים האחרונות שופט שלום בעיר. במשך השנים שבהן מכהן מינצר כשופט שלום, הוא עורר, לא אחת, סערות ואף העלה חיוכים בקהל שומעיו. הוא הזהיר את בית המעצר הפך עלומות בטרם שלה לשם חשודים שנעצרו על ידי המשטרה. הוא עצמו נהג לבקר בתחנת המשטרה כדי לעמוד מקרוב על התנאים במקום. לפני שלושה ימים, בפעם האחרונה שבה ישב כשופט תורן, הטיל על נאשם בתקיפת שוטרים עונש מאסר של יום אחד בפועל בלבד. בפעם אחרת שיחרר חשוד בעבירות של שקל אחד במוזאה על שהמשטרה הביאה אותו בפני שופט רק 48 שעות לאחר מעצרו. בעקשנות ובהתמדה, בהחלטות הכתובות בכתב־יד ברור להפליא, חזר השופט מינצר והוכיח למשטרה שיש להביא עצורים בפני מיד עם מעצרם ולא כעבור 48 שעות.

בראיון לעיתון מקומי, אחד הראיונות הבודדים שנתן, ביקר השופט מינצר את התנאים בבית המעצר בבאר־שבע ואמר שלדעתו הם מתחת לכל ביקורת. אין הוא מתכוון ליחס כלפי העצורים או להתעללות בהם — אף שהיו מקרים חריגים — אלא לתנאי המקום הקשים במיוחד. גם העצירים תרמו להרעת התנאים, למשל, בכך שהבעירו אש בתוך בית המעצר. לדבריו, לאחר שהשמיע דברים חריפים שופר המצב ונעשה הסדר מינהלי כלשהו. "ביקרתי במקום וגוה דעתי מכך ששופרו הדברים ולכן החלטתי לשלוח אנשים למעצר. הבעיה העיקרית היא צפיפות איומה". אנשי המשטרה אשר באו מדי יום לבתי המשפט בבאר־שבע והתפללו כי מינצר לא יישב באותו יום כשופט תורן בעת הדיון במעצרים. הם ידעו כי במקרים רבים משוחררים העצורים המובאים בפניו להארכת מעצר.

פזיזות משטרתית

לפני כמה ימים הובאו בפני השופט מינצר שני חשודים מתושבי בת הכושים העבריים בדימונה אשר הם חשוד בפריצה. נציג המשטרה ביקש לעוצרם ל־15 יום. אך השופט מינצר סירב להיענות לבקשה ומתח ביקורת על הרשויות. בהחלטתו קבע כי לא יהיה בשחרור החשודים כדי להפריע למהלך חקירה. אמת, קבע, שהייתם של החשודים בארץ אינה חוקית אבל היא נסבלת מזה שנים רבות. במקרה זה, יותר מעשר שנים. אמנם אין להם מסמכי זיהוי רשמיים, שכן השלטונות מצד אחד מאפשרים להם לשהות בארץ ומצד שני אינם מציידים אותם במסמכי זיהוי. בנסיבות כאלה לא היה השופט מוכן לעוצרם ושיחררם בערבות עצמית.

בהחלטה אחרת שיחרר השופט מינצר חשוד בסחר בסמים. המשטרה ביקשה לעוצרו ל־15 יום. נציג המשטרה ביקש מהשופט לעכב את השחרור, אך השופט מינצר סירב לעשות כן. בהחלטה לשחרור קבע:

מינצר: הרחק מהפלילים

"נאלצתי להסביר למשטרה, וכבר עשיתי זאת בשורה של החלטות, שרק תובע משטרתי, וכמובן תובע מהפרקליטות, יכולים לבקש השהיית שחרור. הנקודה הוסברה הרבה פעמים ואינני מוכן לחזור עליה, ולפיכך אני משחרר את החשוד ולא משנה את החלטתי."

במקרה אחר הובא בפני השופט מינצר חשוד בהתפרצות וגניבה. נציג המשטרה טען כי יש בידו חומר חסוי ועל סמך חומר זה הוא מבקש לעצור את החשוד ל־15 יום. השופט מינצר החליט לשחרר את החשוד ובהחלטתו קבע כי "בבקשה זו אני מתבקש לעצור את החשוד ולהגיד לו שהסיבות לכך אינן עניינו ושהמשטרה ואני כבר יודעים את הסיבה. אני מסרב לאמץ לעצמי נוהל זה... לעתים קרובות מודיעות דרכי החקירה שרבים חשוד יוסר מהחשד — כאשר המשטרה מבצעת מעצר פזיז. זה בדיוק המקרה שלפנינו. המשטרה מכשילה את עצמה, וזאת כיוון שהחשד, שאינו מבוסס, אינו יכול לשמש עילה למעצר. כמובן שעצם הפזיזות המשטרתית לא יכולה להיות עילה למעצר ואין לה למשטרה אלא להלין על עצמה בלבד על הפגיעה שנפגעת החקירה רק מתוך כך שהחשוד יישב בביתו. אף עיינתי בחומר החסוי שהציג בפני נציג המשטרה ומצאתי שאף אילו היה גלוי לא היה בו כדי להצדיק פקודת מעצר."

לתת למשטרה כוח — ולקצבו

אלה הן רק חלק מהחלטותיו של השופט מינצר. בראיון שנתן לפני שנה לעיתון בבאר שבע אמר השופט "כדי להגן על עצמנו בפני הפשע אנחנו חייבים לתת כוח בידי המשטרה, ואחר כך אנחנו חייבים — וזהו הדיאלקטיקה שבכל העניין — להגן על עצמנו מפני כוחה של המשטרה. וזאת אנו עושים על ידי קיצוצים בכוחה של המשטרה, אבל קודם כל עלינו לתת לה את הכוח הזה. עכשיו, כדי שהמשטרה לא תהפוך לסכנה לחברה, חובה עלינו, כל הזמן, לבקר אותה. אנחנו חייבים לייסר את המשטרה בשוטים, בבחינת את אשר יאהב — יוכיח".

עתה, משהוחלט כי מינצר לא יעסוק בעונה הנוכחית במשפטים פליליים, ויעבור לשבת בדין במשפטים אזרחיים, בטוחים השוטרים העושים בבתי המשפט כי עבודתם תהיה קלה יותר. קציני משטרה המבקרים יום יום את בתי המשפט אמרו בהקלה "מינצר הלך לאזרחי, הפחד ממנו עבר". אתמול, למשל, אמר מינצר לחשוד שנעצר על ידו לשמונה ימים כי הוא מציע לו לערער לבית המשפט המחוזי כי עד כמה שידוע לו השופטים המחוזיים מבטלים לפעמים את החלטותיו.

לעומת זאת, עורכי־הדין בבאר שבע שעיסוקם בתחום הפלילי חשים הערכה לשופט מינצר. עו"ד ידוע אמר כי מינצר הוא שופט ישר. אנושי ומכיר היטב את זכויות האדם "כמי שבא ממשטר מבקר המדינה הוא יודע מה הן זכויות האדם ומה היא שלילת חירותו של אדם". גם אחד השופטים המחוזיים אמר כי השופט מינצר הוא מאותם יחידי סגולה שאינם מפחדים מהמשטרה והוסיף שהחלטותיו ראויות לפרסום.

כך או כך, השופט מינצר יעסוק מעתה במשפטים אזרחיים ויצפה מרחוק בחבריו השופטים אשר ינהלו את המשפטים הפליליים. הוא יישב בדיון בתיקים אזרחיים עונה אחת בלבד, ולאחר מכן יחזור לעסוק בתיקים פליליים ובמעצרים. מזכיר בית המשפט השלום בבאר־שבע אפרים זכריה אמר בתשובה לשאלה כי כל שופט עושה תורנות של משפטים אזרחיים ואין כאן שום הזזה מתפקיד.

הצוענים של קלן

מאת ויולה רוזנקאמפ

DIE ZEIT

מיוחד ל"הארץ"

חוסר סובלנות כלפי מיעוטים בגרמניה אינו נחלת העבר בלבד ★ על־כך יכול להעיד ויכוח על רדיפת צוענים נוודים בקלן־אוסטהיים

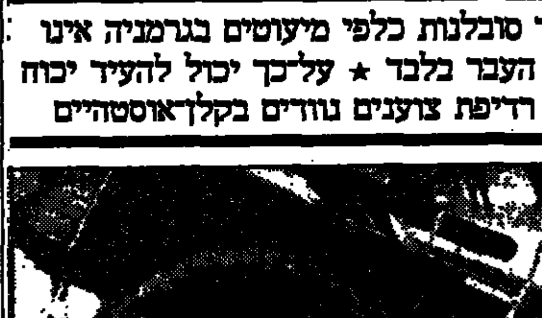

קלן

במשך דקות ארוכות נשמעו מחיאות כפיים וקריאות בראבו. חבר המורים חש התפעמות והתפעלות. ההורים התרגשו והתרשמו. התלמידים והתלמידות היו גאים ומאושרים. בני גימנסיה קלן־אוסטהיים הציגו מחזה של ארתור מילר "ציד המכשפות". ההצגה זכתה גם לתשומת לב רבה בעיתונות המקומית הגיעה עד לשורות "קלנר שטאדט אנצייגר". בביקורת נאמר שהתיאטרון של בית הספר השכיל "להבהיר לצופים איך יכולים פנאטיות וחוסר סובלנות להרוס חברה הראויה דמוקרטית". מחזה של מילר נכתב בהשראת שיטות החקירה והפעולה של הסנאטור מקארתי ואנשיו בשנות ה־40 וה־50. כדי שהסכנה המתמדת של פנאטיות וחוסר סובלנות כלפי מיעוטים לא תצטייר כנחלת העבר בלבד אלא תשולב באורח משמעותי באירועי ההווה, צירפו חיבור קורט הול ואינגו לאבץ תכניה שנשאה את הכותרת "צוענים ורדיפה מימי הביניים ועד ההווה".

מתברר שאת ההווה אפשר לתאר בבהירה מרשימה, במיוחד, באמצעות סצינות ציד מכשפות בקלן־אוסטהיים עצמו. באוגוסט 1984 ערכו 30 משפחות רומה (צוענים) בשטח השייך לעירייה מאחורי בית הספר חגיגה. אכלו שם ושתו, ניגנו, רקדו ושרו. המקום משמש זה מכבר מקום התאספות של נודדים רבים אך עד כה לא מצאה העיר לנכון להתקין במקום שירותים סניטריים ניידים או לדאוג לאספקת מים. במקום זאת באה שוב המשטרה, בדקה תעודות, לא מצאה שום דבר חשוד וגירשה את האנשים. תושבים, מורים והנהלת בית הספר שלאחר הגיעת המשפחות של עם הרומה סרקו את המקום בשיטתיות, מצאו, לדברי "שטאדט־אנצייגר", "בשטח של 100 מטר לא פחות מ־48 ערימות צואה" ו"עצמות תרנגולות". הם פנו לעירייה ובמקום לדרוש לבני רומה יחס ראוי לבני אדם, דרשו לגרש אותם סופית מהמקום. חבר מועצת העירייה מהמפלגה הנוצרית הדמוקרטית, אלפרד קולמן, הבין ללב הפונים. הוא תבע באפריל 1985 לגדר את בית הספר בגלל "הזעקות שסובלים התלמידים ממשפחות הצוענים הזרות שם". מאוחר יותר הכריז: "רק בגלל שזה אפשרי יש אנשים שחונים בצוענים". הם יכולים לדבריו לחנות במקומות אחרים. כך, איפוא, בנובמבר 1985 התוסף סעיף נוסף להצעת־חוק התקציב של העיר קלן: 75 אלף מארק להקמת גדר פלדה, "כדי לגדר את האזור הבעייתי".

בינתיים קמו שתי חזיתות בבית הספר. בניגוד לחבר המורים מחטיבת הביניים — שם הצביעו פה אחד בעד בני רומה וסינטי שילדיהם גם הולכים כאן לבית הספר — בגימנסיה היו שליש בעדם, שליש שותק ושליש הסתייגו "בהרגשה מהצורה, התוכן, המטרה וקביעת היעדים" של התכניה. שתחילתה למחזה "ציד המכשפות" מאת "ארתור מילר" כאשר השם מילר נכתב בנוסח הגרמני כאילו היה שמו של גרמני מבטן ומלידה. אם המדובר בטעות כתיב, חוסר ידע או "גרמניזציה" מכוונת — דבר זה לא ייוודע לעולם. כל הניסיונות לבדר את המצב ואפילו לקרב עמדות, נכשלו. הנהלת בית הספר אסרה על השתתפות בדיון כללי אליו הוזמנה גם להקת התיאטרון שלה. נאסר גם איסוף חתימות מצד תלמידים ותלמידות שמחו על הקביעה כי הם נמצאים תחת איום והצקות מצד משפחות הסינטי והרומה ששוב חנות בשטח שמאחורי בית הספר. מכיוון שמלחמתם של ההורים והמרגזים בצוענים מתנהלת מחוץ לכיתות, החליט המורה קורט הול לא ללמד פעם אחת על "היוונים העתיקים" ובמקום זאת להקרין בפני הכיתה 6A, בה שמע התבטאויות גזעניות רבות מצד התלמידים, את סרט הטלוויזיה "סינטי בגרמניה". בעקבות זאת ארגנו מורים של תלמידי הכיתה הורים כנגד המורה הול. בקריאה להורים נאמר בין השאר: "קבוצת ההורים של תלמידי 6A בגימנסיה קלן־אוסטהיים החליטה פה אחד להרחיק את הילדים משיעורי ההיסטוריה עד לשיחת הבהרה עם מר הול". השיחה אכן התקיימה ובמהרה גלשה למבוכה, שתי דעות של המורה בידי ההורים הם בשיעורי היסטוריה של... את רדיפת הצוענים בתקופת הרייך השלישי לאפלייה של קבוצה זו בזמננו האם תקף את נושא גידור בית הספר במהלך השיעורים ותיאר אותו כפעולת מגע עבר נגד צוענים? — הוא חייב להשיב רק בכן או לא.

התלמידים והתלמידות של בית הספר שלמדו על בשרם עד היכן יכלו להרחיק הורים כמו גם מורים בהתבטאויות גזעניות במהלך הפרשה יכלו גם לשמוע במהלך הדיון הכללי שלבסוף התקיים ב־4 בדצמבר את הדברים המזוויים הבאים: אב אחד, ש"ביסודו של דבר יש לו כוונות טובות" כלפי הרומה והמורה הול, טען שאין לבנות לנולוסין את המורה אלא להודות שהשפעתו על התלמידים היא כמו של נגיף זיהומי או של זריקת חיסון. מי שיוצא למען מיעוטים יש לו עסק עם הרוב. וזה מותן, כך אפשר לומר, מפני שמאלניות.

ארכיאולוגיה / יהודה אריאל

סקר ארכיאולוגי מקיף בישראל

בימים אלה מלאו 20 שנה לאגודה לסקר ארכיאולוגי ולפעילותה הברוכה, המאורע יצוין היום במפגש הגיני של אנשי האגודה עם נשיא המדינה במשכנו. זהו המפגש הציבורי הגלוי הראשון של אגודת סקר ישראל, והוא נעשה בצנעה האופיינית לאגודה גם בפרסומיה. יתכן מאד שהיציאה מהצניעות המופגנת של האגודה תיתן תנופה נוספת לעבודתה בשטח וגם בפרסומיה, בכך שתמשוך תרומות ותורמים.

עם ייסוד האגודה לסקר נקבעו מטרות ברורות: עריכת סקר ארכיאולוגי בכל שטחי ארץ־ישראל, תיאור האתרים העתיקים ההיסטוריים, ומדידה, צילום ואיסוף החומר הקשור בהם. במסגרתה נכלל מיפוי כללי של הארץ לתקופותיה, ריכוז החומר בכרטסת (כיום ממוחשבת) שתועמד לרשות החוקרים והמתעניינים בציבור, ופרסום פירות פעילותה בפרסומים מדעיים, לפי האיזורים הנסקרים.

יעדי הסקר הראשונים שנבחרו היו אזור הגיר חיפה, כדוגמה לאזור מיושב בצפיפות, וסביבות שדה־בוקר כדוגמה לאזור מדברי. אלא שמאז ועד היום השתנו דברים רבים בצורת הסקרים ובעיבוד ממצאיהם. מספר החוליות גדל ולרשותם העמידו ג'יפים מצויידים בציוד שדה מיוחד לפי האזורים. בחלק מהחוליות נעשית העבודה בהתנדבות על־ידי אנשי ההתיישבות העובדת.

מדו"ח האגודה עולה כי הסקר מקיף כבר יותר מ־8,000 קמ"ר משטח ארץ־ישראל, וכי נתגלו יותר מ־20,000 אתרים מתקופות שונות, שעובדו במפות המייצגות 10 קמ"ר כל אחת. מקצתם של האתרים שסוקרו ידועים מסקרים קודמים, אך רובם לא ידועים ולא רשומים.

בסיקור ניתנה עדיפות לשטחים בפיתוח מואץ, כדי להציל עד כמה שאפשר יותר מידע בטרם יגמו בשטח שינויי הפיתוחים. מכאן שהסקר אינו שיטתי לפי סדר המפות, אלא על־פי עדיפות הפיתוח. כך למשל ביצעה האגודה סקר חירום של הנגב, בטרם פינה צה"ל את סיני, בנה בו מחנות חדשים והיקצה לעצמו שטחי אימונים חדשים. אחד מהסקרים הללו בוצע באזור שיועד להקמת שדה תעופה, מתוך ידיעה שלאחר בניית השדה על מסלוליו לא תהיה כל דרך לסקור את השטח. הסקר היה קל יחסית מכיוון שנערך במדבר הנגב, בהם הצמחייה דלילה וניתן להבחין ביתר קלות בכל הרס ואבן שהעתקתה איננה נראית טבעית.

אבנים וחרסים כעדויות

חרסים הם "אורים ותומים" בשטח: הם מעידים על חיים במקום ועל התקופה. והם נשמרים בשטח גם בתנאי שחק ואיזויה, ממש כמו אבני צור העוזרים להבחין באתרים פרה־היסטוריים. הסוקרים שמים לב לאבנים בתנוחה מיוחדת, כגון אלה ששימשו במוקדי אש, כיסודות אוהלים קדומים, מתנות, גת, סוללות או מבנים. יש לבדוק כל גל אבנים אם הוא טומולי (מקום קבורה קדום) או של מבנה הרוס. צמחייה מגלה בורות מים נעלמים או מעיינות שנבעו בנקודה מסוימת. מקורות המים חשובים בארץ כשלנו, בה כל מקור מים, ולו הקטן ביותר, נוצל למחיית האדם והבהמה. לסוקרים דרושה עין בקי לגילוי פעילות האדם בעבר בשטח.

ברור שאיסוף הנתונים על־פני השטח אינו מגלה את כל קורות האתר. לעתים, כשהחרסים נראים חשובים מאד, עורכים הסוקרים חפירה לקביעת תקופות האתר וחשיבותו. כל הממצאים נרשמים בשדה ומעובדים מיד — כבר בערב. אותו יום הם מעוררים לדו"חות סקר.

עד כה ראו אור שטה פרסומים מטעם האגודה: דו"ח יהודה, שומרון וגולן (תשכ"ח), מפת עתלית, מפת דליה הד"חות חיפה־מזרח, שדה־בוקר ומערה נחל. ברשם נמצאים דו"חות נוספים על שדה־בוקר מערב ומפת הרודיון (תקוע). אלה כבר יופיעו בספרים לכל דבר, כדי שימשכו לציבור הרחב. עד כה הוצאו הדו"חות לאור כחוברות עבודה גדולות, שאינן כוללות כלל תצלומים וציורים. אף לא באיכות של ספר. ראוי לציין כי נערכים סקרים מחוץ לאגודה, כגון סקר מערות הכרמל של יעקב עולמי. אך זה של האגודה מצטיין בהיותו סקר כלל־סביבתי יסודי ומדוקדק.

סקר יו"ש הגולן משנת תשכ"ח נערך במהירות מתוך אי־ידיעה של מה יולד יום. ברור שכל השטחים האלה נסקרים מחדש על־ידי חוליות בגולן וגם חוליות הפועלות בידי קמ"ט ארכיאולוגיה שליד המינהל האזרחי בשטחים. בשיתוף עם אגף העתיקות. פעילות כגון זו הולידה את סקר הר אפרים של ד"ר ישראל פינקלשטיין והסקר הגיאו־היסטורי ביהודה ושומרון של פרופ' עופר בריאופי הראלה חוזרת. כשם שאזורים אלה נסקרים מחדש, ודאי יוצעו מצב כעין זה בר יצטרכו לסקור שטחים שונים עם גילויים אקראי של ממצאים חדשים וגם בגין עבודות פיתוח. לעת עתה יש עוד הרבה לעשות, כדי לסיים את הסקר הראשוני ברובי הארץ; יש עוד ללכת במדבר ועל הרים תלולים, בשטחי טרשים, בחול ובביצות. מעבר לזה, יש לסקור ערים בנויות, וקשה הדבר בירושלים (שם פעלה חולייתו של ד"ר עמוס קלונר) כי מבנים מסתירים ממצאים שלא ניתן לרוב לגלותם אלא בהריסת המבנים. כלומר: גם כשיסיימו את סקר כל הארץ, תיוותר עבודה מספקת להעמקת הסקרים.

שוב שוד עתיקות

הסקר ביהודה ושפלת יהודה הצביע על שוד העתיקות המאסיבי הנפוץ באיזור זה. תחילה יצרו חוליות מעלה רגילות, אך ברבות הימים נאלצו להקים חוליות מקצועיות עם תקציב מיוחד מטעם אגף העתיקות. על־פי אגף העתיקות, מאז חודש יוני האחרון הופעלו ארבע חוליות פיקוח למניעת שוד וחולייה אחת להגברת הפיקוח על סחר בעתיקות. בחוליות משתתפים עובדים קבועים, כולל ארכיאולוגים ומתנדבים מקרב נאמני אגף העתיקות.

עם הפעלת החוליות צומצמה פעילות השודדים. שודדים נעצרו בעת עבודתם בתל־בית־מרסים ובחורבת בית־עלם. העבריינים נשפטו ונידונו לשנתיים מאסר על תנאי לשלוש שנים ולקנס של חצי מיליון שקלים (ישנים). כן נתפסו בשבועות האחרונים אנשים שיצאו לחפש עתיקות ומטבעות בעזרת מגלי מתכות בשרפעם, בית־קשת, קיסריה ובית גברין. בכל מקרה נפתחים תיקים פליליים נגד שודדי עתיקות, אך גם נגד כאלה הפוגעים באתרים ארכיאולוגיים למטרות אחרות. בית־משפט בעכו דן שני תושבי כפר תמרה לקנס חצי מיליון שקל וחמישה חודשי מאסר על תנאי על שפגעו באתר עתיקות מוכרז וידוע. על־ידי חרישה עמוקה, סיקול ונטיעת עצי זית. הנאשמים חוייבו לעקור את הזיתים.

אגף העתיקות התריע בימים אלה הפרסם תוכנו של סעיף 38 מחוק העתיקות בו נאמר: "הנמצא באתר עתיקות כשברשותו או בסביבתו הקרובה מכשיר כלי חפירה, ויש להניח כי זה מקרוב בעשותה בום עבודת חפירה באתר, או כשברשותו או בסביבתו הקרובה מכשיר לגילוי מתכות, חזקה שהתכוון לגלות עתיקות, אם לא הוכיח שלא היתה לו כוונה כאמור".

ענן שחור על שלזיה

מאת ונסאן ולסקי

Le Monde

מיוחד ל"הארץ"

שלטונות פולין מנסים להסתיר את הנתונים המפחידים על גודל הסכנה האקולוגית המרחפת על שלזיה עילית

תושבי רידיני, רובע בעיר בידגושץ' שבפולין, התרגלו מכבר להתבונן בוקר־בוקר היטב ב־60 הארובות של בית החרושת הכימי הסמוך, ואמאך — קודם שיפתחו את חלונות בתיהם. כך הם נוהגים מאז גילו להפתעתם, באמצע הבקרים, על ילדיהם ובתיהם ובהודעות המוכרות שלהם אודות התהומה על־ידי הגורל המשמש כמה שנים בראש עירם: "בעירנו מיתנים ומורים ועיילים. תקלות לאבטחיות עלולות להוליל מקרים של זיהום חמור, המסוכן לחיי התושבים. בנושאים אלה, עלול להישמע את אזעקה גם במצב של שלום". במשך 10 שנים אירעו 11 "תקלות בלתי־צפויות" כאלה. החמורה מכולן היתה ב־1977, כאשר נשמט בלב הרובע ולפו ממכלית שישה טונות כלור.

תבנית המערכה פוכבת, זו ממש יצירת־מופת קטנה של אמנות המלחמה: "שיחתי הרבלה יותיקו את האוכלוסיה במקומות שיותקנו על מכבניות. פינוי האוכלוסיה מידגש התרחבן קטוה כ־500 מטר אבנית לכיוון הרוח. האוכלוסיה חייבת לראגו לתדורשות ולסתמים סבבים בתמיסת נתרן פחמתי. המיטהל יטפל בפינוי ביוהילים, בתי־הספר והגנים".

בינתיים, תושבי רידיני מקפידים לעמוד את חלונותיהם. בידגושץ' עומדת במקום ה־12 ברשימה של 49 אזורים בפולין, על־פי שיעור הזיהום שלהם. ברשימה זו, העיר פלוצק, הרחוקה מבידגושץ' 100 ק"מ ושכונת מרדום־מורה לה, עומדת במקום השמיני. הסכנה המאיימת על פלוצק, מרכז פטרוכימי שיושבים בו 100 אלף תושב, היא בנזופירן, חומר בעל השפעות מסרטנות.

מחסור קבוע במים

גילויו של חומר זה באוויר, בקרקע ובמים של פלוצק הוא פרי "מקריות טהורה". שכן, בדיקות השגרה במסגרת בקרת־הזיהום אינן יכולות לאתרו. "היינו שקועים כולנו בבעיית דו תחמוצת הגופרית (ששיעורה פי־שלושה מהמותר הקביל) ודו־תחמוצת הפחמן (פי־חמישה) עד כי שכחנו את הבנזופירן, שאגב, היסגאותו אינה ניתנת להסבר", אומר האחראי המקומי לאיכות הסביבה. למעשה, זה שנה עוד לא מצאו הפוטמים את מקורו של חומר זה. "המצב נראה, שכן המוסדות שנועדו בזה אינם מכירים שום שיטה לנטרלו. היה צריך לסגור את בית־החרושת אך אין זה אפשרי".

ריכוז הבנזופירן במימי הוויסטולה ובבארים של פלוצק משתנה על־פי הימים, מ־164 עד 1000 באנגסטרום לליטר — השיעור המרבי שקבע ארגון הבריאות העולמי הוא 10 באנגסטרום. בנזופירן אותר גם בבארות פלוצק, בטווח שישה קילומטרים מבית־החרושת הפטרוכימי. שיעורו 540 מיקרוגרם במטר רבוע. כמה מתושבי העיר נוסעים לכפרים הסמוכים, להביא מים. לפחות בשביל הילדים. השלטונות אומרים: "אם עדיין אין בהלה, הרי זה מפני שבמים מסוימים יש רק הדבקה קלה מאד מהתורמות". אולם לרוע המזל, המרכז הקרוב ביותר שברשותו המתקנים הדרושים לאתר את הבנזופירן שוכן בלודז', המרוחקת יותר מ־100 קילומטר. וכך, לעתים קרובות, תוצאות הבדיקות מגיעות באיחור כלשהו. ואז הן מלמדות את תושבי העיר לדעת כי בערב הקודם היה אסור להם לפתוח את ברזי המים שלהם.

קראקוב, הבירה המלכותית העתיקה של פולין, השוכנת בדרום המדינה, היא מקרה פשוט יותר. בעיר זו, שאוכלוסייתה 700 אלף תושב, יש מחסור קבוע במים. ברבעים מסוימים מחלקים את המים במשאיות נושאות מכלים. ברבעים אחרים המים מגיעים רק בלילה. בקיץ נאסר על התושבים להשקות את הגינות ולרחוץ את מכוניותיהם. המחסור במים בקראקוב, המוערך כ־100 אלף מטר מעוקבים מדי יום ביומו, נגרם בעיקר בעטיו של הזיהום המלוחי מכורות הפחם של שלזיה, השופכים מדי יום לויסטולה 5,400 טונה מלח (שיעור העלול להגיע ל־8,500 טונה תוך חמש שנים). סיבה אחרת היא הבצורת. קראקוב עומדת במקום השני ברשימת האזורים המזוהמים בפולין. פליטות הדו־תחמוצת הפחמן שבה הן הגבוהות בכל ערי פולין.

שלזיה העילית סובלת מכל הרעות החולות בעת ובעונה אחת: אווירה מזוהמת, מימיה נגועים, עצותיה מתיחת, אדמותיה מזוהמות. כל המפגעים האלה הולכים ומצטברים באזור זה, שבו הריכוז הגבוה ביותר של תעשיות כבדות, מכרות פחם ותחנות כוח. השיעורים השנתיים המצטעים של זיהום האטמוספירה גבוהים פי־שישה מן הנורמה המרבית. ריכוז הדו־תחמוצת הפחמן גבוה פי־21 מן השיעור המרבי הקביל. שיעור מרכיבי העופרת גבוה פי־196 מן הכמות המותרת. שיעורי התמותה, שאין מוסרים עוד נתונים עליהם מאז 1975, הם אחד הסודות השמורים ביותר במדינה. האקדמיה למדעים גילתה, כי השלטון המקומי משום מה מונע ממנה גישה לנתונים.

החוק והמציאות

האקולוגים מרכיבים, על בסיס מידע חלקי, תמונה שניצותה מעלה תוצאות מפחידות כליקה. שאין הם מעזים להאמין בהן: "אם במחוז ... ששטחו 8,151 קילומטר רבועים, ריכוז תחמוצת הגפרית הוא 82.3 מיקרוגרם על כל מטר מעוקב של אוויר (נתון ש"נגנב" אנשי המחתרת של סולידריות ממשרדי העירייה), מה הוא איפוא הריכוז במחוז קטוביץ, ששטחו קטן יותר ב־1,500 קילומטר רבועים ופליטות הגז שבו גבוהות פי־"60" על־פי תוצאות אלה, "המשולש השחור של סקולוב", בצ'כוסלובקיה, הנחשב לאחד המקומות בעלי הריכוז הגבוה ביותר של תחמוצת הגפרית באירופה, הוא גן קסום בהשוואה למחוז שלזיה העילית, שיושבים בו יותר ממיליון תושבים.

"מי שרוצה לראות גיהינום", כותב השבועון "פוגלאורטיגנטיני", במאמר ארוך על הזיהום בשלזיה (שאין בו אף ספרה אחת ודודית) "אני מציע לו לנסוע בכביש בין שתי ערים בשלזיה, זאבזה וזרוזה סלאסקה. אף עץ אחד ירוק, שום שיח שום צמח. מרחוק תראה משהו הדומה ליער ולאגם. אחיזת עיניים. שכן, האגם הוא ביצה חומצתית יותר ממיץ לימון, וביער אין לא עלים ולא קליפת עצים. מהצד השני של הדרך, תראה הרי אשפה מעלה עשן מסמיכה. לרגלי אותם הרים זורמים נהרות — בימי שפכים שאיש אינו יודע מדוע הם עוברים מדי חודש לאפיק אחר".

הבזיות רשמיות, הרחוקות מדיוק, מאשרות, עם זאת, את היקף האסון האקולוגי. "עשרה מיליוני פולנים חיים באזורים שתנאיהם חורגים הרחק מעל משיעורי הזיהום הקבילים", הודתה באביב האחרון "התנועה הפטריוטית לתחייה לאומית", ארגון רשמי בלותר. האקדמיה למדעים בוטה עוד יותר: "תוך חמש שנים, לא יהיו עוד מים בפולין", וכך, "20 אחוז מהאוכלוסיה ו־15 אחוז מבעלי החיים ייסמרו", "27 מחוזות (מתוך 49 המחוזות בפולין כולה) נתונים בסכנה רצינית. בגלל השפעות הזיהום, ארבעה אזורים עומדים על סף שואה אקולוגית של ממש".

אבל הוועדה להגנת הסביבה במפלגה, שבראשה עומד חבר הפוליטביורו סטניסלאב אופאלקו, אופטימית בהדגשה: "לחוק שלנו על הגנת הסביבה, שהתקבל בסיים (הפרלמנט) ב־1980, אין מקביל בשום מדינה בעולם". החוק אולי כזה — אך מה על המציאות?

מדע ויישום / ירח טל

חרשות כמנגנון הגנה

הקולות שמשמיעים רגים וסרטנים, רחש הגלים והמות הלויתנים — את כל אלה לא שומעים התמנונים, הדיונונים ודיונוני־הנוקוסים. יש לס־ לוח להם על התגוננות, שכן יתכן שזה הוא מנגנון ההגנה העצמית שלהם. הר כיכות הללו הם מזונם האהוב ביותר של הלויתנים בעלי הש־ שיניים ושל הדולפינים. אחת הדרכים הטובות ביותר להימנע מפגיעתם של תוקפים אלה היא לא לשמוע שום דבר. היפותיזה זו הועלתה על ידי מרטין מוינהאן, בילוגן במכון סמי־ סוניאן למחקר טרופי בפאנאמה, אשר חקר תקשורת בין בעלי־חיים. כיצד יתכן, ש"אי שמיעת הרעש" עשויה לסייע בהגנת הקורבן? בדרך־כלל, בעלי־חיים אלה הם דווקא רגישים ביותר לתנודות של תוקפיהם, והמן סכנה הם נמלטים ממקום. אולם נראה, שהסכנה בלוייתנים אינה טמונה במקומות שלהם, אלא דווקא בתקיפה הרעשנית שלהם.

כאשר תוקף לוויתן, הוא יוצר גל רעש והדף חזק במים, ממש כמו גל הדף שנוצר מפצצה. גל ההדף הזה יכול לזעזע חלקים עדינים בגופם של בעלי־חיים הנמצאים בסביבה. החיישן האוסטטי הערה, שכו ניתנו רוב היצורים בים, היה פגיע במיוחד וכאשר הוא נפגע — כושר התגובה של החיה נפגע.

הדיונונים והתמנונים החרשים ל־ חלוטין אינם מצוידים בחיישנים אקוסטיים. לפיכך אינם יכולים להי־ פגע על־ידי הרעש וההדף שגורם הלוויתן הרעב. אולם אם יימצאו בקירבת התוקף הם ימותו יותר עם שאר החיות. כלומר, ה"חרשות" היא להוות את התוקפן במרווק. לא במקרה תכן הטבע את הדיונונים בר־ אייה משובחת. את הרע הם מסוגלים לראות.

ייצור בהנדסה גנטית של אפו־אי

אחד מחלבוני המפתח במטאבוליזם של הכולסטרול עשוי לסייע לטיפול במחלות לב

חוקרים במעבדות גלאדסטון של אוניברסיטת קליפורניה בסאן פראנ־ סיסקו, דיווחו על ייצור בהנדסה גנ־ טית של אפוליפופרוטאין (אפו־אי), אחד מחלבוני המפתח במטאבוליזם של הכולסטרול. זו הפעם הראשונה, שאפוליפופרוטאין יוצר בחיידקים, תוך שימוש בטכנולוגיית שיחזור של די־אן־אי.

לדברי החוקרים, היכולת לייצר אפו־אי באמצעות הנדסה גנטית בכ־ מויות גדולות, יכולה להשפיע משמ־ עותית על הבנת תהליך מעבר הכולסטרול בדם, ובכושר של דבר על הטיפול במחלת העורק הכלילי, סיבת המוות העיקרית בארצות־הברית. דר ברט מאהליי, מנהל מעבדות קרן גלאדסטון למחלות הלב וכלי־הדם בבית־החולים הכללי של סאן פראנ־ סיסקו, ופרופסור לפתולוגיה ורפואה באוניברסיטת קליפורניה בסאן פראנ־ סיסקו, ועמיתיו בגלאדסטון, בשיתוף פעולה עם ד"ר תקוה פוגל וה"ד מריאן גורצקי ועם עמיתיהן בבית טכנולוגי' ג'נרל בע"מ בישראל, דיווחו על עבודתם בגליון של "פרו סידינגס אוף דה נשיונל אקדמי אוף סיאנסאס".

אפו־אי הוא אחד מחלבוני המפתח המתווכים בקליטת הכולסטרול מהדם, על־ידי תאים שונים בגוף. חלבון זה נמצא על משטח של ליפופרוטאינים שונים נושאי כולסטרול, והוא אחראי להתחברותם של ליפופרוטאינים אלו למשטח התאים, כשהוא מזיש כך את תהליך סילוקם מהדם. האתרים ב־ תאים, האחראים לקשירת הליפופרו־ טאין, מכונים קולטים. כולסטרול הוא אחד החומרים המעטים שהגוף אינו יכול לפרק. כדי שכולסטרול יעזוב את הגוף, יש להעבירו לכבד, לשכן אותו בצורה ולבסוף להשליך אותו למעי, כדי שיצא בצואה מהגוף.

על משטח תאי הכבד יש שני קול־ טים: קולט אפו־אי וקולט אפו־בי, או קולט אל־די־אל. אפו־אי מתחבר לשני הקולטים, וגורם לסילוק הלי־ פופרוטאינים נושאי הכולסטרול מה־ דם, ואת עיבודם על־ידי הכבד. לי־ פופרוטאינים נושאי כולסטרול גם נלקחים על־ידי תאים רבים אחרים בגוף, שלהם קולטי אפו־בי, אי (אל־ די־אל), והכולסטרול שלהם יכולים להשתמש תאים שונים כחומר בנייה בביו־סינתזה של ממבראנות, או כמקורים של הורמוני סטרואיד.

גוזף גולדסטיין ומייקל בראון, רו־ פאים מאוניברסיטת טכסאס, קיבלו השנה את פרס נובל על עבודתם בתיאור קולט אפו־בי־אי. "אפו־אי הוא חשוב מאד בהעברת כולסטרול", אמר מאהליי, "ועם זאת קשה ללמוד אותו, כיון שהוא לא נמצא בריכוזים גבוהים מאד בפלאזמה של בני־אדם נורמליים או חיות. אנחנו זקוקים לעבוד עם רי־ כוזים גדולים של אפו־אי, כדי לראות איך הוא משפיע על מטאבוליזם הכולסטרול בגוף". מאהליי ועמיתיו יכולים כעת לייצר אפו־אי בכמויות גדולות דיין בחיידקים, ויוכלו להחדיר אותו בהזרקה תוך־ורידית לבעלי־ חיים. החוקרים מניחים, שכיון שאפו־ אי מתקשר עם ליפופרוטאינים עשירי כולסטרול, עשויה עלייה באפו־אי בדם להגדיל את אספקת הליפופרו־ טאינים לכבד, כדי שיפרישו את החו־ מצה. "אחד הדברים שאנחנו רוצים לעשות בטיפול במחלות לב הוא להחיש את סילוק הכולסטרול מהגוף. אפשר, שהחדרת אפו־אי תיעזר להחיש קדום את קליטת הכולסטרול בכבד, ותשפיע על הורדת שיעור הכו־ לסטרול בדם", אמר מאהליי.

נוסף על כך, יוכל הצוות לייצר כעת, בתוך החיידקים, צורות שונות של אפו־אי על־ידי תהליך הקרוי מוט־ אגנזיס של אתר ספציפי. "במילים אחרות", אמר מאלאי, "אנחנו יכולים לשנות חומצה אמינו ספציפית בתוך מולקולה של אפו־אי, כדי לראות איזו השפעה תהיה לשינוי על חיבור הפרו־ טאין קולטיו. בעבר היינו צריכים להסתמך על הטבע, שיספק לנו מו־ טאציות טבעיות של אפו־אי בקרב האוכלוסיה האנושית. כעת אנחנו יכו־ לים לתכנן כמעט כל צורה של פרו־ טאין שאנחנו רוצים, ואז ללמוד את השפעותיהם של שינויים אלו על המטאבוליזם שלו".

בשנתיים האחרונות זיהו מדעני גלאדסטון, קארל וייסגראבר, תומאס אינואראטי וסטנלי רול, כמה צורות מוטאנטיות של אפו־אי, הגורמות שיעורי כולסטרול גבוהים ומחלת לב מואצת. למוטאנטים אלו של אפו־אי חסרה היכולת להתחבר בצורה נורמ־ לית לקולטים. "מידע, שהופק מצורות מוטאנטיות אלו של אפו־אי, סייע לקבוע את האיזור המדויק של המולי־ קולה, האחראי להתחברותו לקולטים. על־ידי לימוד הצורות השונות של אפו־אי, שניתן לייצרן בתהליך הנדסה גנטית במעבדה, מקווים מדענים לב־ פות בעתיד את הפרוטאין כולו ולדעת יותר על מבנהו ותיפקודו.

אפשר, מניח מאלאי, כי באחד הי־ מים יוכלו מדענים לייצר מולקולת אפו־אי, שתהיה מסוגלת להתחבר לקולטים שלה בצורה יעילה יותר מאשר אפו־אי. "אם יקרה כדבר הזה — ואנחנו יכולים רק להעלות השערות — עשוי הדבר להחיש את סילוקו של הכולסטרול באמצעות הכבד", אמר מאהליי. קיימות בעיות מיוחדות במבנן בייצור אפו־אי בהנדסה גנטית. "היו קשיים, כיון שאפו־אי נהפך רעיל לתא החיידק שבו הוא מיוצר. התאים מתים לאחר שייצרו ריכוז קריטי מסויים של אפו־אי". מאהליי הביע את הוקרתו לשותפיו בישראל על עבודת היסוד שלהם ביצירת ואקטור הביטוי, שהוא היחידה הבסי־ סית של די־אן־אי המכוונת את ייצור אפו־אי בתוך הבקטריה.

דם כחול — לא לאצילים בלבד

"דם כחול" אינו סימן לאצולה־מכל מקום, לא בבעלי חיים. מצויים כאלה — ודווקא בדרגות הנמוכות של ההתפתחות — שבגופם נמצא במקום המוגלובין אדום, המכיל ברזל, המוצ־ אנין כחול, המכיל נחושת. עם אלה נמנים עכבישים עקרבים וסרטנים. כמו ההמוגלובין מעביר ההמוציאנין חמצן מהריאות אל חלקי הגוף השונים. המוציאנין מסובך במבנהו מעמיתו האדום. יש בו 24 יחידות־ משנה המסוגלות לקשור ולשחרר חמצן לעומת ארבע יחידות משנה בה־ מוגלובין. במיוחד יעיל ההמוציאנין בעכבישים, שכל רקמותיהם טובלות בדם.

אנטיביוטיקה — הודות לשימפנזים

צמחים שמכילים חומרים אנטיביו־ טיים המתאימים ככל הנראה לטיפול בבני־אדם, נתגלו תוך כדי מעקב אחר ההתנהגות של השימפנזים בשמורת הפארק הלאומי של טנזניה באפריקה. החוקרים הבחינו כי כאשר השימפנזים אינם חשים בטוב הם יוצאים ממקומם ונודדים למרחקים גדולים כדי למצוא צמח הקרוי אספיליה. את עלי צמח זה, שאינו אלא שיח המתנשא לגובה של 1.8 עד 3 מטר, לועסים השימפנזים ובולעים הזמן קצר לאחר מכן הם חוזרים לאיתנם. בבדיקת עלי הצמח במעבדה התברר כי הם מכילים חומר קוטל חיידקים. החוקרים הבחינו כי השימפנזים בפארק הלאומי גומב שב־ טנזניה מחפשים אחר עלי האספיליה מיד לכשהם מתעוררים בבוקר. בש־ קום ארוחת הבוקר המסורתית — פירות הפרא הגדלים במקום מושבם, יוצאים השימפנזים הולכים למסע בין 20 דקות לערך בחיפוש אחר צמחי האספיליה. אין הם משתמשים בכל צמח. מכלל 4 סוגי אספיליה, נוהגים השימפנזים להשתמש בשלושה סוגים בלבד.

את העלים שהם בוחרים על ידי ליקוק בשפתיים, הם לועסים במשך 15 דקות ואחר־כך בולעים אותם. השימפנזית בולעת כ־20 עלים במשך כ־10 דקות. החוקרים גילו עוד כי השימפנזות הנקבות משתמשות יותר מאשר הזכרים ב"תרופה הטבעית", בממוצע אחת ל־10 ימים, בעוד הזכרים נוטלים "התרופה" בשליש מהתדירות של הנקבות.

אלויז רודריגז, ביוכימאי מאוניבר־ סיטת קליפורניה־אירווין, הצליח לבו־ דד מעלי האספיליה, חומר בלתי־נודע עד כה שכינויו טיארוברין־אי. חוקר קנדי בשם ניל טאוורס מאוניברסיטת קולומביה הבריטית בוונקובר מצא כי הטיארוברין־אי הוא חומר אנטיביוטי רב־עוצמה. שני החוקרים החלו לש־ תף־פעולה במחקר לשם ניצול החומר הטבעי להפקת תרופה אנטיביוטית חדשה לבני־אדם. במהלך מחקרם, שבוצע בשיתוף פעולה עם האנתרופו־ לוג האמריקאי, ריצ'ארד ראנגאם מאונ' מישיגן, התברר כי תושבי מרכז ומזרח אפריקה גילו זה מכבר את סגו־ לות עלי־האספיליה בריפוי פצעים וכאבי־בטן. כמו השימפנזים גם היל־ דים נוהגים להשתמש רק בעלים של 3 מכלל 4 סוגי האספיליה.

קומקון — גם במדע

בריה"מ ובעלות בריתה בארגון הקומקון הודיעו באחרונה על תוכנית רחבת־היקף לשיתוף פעולה מדעי וט־ כנולוגי ביניהן. היזומה, שמקורה במוסקווה, מעניקה עדיפות למחקר ופיתוח בחמישה תחומים — מחשבים, אוטומציה, אנרגיה אטומית, חומרים חדשים וביוטכנולוגיה. הפרויקט המ־ שותף הראשון, שיטלו בו חלק 7 מדינות בריה"מ־אירופה וכן קובה, מונגו־ ליה ווייטנאם, יהיה בתחום הרובוטיקה ויקרא "אינטרובוט". פיתוחים נוס־ פים יהיו בתחום המחשבים האישיים, הסיבים האופטיים, הנדסת החומרים הביוטכנולוגיה ברפואה ובחקלאות. על היזומה נמסר בכינוס של הקומקון שנערך ב־18 בדצמבר במוסקווה. היא הוכנה מאז יוני 1984. המרכז יהיה במוסקווה ומשם תונחינה 10 המדינות הנוטלות חלק בפרויקטים באילו פי־ תוחים מדעיים וטכנולוגיים יעסקו עד שנת אלפיים. עיקר מעייניהם של הרוסים נתונים לצמצום הפער בינם לבין המערב בתחום המיחשוב — תו־ כנה וחומרה, עליונות שבאה לידי בי־ טוי ביוזמת ההגנה האסטרטגית של ארה"ב.

עוד סיגריה פחות תינוק

החשד שעישון סיגריה במהלך ההריון גורם להולדת פגים או לתמותת הילודים, קיים זה מכבר אך עד היום לא ניתן לכך האישור המדעי. מחקר שבוצע לאחרונה בארה"ב מעיד שהעישון אמנם פוגע בעובר ומקטין בצורה משמעותית את משקלו עד כדי סכנה לחייו. כתב־העת "לדעת" מסביר כי חומרי המזון הדרושים לגדילה, להתפתחות ולכל תהליכי החיים נספ־ גים לגופו של העובר מדם האם, באותו איבר עשיר בכלי־דם הבנוי בחלקו מרקמת האם ובחלקו מרקמת העובר־השיליה. בשיליה זורם דם העובר בקירבה רבה לדם האם, אך נפרד ממנו, ותוך כך סופג חומרי מזון וחמצן ומוסר לדם האם חומרי פסולת, תוצרי חילוף החומרים בעובר.

בחבל הטבור, המקשר את העובר עם השיליה, עוברים 3 כלי דם עיקר־ יים: 2 עורקים המזרימים דם מהעובר לשיליה ווריד המוביל דם עשיר בחו־ מצן ובמזון מהשיליה לעובר. לצורך הבדיקה מניחים החוקרים על בטן האשה ההרה מתמר (טרנסדיוסר — מיתקן הממיר אנרגיה מסוג אחד באנרגיה מסוג אחר) הרגיש לתנודות בתחום העל־קול (אולטרה־סאונד) ומ־ מיר אותן בזרמים חשמליים שמוזנים לסוקר תדרים. במקביל משדרים החוקרים גלים לעבר השיליה. כדור־ יות הדם האדומות (האריתרוציטים) מחזירות כהד חלק מהקרינה המשו־ דרת הפוגעת בהן. ואולם אורך הגל של הקרינה המוחזרת שונה מהמקורית. מאחר שהאריתרוציטים נמצאים בתנו־ עה — הם נסחפים בזרם הדם. תנועה יחסית זו, שבין האריתרוציטים המחזירים גלים לבין המשדר והסונה על הבטן, גורמת, עקב תופעת (אפקט) דופלר, לשינוי בתדירות הגל המוחזר. סוקר התדרים בוחן את התדירות ומציג את השינוי שחל באורך הגל המקורי על גבי צג מיוחד לכך — שינוי תדירות גדול מוצג כעלייה, בעוד שהקטנה בשינוי מוצגת כירידה לכיוון קו האפס.

שיא של שינוי בזרם בעת התכוו־ צות הלב, שהרי אז זורם הדם, הא־ ריתרוציטים שבו, במהירות המרבית. החוקרים כיוונו את שידורם לאחד משני העורקים שבחבל הטבור העו־ ברי. התברר כי כעשר דקות לאחר תחילת העישון נראתה ירידה משמעו־ תית במהירות האריתרוציטים בעורק העובר, כלומר־במהירות זרימת הדם העוברי אל השיליה. האטה זו נמשכת שעה לפחות לאחר סיום העישון. לדעת החוקרים האטה זו גורמת ל"הרעבה" של העובר — היותו שרוי במצוקה של חוסר בחמצן־מזון. עתה מנסים החוקרים לבחון האם העישון משפיע גם על זרימת הדם בגוף העובר עצמו, למשל — בעורק הצוואר המספק דם למוח העוברי. אגב, חוקרים חישבו ומצאו כי עישון 10 סיגריות ליום במשך ההריון מקטין את משקל היילוד בכ־300 גרם.

שיטה בטוחה לגילוי פגמים בעובר

שני חוקרים אמריקאים פיתחו שיטה לגילוי פגמים בעובר בלא לסכן את האם. השיטה המקובלת כיום היא החדרת מחט לרחם האם ושאיבת מי־שפיר מתוכו, שמהם ניתן ללמוד על פגמים גנטיים בעובר. שיטה זו כרוכה בכמה סי־ כונים לאם, כגון דלקות להפלה ספונטנית כאשר המחט מחטיאה מטרתה ופוגעת בעובר עצמו.

השיטה החדשה אינה מסובכת יותר מאשר נטילת דוגמת דם. האמנם מדובר הוא באיתור פגמים גנטיים בעובר על־ידי בדיקת תאי הדם של האם. החוקרים המיקר־ וביולוגים ד"ר הרולד מילר וד"ר ולד סאוזוף מאוניברסיטת מישיגן, פיתחו שיטה לפיה מבודדים תאים פגומים מדוגמת הדם של האם. מפת כרומוזומים של דוגמת הדם שניטלה מהאם משמשת לפרופי־ לים כרומוזומלים אופייניים של פגמים גנטיים, דוגמת תסמונת דאון או ספינה ביפידה.

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי הגלבוע

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון, החליטה באישור שר הפנים, לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקרא: תכנית מפורטת מס' 4322 שינוי לתכנית מפורטת מס' 2047 — חלוקת מגרשים מחדש בעין הרוד (איחוד ומאוחד) תל יוסף.
שהודעה על הפקדתו, ביחד עם התשריט המצורף עליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 2954 מיום ט"ו אלול התשמ"ג (25.8.83) עמוד 2784
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
חלקי גושים: 23103,23104,23106,23120,23121,23163.
עקרי מטרות התכנית:
א. ביטול האחוד חלקות קיימות וחלוקתן מחדש בהתאם למצב הקיים והפיתוח בעתיד.
ב. קביעת יעדים ואזורים.
ג. ביטול דרכים קיימות והתויית דרכים חדשות.
השינוי האמור בצורה שבו הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, הגלבוע שבתל יוסף.
וכל המעונין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ישראל קניג
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה — צפון

תאריך: ח' בטבת התשמ"ו
20.12.1985

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי הגלבוע

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון, החליטה באישור שר הפנים, לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקרא: תכנית מפורטת מס' 4508 שינוי לתכנית מפורטת מס' 1759 ותכנית מפורטת מס' 1760 — חלוקת מגרשים מחדש כפר יחזקאל (ארצות גבע).
שהודעה על הפקדתו, יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3001 מיום ט' בטבת התשמ"ד (15.12.83) עמוד 857
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
חלקי גושים: 23089—23085,20852,20580.
עיקרי מטרת שינוי התכנית:
א. בטול האחוד חלקות קימות וחלוקתן מחדש בהתאם למצב הקיים והפיתוח בעתיד.
ב. קביעת יעדים ואזורים.
ג. ביטול הדרכים קימות והתוית דרכים חדשות.
השינוי האמור בצורה שבו הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, הגלבוע שבתל יוסף
וכל המעונין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ישראל קניג
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה — צפון.

תאריך: ח' בטבת התשמ"ו
20.12.1985

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי מרחבים

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרה בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת תכנית מס' 115/03/8 שינוי מס. 7 לתכנית מפורטת, מושב עזריקם.
עיקרי הוראות התכנית:
א. הכנת תכנית מפורטת לצרכי רישום אדמות חקלאיות.
ב. ביטול ואיחוד חלקות קיימות וחלוקתן מחדש.
ג. ביטול מקרקעי יעוד והפיכתם למקרקעי ציבור.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
שטח התכנית: 211 דונם.
גוש: 358 (חלק)
אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט פרסומים מס. 3172 מיום 10.3.85 עמוד 1607.
השינוי האמור, שבה הועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וגם במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה סובים.
וכל המעונין רשאי לעיין בה ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

שלום דינור
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז הדרום

המינהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון
מועצת התכנון העליונה

ועדת משנה לשמורות טבע ואתרים

הודעה על הפקדת תכנית מיתאר/מפורטת מס' 51/37 לשמורת טבע עין דרא
שינוי לתכנית מיתאר RJ-5
בהתאם לסעיף 20(1)24/ ו־40 לחוק תכנון ערים, כפרים ובניינים מס' 79 לשנת 1966, ובהתאם להוראות הצו בדבר הגנה על הטבע (יהודה ושומרון) (מס' 363), תשל"ט 1969, מודיעה בזה ועדת המשנה על הפקדת תכנית מיתאר/מפורטת. מס' 51/37 לשמורת טבע עין דרא.
שם השמורה עין דרא.
המקום: נפת רמאללה.
גוש 3 חלק מחלקות מרעקי עין דרא ואשרשראואת מאדמות הכפר עג'ול
גוש 1 חלק מחלקה אל מוזייריה מאדמות כפר עג'ול
הגבולות: גבול התכנית צבוע כחול במפה בקנה מידה 1:20,000.
המפה נמצאת במשרדי לשכת התכנון המרכזית (בי"ס האשמייה הישן, אל־בירה) ויכול כל אחד לעיין בה ללא תשלום בימים א', ג', ה', בשעות 14.00—10.00
הערה: כל שימוש כדין שעושים מחזיקים בקרקע ביום פרסום הודעה זו, לא ייפגע בצורתו, באופיו והיקפו כתוצאה מהכרזת השמורה.
כל מי שיש לו עניין בתכנית ורואה עצמו נפגע ממנה, רשאי להגיש את התנגדותו למשרדי או בבית אל ת.ד. 16 במשך 60 יום מתאריך פרסום הודעה זו בעתון.

שלמה עמר
יו"ר מועצת התכנון העליונה

המינהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון
מועצת התכנון העליונה

ועדת משנה לשמורות טבע ואתרים

הודעה על הפקדת תכנית מיתאר/מפורטת מס' 51/31 לשמורת טבע סלמן אל פרסי
שינוי לתכנית מיתאר S-15
בהתאם לסעיף 20(1)24/ ו־40 לחוק תכנון ערים, כפרים ובניינים מס' 79 לשנת 1966, ובהתאם להוראות הצו בדבר הגנה על הטבע (יהודה ושומרון) (מס' 363), תשל"ט 1969, מודיעה בזה ועדת המשנה על הפקדת תכנית מיתאר/מפורטת מס' 51/31 לשמורת טבע סלמן אל פרסי.
שם השמורה סלמן אל פרסי.
המקום: נפת שכם.
גוש 1 חלק מלחוף סלמן מאדמות הכפר עצירה אל קבליה
הגבולות: גבול התכנית צבוע כחול במפה בקנה מידה 1:20,000.
המפה נמצאת במשרדי לשכת התכנון המרכזית (בי"ס האשמייה הישן, אל־בירה) ויכול כל אחד לעיין בה ללא תשלום בימים א', ג', ה', בשעות 14.00—10.00
הערה: כל שימוש כדין שעושים מחזיקים בקרקע ביום פרסום הודעה זו, לא ייפגע בצורתו, באופיו והיקפו כתוצאה מהכרזת השמורה.
כל מי שיש לו עניין בתכנית ורואה עצמו נפגע ממנה, רשאי להגיש את התנגדותו למשרדי או בבית אל ת.ד. 16 במשך 60 יום מתאריך פרסום הודעה זו בעתון.

שלמה עמר
יו"ר מועצת התכנון העליונה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי שדרות

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת תכנית מס' 104/03/21 שינוי מס' 24 לתכנית מפורטת.
עיקרי הוראות התכנית: קביעת יעוד למגורים א' וקוי בניה.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: 3.580 דונם
גוש: 1886
מגרשים: 501, 502, 491, 489.
אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט פרסומים מס' 3206 מיום 30.5.85 עמוד 2526.
השינוי האמור שבה הועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה שדרות וכל המעונין רשאי לעיין בה ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

שלום דינור
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז הדרום

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי הגליל המזרחי

הודעה בדבר הפקדת שינוי ותכנית מתאר

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הגליל המזרחי שבמרחב הגליל בטבריה. מופקד שינוי תכנית מתאר הנקרא תכנית מס' 4895 שינוי לתכנית מתאר מס' 2507 — שינוי יעוד למבנה ציבורי, כפר בועינה. ביחד עם תשריט המצורף אליו.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
גוש 17547 חלקה 7.
עיקרי מטרת שינוי התכנית:
שינוי יעוד השטח ממגורים א' לשטח ציבורי.
כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הועדה המקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

ישראל קניג
יושב ראש הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה מחוז
הצפון.

תאריך: ד' בטבת התשמ"ו
19.12.1985

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי צפת

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה צפת שבעיריית צפת מופקד שינוי תכנית מפורטת מס' 4443 שינוי לתכנית מפורטת מס' 661 ותכנית מס' 187 — אתר ספורט, הר כנען, צפת, ביחד עם תשריט המצורף אליו.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
חלקי גושים: 13697, 13695.
עיקרי מטרת שינוי התכנית: יעוד שטח להקמת מרכז לשרותי תיירות וספורט מיוחד במינו בכל הגליל ובעל חשיבות ארצית אשר גם ישרת את ענף המלונאות בצפת ובגליל ולארח פעילויות מגוונות של בריאות הגוף ועד מתנות אמון לגבוהות ספורטיביות יצוגיות מכל הסוגים, בשי־ לוב שטחי אמנון.
כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הועדה המקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

ישראל קניג
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה
מחוז הצפון

תאריך: כ"ד אלול התשמ"ה
10.9.1985

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי אופקים

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת תכנית מס' 103/03/23 שינוי מס. 3 לתכנית מפורטת.
עיקרי הוראות התכנית:
קביעת חלוקת השטחים ואופי הבינוי בשטח התכנית.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
שטח התכנית: 51.658 דונם
גוש: 100212 (בהסדר)
אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט פרסומים מס. 2849 מיום 16.9.82 עמוד 3008
השינוי האמור שבה הועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה אופקים. וכל המעונין רשאי לעיין בה ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

שלום דינור
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז הדרום.

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי הגליל העליון

הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון, אישרה תכנית מפורטת הנקראת "תכנית מפורטת מס' 4660 — חלוקת מגרשים מחדש, קב' יפתח והסביבה.
שהודעה על הפקדתה, יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3136 מיום כ"ד בכסלו התשמ"ה (18.12.84) עמוד 783
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
גושים בשלמות 13507, 13509—13519, 13672, 13673, 13967—13970, 13972, 13973.
חלקי גושים: 13001, 13485—13497, 13500, 13505, 13506, 13508, 13651, 13657—13689, 13668, 13671, 13971.
עיקרי מטרת התכנית:
א. ביטול ואחוד חלקות קימות וחלוקתן מחדש בהתאם למצב הקיים והפיתוח בעתיד.
ב. קביעת יעדים ואזורים.
ג. ביטול דרכים קימות והתוית דרכים חדשות.
התכנית האמורה, בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקדה במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הגליל העליון שבמועצה האזורית־הגליל העליון קרית שמונה.
וכל המעונין רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ישראל קניג
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון
ולבניה — מחוז הצפון.

תאריך: ח' בטבת התשמ"ו
20.12.1985

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי נתיבות

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת תכנית מס' 102/03/22 שינוי מס. 87 לתכנית מפורטת.
עיקרי הוראות התכנית:
שינוי יעוד משטח ציבורי פתוח לאזור מגורים ג' ומשטח פרטי פתוח לשטח ציבורי פתוח.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
שטח התכנית: 13.990 דונם.
אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט פרסומים מס. 3181 מיום 29.3.85 עמוד 1819 השינוי האמור שבה הועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה נתיבות וכל המעונין רשאי לעיין בה ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

שלום דינור
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז הדרום

המינהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון
מועצת התכנון העליונה

ועדת משנה לשמורות טבע ואתרים

הודעה על הפקדת תכנית מיתאר/מפורטת מס' 51/17 לשמורת טבע עינות צוקים (עין פשחה)
שינוי לתכנית מיתאר RJ-5
בהתאם לסעיף 20(1)24/ ו־40 לחוק תכנון ערים, כפרים ובניינים מס' 79 לשנת 1966, ובהתאם להוראות הצו בדבר הגנה על הטבע (יהודה ושומרון) (מס' 363), תשל"ט 1969, מודיעה בזה ועדת המשנה על הפקדת תכנית מיתאר/מפורטת מס' 51/17 לשמורת טבע עינות צוקים (עין פשחה).
שם השמורה עינות צוקים (עין פשחה).
המקום: נפת בית לחם.
גוש 6 חלקות בצת פשחה נוקיב אל חיל מאדמות הכפר ערב אבן עובייד
גוש 6 חלק מערב חוריין וג'ופת מוהירה מאדמות כפר ערב אבן עובייד
הגבולות: גבול התכנית צבוע כחול במפה בקנה מידה 1:20,000.
המפה נמצאת במשרדי לשכת התכנון המרכזית (בי"ס האשמייה הישן, אל־בירה) ויכול כל אחד לעיין בה ללא תשלום בימים א', ג', ה', בשעות 14.00—10.00
הערה: כל שימוש כדין שעושים מחזיקים בקרקע ביום פרסום הודעה זו, לא ייפגע בצורתו, באופיו והיקפו כתוצאה מהכרזת השמורה.
כל מי שיש לו עניין בתכנית ורואה עצמו נפגע ממנה, רשאי להגיש את התנגדותו למשרדי או בבית אל ת.ד. 16 במשך 60 יום מתאריך פרסום הודעה זו בעתון.

שלמה עמר
יו"ר מועצת התכנון
העליונה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי שדרות

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת תכנית מס' 104/03/21 שינוי מס' 23 א' לתכנית מפורטת.
עיקרי הוראות התכנית: שינוי יעוד משצ"פ למגורים א, שינוי בחלוקת המגרשים שינוי יעוד מגורים לשצ"פ.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית 8.065 דונם גוש: 1887
אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט פרסומים מס' 3227 מיום 18.7.85 עמוד 2217
השינוי האמור שבה הועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה שדרות וכל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

שלום דינור
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי שמעונים

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת תכנית מס' 259/03/7 שינוי מס' 1 לתכנית מפורטת.
עיקרי הוראות התכנית: הקצאת שטח לאזור מגורים הכולל 71 מגרשים לבניה פרטית; מבני ציבור, שטחים ציבוריים פתוחים, דרכים ומגרשי חניה.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: 113 דונם גוש: 48 באר־שבע חלקה 1 גוש 13 באר־שבע חלקה 17.
אשר הודעה על הפקדת ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט פרסומים מס' 3227 מיום 18.7.85 עמוד 2917
השינוי האמור שבה הועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה שמעונים וכל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

שלום דינור
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז הדרום

המינהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון
מועצת התכנון העליונה

ועדת משנה לשמורות טבע ואתרים

הודעה על הפקדת תכנית מיתאר/מפורטת מס' 51/43 לשמורת טבע אלוני בלעין
שינוי לתכנית מיתאר RJ-5
בהתאם לסעיף 20(1)24/ ו־40 לחוק תכנון ערים, כפרים ובניינים מס' 79 לשנת 1966, ובהתאם להוראות הצו בדבר הגנה על הטבע (יהודה ושומרון) (מס' 363), תשל"ט 1969, מודיעה בזה ועדת המשנה על הפקדת תכנית מיתאר/מפורטת מס' 51/43 לשמורת טבע אלוני בלעין.
שם השמורה אלוני בלעין.
המקום: נפת רמאללה.
גוש 2 חלק מאל מוחרב, ג'ורת אבו שמאל ואדהר מאדמות הכפר בלעין
גוש 3 חלק מיאם אדר'א מאדמות כפר בלעין
הגבולות: גבול התכנית צבוע כחול במפה בקנה מידה 1:20,000.
המפה נמצאת במשרדי לשכת התכנון המרכזית (בי"ס האשמייה הישן, אל־בירה) ויכול כל אחד לעיין בה ללא תשלום בימים א', ג', ה', בשעות 14.00—10.00
הערה: כל שימוש כדין שעושים מחזיקים בקרקע ביום פרסום הודעה זו, לא ייפגע בצורתו, באופיו והיקפו כתוצאה מהכרזת השמורה.
כל מי שיש לו עניין בתכנית ורואה עצמו נפגע ממנה, רשאי להגיש את התנגדותו למשרדי או בבית אל ת.ד. 16 במשך 60 יום מתאריך פרסום הודעה זו בעתון.

שלמה עמר

המינהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון
מועצת התכנון העליונה

ועדת משנה לשמורות טבע ואתרים

הודעה על הפקדת תכנית מיתאר/מפורטת מס' 51/41 לשמורת טבע המסרק בבני עית
שינוי לתכנית מיתאר RJ-5
בהתאם לסעיף 20(1)24/ ו־40 לחוק תכנון ערים, כפרים ובניינים מס' 79 לשנת 1966, ובהתאם להוראות הצו בדבר הגנה על הטבע (יהודה ושומרון) (מס' 363), תשל"ט 1969, מודיעה בזה ועדת המשנה על הפקדת תכנית מיתאר/מפורטת מס' 51/41 לשמורת המסרק בבני עית.
שם השמורה המסרק בבני עית.
המקום: נפת רמאללה.
גוש 1 חלק מחלקה מוזקי־אישרקי מאדמות הכפר דיר עמר
הגבולות: גבול התכנית צבוע כחול במפה בקנה מידה 1:20,000.
המפה נמצאת במשרדי לשכת התכנון המרכזית (בי"ס האשמייה הישן, אל־בירה) ויכול כל אחד לעיין בה ללא תשלום בימים א', ג', ה', בשעות 14.00—10.00
הערה: כל שימוש כדין שעושים מחזיקים בקרקע ביום פרסום הודעה זו, לא ייפגע בצורתו, באופיו והיקפו כתוצאה מהכרזת השמורה.
כל מי שיש לו עניין בתכנית ורואה עצמו נפגע ממנה, רשאי להגיש את התנגדותו למשרדי או בבית אל ת.ד. 16 במשך 60 יום מתאריך פרסום הודעה זו בעתון.

שלמה עמר
יו"ר מועצת התכנון
העליונה

המינהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון
מועצת התכנון העליונה

ועדת משנה לשמורות טבע ואתרים

הודעה על הפקדת תכנית מיתאר/מפורטת מס' 51/40 לשמורת טבע אלוני עטרה (שיח' קטרוני)
שינוי לתכנית מיתאר RJ-5
בהתאם לסעיף 20(1)24/ ו־40 לחוק תכנון ערים, כפרים ובניינים מס' 79 לשנת 1966, ובהתאם להוראות הצו בדבר הגנה על הטבע (יהודה ושומרון) (מס' 363), תשל"ט 1969, מודיעה בזה ועדת המשנה על הפקדת תכנית מיתאר/מפורטת מס' 51/40 לשמורת טבע אלוני עטרה (שיח' קטרוני).
שם השמורה אלוני עטרה (שיח' קטרוני).
המקום: נפת רמאללה.
גוש 11 חלק מחלקות: 174, 184 201—208 מאדמות הכפר עטרה
גוש 11 כל חלקות 171—173 מאדמות כפר עטרה
הגבולות: גבול התכנית צבוע כחול במפה בקנה מידה 1:20,000.
המפה נמצאת במשרדי לשכת התכנון המרכזית (בי"ס האשמייה הישן, אל־בירה) ויכול כל אחד לעיין בה ללא תשלום בימים א', ג', ה', בשעות 14.00—10.00
הערה: כל שימוש כדין שעושים מחזיקים בקרקע ביום פרסום הודעה זו, לא ייפגע בצורתו, באופיו והיקפו כתוצאה מהכרזת השמורה.
כל מי שיש לו עניין בתכנית ורואה עצמו נפגע ממנה, רשאי להגיש את התנגדותו למשרדי או בבית אל ת.ד. 16 במשך 60 יום מתאריך פרסום הודעה זו בעתון.

שלמה עמר
יו"ר מועצת התכנון
העליונה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי אופקים

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, החליטה באישור שר הפנים לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקראת תכנית מס' 102/03/23 שינוי מס' 82 לתכנית מפורטת.
שכונת רמב"ם אופקים.
עיקרי הוראות התכנית: חלוקת קרקעות למגרשים או לאתרי בניה צורתם לאורך פתוחם.
א. חלוקת קרקעות למגרשים או לאתרי בניה צורתם ואורך חזיתם.
ב. יעוד קרקעות לדרכים, שטחים פתוחים, שטחים ציבוריים, שטח מגורים, חניה ומסחר.
ג. הנחיות בניה.
ד. שיקומם של בניינים.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: כ־124 דונם
גושים: 39557, 39556.
אשר הודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט פרסומים מס. 3190 מיום 26.4.85 עמוד 2110.
השינוי האמור שבה הועדה המחוזית אישרה אותה ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אופקים וכל המעוניין רשאי לעיין בה ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

שלום דינור
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז הדרום

כלכלה ועסקים

חברת אקרשטיין מבקשת הטבות ממשלתיות למפעלה בירוחם

הרווח של חברת אקרשטיין ירד ב־11 אחוז • המכירות ירדו ב־43 אחוז

מאת אריה לביא

חברת אקרשטיין שמניותיה נסחרות בבורסה מבקשת סיוע ממשלתי: החברה שהתפרסמה בכך שהמנכ"ל שלה גיורא אקרשטיין נהנה מאחת המשכורות הגבוהות ביותר במדינה, מקיימת כאחרונה מגעים עם "המוסדות הממשלתיים המתאימים" לקבלת הטבות שיווקיות למוצריה המיוצרים במפעלה בירוחם. יצויין שרק חלק קטן מהפעילות הייצורית של אקרשטיין נעשה בירוחם כאשר הפעילות העיקרית של החברה נעשית באזור התעשיה של הרצליה.

הרווחיות של חברת אקרשטיין ירדה ריאלית בחצי השנה שהסתיימה בסוף ספטמבר 1985 ב־11 אחוז בחישוב שנתי. הדוחות הכספיים של החברה מצביעים על רווח מתואם של 235 אלף שקל חדשים לעומת 526 אלף שקל חדשים בכל השנה הקודמת.

המכירות ירדו בשיעור גבוה, 43 אחוז בחישוב שנתי והגיעו ל־3.3 מיליון שקלים חדשים לעומת 11.8 מיליון שקל בכל השנה הקודמת. גיורא אקרשטיין טוען שבמקרים רבים לא כדאי כלל למכור, במיוחד בגלל סיבתי השוק הנובעים מקשיים של קבלנים.

"כלל תעשיות" משנה מדיניות:

תפקח על פעילות המימון במפעליה

מאת יונתן שרמן

"כלל תעשיות" תוותר מהרגלה לאפשר למפעליה לפעול בצורה עצמאית בתחומי המימון והחל ב־1986 היא תקפיד על שיתוף פעולה הדוק יותר בין הנהלת הקונצרן לבין הנהלות המפעלים — כך אמר ל"הארץ" עמוס מר־חיים, מנכ"ל "כלל תעשיות".

מר־חיים ציין, כי שנת '85 היתה שנה קשה מאוד עבור כלל התעשיה הישראלית וגם עבור מפעלי "כלל תעשיות" בגלל מכלול של סיבות, אשר העיקריות ביניהן הוו שחיקת מחירים ושחיקת רווחיות חמורה במפעלים בעקבות הפעלת התוכנית הכלכלית. הפגיעה ברווחיות באה לידי ביטוי בין השאר בעליית הוצאות המימון עד פי שישה במפעלים מסוימים – ביחס לאשתקד. המפעלים סבלו גם מצמצום של כעשרה אחוזים בהיקף המכירות בשוק המקומי. הוא ציין, כי "כלל תעשיות" לא עמדה בתחזית הייצוא הצפויה שלה לשנת '85, בגלל שלא הצליחה לבצע את הסבת המפעלים מהשוק המקומי לייצוא כמידות מספקת.

בהתייחסו לתוכנית העבודה של הקונצרן לשנת '86 אמר מר־חיים, כי כל המגמות אשר שררו במשק בשנת '85 ממשיכות לשרור בו גם השנה ועל כן אין ציפיה לשיפור במצב התעשיה ובכלל זה גם במצב מפעלי "כלל תעשיות". הוא ציין, כי "כלל תעשיות" צופה הצטמקות נוספת של השוק המקומי כיוון שההוצאה הציבורית תקוצץ אף היא, וצפויה פגיעה חמורה יותר במפעלים התלויים בתקציבים ממשלתיים דוגמת "אורדן" המייצרת בעיקר עבור משרד הביטחון.

לדבריו, עלויות המימון עדיין גבוהות ויקשו מאוד על תיפקוד המפעלים ולכן "כלל תעשיות" תשנה השנה את כל הדגשים שלה ובמקום לפעול כפי שפעלה עד עתה בהקפדה על נושא ההכנסות, הדגש יהיה מעתה על נושא ההוצאות ובמסגרת זו גם תמנע מהמפעלים אפשרות לממן את פעולותיהם באמצעות מימון חריג.

סופר "הארץ" מוכיח, כי "כלל תעשיות" היא החטיבה היחידה הרווחית בקונצרן "כלל" כיום כיוון שגם "אחזקים" וגם "כלל סחר" דיווחו על הפסדים גם בשנת '84 וגם במחצית שנת '85.

גידול ברווח של סקוריטס

המנכ"ל ד"ר יעקב הראון: התרחבו אפשרויות החברה לכיסוי ביטוחים תעשייתיים גדולים

מאת אריה לביא

הרווח הנקי המתואם של חברת סקוריטס גדל במחצית הראשונה של השנה שהסתיימה בסוף ספטמבר 1985 ב־163 אחוז והגיע ל־174 אלף שקלים חדשים לעומת 66 אלף שקל חדשים בתקופה המקבילה, כך מתברר מהדוחות הכספיים של החברה.

ההכנסות משירותי ביטוח גדלו ב־25 אחוז והגיעו ל־3.1 מיליון שקל לעומת 2.5 מיליון שקל בתקופה המקבילה. לעומת זאת גדלו הוצאות החברה ב־2.4 אחוזים בלבד.

מנכ"ל החברה ד"ר יעקב הראון מוסר בדו"ח לבעלי המניות שלאור תקופת הדו"ח גדלו עסקי הביטוח של החברה במידה ניכרת ביותר, וזאת בעיקר עקב הרחבת אפשרויותיה בכיסוי ביטוחים תעשייתיים גדולים. מגמה זו קיבלה תאוצה בעת חידוש הביטוחים השנתיים בדצמבר 1985, בהם הצליחה סקוריטס להגדיל את חלקה בביטוחים קיימים ולרכוש כיסויים חדשים בהיקפי ניכר.

שערים יציגים של מטבע חוץ 10.1.86					
	המטבע	שער		המטבע	שער
ארה"ב	דולר	1.4896	אוסטרליה	דולר	1.0336
בריטניה	לירה	2.1813	דר"א	רנד	.6254
גרמניה מע'	מרק	.6107	בלגיה	10 פרנק	.2987
צרפת	פרנק	.1988	אוסטריה	10 שילינג	.8690
הולנד	גילדן	.5420	איטליה	1000 לירה	.8951
שוויץ	פרנק	.7192	יפן	100 ין	.7377
שוודיה	כתר	.1970	אירלנד	פאונד	1.8619
נורווגיה	כתר	.1981	ספרד	100 פזו	.9795
דנמרק	כתר	.1672	ירדן	דינר	3.9623
פינלנד	מרק	.2766	לבנון	לירה	.8009
קנדה	דולר	1.0692	מצרים	לירה	.8714

בנק הספנות לתקופת ניסיון נוספת של חצי שנה

מאת יהודה שרוני

דירקטוריון הבורסה החליט בסוף השבוע כי בנק הספנות יהיה חבר בורסה לתקופת ניסיון נוספת של מחצית השנה, וזאת בנוסף לשנתיים בהם נמצא הבנק בתקופת ניסיון. ההחלטה על הארכת תקופת הניסיון של הבנק, התקבלה על רקע השינויים העיסקיים התכופים שחלו באחרונה בבנק שבאו לידי ביטוי בחילופים רבים בהנהלת הבנק, ובשינויים במבנה ההון.

תקנון הבורסה קובע כי גוף עיסקי המבקש להיות חבר בורסה, יהיה מועמד לתקופת ניסיון של שנתיים. לאחר מכן יוחלט האם לקבלו כחבר בורסה מן המניין, להאריך את תקופת מועמדותו, או להפסיקה לחלוטין. החלטה זו מתקבלת על סמך קריטריונים שונים ובהם היקף הפעילות בשוק ההון בתקופה, המעמדות, החוסן הפיננסי, האם לאותו חבר בורסה יש מספיק מבצעים וכו'. בשנים האחרונות לא התקבלו לבורסה חברים חדשים, בעיקר על רקע השפל בפעילות בשוק ההון. חבר הבורסה האחרון שהתקבל היתה סהר ניירות ערך.

העורך: נחמיה שטרסלר

שערי מטבע־חוץ 10.01.86 בנק לאומי				
המטבע	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	מזומנים קניה	מזומנים מכירה
1 דולר ארה"ב	1.4793	1.4977	1.46	1.53
1 ליש"ט	2.1664	2.1934	2.13	2.24
1 מארק גרמני	.6068	.6143	.60	.63
1 פרנק צרפתי	.1976	.2001	.19	.20
1 גילדן הולנדי	.5384	.5451	.53	.56
1 פרנק שוויצרי	.7136	.7225	.70	.74
1 כתר שוודי	.1956	.1980	.19	.20
1 כתר נורווגי	.1967	.1991	.19	.20
1 כתר דני	.1661	.1682	.16	.17
1 מרק פיני	.2746	.2780	.27	.28
1 דולר קנדי	1.0618	1.0750	1.05	1.10
1 דולר אוסטרלי	1.0266	1.0394	.98	1.08
1 ראנד דרא"פ	.6257	.6335	.52	57
10 פרנק בלגיים	.2921	.2958	.29	.30
10 שילינג אוסטרי	.8626	.8733	.85	.89
1000 לירטי איטל'	.8885	.8995	.87	.92
100 יינים יפן	.7327	.7418	.72	.75
1 דינר ירדני	—	—	3.93	4.17
1 לירה מצרית	—	—	.83	.88

עלית — כשלון דנות גרם להפסד בשנת 1984/5

דו"ח על דו"ח / יצחק עזר ויצחק סוארי

אין בדוחו"ת הכספים כל אינפורמציה על ההפסד המהותי בסך 1.3 מיליון דולר שנבע מהתמוטטות דנות. הסכום מופיע רק בדוחו"ת המנהלים. לדעת כותבי המאמר, זהו גילוי לא נאות. לעובדה שההפסד נכלל בחלק התפעולי של דו"ח הרווח והפסד, יש השלכות מבחינת חבות המס ומבחינת קביעת המחירים למפעל הנמצא בפיקוח.

הכותבים נמנים עם סגל בית הספר למינהל עסקים, האוניברסיטה העברית.

החברה נוסדה ב־1933. מפעלה הראשון של החברה הוקם ב־1934 ברמת־גן, במקום בו ניצבים כעת משרדיה. מאז, בתהליך התרחבות מתמשך, התפתחה החברה, רכשה מתחרות בענף הממתקים, כמו צ.ר. ב־1958 וליבר ב־1970 והפכה ליצרן הממתקים מספר אחד בארץ, המספק למעלה ממחצית תצרוכת השוק המקומי. במקביל, רכשה החברה חברות נוספות, כ"קפוליקר" ב־1963 ר"בן רגע" ב־1970 והשתלטה בכך על 90 אחוז משוק הקפה הנמס. במקביל, רכשה עלית את חברת פרימן המייצרת משקאות קלים ושימורי פירות, אשר 75 אחוזים ממוצריה מיועדים לייצוא. ב־1980 השקיעה החברה ברנות, השקעה אשר תוצאותיה העגומות מופיעות בדו"ח האחרון.

ב־1983 נכנסה החברה לשותפות עם אסם וסנפרוסט בחברת "מעורנת" בחלקים שווים לכל שותף.

עלית יצאה לראשונה בהנפקה בבורסה בשנת — 1973 והנפקה זו זכתה לפרסום רב, שכן בעקבותיה נחקק חוק שמטרתו למנוע התחמקות ממס בצורת הנפקות. הנפקה נוספת הנפיקה החברה ב־1977 וכן הנפיקה ב־1981 אג"ח הדולריות בסך של 5.7 מיליון דולר הניתנות לפדיון ב־1987.

שיווק יעיל

בארץ משווקת החברה את מוצריה באמצעות מערך שיווק יעיל הפרוש על פני 10 סניפים ו־35 חנויות בבעלות ישירה. ההפצה למוסדות ולרשתות השווק נעשית באופן ישיר, כאשר להנהלת משווקים באמצעות אנשי מכירות ומחלקים.

יש לציין שרוב חומרי הגלם של החברה מיובאים. "עלית" מיצאת את מוצריה לכ־10 מדינות ובראשן בריטניה, באמצעות יבואנים מקומיים וסוכני מכירות, החל מ־1938. בשנים האחרונות הגיע נפח הייצוא לכ־17 מיליון דולר בשנה.

החברה נהנית כיום ממעמד מונופוליסטי בתחום הקפה הנמס (95% מהשוק) והשוקולד (85%) וכ־50% משוק הממתקים. לעומת זאת, יש לשים לב לעובדה שהחברה סובלת מכך שמחירי רוב מוצריה נמצאים בפיקוח ממשלתי. בעייה נוספת שעומדת בפני החברה, היא שלאחרונה הולכים ומוקמים שני מפעלי שוקולד נוספים — האחד על־ידי כור, והאחר על־ידי משקיעי חוץ —, עובדה העלולה לפגוע במעמדה.

הפסד שהוא רווח

עלית דווחה בשנה שהסתיימה במרץ 1985 על הפסד (על בסיס מאוחד) בסכום של כ־747 אלף דולר, לעומת רווח של 671 אלף דולר בשנה הקודמת. הפסד זה כולל את חלקה של החברה בהפסד על השקעותיה במניות דנות. סך המאזן של החברה מסתכם בכ־68 מיליון דולר. ההון העצמי המתואם מגיע לכ־23 מיליון דולר.

בין יתר השקעותיה, יש לעלית השקעה במניות חברת ההשקעות דנות. השקעה זו בוצעה באמצעות חברה־בת בשליטה מלאה של עלית, על בן (השקעות) בע"מ. בדו"ח המנהלים של החברה, המצורף לדוחות"יה הכספיים, נאמר שההפסד שנבע מהשקעה זו מסתכם בכ־1.3 מיליון דולר.

רא עקא, עיון מעמיק בדוחותיה הכספיים של החברה אינו מגלה כל אינפורמציה ביחס להפסד זה או להשקעה של החברה ברנות, הן בדו"חות המתואמים והן בדו"חות הנומינליים. יש להניח שההשקעה במניות דנות הופיעה במסגרת "ההשקעות האחרות" של החברה. התנועה בסעיף זה נכללה על בסיס נטו בדוחו"ת הכספיים, תוך קוזז ההפסד מרכישות ורווחים שנצברו לחברה מהשקעות אחרות, בעיקר מאגרות חוב וקרנות נאמנות הנסחרות בבורסה. ניתן גם להניח שהרווח מהשקעות באג"ח אלו הינו לאחר קיזוז ההפסד מההשקעה ברנות. בלשון המעטה ניתן לומר שאין כאן משום גילוי נאות; סכום ההפסד הינו מהותי לכל הדעות. לולא הפסד זה, היה הרווח השנתי מפעולות רגילות מסתכם בכ־550 אלף דולר. נראה, שבדוחות הכספיים, הן הנומינליים והן המתואמים, היה מקום לראות בהפסד זה הפסד מהותי יוצא דופן, המחייב גילוי נפרד, לאחר הרווח התפעולי הרגיל. יתרה מכך, החברה גם איננה מגלה כיצד נכללה השקעה זו בעבר, האם על בסיס העלות, השווי המאזני או שווי השוק.

נושא זה מחריף לאור העובדה שבדו"ח רווח והפסד המתואם, נכלל הפסד זה כהפסד תפעולי, ולא במסגרת ההפסדים או הרווחים מהשקעות בחברות בנות ומסונפות. ההפסד התפעולי משמש את החברה ומשרד המסחר והתעשיה בקביעת מחירים, הן בתקופת ההקפאה והן בתקופה שלפני ההקפאה, שכן בחלק ממוצריה החברה מהווה מונופול בשוק הישראלי.

מעבר לגלוי בדו"חות הכספיים, יש למחיקת ההשקעות השלכות בנושאי המיסוי של החברה. גם בנושא זה החברה אינה נוהגת כל גילוי כיצד היא נוהגת בהפסד זה לצרכי מס. על־פי החוקים הקיימים, במידה וההפסד הוא הוני, הרי יוכר כתוצאה לצורך מס רק בעוד שנתיים או עם תום הפירוק של חברת דנות. על־פי השוקים שבתם, בהנחה שההשקעה סופלה כהשקעה שוטפת למסחר (נכס בלתי מוחשי), הרי הפסד זה ניתן לקיזוז כנגד רווחים שוטפים. במצב פירוק לא נראה שגם הפסד כזה ינוצל.

תעתועי מחיר

בדו"ח המנהלים שלה, מציינת החברה שהשנה חל גידול ריאלי במכירותיה בשיעור של כ־3% בהשוואה לשנה הקודמת. מתוך עיון בנתונים המפורסמים לגבי מכירות החברה, מתקבלת תמונה שונה. במידה רבה כתוצאה מתעתועי מחיר. מכירות החברה מתחלקות בין השוק המקומי והייצוא. הייצוא של החברה ירד השנה ל־16.9 מיליון דולר לעומת 17.4 מיליון דולר בשנה הקודמת – ירידה של כ־3%. במכירות בשוק המקומי חלה ירידה ריאלית של כ־2% בהשוואה לשנה הקודמת. למרות הירידה הריאלית במכירות לשוק המקומי ובייצוא, החברה דיווחה על עלייה ריאלית של 3% במכירות. הסיבה לתוצאה מוזרה זו היא העובדה ששיעור הפיחות של השקל ביחס לדולר היה גבוה משיעור עליית המדד בשנה שנסתיימה במרץ 1985, כך שבמונחי שקלים חלה עלייה ריאלית בייצוא בשיעור של כ־22% בהשוואה לשנה הקודמת, דבר שקיזז את ההשפעה של הירידה במכירות השוק המקומי, הביא לעלייה מדווחת בסך המכירות בהשוואה לשנה הקודמת.

נראה שיש לנקוט זהירות רבה בביתוח שינויים ריאליים בין שנים, בעיקר כאשר אין מיתאם מלא בין פיחות השקל ביחס לדולר לבין עליית מדד המחירים לצרכן. יש לציין שאם תינקט אותה שיטה לגבי דיווח תוצאות הפעולות של השנה הנוכחית, יתהפך הגלגל עקב הפיגור בשיעור הפיחות של השקל ביחס לדולר לעומת האינפלציה. כלומר, במידה ויישמר היקף המכירות במונחי דולרים, הרי בתרגום לשקלים תחול ירידה ריאלית גדולה.

השפעת הקפאת המחירים

לטענת החברה, אחת הסיבות לרווחיותה הנמוכה בשנה הנוכחית בהשוואה לשנה הקודמת היא הקפאת המחירים בעקבות עסקת החבילה. נראה לנו שלטענה זו יש צדדים נוספים, ולא ברור אם בסך הכל עסקאות החבילה הביאו הפסד או רווח לחברה.

מרכיב נכבד בהוצאות החברה הוא שכר העבודה. אינדיקציה לשחיקת שכר העבודה ניתן לראות מתוך העתודה לפיצויי פיטורין, בניכוי היעודה המופקדת בקופות גמל. מאידך, בעתודה לפיצויי פיטורין חלה הקטנה בסכום של כ־500 אלף דולר, דבר שהגדיל את רווחיות החברה באותו סכום. יש לציין שהעתודה הן היעודה מתייחסות אך ורק לחלק מהעובדים ולחלק מהתקופה, שכן מתאריך מסויים הצטרפה החברה להסדר פנסיה, שלפיו החברה משלמת לקופות הפנסיה באופן שוטף עבור הפיצויים לעובדיה, כך שהשחיקה בתשלום סכומים אלה אינה נכללת בעתודה לפיצויי פרישה.

בסך הכל, ניתן לומר שכתוצאה מעסקת החבילה חסכה החברה בהוצ־את שכר העבודה שהיא משלמת לעובדיה, סכום בסדר גודל של כ־1.5 מיליון דולר. יש לציין שבשנה הנוכחית, המשך הקפאת המחירים במלווה בהקפאת שער הדולר, יביא להגדלת החיסכון בהוצאות החברה, בהתחשב בכך שחלק ניכר מהמלאי שלה ממומן באשראי ספקים במטבע חוץ, ושער החליפין המוקפא של הדולר ישפר את רווחיותה. כלומר, לחברה עודף בהתחייבויות במונחי דולרים. "שמשפר" רווחיותה עקב הקפאת שער הדולר כחלק מהמדיניות הכלכלית, בעוד מרכיב נרחב של הייצוא הוא לארצות אירופה.

מסים

השינוי בחוקי המיסוי בתנאי אינפלציה ויישום השפעת חוק שטיינברג יביאו לשינוי בחבות המס של החברה. הערכת המלאי של החברה במחירים ריאליים לצורך מס, לעומת הערכתו לצורך מס במחירים נומינליים כפי שהיה נהוג עד כה, תביא להכנסה חייבת נוספת בסכום של כ־2 מיליון דולר. זהו ההפרש שבין הערך הנומינלי של המלאי לבין ערכו המשוערך בהשפעת האינפלציה.

חוק שטיינברג, המתייחס לציוד כנכס קבוע, מביא לאי־הכרה בהוצאות מימון בגובה רכישת הציוד הקבוע, שעלותו מסתכמת בכ־10 מיליון דולר לאחר פחת. מצד שני, יותרו הוצאות פחת ריאליות בסכום של כ־1.5 מיליון דולר. ההשפעה נטו של אי־הכרה בהוצאות מימון וההכרה בפחת ריאלי, הינה בכיוון של הגדלת ההכנסה החייבת של החברה.

עיקרי נתוני המאזן המאוחד 31.3.85 (אלפי דולרים)			
רכוש קבוע (מבונות ציוד בבניינים ריהוט וציוד)	16,863	הון ועודפים	23,233
השקעות בחברות אחרות	9,549	עתודה להשוואת מסים	3,615
מלאי	15,870	התחייבויות לז"א	10,916
חייבים	19,990	התחייבויות שוטפות	30,257
שונות	5,794		
	68,066		68,066

רכישות פדרמן הקפיצו מחיר המניה

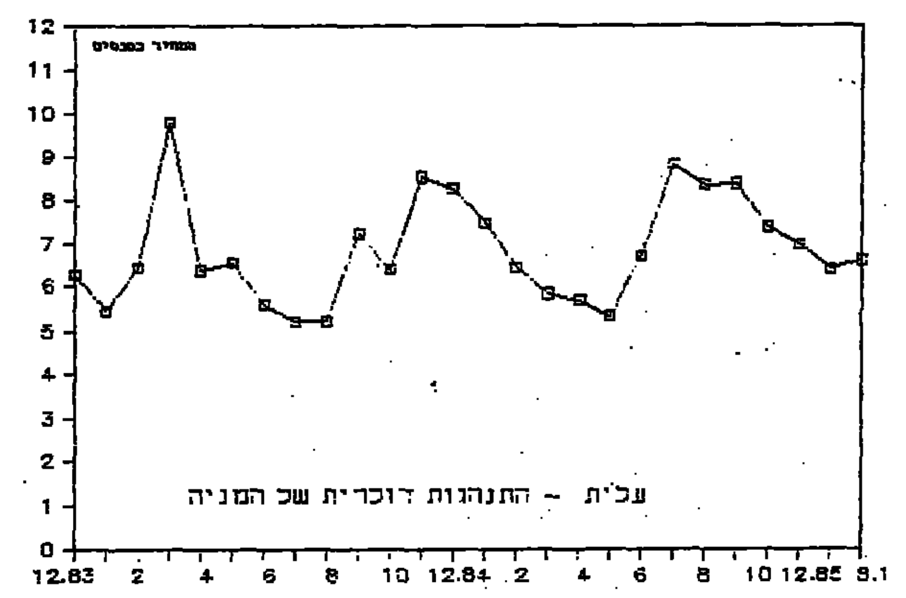

מאת יהודה שרוני

מניית עלית נחשבה בשנים האחרונות למניה סולידית. היא הוחזקה בעיקר על ידי קרנות הנאמנות, והנהלת עלית דאגה "לפנק" את המשקיעים מידי שנה בדיווידנד נדיב. אווירת הפסטורליה חלפה לקראת סוף 1984, כאשר משקיע אלמוני החל לרכוש את מניות החברה בכמויות גדולות. בבורסה חשבו כי רכישות אלה מיועדות עבור אחת ממשפחות המייסדים וכבר החלו להתהלך ספקולציות על מלחמת שליטה אפשרית בחברה. לימים התברר כי אותו משקיע אלמוני הוא איש העסקים היהודי פדרמן שביצע את הרכישות במשותף עם חברת מאן האנגלית. פדרמן ניצל היטב את מבנה האחזקות בחברה, שביסודו בנוי על פיזור אחזקותיהם של משפחות המייסדים קופילוב, פרומצ'נקו, ומושכין ובעיסקות גדולות מחוץ לבורסה הגדיל את אחזקותיו. הוא רכש את אחזקותיהן של קרנות הנאמנות לאומי פיא ושל טפים נוספים ותוך מספר חודשים הגיע לאחזקה של כ־16 אחוז מהון המניות של החברה. לפני מספר שבועות פנה להנהלת החברה וקיבל את מינויו כסגן יו"ר הדירקטוריון בעלית.

רכישות פדרמן בסוף 1984 העלו תוך זמן קצר את מניות עלית משווי שוק של 25 מיליון דולר לשווי שוק של 40 מיליון דולר. אולם זמן קצר לאחר הרכישות הגדולות החל מחיר המניה להישחק. הגרף שהוכן על ידי "מיטב" מראה כי מחיר המניה עמד בתחילת שנת 1985 על 7.3 סנט למניה, אך כיום הוא עומד על 6.4 סנט למניה. קודם לכן, בחודש מאי 1985 הגיע מחיר המניה לשפל של 5.3 סנט. בבורסה מעריכים כי פדרמן שילם מחיר יקר עבור הכיסא שלו בעלית.

בעלי המניות העיקריים בחברה, למעט משפחות המייסדים ומשפחת פדרמן, הם חברת ההשקעות פ.י.בי המחזיקה ב־10 אחוז מהון המניות, וחברת ההשקעות של שופרסל המחזיקה כמות דומה.

סיכוי למכירת "פוריין טורס" במחיר הגבוה מ־400 אלף דולר

מאת יונתן שרמן

מגעים שנערכו באחרונה בין חברת תש"ת, בעלת סוכנות הנסיעות "פוריין טורס" מניו יורק וגורמי תיירות בארץ מורים, כי ניתן יהיה להשיג עבור סוכנות זו מחיר מינימום של 400 אלף דולר. גורמים שונים העריכו, כי מחיר המכירה הסופי של סוכנות הנסיעות יהיה גבוה יותר ואפשר אף שיעבור את הסכום של חצי מיליון דולר.

סוכנות הנסיעות נמכרת על ידי תש"ת, שהיא חברת בת של "אל על" בשיתוף עם רשות החברות הממשלתיות באוצר, לאחר שהסוכנות נקלעה לקשיים ולא יכלה לעמוד בהתחייבויותיה למלונות בארץ. בעקבות קשיים אלה, נאלצה "אל על" לערוב לפעילות העיסקית של סוכנות הנסיעות ואף היו מקרים בהם בתי המלון סרבו לקבל ערבות זו ודרשו מהתיירים האמריקאים תשלום במזומן.

ב"אל על" לא רצו להרחיב את הדיבור בנושא סוכנות נסיעות זו, בטענה כי זו פעילות פנימית של תש"ת, אבל נראה כי הסיבה האמיתית לחוסר הנכונות לגלות פרטים על פרשה זו נובע מהקשיים אליהם נקלעה החברה.

ZODIAC 03-480272

כור הנפקות בע"מ

הודעה בדבר תיקון לתשקיף שפורסם ביום 30 ביולי 1985 ולתיקון לתשקיף זה שפורסם ביום 31 בדצמבר 1985

ניתנת בזה הודעה כי פורסם תיקון לתשקיף הנ"ל לפיו:

1. הסכום הנקוב הכולל של איגרות חוב רשומות על־שם 1998–1989 (סידרה 12), המוצעות על־פי התשקיף, יוגדל בסכום נוסף של 11,250,000 שקל חדש (להלן: "איגרות החוב הנוספות"), דהיינו מסכום של 22,500,000 שקל חדש לסכום של 33,750,000 שקל חדש.
2. תנאי איגרות החוב הנוספות יהיו זהים לתנאי איגרות החוב שהבקשות לרכישתן הוגשו החל מיום 5 בינואר 1986, כפי שפורסמו בסעיף 3 לתיקון לתשקיף מיום 31 בדצמבר 1985.
3. אגרות החוב הנוספות תהיינה חלק בלתי נפרד מאגרות החוב מסידרה 2 המונפקות על־ידי החברה.
4. תנאי הצעתן לציבור של אגרות החוב הנוספות יהיו זהים לתנאים שפורסמו בסעיף 3 (ה) לתיקון לתשקיף מיום 31 בדצמבר 1985.
5. רשימת ההחתמות להזמנת אגרות חוב אלה, תהיה פתוחה מיום 13.1.1986 ועד 14.1.1986.

הנאמנים: חברה לנאמנות של בנק הפועלים בע"מ
חברה לנאמנות של בנק דיסקונט לישראל בע"מ
הערב: כור תעשיות בע"מ
החותם: כור השקעות בע"מ

את עותקי התיקון לתשקיף ניתן להשיג בבנקים ואצל חברים אחרים בבורסה לניירות ערך בתל־אביב. עותק מהתיקון לתשקיף ומההיתר רשות ניירות ערך לפירסומו הוגש לרשם החברות.

תאריך התיקון: כ"ט טבת תשמ"ו
10 ינואר 1986

מ.ל.ט בע"מ

האספה הכללית השנתית של בעלי המניות

תתקיים ביום ראשון כ"ג בשבט תשמ"ו, 2.2.86 בשעה 16.30 במשרדי החברה.

על סדר היום:

1. דו"ח מנהלים
2. עיון בדו"חות הכספיים ובמאזן ואישורם.
3. מינוי רואה חשבון בחברה.
4. מינוי דירקטורים כמפורט בתקנות החברה.
5. שונות

בשם מועצת המנהלים
בנימין יאיר
מזכיר החברה

"ישרס" ישראל־רסקו חברה להשקעות בע"מ

ניתנת בזה הודעה כי

אסיפה כללית רגילה של החברה,

שאמנה ליום 31.12.85 ואשר נדחתה, תמשיך בדיוניה ביום שלישי, 21 בינואר 1986, בשעה 9.00 בבוקר, במשרדה הרשום של החברה בתל־אביב, רחוב הר סיני 1.

על סדר היום:

1. דו"ח המנהלים.
2. אישור המאזן ליום 31 במרס 1985 ודו"ח רווח והפסד לשנת 1984/85.
3. בחירת מנהלים.
4. מינוי רואי חשבון וקביעת שכרם.
5. שונות.

מ. פרנד מזכיר החברה

"רסקו" חברה להתישבות חקלאית ועירונית בע"מ

ניתנת בזה הודעה כי

אספה כללית רגילה של החברה

תתקיים ביום שלישי, 21 בינואר 1986, בשעה 10.00 לפנה"צ, במשרדה הרשום של החברה בתל־אביב, רחוב הר סיני 1. בהמשך לאספה הכללית השנתית מיום 31 בדצמבר 1985.

על סדר היום, דיונים בנושאים שלא נדונו באספה המקורית, דהיינו:

1. בחירת מנהלים.
2. שונות.

מ. פרנד
מזכיר החברה

הודעה

על פי סעיף 99 לחוק הירושה תשכ"ה — 1965

בעניין עזבון המנוחה אסתר בקר ז"ל ת.ז. 796414, מנהלי העזבון מזמינים בזה את נושי המנוחה להודיע להם בכתב תוך 3 חודשים מיום פרסום הודעה זו על תביעותיהם. את התביעות יש להעביר לעו"ד בצלאל 9 תל־אביב (אצל עוד טלי טריינין).

עו"ד חגי כהן עו"ד טלי טריינין
מנהלי עזבון אסתר בקר ז"ל

הועדה המקומית לתכנון ובניה תל־אביב־יפו
חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מודעה בהתאם לסעיף 149

הרינו מודיעים כי הועדה המקומית לתכנון ובניה תל־אביב־יפו אשרה לעסקים המפורטים להלן לתת להם אשור לשמוש חורג.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר הנ"ל במקום הזה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ובניה תל־אביב־יפו שד' בן־גוריון 68 את התנגדותו ולציין את כתובתו המדוייקת.
ההתנגדויות תתקבלנה תוך 15 יום מתאריך פרסום מודעה זו והתנגדות לדיון בפני הועדה הנ"ל.

1.	כהן עזרה האלמה	מסעדה	קדם 72, יפו
2.	מרגני מרתבקה	נגריה	צריפין 29
3.	כהן שלמה	משרד להשכרת כלי רכב	דרך פתח תקוה 31
4.	עזורי כהן	מזנון	שד' יהודית 9
5.	אסלג שושנה	אפיית דברי מאפה	אצל 30 התקוה
6.	מסק מפיצי שעוני קסיו	מל' ותיקון מכשירי אלקטרוניקה שעונים	פינסקר 42
7.	כהן מרים	הכנה תה, קפה כריכים	בן יהודה 99
8.	רזן משה	תיווך והשכרת אופניים	בן יהודה 210
9.	מרכז כ' בע"מ	לימוד ריקודים	אילתורנב 80
10.	הרט אהרן	מעבדת שיניים	נוה שאנן 14
11.	שהרבנו חיים	מזנון והכנה פלפל	בני ברק 27
12.	צעדי אפרים	מכבן שיכפול	קרל 8
13.	בודד דפנה	ייצור ועיבוד קרמיקה	קרעבי 5, נוה צדק
14.	איבציג ברוך	מעבדת שיניים	סטרניחובסקי 16
15.	רוזנבלט גלעד	תיקון מכשירי אלקטרוניקה	דיזנגוף 262
16.	גורדון פני	מכון לעיסוי	דיזנגוף 184
17.	בן זקן אליהו	מסעדה ועריכת משקאות משכ'	שערי ניקנור 43, יפו
18.	בראונשטיין סלומון	תיקון תכשיטים	שינקין 8 א'
19.	מבוחם ארנון	ייצור תריסים	מוליאל 36
20.	אזולאי מיכל ואברהם	מתפרה	לוינסקי 65
21.	שפרן יוסף	מכירת צמיגים	תרשיש 4
22.	אבוחצה גוריל	מכירת רדיו, טייפים ואחזקת לרכב	יהודה מרגוזה 35, יפו
23.	מועלם משה	ייצור דברי הנעלה	דרך בן צבי 35, יפו
24.	מלניק פנחס	מכירת כלי נגינה	דיזנגוף 125
25.	כהן יצחק	ייצור דברי הנעלה	אבולעפיה 4
26.	מנחם דניאל	ייצור דברי הנעלה	הגדוד העברי 47
27.	לוי שלמה	אטליז	נתן 4, התקוה
28.	מבטה שמואל	ייצור דברי הנעלה	לוינסקי 19
29.	נגגה שושן	מכירת ותיקון שעונים	אצל 32, התקוה
30.	ראובי יעקב	מכירת פירות וירקות	האחרוג גבעת העליה
31.	בן יוסוב	צביעת מתכת	עין הקורא 19
32.	ישראי כנסוף	מכירת פרחים וצמחי נוי	שד' ירושלים 167 יפו

בברכה
י. כספי
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה תל־אביב־יפו

...ובנוסף־ללא שיעור הוספה!

סער
קרן נאמנות המתאימה את השקעתיה להתפתחויות בשוק ההון.

★ נזילות גבוהה
★ גמישות מירבית
★ עלות נמוכה במיוחד ברכישה
★ מתאימה להשקעה גם לטווח קצר יחסית
★ ובנוסף ליתרונות אלה, עכשיו, לתקופה מוגבלת, במחיר יסודי - ללא שיעור הוספה!

אין הודעה זו מהווה הצעה לרכישת תעודות השתתפות

שרות השקעות מקיף אצלך בסניף
בנק הפועלים בע"מ

אבנון|כרמון|שיפרין|נעמן

מכתבים למערכת הארץ

הסערה המורמונית — במבט מארה"ב

מדי שבוע אנחנו כאן בארה"ב שומעים חדשות ונצורות על הסערה בעניין המרכז המורמוני בירושלים. המשלחה ב־... גדולה לקהילה היהודית בארה"ב, אינה פאסיווית. יש לה לובי משלה, הפעיל במסדרונות הפוליטיים בוואשינגטון. יש ביכולתם לגייס קהל גדול של אוהדים אם יציגו את ישראל — כמו שהם מאיימים לעשות — כנוגדת את העיקרון האמריקאי הבסיסי של חופש הדת והמצפון. ממשלה המגבילה את חופש הדת — אותו דתה, להגיש אמון על תדמיתה בארה"ב.

אבל מעבר לפחד של "מה יאמרו הגויים" והשלכותיו הפוליטיות, יש עיקרון בסיסי יותר: ממשלה יהודית אינה רשאית לחוקק חוקים נגד אמונות הזולת, ולא בזה תבטיח המדינה את תוכנה הדתי ואת ההוד היהודי שלה.

רפאל ב. רובינשטיין

וושינגטון

רוחות מלחמה

שוב רועמים הקולות בדבר מלחמה עם סוריה, בקרוב־בלתי נמנעת. כל זה מבוסס, כמובן, על כך שלסורים צבא גדול וחזק, וכי למצרים אין צבא גדול וחזק וכי להם אין נשק אמריקאי? נכון שיש שלום עם מצרים אך רוב המלחמות פורצות, כידוע, לאחר שלום, לא לפניו.

סוריה מעולם לא תקפה אותנו לבדה, תמיד יחד ואחרי אחרים. בסדור עלתה דרכה יפה יותר, לא במלחמה.

עודד ינון

ירושלים

מה לכשרות ולסילווסטר

באשקלון בוטלו השנה נשפי הסילווסטר, ככל הנראה בשל הודעת המועצה הדתית שהיא תבטל את תעודות הכשרות של בתי המלון שיקיימו נשפים אלה ("הארץ", 30.12 ו־31.12). מפיו של מקור במועצה הדתית נמסר כי "אם בתי המלון באשקלון רוצים תעודות כשרות, שיקיימו את הכללים והחוקים של המועצה הדתית".

אם זו עמדת המועצה הדתית, הרי היא עומדת בניגוד מפורש לחוק. חוק איסור הונאה בכשרות, שהתקבל לפני כשנתיים, בא להגן על הצרכן שומר הכשרות, ואוסר על הצגת בית אוכל ככשר אם אין בידו תעודת הכשר מטעם הרבנות הראשית או המקומית. אך הוסיף המחוקק וקבע כי "בנתן תעודת הכשר, יתחשב הרב בדיני כשרות בלבד".

כל עוד מתמסבות רשויות הדתיות על סמכותן הרבנית ועל רצונם החופשי של אזרחים להזדקק לשירותיהם, הן חופשיות לקבוע את הדין הדתי לפי הבנתן המצפונית. אך כאשר פועלת המועצה הדתית מכוח חוק אשר מקנה לה סמכות יהודית בענייני כשרות, אין היא מוסמכת לכרוך את תעודת הכשרות בדרישות שאינן נוגעות לכשרות המזון, בין אם הן דרישות הלכתיות ובין אם לאו. התנאת תעודת הכשרות בהימנעות מקיום נשף "סילווסטר", נוגדת את לשון החוק ואת רוחו.

יהושע שופמן

האגודה לזכויות האזרח בישראל

ירושלים

התרת־דם — משני הצדדים

עמדתה של האופוזיציה במצרים — המצדיקה רצח ישראלים תמימים מפשע בראס־בורקה בשל מניעיו הפטריוטיים כביכול של הרוצח — מקוממת, ובצדק, כל אדם הגון ושוחר־שלום. יש בעמדה זו משום התרת־דם של ישראלים באשר הם ישראלים.

אך גם אצלנו נמצאים אנשים — ולא רק באופוזיציה — המוכנים "להבין", ו"לסלוח" למעשי רצח של ערבים תמימים־מפשע, ומעשים אחרים בשל הפטריוטיות של הרוצחים. אם תתקבל הצעת־החוק המוצעת מטעם לובי המחתרת עלולים לצאת לחופשי כל אנשי המחתרת היהודית, ביניהם רוצחים־ברוטוהרחצים, ובבראה גם החייל בן־שימול שרצה נוסע אוטובוס ערבי, המתנחל הד נוי שרצח ילדה ערבייה בשכם, ושלושת רוצחי נגבר המכללה הערבית. בכך יהיה משום התרת דמם של ערבים באשר הם ערבים.

יונתן מגל

דימונה

"יורדים" על המצליחים

הישראלים יודעים כמי שאינם מפרגנים, וביחוד לא להצלחה ולמצליחים. הכל שכך הדבר גם כשמדובר בעורכי תוכניות הטלוויזיה.

כוונתי לראיון של יעקב אגם בתוכנית "זה הזמן". לתומרקין ולרם עברון דעות מסויימות על יצירות האמנות של יעקב אגם, משמעותן וכוונתן. אך "לרדת" על אמן ברמה בינלאומית (וזוהי עובדה שאי־אפשר להתכחש לה) לפני האומה כולה — זו בושה וחרפה.

האם זו היתה מטרת התוכנית, או אולי היה צריך לשמוע ולהקשיב יותר לאמן שכה הצליח?

דליה פלר

הרצליה

סבידור מטיף בשער

לא קשה להבין לרוחו של מנחם סבידור בימים אלה. הקספיר"ד עשה, בשמנו, תרגיל מבריק: קיצץ במחי־יד את משכורות הפקידות הבכירה בכנסת והציג עצמו כגיבור כאיש בעל מצפון, הוא על כספי משלם המסים.

בהמשך, ההוראה הנוספת הפרלמנטרית לאלה שמום היא גישלה, וזאת מכיוון שהממונים על שמירת חוקי המדינה סברו שהחלטתו של סבידור היתה בלתי חוקית.

עתה, לאחר פיגור של כמה שנים, נעשה צדק גם עם מזכיר הכנסת לשעבר. התרגיל המבריק נכשל איפוא ואין תימה שסבידור זועם. אף על פי כן, בוודאי מידה גדושה של עזות מצח כדי להופיע כמוכיח בשער בת רבים — כמצפון האומה.

האם שכח הציבור מיהו זה שתבע לעצמו קרון מיוחד בהיותו מנהל הרכבת? מיהו יו"ר הכנסת שתבע וקיבל טלפון על חשבון הכנסת, בנוסף לזה שכבר נמצא בביתו? (כידוע, התנגד בתוקף לכך שלרכים אחרים יקבלו טלפון נוסף). סבידור כמטיף מוסר הוא דבר פתטי. ממש כמו שהצבתו בראש הוועדה להצלת המשק מעוררת גיחוך.

גדעון כהנא

גבעתיים

לגיטימציה להשתמטות

קשה לי לעבור לסדר היום על הרשימה "החייל הקרבי — פראייר לאומי" שהתפרסמה ב"הארץ" (7.1).

כבוגר "בית הספר התיכון בירושלים" (מחזור 49'), שחונך על ערכי ההגנה וההתנדבות למשימות לאומיות, ואשר רבים מבוגריו למחזור, ידידיו הטובים, אף אחיו — כולם בוגרי אותו תיכון, להמר — וגם נפלו במערכות ישראל, קשה לי להאמין שמנהלו הנוכחי של בית הספר, הד"ר ש. קולה, אמנם אמר את הדברים המיוחסים לו בכתבה הנ"ל ואני מבחין להכחשה רשמית מצדו.

כמחנך ומנהל בית ספר תיכון חקלאי, יכול אני להעיד מנסיוני כי לפחות 50 אחוז מבוגרי המחזורים שסיימו את בית ספרנו בשנים האחרונות התגייסו ליחידות קרביות, ולמיטב ידיעתי, איש מהם לא חש עצמו כ"פראייר" של מישהו. מצב דומה קיים, למיטב ידיעתי, גם בבתי ספר פנימיתיים אחרים, שבהם הדגש אינו רק על הוראה אלא גם על חינוך.

ולבסוף — כאחרון וכאב לילדים המשרתים בצה"ל, אני מטיל ספק רב בתבונה שבפירסומה של כתבה זו, העלולה לתת בידי משתמטים למיניהם, שאף פעם לא נפקד מקומם בקהלנו, לגיטימציה נוספת — ואולי אף להטות את הכף אצל אלה המוססים על שתי הסעיפים.

ד"ר גדעון בין

מנהל מקווה ישראל

מקווה ישראל

שלושה שקלים ומעלה

ב־6 בינואר נערך בעירי מבצע התרמה מטעם ויצ"ו. כאשר מדובר בתרומה רשאי התורם לקבוע את גודל תרומתו והמתרים אמור לקבל כל תרומה. אך בויצ"ו חשבו אחרת: כדי שיואילו בטובם לקבל את תרומתי היה עלי להעלותה עד 3 שקלים חדשים, השווים, אם שכחו זאת בויצ"ו, קצת יותר מ־2 דולרים של ארה"ב.

תמהני אם נשיאת ויצ"ו, הגב' מרידור, התייעצה בעניין זה עם בעלה המופקד על כך שלא נזלזל בשקלים. בכל מקרה, מי שאינו מוכן לקבל תרומות של שקל חדש, אינו ראוי שיתרמו לו אפילו שקל ישן.

דורון אבירעד

רעננה

אסיאלאמו עליכום

במשפט היסטורי מרשים זה, "שלום עליכם בני אברהם אבינו", סיים מלכה של ירדן את נאומו בפני עצרת האומות המאוחדות. מיד לאחר מכן שמענו בני המלך חוסיין התנה את ראשיתו של המו"מ בתנאי הנראה לי כהתבעת המנוע וכניסה למהלך עם לחיצה על הבלם: חסות בינלאומית למו"מ בנוכחות זו או אחרת.

מדוע יהיו המעצמות מעוניינות לעשות שלום באיזור? הרי המתח הביטחוני באזור מזרים להן מדי שנה בשנה כעשרה מיליארדי דולרים בר־כישת נשק. מה יניע אותן לרצות להפסיד סכום זה? בני ישמעאל מרוקנים משאביהם (נפט) שאולי זו הזדמנות חד־פעמית לרכוש נשק. כשם שבני יצחק מגייסים משאבים מבני עמם וממקורות אחרים כדי שנחיש זה את זה, ולאחר מכן נמצא באותה נקודה התחלתית. דוגמת ההסכם עם מצרים מוכיחה זאת.

האם ליד מדינות רבות של בני ישמעאל, לא יכולים להסכים בני ישמעאל, להכרה כי גם לבני יצחק זכות למדינה שלמה? מה צריך לקרות עוד אילו אסונות וחייבים עוד לבוא על בני אברהם כדי שיגיעו להכרה כי בשלום מסוגלים אנו להפוך את אויבנו לגערוין?

ההחלטות הקשות ביותר הן אלו שבהן צריך לבחור את הפחות גרוע בין שני דברים רעים. מדינה פלשתינית היא קודם כל רעה למדינת ערב, שכן מדינה כזו נושאת בחובה את זרע הפורענות בעתיד. יש לעשות הכל כדי לכבד את זכויות בני ישמעאל החיים יחד עם בני יצחק. מדינה פלשתינית בהנהגת ערפאת תעודד את אבו מוסא, אבו נידאל וכל מיני מנהיגים המחפשים קודם כל את טובת עצמם.

יהודה עברון

חיפה

גיל הנהיגה בקטנועים

ב"הארץ" (31.12) התפרסמה ידיעה על "הגבלות" שיוטלו על צעירים הנוהגים בקטנועים ובאופנועים, ולא היא. לא הוכנה כל תקנה כזאת, לא נחתמה וגם אין היא עומדת להיכנס לתוקף ב־1 באפריל הקרוב. גיל ההנהגה בקלנועים הוא 16, וגיל ההנהגה בקטנועים הוא 18, ואין כל שינוי בכך.

יחיאל אמיתי

דובר משרד התחבורה

ירושלים

קולנוע / רחל גורדין

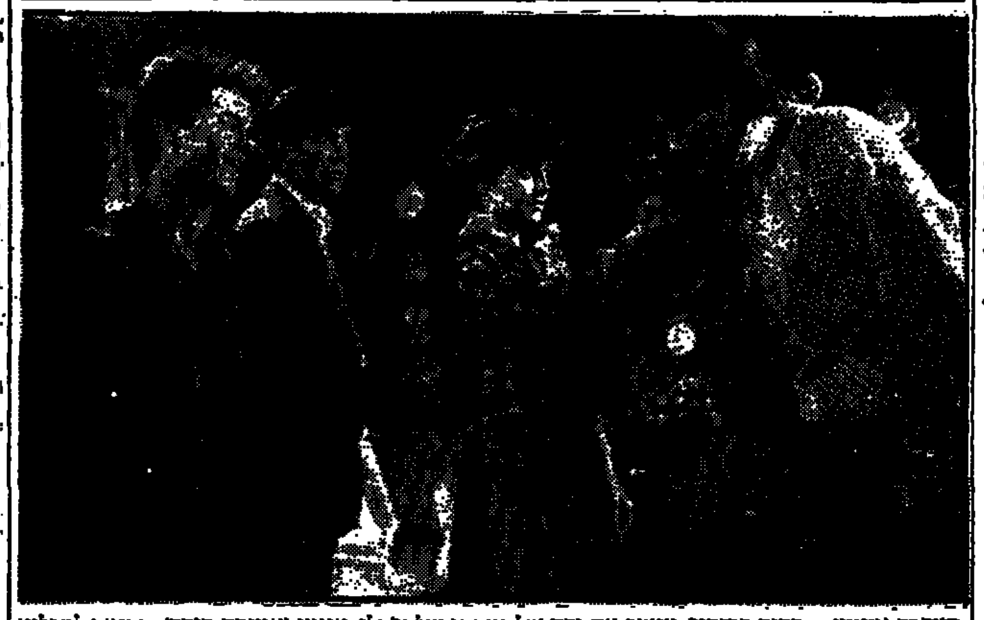

הערפד (מימין — כריס סרנדון) מנשק את ידה של נערתו של צ'רלי, איימי (אמנדה בירס), הדומה להפליא לאהובתו משכבר הימים, ב"מי מפחד מהשכן ממול"

חיים ב"עולם אחר"

"מי מפחד מהשכן ממול", בית לסין, ת"א

מי שמגיע, ברבע לאחת־עשרה, קצת לפני חצות, כי הלילה עוד צעיר והוא צמא להרפתקאות — ייכנס ויבוא ל"בית לסין". "מי מפחד מהשכן ממול" הוא בדיוק הסרט המתאים לו. ערפדים, אנשי־זאב, שלדים העולים בלהבות והבוכות־ששועה והמסות לשלולית ירוקה, מאכלסים את סיפור הערפדים הזה, הבנוי לפי כל הכללים של סרטי־האימה הקלסיים. הלילה בסרט זה הוא הזמן שבו "העולם האחר" מתעורר לחיים. הרוח מניעה את הענפים, ערפל מרוחל סביב גגות הרעפים, הערפדים יוצאים לשחר לטרף. אחרי "מי מפחד מהשכן ממול" אפילו רחוב ויצמן וכיכר המדינה יראו פחות משעממים ויומיומיים. זה אינו סרט מקורי או יוצא־דופן משום בחינה שהיא, אך כסרט אימה, הוא ממלא אחר כל הציפיות.

כמו קהל הצופים — גם צ'רלי בן השבע־עשרה (וויליאם רגסדייל), גיבור הסרט, אוהב לצפות בסרטי אימה. הקרנת הסדרה "ליל בלהות" בטלוויזיה הבזיק לפתע, מבעד לחלון, המתות בארון מתים המועבר למרתף הבית הסמוך, שבא לגור בו באחרונה שכן חדש. סדרה של מעשי רצח בלתי־מוסברים, יחד עם רמזים שונים מ"חיי" הבית השכן, מצטרפים אצל הנער הבקיא במסתרי האגמה, לכלל ודאות איומה: השכן החדש הוא ערפד. וקורבנו הבא נועד להיות — מי אם לא צ'רלי עצמו.

הבימאי טום הולנד, ש"מי מפחד מהשכן ממול" הוא סרט הקולנוע הראשון שלו (לפני כן עסק בתסריטאות, בסרטי טלוויזיה ופרסומת) עשה כאן מלאכה יפה, אם כי שגרתית במקצת. הוא לא זנח אף אחת ממוסכמות הז'אנר: קרופים, עטלפים, דמויות שאינן משתקפות במראה, מים קדושים, שום, נרות כנסיה, צלבים, ויתורות של "קוטלי ערפדים" — כולם ממלאים כאן תפקיד. הערפד המפלצת, כמיטב המסורת של סרטי "פרנקנשטיין", סובל מבדידות, ומתגעגע על אהובתו משכבר הימים, שאת תמונתה הוא מחזיק בארנו הרחום.

לזכותו של טום הולנד ייאמר כי שמר על גישה המודרניסטית לאפקטים המיוחדים (אלה בוצעו על־ידי ריצ'רד אדלנר, האחראי גם לאפקטים המיוחדים ב"מכסחי השדים"), והטה את לשון המאזניים אל הסיפור האנושי. גם השימוש שהוא עושה בנופים עירוניים ריקים, שמהם הוא עובר לסצינה הומה אדם, הוא שימוש נבון. השחקנים, בעיקר רודי מקדואל בתפקיד "פיטר וינסנט — קוטל הערפדים הגדול", משחקים היטב, ומאפשרים לקהל להזדהות עמם.

היפה בסרט הוא בעיקר הזוויות המיוחדות שלובשים אפילו העצמים הדוממים, ענפי העצים, הערפל. האר־פילו כיסא־הנדנדה העומד על המרפסת, מתנועעים כמו חיים כאשר ליל הערפדים נכנס לתוקפו. (דבר דומה קורה בסרטיו של סטיבן שפילברג בנוכחות אורחים מן הכוכבים). תנועה זו מביעה את ההתרגשות הכרוכה בתפישת העולם כמאוכלס ביצורים על־טבעיים. החיפוש אחר המאגיה הזה בסרט הוא בעצם חיפוש אחר חיוניות, שאינה בתפישת העולם השגרתית. הדינמיות של העצמים בסרט מספקת לחיוניות זו שהזה־עוך חוותי.

הארץ ממליץ

תל אביב

מסע עסקים של אבא (פאר) — סרטו השני של הבימאי היוגוסלבי אמיר קוסטוריצה מציג את חייה של משפחה ביוגוסלביה של 1950, מתוך גישה פוליטית, אך גם מתוך רגישות אנושית וראייה חודרנית של פרטים. סרט יפה במשמעותו.

הרבה ולא כלום (גת) — צירוף מוצלח של תסריט אינטליגנטי, בימוי מתוחכם ויפה, ומשחק מצוין של מריל סטריפ, צ'רלס דנס, סר ג'ון גילגוד, טרייסי אולמן. חסר הנוף סטינג. סיפור נוסטלגי על ריגול במלחמת העולם השניה נעשה לאבאליזה של שיגעון, בבימויו של פרד סקפיסי האוסטרלי.

בירדי (פריז) — סיפור על ידידות, ועל בחור שחזר ממלחמת וייטנאם כשהוא סבור שהוא ציפור. סרט המחפש את שורשי השיגעון בתוך ה"נורמלי" בבימויו של אלאן פארקר ("אכספרס של חצות", "תהילה", "פינק פלויד — החומה"). משחק טוב של ניקולאס קייג' ומתיו מודין.

הכבוד של פריצי (לימור) — קומדיה שחורה של ג'ון יוסטון ("הנץ ממלטה", "המלכה האפריקאית", "האוצר של סיירה מאדרה", "האיש שרצה להיות מלך"), על איש ה"מאפיה" הסיציליאנית בברוקלין, הנולך לבדוק בין אהבה ובין "כבוד המשפחה הסיציליאנית". ג'ק ניקולסון מצוין.

חזרה לעתיד (אורלי) — נער חוזר, באמצעות מכונת זמן, לעבר — משנה את ההווה שלו ואת עתידו. סרטו של רוברט זמקיס ("בעקבות האוצר הירוק") הוא סרט מדע בדיוני, המתאים לילדים ולמבוגרים כאחד. חביב מאד, וגם מעניין.

שושנת קהיר הסגולה (שחף) — סרטו החדש של וודי אלן, הפעם רק כבימאי ותסריטאי. המערב מציאות ודימיון, אגדה ועובדות. מעשה בדמות בסרט המתאהבת באשת הצופה. היא יוצאת מהמסך כדי לבלבל את היוצרות ולהוכיח שבקולנוע, לפחות, הכל אפשרי. עם מיה פארו — בת זוגו הנצחית של אלן.

ירושלים

הכבוד של פריצי (בנייני האומה) — ראה לימור ת"א

מסע עסקים של אבא (מיטשל) — ראה פאר ת"א.

חיפה

קאוס (קרן אור) — סיפורים סיציליאניים, לפי פירנדלו, כסרטם של האחים טאוויאני ("פדרה פדרונה"). הדרמה עממית, סיפורי עלילה מאלפים, וקולנוע מעולה.

הכבוד של פריצי (אורלי) — ראה לימור ת"א

בירדי (רבגת) — ראה פריז ת"א.

אוניברסיטת תל-אביב

תזמורת הקמפוס

ניהול מוסיקלי:
פרופ' שלום רונלי־ריקליס וד"ר סם זבה

העונה הרביעית ∗ תשמ"ו ∗ 1985–6

קונצרט חגיגי

סם זבה, מנצח
אסף זהר, פסנתרן

מיצירות:
בטהובן, דוניצטי, ביזה ושטראוס

יום ג', 14.1.86 בשעה 8.30 בערב אודיטוריום ברשירה, קרית האוניברסיטה, רמת־אביב.

כרטיסים במחיר 5 שקלים חדשים בכניסה לאולם בערב הקונצרט

תזמורת סימפונית חיפה
HAIFA SYMPHONY ORCHESTRA

מנהל מוסיקלי: סטנלי ספרבר

קונצרט למנויים מס' 4
מנצח: סטנלי ספרבר
סולן: מישה מאיסקי־צ'לן

בתכנית: מנדלסון: 4 קטעי תזמורת מתוך "חלום ליל קיץ"
היידן: קונצ'רטו לצ'לו.
באך: קונצ'רטו ברנדנבורגי מס' 3
סטראווינסקי: פולצ'ינלה — סוויטה.

יום ראשון ה־19.1.86 אודיטוריום חיפה שעה 20.30
יום שני ה־20.1.86 אודיטוריום חיפה שעה 20.30
יום רביעי ה־22.1.86 אולם "יוקף" קיבוץ עברון שעה 21.00

כרטיסים במשרדי התזמורת: רח' פבזנר 50 טל. 04-660741, 04-641973, יום א'-ה' 08.30-18.00, יום ו' 08.30-13.00. גרבר מרכז הכרמל, טיקטרון טל. 04-388011, שדרות דוד נהריה

מוזיאון תל אביב
שדרות שאול המלך

הרצאת אורח

'רעב לתמונות'
אמנות גרמנית בשנות השמונים'

ע"י ד"ר וולפגאנג מ. פאוסט. באנגלית, בליווי שקופיות. בשיתוף מכון גתה.

הערב, יום ראשון, ב' בשבט, 12.1, בשעה 19.00

מכון ון ליר בירושלים

מוזמנים לארועים הבאים:

1. סמינר (באנגלית) של פרופסור מרטין ברנל
PROFESSOR MARTIN G. BERNAL
מאוניברסיטת קורנל
על הנושא:
"ANCIENT" OR "ARYAN" A COMPETITION BETWEEN MODELS FOR THE HISTORIOGRAPHY OF ANCIENT GREECE
ביום ראשון, ט' בשבט תשמ"ו 19 בינואר 1986, בשעה 8.00 בערב

2. ערב דיון על ספרה של רות פירר סוכנים של החינוך הציוני
משתתפים:
ד"ר רות פירר
פרופסור יואב גלבר
ד"ר אריק כרמון
יו"ר מנחה:
פרופסור זאב קליין
ביום שני, י' בשבט תשמ"ו 20 בינואר 1986, בשעה 8.00 בערב

3. סמינר (באנגלית) של פרופסור מרטין ברנל
PROFESSOR MARTIN G. BERNAL
על הנושא:
THE TYRANNY OF GERMANY OVER GREECE: RACIALISM AMD ANTI-SEMITISM IN THE FABRICATION OF ANCIENT GREECE 1780-1980
ביום שלישי, י"א בשבט תשמ"ו 21 בינואר 1986, בשעה 8.00 בערב

כיכר אלברט איינשטיין

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

קונצרט למנויים מס' 4
מיונג־ווהאן צ'ונג, מנצח
עמנואל אקס, פסנתרן
חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב.
סדרה 2: הערב – 12.1.86
סדרה 3: יום ב', 13.1.86

קונצרט למנויים מס' 5
"לה בוהם"
אופרה בארבע מערכות מאת פוצ'יני
בבצוע הלהקה הלאומית של האופרה העירונית של ניו־יורק
סקוט ברגסון, מנצח
ירושלים, בנייני האומה (גרסה קונצרטית) יום ה', 16.1.86 ב־8.00 בערב
תל־אביב, היכל התרבות, 8.00 בערב (בצוע בימתי מלא)
סדרה 1: יום ג', 21.1.86
סדרה 2: יום ה', 23.1.86
סדרה 3: מוצ"ש, 25.1.86
סדרה 4: יום ב', 27.1.86
סדרה 5: יום ד', 29.1.86

שימו־לב בבקשה:
כל הקונצרטים של האופרה "לה בוהם" מתחילים ב־8.00 בערב

אין החלפות מסדרה לסדרה

התזמורת הקאמרית הישראלית

"קולות וגוונים" מס' 5
אהרון חרל"פ, מנצח
ורה וירדמן, כנרת
עמנואל קרסובסקי, פסנתרן
בהשתתפות: מקהלת הקיבוץ הארצי
סלמן: "מוסיקה לשעת הסעודה"
מנדלסון: קונצ'רטו לכינור, פסנתר ותזמורת
א. חרל"פ: "עקידת יצחק" למקהלה א־קאפלה
באך: קאנטטה מס' 187
ת"א, מוזיאון תל־אביב, בשעה 20:30
סידרה 1: יום א', 19 בינואר 1986
סידרה 2: יום ב', 20 בינואר 1986
סידרה 3: יום ד', 22 בינואר 1986

תיאטרוני ישראל

הערב יום א' 12.1
תיאטרון הבימה
סיורנות: 20.30
רובינזון קרוזו — בימרתף: 18.00
התיאטרון הקאמרי
דבש פרא — קומדיה: 20.30

הועדה המקומית לתכנון ולבניה — העיר חיפה

הודעה על פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה ע"י מר אומר איסמאעיל להקים גלריה בחנות ברחוב אליהו הנביא מס' 6, חלקה 1 בגוש 10839 שכונת עיר.
הבקשה כרוכה בחריגות הבאות:
1) עודף שטח בניה לגלריה של 2.60 מ"ר מעל למותר.
2) גובה פנימי לגלריה בניגוד לנקבע בתקנות התכנון והבניה.
אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה, בבנין העיריה, רח' ביאליק 5, חיפה, בימים א', ב', ה', בין השעות 11.30 — 08.00.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה ימציאה לפי הכתובת דלעיל תוך שבועיים מיום פרסום זה.

איתמר ימיניץ
מהנדס העיר

מדריך הארץ

פרק יומי	משנה יומית
ישעיה מ"ט	כריתות ב, ב־ג
דף יומי	**הלכה יומית**
נדרים מ	מיטות פרשה, א־ב

תורנות רופאים

הזמנת רופאים במקרים דחופים:
מ־8 בערב עד למחרת בית בבקר בתחנות מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052-541333
נהריה 923333
רחובות 084-51333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08-221022
באר שבע 057-74767

מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 20.00־8.00
ביום ו' — 15.00־8.00
טלפונים: 03-433580, 03-433500
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית
(24 שעות ביממה):
ירושלים 227171
תל־אביב 03-261111
חיפה 04-672222/3
נתניה 053-35316
באר־שבע 057-418111
מרכז רפואי באר יעקב 08-223958

מרכז סיוע לקורבנות אונס (24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02-245554
חיפה טל' 04-382611
מרכז סיוע למכורי לסמים "מעגלים"
א ד־ה 11.00־13.00
ב ד־ד 16.00־18.00
טל: 220831
רח' מאפו 13 תל־אביב

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
תל־אביב, דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר)
טל: 294869, 03—285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. בר כוכבא 49 טל: 03-284649
פתוחה בימים א־ה בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' ערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה, רח' הגפן 26, קומה ב', טל' מס' 04—525—566. שעות הקבלה: כל יום בין 20.00—23.00.
מד"א — שירות רפואי מיד
(24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים):
ירושלים, מוקד יום — 660585, 669531
מוקד לילה, שבת וחג — 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ד
תל־אביב, מוקד יום — 218820, 218898
מוקד לילה — 631011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ד

תורנות בתי־חולים

תל אביב
רוקח — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגית)

ירושלים
הדסה ע"כ — (ילדים,עיניים, א.א.ג)
שערי צדק — (פנימית,נשים, כירורגית, אורטופדית)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב
לב העיר אחד העם 69 613862
קופ"ח כללית אבסטורדם 7 225142
רמת גן
רש"י רש"י 13 798971
פתח תקוה
הדקן שטמפפר 24 910946
חולון
אהרון הופיין 52 889153
בת ים
גבי בת ים הנביאים 3 585671
נתניה
תרופה הרצל 2 28565
ירושלים
בראשית רוממה המ"ג 28 523191
חיפה
יבנה אבן סינא 2 672288
הקריות
הרמן מסחה מדייק קרית מוצקין 715116

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, בריאות — אמצעי מניעה.
ימים ב' ג' ד' — 17.00־20.00.
בגרשוב 66 ת"א, טל' 9־281226.

חיפה: ימים א' ד"ד 16.00־19.00 רח' הספורט 14 טל' 81520

שידורי רדיו וטלוויזיה

טלוויזיה

17.30 ילדי הפלא — סדרה
18.20 יש לי סיפור — שולית הקוסם
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) גיבור מעולם אחר — סדרה
19.00 (ע) יומן השבוע
20.00 כותרות מבט
20.02 עד פופ — מגאזין לפופ ולבידור
21.00 מבט לחדשות ומוסף "שער ראשון"
21.45 פורמולה אחת — סיכום מירוצי המכוניות ב־1985
22.20 נשי הליזוד — דראמה
23.10 מה השאלה? — שאלות מעניני דיומא
23.50 פסוק של יום והדשות

טלוויזיה לימודית

08.15 תלמוד
08.40 מסך לספרות (יסודי)
09.00 אנגלית ו'
09.20 השעה שלנו — משדר פרים ילד שקליס
10.10 אנגלית ד'
10.30 פיסר נוסף
11.00 חשבון ה'
11.15 צרפתית
11.30 בגיאוגרפיה ה'־ו' — הקפריה פבינגר
12.00 ספרות (עליסודי) — עץ הדובדבן השבור
12.25 אנגלית ט'
13.00 אנגלית י'
14.00 גם אנו שופטים — מים לשניים
14.25 שלום והעולם
14.50 מאה ציורים מפורסמים — בייטס אבנפר
15.00 כדאאואף בעבודה — כיצד נוצר הדי קור
16.00 רחוב סומסום
16.30 תיבה 2 — סדרת הרפתקאות
17.00 ערב חדש

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.07 בוקר טוב
07.30 שחרית מוסיקאלית
09.30 קונצרט בוקר
12.05 אמנים באולפן
13.00 קונצרט צהריים
15.05 בין הזמנים — 2 יצירות "קאמרטרביות": "ימי ששי" מאת 4 מלחינים רוסיים; "צביעות של דאף" מאת 10 מלחינים צרפתיים
16.00 קונצרט מנחה — הנדל: קונצ'רטו מס' 4, ברה מינור, לאורגן ותז' (תז' "הקונצרטו האנגלי"/מ. פרסטון/מ. פינוק; זלינסקה: תהלים כ"ג, למקהלה ותז' (המקהלה הקמ' ההולנדית/אנסמבל שבונג/ר. לאוני; מוזה: קונצ'רטו מס' 1, במול מינור, לכינור ותז', אופ' 26 (י. פרלמן/תז' הקונצרטגבאו/ב. האיטינק; דייס: סימפוניה כדו ותז' שריין המערבית/א.גורדון)
18.30 מוסיקה ליום ראשון — באך: קנטאטה מס' 124 (א. בריגרס — סופראנו/מ. אטלר — אלט/ק. אקוילום — טנור/ת. חר מאשקה — באס/מקה' הנערים מטלץ/ת' קולגיום ווקלה/להקת קונצנטוס מוסיקוס מוינה/נ. הרמונקור/ר. האריך. דבי: פייה גלוריה (מ. ריטנטיור — סופראנו/א. גנסון — קונטראלטו/א. גלי רז, מיסטנציבסו — טנור/י. בטמן — באס/מקהלת הדיביבבוי/תז' הקמ' האנגלית/ה. הנסט; פלסטרינה: 2 מוטטים (לשיר קבוצת אמברוזיה/ב. טוטר)
20.05 ערב טוב — ברמס: סימפוניה מס' 4, במה מאג'ור (סיכם מרטין/ג. מרינה. הנדל: סונאטה בירה מינור לכינור וקונטינואו (א. בראון/ג. קרשו/ר. רימו)
20.30 הרים מימי המוסיקה הקאמרית בגליל העליון — 1985 — הבכורה מתמדת. אדאגי דונסה, ק' 617 (ם. מלכר — חליל/ע. פינכסוס — אבוב/י. גוסמן — ויולה/א. הרר — צ'לו/ע. צבי — צ'לסטה; דוור: כסי במול מאג'ה, לכינור ויולה, ק' 424 (י. סונה — כינור/י. קרוקונסקי — ויולה; 6 נוקטורנים לג' קולות ו־3 קלרינטים ולי. סונה + ג. יזון — סופרא/י. זיקנוולף — בריטון/א. חפץ — קלרנית/ב. אטלגר — קלרנית/ג. הורמן — בסון); הרביעיה לאבוב וכלי קשת, במה מאג'ור, ק' 370 (ע. פינכסוס

אבוב/א. מלכר — כינור/א. פוזנטסקי — ויולה/פ. הגל — צלול צ'לייה לפסנתר, קלרנית וויולה, ק' 498 "קגלשטאט" (ע. צבי — פסנתר/א. הרר — קלרנית/י. גוסמן — ויולה)
22.30 כנורות מוסיקאליות בארץ
23.00 מוסיקה מן העבר הרחוק

רשת א'

15.30 שלום הבוקר
16.05 השבוע שלי
17.20 האוניברסיטה הפתוחה — "יישוב ארץ ישראל בתקופה הצלבנית"
18.06 מבחר־ערב — הדי רחוב המגמות
18.47 פרקי היום בתנ"ך
19.05 המשפט העברי
19.30 שירונים לעולים
22.05 תפוח ועץ — "פיטר־נפש אצל ילדים"

רשת ב'

18.06 מסיבת עיתונאים
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 עם־ישראל — ענייניים יהודים בעולם
20.05 אחר השכון — פרקי זמנות ספרייים
22.05 תזמורות בלילינסקה
23.05 בלבול שלישי — שבועון לאמנויות

רשת ג'

18.06 מבעד הפזמונים הלועזיים
21.05 אדום עתיק — שירים שלא גם ליום
23.05 הלילה הוא שירים

גלי־צה"ל

17.30 כוונה — ענייני צבא וביטחון
17.50 יומן ספורט
18.05 רדיו־ספורט
19.05 רדיו במקום
20.05 רחוק מן העין — שירי פנים
21.00 מבט לחדשות
22.05 על הגבע ועל הכיפאק
23.05 שעת ערבית — עם ד"ר גוד יונה מכמר עזה
00.05 זיפורי לילה נודדת

שידורים קבועים

רשת א'	רשת ב'	רשת ג'	גלי צה"ל
07.30 הד שירים — שמנים ישנים	08.05 סע לשלום	06.11 בוקרה לאושר	06.10 צלילי בוקר
08.05 תוכה — עם בני הנדל	09.05 ביקור בית	07.07 שיר בבוקר בבוקר	06.30 אוניברסיטה משודרת
09.05 השיר לא תם	10.10 כל צבעי הרשת	09.05 מה כבר תשמע	07.07 שבע אפס שבע
09.30 מבטא	12.10 גל פתוח — חדשות ומסגנים	10.05 אנו חיים הזמנו	08.05 בוקר־טוב ישראל
10.30 רדיו קל	13.00 מבט היום	11.05 שעה עם מלאכי חוקיה	09.05 נכון לעכשיו
11.10 שידור יומי לבתה"ס	14.06 יש עניין	12.05 רק מוסיקה	11.05 סתם של פעם
11.30 השכלה דקת לכל	15.05 מוספי חדשות	13.05 רק בימי חול	12.05 להיט לתיאטון
12.05 עם המורה	16.05 שירים ושעורים	14.06 לי ולך — שיר הברכה	13.05 במגנון ישראלי
13.00 שידורים באנגלית	17.10 יומן כלכלה	15.05 חדש, חדיש ומחודש	15.05 מסקיזם
13.30 שידורים בפרסית		16.05 מוסיקה לעניין	16.05 ארבע אחרי הצהרים
14.00 לבת לבן ולכל המתעניין		17.05 הגבה יומית, יקיר אביב	17.00 יומן גלי־צה"ל
		17.30 על ספסרים האנשים	

לוח בתי קולנוע

תל־אביב

אורלי — חזרה לעתיד 4.30, 7.15, 9.30
אלנבי — ג'ואי 5.00, 7.30, 9.30
אסתר — מה ראו עיני הזתול 4.30, 7.15, 9.30
בן יהודה — חזרה לעתיד 4.30, 7.15, 9.30
גורדון — רומן הדמים 4.30, 7.00, 9.30
גת — הרבה ולא כלום 4.30, 7.00, 9.30
דקל — לילות לבנים 7.00, 9.30
הדייב אין — הנוקם 7.15, 9.30 מגעים להוטים 12.00
הוד — גולאג 4.30, 7.15, 9.30
רב חן: חן 1 — שנת הדרקון 4.15, 7.00, 9.40
חן 2 — סיפורה של מארי 5.00, 7.00, 9.45
חן 3 — בי"ס לאסידים מתחילים 4.45, 7.20, 9.40
חן 4 — הנוכים 10.30, 1.30, 4.45, 7.20, 9.40
חן 5 — רומן על במוח 10.30, 1.30, 4.45, 7.20, 9.40
לימור — הכבוד של פריצי 4.30, 7.00, 9.30
לב 1 — מסרה 1.30, 4.50, 7.30, 9.30
לב 2 — גורל 2.00, 5.00, 7.30, 9.30
מוגרבי — קומנדו 4.30, 7.15, 9.30
מוזיאון ת"א — נערה תער 4.30, 7.15, 9.30
מקסים — הבו האיש השלג 4.30, 7.00, 9.30
מרכז התורה הישראלית — התורה הישראלית (בעברית) 10.00, 5.00, (באנגלית) 9.00, 12.00, 2.00, (בגרמנית) 8.00, 6.00, 7.00 אפוקליפסה עכשיו 11.00
סטודיו — להב משונן 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1 — מכרות המלך שלמה 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2 — אני יודע שאת יודעת שאני יודע 4.30, 7.15, 9.30
סינמטק ישראלי — האורלים 7.00, קח את הכסף וברח 9.30
פאר — מסע עסקים של אבא 4.15, 7.00, 9.30
פריז — בירדי 2.00, 4.15, 7.15, 9.30, ג'ז 11.45 בלילה
צוותא — נגוע + במקום חלום 8.00
צפון — המפתח 4.30, 7.15, 9.30
שחף — שושנת קהיר הסגולה 4.30, 7.15, 9.30
תכלת — אגם הבינגדים 4.30, 7.00, 9.30
תמר (המחודש) רמת אביב — רכבת תחתית 7.15, 9.30
תל־אביב — ערפדי החלל 4.30, 7.00, 9.30

ירושלים

אדיסון — קומנדו 4.30, 7.00, 9.00
אורגע — בי"ס לאסידים מתחילים 4.30, 7.00, 9.00
בית אגרון — מלון ניו המפשייר 6.00 מלחמה האהבה 7.45 הטנגו האחרון בפריז 9.00
בנייני האומה — הכבוד של פריצי 6.45, 9.15
הבירה — רכבת תחתית 4.30, 6.45, 9.15
כפיר — חזרה לעתיד 4.30, 7.00, 9.15
מיטשל — מסע עסקים של אבא 6.45, 9.15
סינמטק — יצרים + לאט יותר 8.00 דיוקנה של עיר (עולם קטן) 8.00
עדן — לילות לבנים 4.15, 6.45, 9.15
סמדר — רסטי ג'יימס 7.00, 9.15
רון — הגברים 4.30, 7.00, 9.00

רמת־גן גבעתיים

אראוים — שנת הדרקון 6.50, 9.30
אורדע — קולנול רדל 7.00, 9.30
ארמון — קומנדו 5.00, 7.15, 9.30
הדר — ערפדי החלל 4.30, 7.00, 9.30
ליולי — הכבוד של פריצי 7.00, 9.30
רב בן — רמת גן
בן 1 — הרבה ולא כלום 4.30, 7.10, 9.40
בן 2 — בירדי 5.00, 7.20, 9.45
בן 3 — לרקוד עם זר 5.00, 7.25, 9.45
בן 4 — רומן על במוח 5.00, 7.30, 9.40
רמת גן — אורורה 7.15, 9.30
שבוע — יער האיזמרגד 7.15, 9.30

חולון

ארמון — קומנדו 5.00, 7.15, 9.30
מגדל — שנת הדרקון 7.00, 9.30
מתנס קרית שרת — התבונות כוכבים את ניו יורק 2.30 מכסחי השדים 4.30 האחיות ברונטה 7.30, 9.30
סבוי — ערפדי החלל 4.30, 7.00, 9.30
ריגה — לילות לבנים 7.00, 9.30

נתניה

כנדייר — מתנסי פיטטון — בריאן
כוכב עליון 5.00, 7.00, 9.15
שרון — שנת הדרקון 4.30, 7.00, 9.30

רמת השרון

כוכב — שגעון של מסיבה 1 7.00 מלון ניו המפשייר 9.30

נצרת עילית

מתנס בריקוביץ — תרגיל למרגל מתחיל 8.30

חיפה והסביבה

אורה — הבו האיש השלג 4.00, 6.45, 9.15
אורלי — הכבוד של פריצי 6.45, 9.15
אמפיתיאטרון — שודדי האוצר הקדוש 4.30, 7.00, 9.15
ארמון — קומנדו 4.30, 6.45, 9.00
סינמטק — זרים 9.30
חן — האיש בעל הנעל האדומה 4.30, 6.45, 9.00
עטמי — נשים בעורף 7.00, 9.00
עצמון — רומן הדמים 4.00, 6.45, 9.15
פאר — לילות לבנים 6.15, 9.00
קרן אור המחודש — קאוס 6.00, 9.00

רב גת

רב גת 1 — שנת הדרקון 3.45, 6.30, 9.15
רב גת 2 — בירדי 4.15, 6.45, 9.15
רון — חזרה לעתיד 4.00, 6.45, 9.15
שביט — צ'או פנטון 7.00, 9.00

קריות (חיפה)

אורות — אפוקליפסה עכשיו 6.30, 9.15
בית העם — מאסה האר' 7.00
היובל — מכרות המלך שלמה 7.00
כינן — רומן שהול במלחמה 7.00, 9.15
סביון — תלמידה מושלמת 7.00, 9.15
ספיר — מושלם 7.00, 9.15

הרצליה

הוד — לוחם המדבר 4.30, קאוס 6.45, 9.30
היכל — ערפדי החלל 4.30, 7.00, 9.30
תפארת — הגונים 4.30, 7.15, 9.15

בת־ים

אורגים — קוד השתיקה 4.30, 7.15, 9.30
עצמאות — המטרה אמריקה 4.30, 7.15, 9.30

חדרה

חדרה — מכרות המלך שלמה 4.30, 7.00, 9.15
חוף — שוטרים עם כבוד 4.15, 7.00, 9.15

רחובות

בית העם — בי"ס לעבירות תנועה 8.00
הדר — רסטי ג'יימס 7.15, 9.15
חן — הניגה'ה האמריקאי 7.15, 9.15

עפולה

היכל התרבות — שושנת קהיר הסגולה 8.30

כפר סבא

חן — הבזבז הגדול 7.00, 9.15
עמל — הניגה'ה האמריקאי 4.30
אפוקליפסה עכשיו 6.30, 9.15